

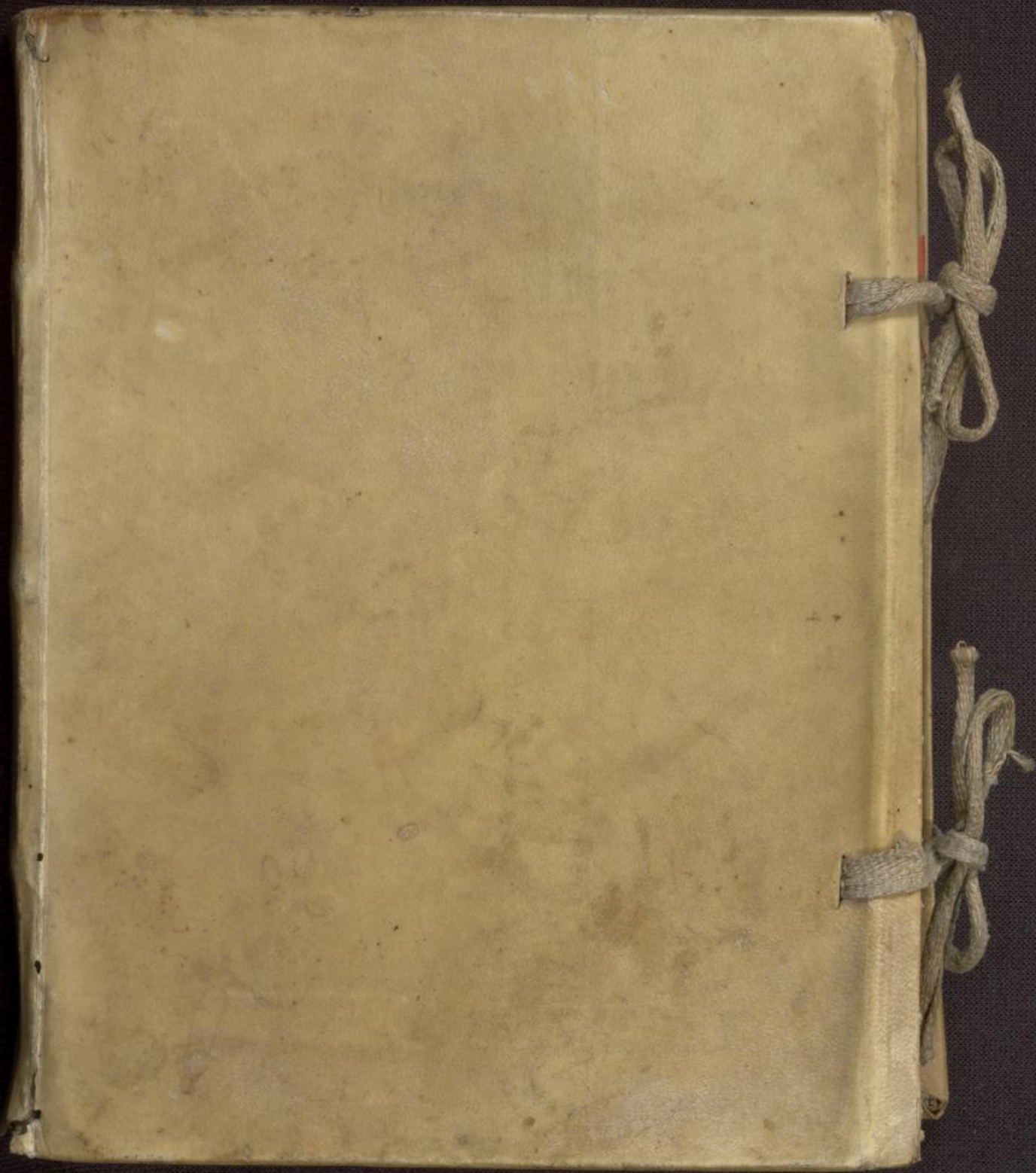
Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Tractatus de censuris, de horis canonicis et de variis
hominum statibus - Cod. Ettenheim-Münster 159**

[S.l.], 1610

[urn:nbn:de:bsz:31-113634](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-113634)

Em

ipe. In trānauis. Nicola
Proteristi. p totū rē in iōi pa
schali de cōfessorē pōtifice Dō

Quāmpotēs sempitēne de q̄
hūc diē honorabilē nobis
in bti nicolai cōfessoris tui atq̄
pōtificis trāslatiōe tribuisti: da
qm̄s i hac celebritate leticiā: ut
tui mēbra pio amore venera
tatur i terris: rē intercessionib⁹
subleuemur in cel⁹

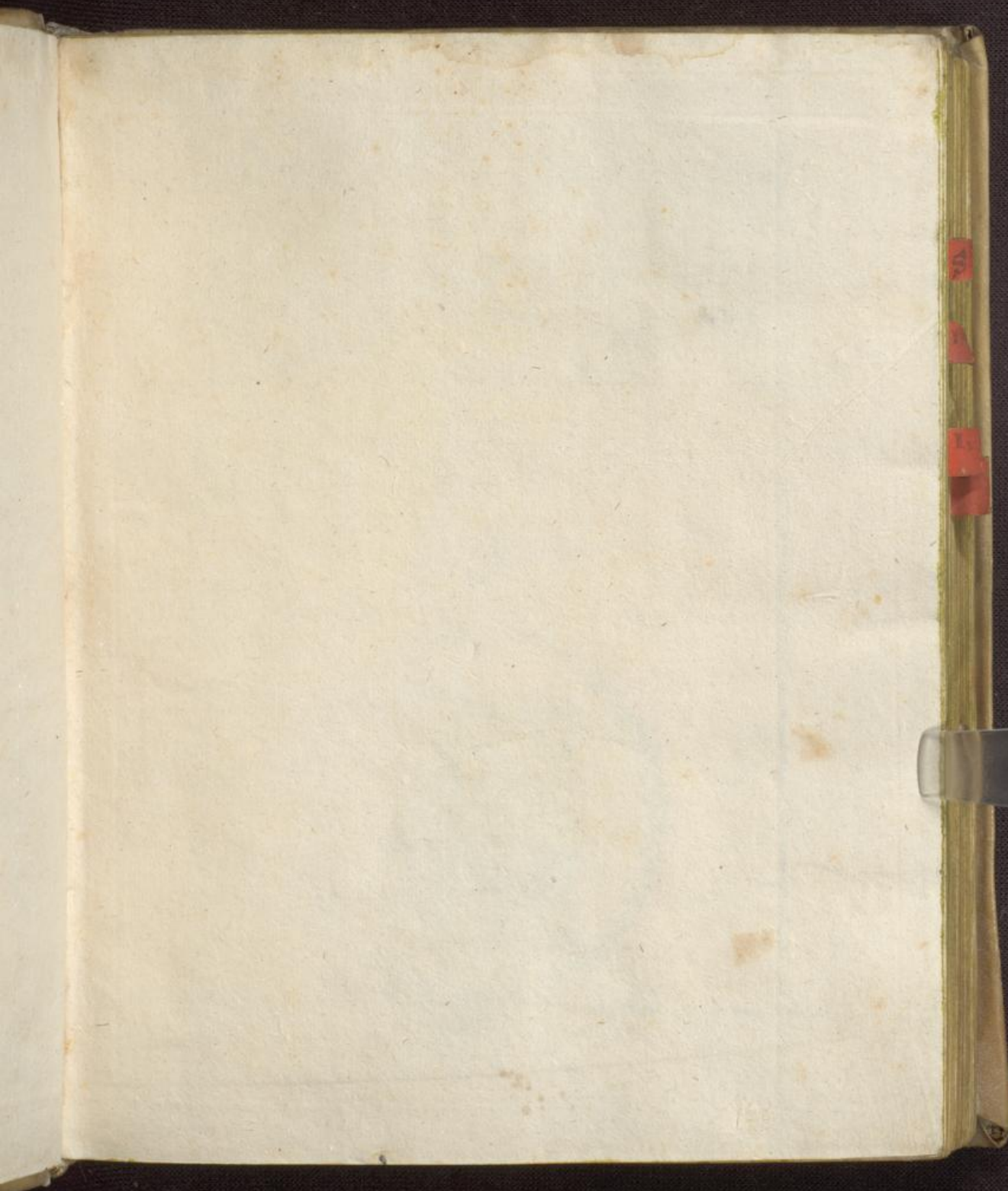
Sc̄r.
at
is
r:
E

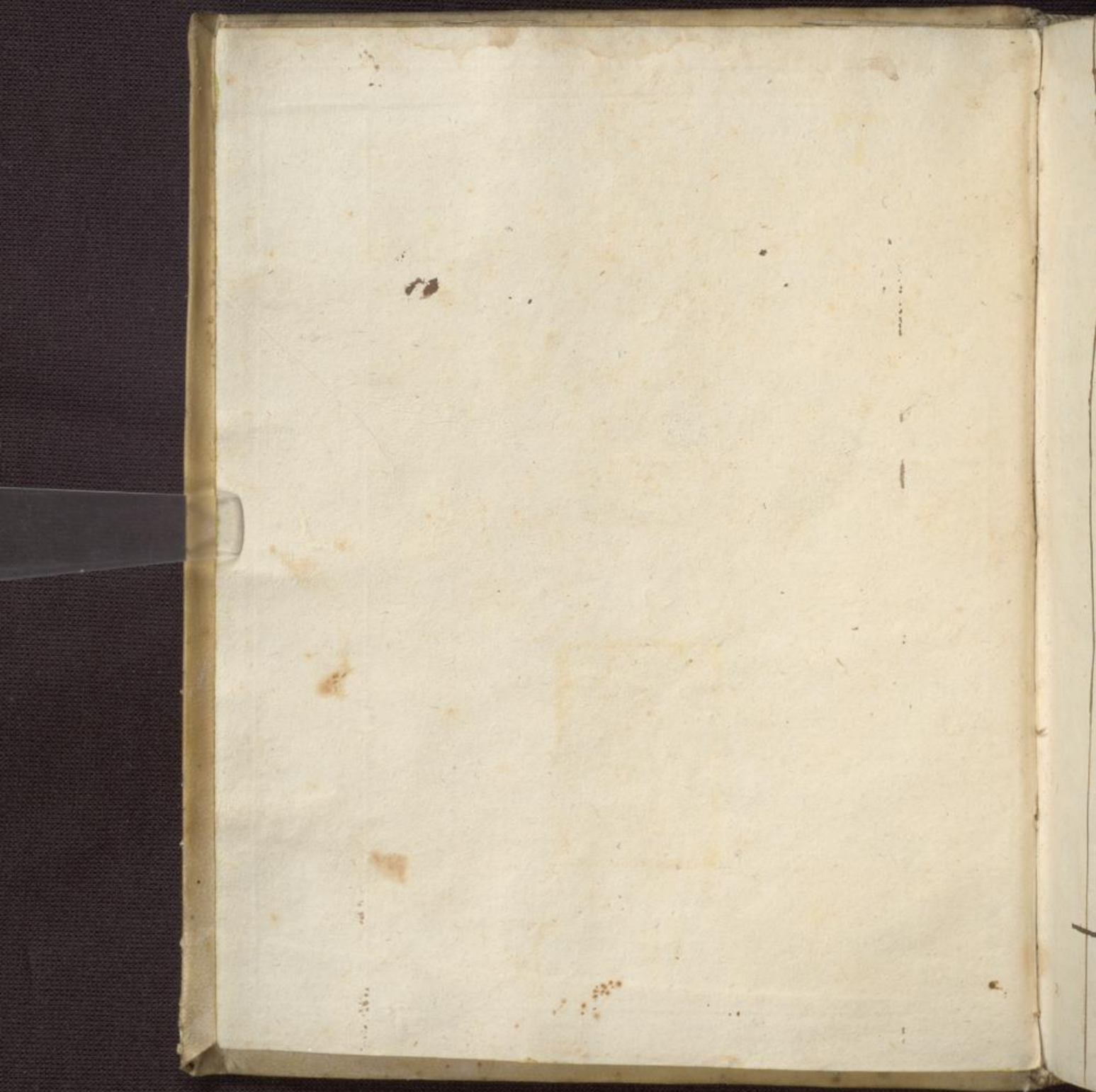
sa
is
i m
siola: ut i
ib⁹ sp
muniatur ad uerē
Santi tui nos dñe
qm̄s ubiq̄ letificet: ut dū eorū
uerita recolim⁹: patronia sin

Restā qm̄s Cōpl. tiam⁹. D.
omps de⁹: ut de p̄ceptis mune
rib⁹ gr̄as exhibētes: bñficia po
tiora sumam⁹. **Per. Johānis**
an portā lati. Proteristi. p totū
ut. d. i. iōi paschali de uno mar.

Eus q̄ conspicis Dō.
da nos vndicos i
urbār: p̄sta qm̄

Trac^otatus de censuris
de horis canonicis. et de
uariis hominū statibus
bruntruti conscriphus
anno Domini 1610.

FF

*J. R. Maillos
Canonicus. grandis-Vallis.*

107

Tractatus de censuris ecclesiis

Tractant hoc argumentu doctores scholastici, cu magistro
 sentent: in 4: disto 18. locus ibidem. s tho: in additionibz
 3ae partis, q 21. usq, ad q 24. inclusive. Caus: 1: opusculoru
 tract 29 et in summa v excoicationis, ubi et summitate dicitur
 locus in 4: d 22: q 1. et 2 p totu Canonista lib: 5 et 6 decret:
 tit: de sententia excoicationis et in extra uapantibus l. 5.
 tit: 13, in clementinis lib. 5. tit 10: dicitur Condemnatio, in
 cap Alma mater: de sent: excoicationis: Cardinalis delectus
 a cap. 1. usq, ad 32. Namax in enchiridio cap 27. Valentia:
 4 disp. 7. generalis q 18. Jacobus de araphis lib 4. curiam
 decisionu p totu Binsfeldius. s. et 4. parte theologiae pastora:
 sed nescio an ullus accuratius et solidius francisco suarez,
 et Gregorio. Sauro, in thesauro casu conscientiae p 7 integres
 et pene longos libros.

Disputatio. 2. de censuris ecclesiis communis Classis unica Quaestio 1.

Quaestio
1

Quid sit censura

Specata etimologia huius nominis, deducitur censura a
 censendo, quod nomen apud priscos romanos decantatum leg
 fuit et duo significabat. 1. dignitatem censoris exatorem
 olm apud Roma: magistratus qdam institutus ad mores singu
 lonu corrigendos, et penas gra delinquentes statuendos, cui
 a censendo censoris nome impositu fuit. 2 significat correctio
 nem, et in hac posteriori hgnificatione a nobis hunc in
 plenti accepto uocabulo correctio nis, no pro quavis sed pro
 eccliea correctione, his omittis pro notione qlo ad re ipsam
 si slet censura ab optimis Doct: definiti. Censura ecclesia est quid censura
 poena spualis fori exterioris ecclie, qua spualiu usus impedit
 ut a communione discedat. Ita Cabrera lib: 2. cap 16. us.
 Bart: hugolinus de eccliea censura: lib 2. c 1. para non notitis
 est altera ma ab alijs Docto: passim assignari solita,

censura duo
significat. 1.
censorem 2
correctione

Definitio 2
 censura

Censura est vinculum spirituale ecclesie ordinatum ad salute
 spirituum, seu illius q ligatur seu aliorum. amba he definitiones
 re id e sunt, verbi t m diversa, et quonia qdqd de tota hac
 materia deinceps disputabitur, hic veluti fundamentis inmittit
 paulo altius utriusq definitionis particula sigillatim explicanda
 sunt. Dicitur ergo 1. poena spiritualis ad obedienciae poenarum
 corporis, ut in iunij carceris verberum &c: q poena licet etia
 conferri ab ecclesia inferantur, sicut et poena pecunia, et
 no tu dicuntur poene spirituales, et sequuntur neq censura ec
 clesie propria sunt. Censura ergo ecclesie proprie puniuntur
 anima, q spiritus est, eademq, usus spiritualium reru potestatem
 prohibetur. 2. Dicitur t m exterioris ecclesie, qa ferre censuram
 ecclesie necessarium supponit in ferente iurisdictioe ecclesie,
 fori contentioso, et exteriori ex Panormitano, in Cap. Duden,
 de electione, n. 2: et oia iura statuant t m censuras a iudicibus
 esse ferendas, cap. 2. de sententia apoccat lib. 6: hinc poena a
 laicis lata censura no est, ea enim ferre, t m iuriconu est.
 Imo neq, illa qua sacerdos iniungit in foro poenitentiae licet
 spiritualis sit, ratione censurae habet, ex quo fit ut si de sacerdos
 excommunicatus prohibeat alieni, vel suspendat illu a celebrando
 vere et proprie suspensio no sit, qa no proficertur ab habee
 riuis dictioem, ac p inde qta factus minime fit ex hoc cap.
 irregularis, ita Namur diserte cap. 27. n. cent 51: et alij
 cortex apud Sairu, lib. 2. cap. 2. n. u: Tertio dicitur qua spiritualium
 usus prohibetur. ratio ut qa excommunicatio privatur usus sacra
 mentum, et consortio fidelium, cap. penult: de sent: excommunicatio: int
 dictu vero impedit ne qd divinis, du sunt, intesse, aut in
 locis interdictis eadem facere possit. Cap. permittimus, de sent:
 excommunicatio. Suspensio demu ne qd ecclesie munia exercere
 valeat. Cap. si quis, et cap. Apocato hinc de clerico excommunicato minis
 brante. 4. Dicitur ut a contumacia recedat, hic enim ad e
 quatuor, et ultimus finis est, ob quas ecclesia censuras interminat
 ut expresse definitur in cap. primo de qd causa est ut qua
 primu ex contumacia tollitur, absolute tribuatur cap. ex

quare dicitur
 poena spiritualis

quomodo et quod
 puniatur a censura
 ecclesie:

a quibus sunt
 ferendae cen
 surae

excommunicatio
 quid

Interdictum

Quid suspensio

litteris de cont: ubi ait Innocent 3: Cū tā iuris canonici
 quā nostri moris existat, ut is q ob contumaciā communio ^{quare adhibe}
 ne privatur cū satisfactione congrua exhibuerit restitutio: ^{atur censura}
 obtineat. ratio autē huius à priori est qā cū censura adhi
 beantur ut medicinae. Cap. cum medicinalis. de sententia
 excoicac: in 5. merito contumaciā veluti merito spūali hūc nomine cen
 lata, ipsa etiā censura tolli debet. Ex 1a huius definitionis ^{ura tollitur}
 explicatione facile colligi hinc etiā sensus. 2a. brevit' resp ^{contumacia}
 dicitur primo vinculu, scilicet enim cū censura vinculu est ^{quare censura}
 cū oēs p absolutionē solvantur, nil autē soluitur quod pri ^{dicti vinculu}
 us ligatū nō fuit, hinc ubi tūc ma iha pontificū loquedi
 sex mula. In nodamus. secundo dicit spūali hūc hūc dicit
 ut enim vinculu quoddā malay hō nō dicit hūc hūc dicit
 paratū ad spūalia. 3 dicit ceterū, tū qā à blis ecclesiis ^{quare dicit}
 hūc qā censura ecclesiæ authoritate in uel tē sunt. 4. ordinatū ^{ecclesiam}
 ad salutē spūali intelligit ex dicitis et docet d Paulus de censura
 oīū gravissima dicitur s: Judicavi brudere eius modi homine ^{S Paulus:}
 sathanae in viteritū carnis, ut spūs saluus fiat in die dñi: ^{corint: 5:}
 videt hōriens hōriens. hō 13. theologia moralis. capi. hōriens hō
 n3: s. demū dicit in salutē aliorū, iuxta iud apōt: 2 ad ^{riquet}
 timothi: s: peccantes corā oīb; argue, ut et ceteri timore
 tēbant.

Quaestio 2

Quot duplex sit censura ecclesia

Quaestio: 2

Hanc quaestionē soluit Innocent 3^s in cap 2° quaerenti de verbo
 rū significatio ne q interrogatus q' nā censura nō hūc significat,
 quando in iure, aut litteris apōtolicis apponit hōc causa, q' hōc
 ecclesia resp: intelligi sentent: excoicac: vel int diti vel suspē: ^{Censura triplex}
 aruat ipiti hē tres censuræ. Irregularitas autē nō hōc censura est, ^{excoicatio}
 quā impedimentū aliqūd, quo ppter sininā rementia q' hōc mō ^{interdictū}
 aut hōc ordinis suscipere, aut in suscipis minie tēre, aut ad ^{suspensio}
 superiores ascendere, deinde censura tollit abeq; dispensatione nlla. ^{q' irregularitas}
 p absolutionē, hōc tollit peccatū cuius iud est poena. Irregular
 ritas autē nō tollit q' contumaciā, aut absolutio: sed q' bla dispensatione

concessit anno 1. g. 92. In ceteris nona aperte potestatem concessit
 absolui a censuris, et poenis, rogatus se concedere in illa irre-
 gularitate, seu publica seu occulta: et clamant velle in bulla
 jubilei unigenitalis anni 1590. et postea alterius particularis
 anno 1594. 4. martij specialiter expressit, et concessit facult: dis-
 pensandi in irregularitate, sicut in iur: anni: 97. concessa et
 facultate, absolvendi ab omibz ceteris sententiis, et censuris statim
 subdit se non posse facult dispens: in irregulari: seu publica
 seu occulta, quod idem fecit in bulla iur: anni 1597. hanc
 ergo doctrina in praxi observanda est:

Grego: XIII
 concessit absol:
 a censuris non
 ante ab irregul:
 Clemens VIII

Inuestitū 3

In quo dicitur tres censurae inter se conveniunt

Inuestitū 3

1. conveniunt omnes censuras inter se, esse huc de quibus
 dicitur suavis + es. d. p. n. g. sylus t. v. in iudicatu, n. 4. prima
 oris esse raras, et ceteras censuras, cap. querenti de verborum
 significat: secunda quis hanc debet ferri in scriptis, in omni
 rationabili, inter illas expressa, cap. cu medic: de sent: excoit: iur:
 3: quod sicut in excoit: debet precedere terna monitio, cap.
 Saero. de sent: excoit: ita et in suspensione, et interdictione
 cap. de phrensi bilis, de appellat: 4. qualibet impedit a divinis
 officijs, excepta illa suspensione a iure, q. ad et a divinis ut
 q. suspendit a beneficio, cap. de iur: de appellat: iur: p. r. r. o.
 5: sicuti excoitatus si celebrat incurrit irregularit: hinc et
 suspensus, et interdictionis. 6. Quicumq. aliqua hanc censuram
 ligatus est, non potest eligere, nec aliquid, ad id nec habet actum
 nec passivum necesse, in honoribus adipiscendis, cap. si celebrat. de
 clerico excoitato, in iur: iur: t. si vero nullus durante aliqua
 hanc aptus est ad ferendum facti: in foro externo, ita dicitur
 v. interdictione n. 2: Saerus lib. 2. cap. 2. 22. pariter est: 6. hinc nemo
 debet absolui ab excoit: nisi citatus prius partibus si negab
 alius censuris, cap. romana de appellat: iur: 6.

censura in scrip-
 tis ferri debet

impedit a di-
 vinis, excepta
 illa q. suspendit
 a beneficio:

ligatus his casu-
 ribz non admittit
 ad honores:

Quaest
4

Quaest: 4

In quo differant censura ecclesiae

Exe discrimina hanc comodo in intellectu in ista inba de illis in specie agemus, maioris tñ et claritatis, et certioris doctrinae causa aliquid hic breuiter statuendum est, et conferenda inter se, tñ propria dictae censura, tñ imp propria irregularitas scil: et cessatio à diuiniis:

Incurrunt irregu-
laritates sine
peccato ulla

excoicatio inco-
ritur ob: p: m:

Suspensio et in-
terdictu ob p: r:
et propriu

à fectur irre-
gularitas:
Cessatio à diuini-
is in quo fect:

Aliis tres pprie
uel à iure uel
ab homine ferat:

quidc cuiusq; cesu-
rae subicitur

Primum exco discrimina hoc est multa irregularitates incurrunt sine ulla peccato, ut infra, quoniam et alia ob id ipsum incurrantur reliq; uero censurae ob sola peccata infliguntur et excoicatio qdā maiore nāq; nisi ob pecc: mort: hu ferat à canone, hu à iure, ita Nouar. cap 27. nō ex col. De cessatione uero ualde probabile est etia ferri nō posse nisi ob: p: m: qd nō est cessandū à diuiniis nisi ob gnuā causa. Suspensio et Interdictu ferri possunt, uel lolla incurrunt ob peccatu ueniale hu propriu, ut an suspensione, hu aliud ut in interdicto ita Nouar. loco cit: nō cent 65: Secundu discrim: est ex parte cause efficientis. Irregularitas nunquā fertur ab homine sed semp à iure. Cessatio à diuiniis nunquā à iure sed semp ab homine: at uero tres proprie dictae interdu in iure iaturu ab homine, tertiu discrim: est ex parte subiecti. Interdictu etiam nō tm subicitur cōmunitas hominu, sed etia ipse locus cap. vix pmi leg: para: in eos in 6: et ut docet Lanermit: in cap nō est uobis de sponsalibz ubi optime addit. quā cū interdicatur locus, nec clericos, nec laicos, hnt interdicti, unde extra locu licite percipiunt decima, quando aute plura sunt interdicta te quocūq; se comparant interdictu fertur cū illis cap: si sententia de sent excoicatur: in 6: Jam uero cessationi subicitur cōmunitas ga tota ecclesia simul cessat: Suspensioni aliquando subicitur particularis plona tñ aliquando tota cōmunitas, Excoicationi semp subicitur sola persona. cōmunitas tota nunquā. cap romana p in uniuersitatem de sent: excoicatur: in 6. Idē dico de irregularitate Suspensio item est solius persona ecclesiae, ut ex col docet henriquetz

lib 13 p 1: alii vero censuris subiecti possunt oēs alii laici christiani. Ipsi etiā infideles irregularitatis: alijs vero censuris sōlō fideles ita dicitur, lib 1: de cens: cap: 115: Partia dicitur: et suspensio, et interdicitū iuris, nāquā ligat episcopus et maioris platos, nisi expresse fiat eorū mactio, cap 116: p̄culsum: reliq̄ vero censuræ. oēs ligant etiamh eorū nulla mentio fiat:

Infideles subiecti irregulari.

Quart: dicitur: et tēp parte durationis. excoicatio nunquam cessat quousq̄ tollatur q̄ absolutionem, Irregularitas quousq̄ tollatur p̄ dispensationem, alie tres cessant hinc dispensatio et absolutio mox inferius explicando: et hec de nō censuraru in cōi:

quandiu tenet et quando et quo modo tollantur

Disputatio 2 de prima ecclie censura q̄ est excoicatio

Classis prima

De natura et essentia secundum se. excoicat.

Classis 1a

Quibus tribus hæc censura appellatur et unde ea eius origo

Qualit. 1.

Supponendū est excoicatio nō censuraru oīs maximā esse ita qd̄ nō nulla potest maior recipi in ecclia ipsi cap 117: ut ait q 3: 8 August. de corrup: et gratia cap 118: Namur loco citato, hinc recte solus in qd 22 Anaphi: est inquit hominē excoicari quā si gladio feri retine stamus et uratur feris subigenti quid enim grauius quā nō licere cū excoicatio nō ornare, nec loq̄ nec uelci, cap 119: excoicatio cap 120: qui communicant 22 q 3: frandi hanc 2 Chori: 9: unde inq̄t Celsit: Papa in cap eū nō ab hōi nō de iudicis ecclie pot̄ a ratema latu nō habere ultra qd̄ faciat, id est nō habere maiore p̄nā q̄na uel castigat veni uel morbis ipsius misset, licet enim aliquando ecclia suq̄ subditos carceribus manci pot̄ nisi oculis morti exilio hæc tria nisi corpora citra comparatio nō lamora sunt excoicatioe q̄ est p̄na oīs, merito ip̄s querimus quā in scriptis canonibz, et theologis nomina excoicatio hī ad eā autandam

excoicatio nō est censuraru oīm maxima

Excoicatio est p̄na oīs

In ad eiuſdeſi natuſa melius cognoſcenda 1. expoſitio ex
 coſcatis mureo epis: cap uſus 16: 92 D Hyer: 2 pſt. 7.
 uocati aute hoc noſme qd epaliter ab eps: ferri debet
 ſicuti enim princeps ſecul: debet uti gladio ſeculari, ad
 corraſtionem maloſum, ſic et gladius ecclie debet uti excoſcat:
 ſiquis auerone ſpualis; ut eo contumaces in officio ſoluant
 et ecclie diſciplinam ſueat et ſi ſunt duo gladij crimiſis
 ſoli et ſpualis, de qſq epſ luc 22: dixit latuſ eſſe ad
 puluſeranda popi familia et ecclie militanteſe expenſam
 maxie ſe naxo dicit mureo quando ſerh cu ſiſa ſole ſitate
 an cap debent d 23 q 3: q in eo ghoſtit ut in apertione
 aſſent 12 ſacerdotuſ epſ copu circut ſates cu candelig ardo
 ſig in manu, quas in geluſione excoſcatis nis debent quere
 in terra et pedibz ſculcare et hoc excoſcatis dicit epſi
 anathema. 2 dicit ſtrictio ecclie et uinculuſ ita ſex:
 3 in cap nunciuſ de decimis qd hanc conſumationem hoſne
 and ardo quaſi quoda uinculo gſtricta, nec ulteriuſ irru
 pat. 3 dicit excoſcatis ſimpliciter ut patet ex plurimuſ
 tit: uimſ deducto noſme a communiſe quaſi excoſcatis
 conſtituatur extra ſideliuſ confortiuſ et unioſe, q unio
 maxime conſtitit in participatioſe ecclie: certe in pri
 mitiua ecclieſia ſonia pena erat primariſe excoſcatis
 ſed poſtea interpretata ſe ſuore uſe ecclie: adiecit
 Ecclieſia primariſe ſia alioſuſ ſuamentoruſ et ſono
 cu omnia ad maioreſe terroſe, ut aduſcit Pat: Henricuſ
 10. cil: lib 23 cap 122: 4 dicit mureo itaſ cypruſ: ubi
 epſt: epſ 21: Inſtant 3 pa. ſuant aute: qd ſiſti moſtuſ
 caret huiuſ uita ſuſtibus ita et excoſcatis ſuſtibus
 uita ſpualis. 5 dicit medicina cano: mult 2a q 1: et ſcolat
 cu D Tho: in addit. 3 part 9 21 art 3: ſimſ enim excoſcat:
 eſt ut peccatoſe ſaluſ et medela offerat et ipſe hanc uia reſi
 ſuſcat iuſta illud d. comit 8: . 6. uocatur uirga ſerua
 8 Hyer: epſt 10. ſu ob rigore ſi ob efficaciam q ſuſe conſerua

Excoſcatis
 dicitur mu
 ero ecclieſie
 dicitur ana
 themata
 uinculuſ ſuſt
 excoſcatis nis

excoſcatis pri
 nature ſonſ
 oibz ecclieſia:

excoſcatis dicit
 mureo

dicitur me
 dicina

dicitur uirga
 ſerua

inest. 7: dicitur necesse ecclesie discipline ita clares v: dicitur nec
 in element: v: de sent: excoicatio licenti enim verum nebra
 coarmpit ut hincula sui officia faciant hincat excoicatio
 continet fideles in officio: quoad 2: constant et vera et
 sicut: tant: excoicatio nam ia inde ab apostolico faportig
 pampari ecclesia dei nignide plate hae tradita apostolis et
 ecclesia a xpo Mat 28: si ecclesia no audiarit sit tibi sicut et
 nienus et publicanus: et sane locus hic id manifeste probat
 ut diphm docet s Christ: lome: 4 in cap 2 ad hebr: videt
 suavit et s: d r lect 3: et durandus in 4 d 8 q3 et D the:
 art 2:

dicitur nec
 us

Quaestio: 2
 An excoicatio sit de iure diuino vel
 humano tantum

Quaestio haec multu semp excoant doct: ingenia sunt
 animi in variis ad modu sententiu distineti aliis do
 centibus ois censuras esse iuris diuini q ut ois canonit:
 aliis salte aliquas esse iuris diuini ita multi ex doctis
 theologis: aliis nulla pmissas: sed quaestio haec tm difficultatis
 no habet, et breuit respondit. duo posse in excoicatione capi
 tari 1. plate excoicandi. 2. modu seu forma excoicandi.
 que ad 1: dubitari no pt qz excoicatio sit de iure diuino
 licet haec enim ptas cu xpo ecclesiae tradita sit citato lo: Math:
 que ad 2: vero nup etia dubitari pt qz ois excoicatio sit
 iuris diuini humani, licet enim xps ecclesiae hanc de
 iuris potate, no tm pscriptit modu vel forma excoicandi
 hos autem mo affectus ut sunt: Anil pmonati conigne sunt
 aiant: et alii bonis fidaliu: sed ecclesia apla a spu sato educta
 huc modos tradidit, tanqua ad malus eius regimen, et salute
 atam mospie aptos et efficaces, qd p inde pt addere, de moy
 autare in illis dispensare, q ut sibi ne et alibi videbit.
 quod sane dici nullo modo potest, si excoicatio effect
 iuris diuini, et sic diphantes int se doct no videntur aqre
 posse conciliari

duo in excoicatione
 capi: hanc sunt
 potes has sent et
 modus:

excoicatio est
 de iure diuini:

ecclesia tradit
 forma seu modu
 excoicandi

Quas:
3

Quasit: 3 Quidna sit excoicatio

Definitio excoicatio nis

tria sunt bona qd fides in acta potantur utis primarij excoicati:

excoicatio no est poena peccati sed poena peccati:

anulus q no est baptizatus pt excoicari

Ex oibz collatis inter se doctorum definitionibus, una videtur omnium optima; excoicatio est censura ecclesiae in canone vel iudice ecclesiae lata, qua christianus, a comunione ecclesiae quo ad fructum, et suffragia eius separata committitur, fidelit excluditur: q definitionis verba cum ex se clara sint non tam expositioe qua declaratione egent. Cum tres bona sint bona qd fides in acta potantur, 1^a participatio sacra: actus et passiva: 2^a participatio mutua orationum et satisfactorum. Ab oibz his tribz bonis excoicatur homo, q excoicatur: alia tamen bona manere possunt, ut fides, spes, et caritas, et charitas te uerbi gratia cum qd vere de peccato contritus est ob quod fuit excoicatus, et p illa no est quo minus absoluitur, te enim participare potest mutua orationum, bonorum spiritualium, quatenus uere est unum membrum xpi, per uoluntate penitentiae, ut recte Nauar: 2. r. 27: et quibus excoicatio semp legitur peccatum ipsa tamen peccatum no est sed poena peccati, hinc charitas no auferretur q excoicati: in tantum sed ea q supponit ad lata q: p m: ra ante commissas: unde si qd sit uere excoicatus, et tamen ponat se postea in statu diuinae gratiae, ut cum qd percussit clericum et contributus sit in excoicatio no priuatur honore in a comunione q fundatur in charitate. ubi hic ipse quamdiu in excoicatione manet et no absoluit uere priuatur comunione confectio et locat: fidelit et particip: sacramentorum tam actiua quam passiva: tamen nota hic dici in definit: qua christianus quia qui no fuit chru: q fides et baptismu no est capax excoicationis, no anima potest priuari bonis ecclesiae q in ea nunquam fuit. cap. Audemus. de diuortijs et 2 choriat 5: Quid mihi inquit Apot qui feris sunt iudiciorum, quod si ante formal qd baptizatus sit, etiam si postea fuit

abneget, semp subiacet iuris dictioni ecclie et sequenter
pt excoicari qd remanet in eo character indelibilis baptis.

Quaest 4

Quaest 4

Quid sit maior qd minor excoicatio
et de dimissionibus Excoicationis:

In has duas veluti nobiliores species, haec consuetudo primo
distinguitur, sic ergo definiiri pt: excoicatio maior. Est
separatio a conione ecclie, quo ad sacramenta, et suffragia
eius, et quo ad communitatem fidelium, ex quo patet definitionem
in genere allatam simpliciter conuenire excoicatio: maiori.
minor enim cum deo habeat perfecta ratio ne excoicatio.
sed tm aliqd ex ipsa participat secundum aliqd tm etia defi
nitio dicta conuenit illi, unde ex 2o Tho: q 27 art 2. soto in
4 dicitur 3 q 2. Henricus cap 3 p 1. sic pt describi minor
excoicatio: Est separatio sacramentorum participatione tm
ne autem hominum, vel iuxta alios dicitur minor qd mi
noribus peccatis incurritur, cu tm maiore nunquam nisi ob p.m.
incurritur, quare ex effectibus sicut lapsus maior, vel minor
excoicatio dicitur ut infra fufius: Excoicatio maior dicitur
perfecta et simpliciter talis; minor secundum qd talis ad quod
tm prius conione dicta, altera vero omni ex hac distinc
tione illud obiter colligi pt ex cap. penultimo de sent: excoicat.
et scoto an 4 d 19 q 1. art 1. Soto q 2 d 19. quod quandoquid
p se ponitur illa vox excoicatio semp intelligatur de ma
iori nisi expresse addatur haec vox minor seu potius fra
tura excoicatio a iure seu ab homine, ruc est tm qd in consuet.
anae peccati, tunc ut probatio facienda est cap. sumaris
huiusmodi uerba intelligi debent 2m consuetudine cap ex litteris
et de sponsalibus. at q coniter appellatio: excoicationis intelli
mus de maiori ut notant doct: citati, dummodo tm de qua
excoicatio maior officarius comprehendit audacia hominum
id est ea simpliciter lata intelligi debet.

Definitio maio:
excoicationis

Definitio mi
noris excoicatio:

nunquam incur
ritur excoicatio
maior nisi ob
peccat. mort.

de iudic. exco. in iusta et iniusta

Secundo dicitur exco. maior in iusta et iniusta
Iusta 3 requirit conditiones prima ut sit causa rationabilis ob qua
feratur cap Nemo epis: 2: 93: Secunda ut debito modo for
tur. Tertia ut animo recto quoniam hominum deficiente iustitia
iusta exco. nulla tenet si debet. Tertia quod iustitia q. essentia
his non est, licet iudex si ferens sententiam ex ira odio &c
peccet deficientibus ante duobus quibus erit omnino nulla
qa illi sunt defectus essentialis legit. Doletus lib. 2: cap 8
Durandus in 4 d 28 q 4

iste dividitur
in lata a iure
et lata ab homine

Partio dividitur exco. efficiens in exco. lata
a iure, et lata ab homine ita docet: in rubrica de sentent.
exco. Conter: prima est illa q. incurritur p. sententiam
prolatam p. ipsum ius, hoc est Canonice lege, ut cum lex dicit
publicanus usurarius, notarius, p. sessor clericus, concubinaris
sit exco. Tertia q. incurritur p. sententiam lata ab homine
habente iuris dictionem, q. ante sit illa paulo inferius tra
ctemus

Inter has duas exco. conditiones, hoc discrimen est quod na
moneat et obliget in perpetuum omnem illum q. facit actum q. obaque
ipso lata est. 2a. vero non est perpetua sed tantum durat iuxta illam
quantum q. talis iuris dictionem in officio ita s. Antho 2 part.
lib 3 et Namur c 27 n 2 vnde plurimum refert. Sive an q. violaverit
sententiam lata a iure, vel hoc sub poena exco. et recte
docet Henrichus cap 2 lib 13 q 2 littera. x. exco. conditiones bulla
causa dei defendas latus esse a iure, res morte pontificum epi
rare sic exposuerunt Caus v: Grego: 13: et Sixtus v: ut forte alibi
vidabimus

quando iuris
dictione exco.
a iure

Porro exco. a iure nunquam incurritur nisi in poena iuris sit
verbi iuratum vel futurum, si ante futurum accidit ipso facto vel
lata sententia, ut si dicatur q. hoc fecerit sit exco. et exco.
vel non faciat hoc sub exco. quoniam exco. dicitur exco. ab
exco. ab homine, sed poena exco. non incurritur, sed tenet
ius esse ep. vel alii superiori tale hominem exco. de facto

Quarta excoatio dividitur in generale et speciale cap a nobis
 10 de sent: excoationis
 Quinto dividitur in reservata et no reservata, lata ab hoc
 comuniter et reservata suo auctori vel ipsius successori, lata a iure
 si est reservata regulariter a nemo ne pt absolvi nisi ab eo cui est
 reservata, si aut nulli sit reservata pt absolvi ab epo. imo in foro
 contra a proprio parocho ita d. tho q 84 a 2. Angel v Absolut: 2 et 2
 et alij apud canas in cap Alma n5 quamvis ipse contraria signat
 intentia

ite dividitur
 in generale et
 speciale m

ite in reserva
 ta et no rese
 vata

Classis secunda

De causa efficiente excois

Class:
 2

Dicitur et huius referre potestatem excoandi in ecclia de qua
 solus in 4 d 22 a 2 q 2 et vatal to 4 q 17 p 2 q 2 q 2 n 2 et
 q 2 n 2 habet hanc potestatem de quo copiose suavit 15 d 2 n 2

Quaestio

Quis possit excommunicare

Quaest
 5

Dico

Magna est de hac quaestio inter Juristas nos certiora et
 firmius. primo potestatem excoandi communicata esse a xpo
 ecclie, s Petro eiusq successoribus et concilio generalia in ors:
 potestatis huius plenitudo iure divino refert in Papa tanquam
 in proprio ministro clauis, et communis omnium orthodoxorum et
 definitur in cap Quodcumq 24 q 1 et in extranagante Benedicti
 VIII una sancta sub fine

Christus dedit
 potestatem excoandi

Dico 2o posse etia excoicare Archiepos, epos et concilium provin
 ciale homines huius diocesis. ratio est hinc in locu appo: Intrecti sunt

Dico 3o excoicare posse no tan eos qui habent iurisdictione de iure,
 sed etia eos q de consuetudine cap duo simul sit de officio iudicis:
 ratio qd consuetudo dat iuris d. lib 2 cap de emancipatione
 liberorum. eadem potestas acquiri pt etia prescriptione, de man
 privilegio, cap cura contingit de foro competente

qui possunt
 excommunicare

Dico 4o hanc excoandi potestatem esse iurisdictionis no ordinis quod
 ut intelligatur sciendum est ex communi Doctoru dictis plonis

hanc potestatem no
 est ordinis sed iurisd.

2 potestas, 1
ligandi 2 solvendi

x habens

no refert et hinc
sit p[ro]bitu[m] q[uo]d ex
tat in foro eccl[esi]e
hab.

dupl[ic]ia potestatem esse concessa, una ligandi et solvendi in foro
concordia, in quo agitur ca[us]a inter Deu[m] et homine[m] hoc potest
Deo coram sacerdote. Et quo ad hoc foru[m] nil p[otes]t laicos nec uerbo
nec signo manifestare ut alibi infu[m] et t[er]t[er]o, et hoc potestas p[ro] ordinis
2a potestas est ligandi et solvendi in ca[us]a iudiciali in qua homo
agit ad hom[inem] hoc potest. Dico potestatem exco[m]municandi no[n] spectare ad
prima[m] sed ad secunda[m]. Hinc iure ordinario omnis q[ui] solus q[ui] est
iudex eccl[esi]asticus, p[otes]t potestate dicendi ius in foro contentioso eccl[esi]astico,
p[otes]t exco[m]municare etiam si potestatem ordinis no[n] habeat s[ed] etiam si ne
iudicium, nec diaconi, nec sacerdotes sint, dummodo clerici, ex
quo consequens est hanc potestatem no[n] habere sacerdotes simpli-
ces, confessoriu[m], parochu[m], et alios alij. Ratio q[uia] hi no[n] habent iuris
dictionem nisi tantu[m] in foro conscientiae, nisi uel sup[er]ius illis
comittat, uel alijs casus a iure concessus, sicut in furto, et rapina
ait D Tho: sed reuera hoc id abiit in consuetudine ut notauit

Inquit
6

Inquit 6
Quae requisita debeat habere is
qui excommunicat

3
p[ri]ma t[er]m[in]a
iuris eccl[esi]ae
iuris no[n]
impeditus

1o ut habeat ordine[m] clericale[m] scilicet: p[ri]mam
tonsuram. 2o ut habeat iuris dictione[m] eccl[esi]asticam in foro externo
3o usus iuris dictionis no[n] impeditus et ligatus. Ex huiusmodi ca-
pitulis no[n] tantu[m] exiunt singulae dubitationes sed plures ex q[ui]bus
ordine[m] expendimus et quada[m] quo ad p[ri]ma[m]
Dico p[ri]mo clericu[m] etiam si p[ro]biter no[n] sit nec diaconus nec iudex:
dummodo iuris dictione[m] eccl[esi]asticam habeat posse et exco[m]municare et ab exco[m]municato ab-
soluere, no[n] eo quod exco[m]municatio sit actus huius ordinis clericalis, sed quia
ordo clericalis facit hominem capax eccl[esi]ae iuris dictionis ut ait dicit
D Tho q[ui] 22 a 1 ad 1m. Na[m] refert in p[re]senti an p[ri]ma tonsura
sit ordo uel non.

clericus aut
h[ab]et p[ri]ma[m] te-
nura no[n] p[otes]t
interd[i]c[t]o[n]e

Dico 2o hoc non obstante no[n] p[otes]t t[er]m[in]a clericu[m] habente[m] h[ab]ere p[ri]ma[m]
tonsuram exco[m]municare aut absoluere cum b[e]n[e]d[i]c[t]io[n]e, scilicet: adhibitis p[re]sby-
teris et alijs ceremonijs de g[en]ere in corp[or]e aliquis 22 q[ui] 3: tunc ni[si] debet

esse sacros in interdu epus imo putat Anaphis solamne
 hanc excommunicationem q anathema dicitur concessa esse solis epis
 hinc nimiru vocari mucrone epi Cap infis ubi q 2. Hac golutio
 est contra canonem cap Alma d ii n ro dicente abolutionem ab
 excommunicatione pte p tati etia i no sacerdote etia cum solemn
 forma. Venu no est quod a comuni reliquoru omniu sententia
 recidatur maxime cum Conar: id nec probat ex ss cano: nec
 ulli solido fundamento innitatur

Conar: dicit
 lenium post
 sol: ut: ad sol:

Quaestio
 An possit excom epus electus et confir
 mat us etiam si non sit sacerdos

Quo posse qd excom no est actus ordinis sed iuris dictionis
 Doctoru comuni, eodem modo flos electus et confirmatus
 licet non sacerdos excom p t suos monachos priores item clau
 strales, Anacidiani, rectores, et similes. Deinde alij oes p lati
 possunt exercere hanc censuram in suos subditos ut archidia: quinqs in suos
 archiepiscopi, Decanus et alij q in iure p latoru no mine ve
 niant, etiam si cura anima nu non habeant. Itē
 etiam p t capitulu ecclēsie cathedralis imo et collegiata
 sede vacante et merito ipsoru antistite q et suspendere et
 excomdicere possunt, est nimiru regula comunis. Quod epo
 merito seu naturaliter sine civitate vel qd captus est ab hostibz
 Capitulu succedat in iure dictione tam spualiqna temporalid
 pauca exceptis cap si epus de suppletois negligentis p latoru
 an nare iam cap Legro. ferre possit. Dica in distinctione
 de legibus q 6 golutio ne s. eandē potestate extendunt nalis
 res doctores ad generales locoru vicarios et si sacerdotes no sint
 du modo habent prima, ^{ton huro} Henricus cap 24 lib 2. Ledesma 2
 quati no 9 24 art 2 cui fauet Prud: lib: 23 de res cap 6.

quinqs in suos
 subditos

merito antistite
 capitulu
 p t excom

Inq[ue]st:
8

Inq[ue]st: 8
An ep[iscopu]s sic possit excommunicare suum
subditum ut ipse priu[er]etur suffragiis eccl[esi]e
et ab ipso exco[m]municatus à tota xp[ist]iana dicitur

Scot: in 4 d[omi]ni 19 q[uest]as: negat dicere hanc potestatem sibi
Papa concessam. ratio est ipsius quia exco[m]municare aliquem nō
est tantū ipsum cohibere ne cum aliis comm[un]icet, nisi et
des aliis ne quicquid cum ipso comm[un]icent. Duo ergo docet

Ep[iscopu]s nō pot[est] nisi
plene et s[er]u[er]e
exco[m]municare,
plene n[on] quia pot[est]
nisi exco[m]municare ne p[er]p[et]uam

hic d[icitur]. Primo ep[iscopu]m non posse nisi limitate et s[er]u[er]e exco[m]municare
priuata auctoritate, se nunquam plene nisi exco[m]municare
Scot: Verū. dicendi hanc s[er]u[er]e doctrinam quo ad ubi n[on] esse
p[er]p[et]uam in Eccl[esi]a et catholicis dicit: r[ati]o dicitur, s[er]u[er]e: quod aliq[ui]s

exco[m]municatus sit et t[ame]n non sit priuatus suffragiis totius Eccl[esi]e
quod idē hanc potestatem Ep[iscopu]s à Papa sit conferenda, cum t[ame]n
in toto iure canonico aperte dicatur tamquam ep[iscopu]m p[ri]uata
ut Cap[itu]l[um] Corripitur a 24 q[uest] 3 cap[itu]l[um] audi[re] u[er]a q[uest] 3 cap[itu]l[um] u[er]is u[er]a
q[uest] 2. Quare omnino Scot: audi[re] eandem nō est, et ipsius ratio
fructu efficit. n. ad exco[m]municationem iuris dictionis in eū qui exco[m]municatus
accatur, iam uero quod exco[m]municatus q[ui] hoc priuatur omnibus suf-
fragiis, co[m]m[un]icatio et co[m]m[un]icatio fidelium totius Eccl[esi]e, nō querit
immediate ex iuris d[omi]ni: exco[m]municatus, sed ex ip[s]a essentia et n[on]a
exco[m]municationis q[ui] s[er]u[er]e: Eccl[esi]a ex traditione Ap[osto]l[ic]a sic instituit
ut dicitur Cap[itu]l[um] si quis se aut et duobus sequentibus u[er]a q[uest] 3
Ex quo habet a iure Canonico debere nitari totius
mundi fideles et nitari contra ab orb[ibus], i[ur]is ab illis sciatur
et commode probari possit denunciatio: Exco[m]municatio. n. afficit ani-
mū et seque[n]te exco[m]municatum sicut lepra leprosum Cap[itu]l[um] Cito. Hoc
doctrina non s[er]u[er]e t[ame]n t[ame]n est sed g[ra]u[er]a p[ro]p[ri]e t[ame]n t[ame]n lege
Nauar: cap[itu]l[um] Inter u[er]ba u[er]a q[uest] 3 coroll[um] 57 et Anaph[or]a q[uest] 4 am[er]i:
deco[n]f: d[omi]ni 4 c[ap] 4 quod idē dicendum de suspenso, ut scilicet suspen-
sus ab officio intelligatur suspensus ubi q[uest] 3:

priuatur suffra-
giis p[ri]uata
nō oportet

exco[m]municatio legit[ur] of-
ficiū sicut lepra
leprosi

Quæsit: 9
Cumnam iure netitū sit exconicare

Quæsit
9

In genere satis iā intellectū est exicare uelutū esse oibus,
ecclie iuris d: non habentibus; licet sint ecclie; in particulari
uero qritur an nullo in casu laicus possit exicare, circa quod.

an laicus possit
exicare

Dico 1o. Stando in iure humano communi, laicū nec exicare
nec ullā censurā ferre posse; patet ex dūctis qā ferre censuras
qritur ad iuris d: spūalem, ex alioq ab oibus recepta Cap trans
motū de elect: laicū autem tractare spūalia requirit, Cap
de excoimus de iud: Adde Rmoi iuris dicit, nec qūlibet uel
prescriptione ulla acquiri posse, nec etiā ex delegatione ep̄i

pure laicus nō
pt esse iurari:
ep̄i

Atque pure laicus nō pt esse ep̄i iurarius, ut fuso probat dicit
sprotius lib 2. de iurario ep̄i q 32. d 2. Ledesma lib. dicit esse cōnem

Dico 2o. Stando in slo iure diuino pure laicus pt ex commis
sione humi pontificis exicare. Dico qā cum slo iure pontificis
cautum sit ut censura ferantur à clericis Papa autem huic
iuri non habet iurē pt eam facultatē laicis delegare nō tm
ut ferant sc̄i ut ab eadem absoluant.

laicus quando
pt exicare

Quæsit 10

An possit foemina exicare, maxime
sanctimonialis:

Quæsit
10

Henricus ca. u. d 2. titula B. et alij qdam apud sacra. l.
c. 17. quos et ipse legunt putant posse ex Pontificis licentia,
utuntur ratione qua paulo ante usi sumus. Cum itē feminae
hae habeant iuris d: cur nō poterat oū illis dispensare ut
possint exicare id ip̄i concedit Xanar to 2. con: concilio 73.
in fine de her: excoiationis. Certe hi dicit: nimis uideantur fau
tores mulierū. uera exco est communis aliorū sententia quos
longo ordine recenset Crapheus d 3. Nulla femina posse exicare,
etiā si rōne dignitatis et iuris d: ecclie u cura aīanū habeat,
quo ad correctionē, et ad ministratiōne, et si excoiet talis
ip̄o facto excoiati: esse nulla. Ratio autem est qā hac potestas

mulieres nō
possunt exicare

contine pugnat cum sexu feminis, et ipsa mens videtur
abhorre re ab emoi potestate mulieribus concedenda, ob
dignitate sexus virilis ut ostendimus de ^{secundum} factis ex natura
sua et in status dicit subiectione, qua de cau diximus
eamdem esse incapacem ordinis:

Quaerit
11

Quaerit 11
An possit quis exccare hominem non sibi subditu

Rz minime, seu exccatio pcedat ab homine seu a iure,
haec enim ea qditur et respicitur ad exccatione, unde fit mthi
atq postea talis exccatio ratta habetur a proprio iudice
ad huc in nulla esset, quia, quod nomine suo existit et rati habere
no possit regula rati de regulis iuris in 60, qa cum talis te
tra ratiio statim nulla fuerit defectu ratiis: no pt ptra
qualitate et rati haberi, quod rati nullu et rati ficari no
pt lege quod in initio digestis de regulis iuris: addo sententia
exccatio nis talis nature esse ut pendere no possit sed aut statim
nalet aut no nalet

Quaerit 12

Quaerit
12

Quaerit 12
An exccare qd possit suu subditu in loco
sibi non subdito

Ho comunu esse sent: no posse et dicitur in cap ut aimaru
de qditio nibs in 60, ubi Bonif: 8° expresse statuit ut b ta
tutu epi extra p pua diecesim subditi no liget hinc et t
ut si epus ferat exccatione qtra oes subditos surtu aut tite
quippia committentes no comprehendatur subditi extra territoriu
delinquentes etiamsi intentio exccantis erat subditos comphe
dere ubique, qearent, rae est qa raris dicitur cuiuscunq
papa inferioris sicuti habet suos limites, he quo ad locum
ideo enim sunt distincta diecesis ut qlibet intra suos termi
nos sese cohibeat liceat exco subditi rone fore interni et
plene proprio epi subiacant, in pro ta extiori ubi res
deis examinanda est on sru pite, epus extra suu territoriu
facere nil pt, sed id pstat ad epu loci in quo delictu
est

tales no ex
co ncontur

ratiore dat

licet enim delinquant non sit subditus ipsius a quo ex
 ercantis, h. in l. delinquant eius fori efficitur, ut ex
 comuni doct: et plurimum cano: probat gairius. l. cap. 6. n. 34.
 Navar. c. 27. n. 6. Henricus, cap. 26. p. 1. Excipitur 20
 casus in quo crime intra territorium captu est vel completu
 ut notat Sylvest. v. exco. 22. pa. 6. § 2: Secundus casus
 quando crime est factu extra episcopium territorium postea
 in rem de illo convenitur intra territorium ita sot: in 4
 d. 22. q. 2. a. 1.

Quaestio 13

An qd possit exco. seipsum 13

Quaestio 13
13

Ex negatione, ita d. Tho. q. 22. in add. art. 4. quem oim
 securitate, non est qd exco. ut dicitur, et est etiam in iud: in
 hac ante exco. recte et tunc unum sit super altare in
 famulo; exco. alius debet esse qd exco. alius qd exco. qd
 oia fieri respectu eius de ad seipsum, eomodo quo physici
 docent naturale agens agere in seipso non posse. recte
 ex hac doctrina colligit Anaph: cap. 5. 6. et 7: et Navar.
 dicit: n. 6: quod epus per seipsum oia furor et infores
 exco. cano. si ipse homo aliquid fecerit non sit exco. qd hoc
 est exco. in iud: in seipsum: eadem ex causa nec parum
 par. pt. exco. Ceterum id intelligendum est quo ad vim coacti
 nam non ante quo ad directiva in foro contoria na quo ad
 p. sine dubio talis legatur: nec princeps sit solutus huius
 legibus debet tamen vivere secundum leges, lege digna non pot. cap.
 de legibus, ut et nos ostendimus d. in de legibus q. 60. cum
 d. Tho: in ca. 2a q. 9. d. art. 5. ad 3m. potes an colludens epus
 exco. ne incurrat. Ne incurrare nisi quo ad hoc cum
 ipso epus dispenset, et nisi ophus epus rogatu ipse colludat
 te enim censetur hoc ipso quo ad individuum hanc p. non
 epus hie et nunc huius statuta calare, porro illud nam
 habet, quod licet nemo possit incidere in censuram a se
 lata, occasione tamen censuram a se lata posse in alia censuram
 incidere a se non latam, ut v. g. si epus communicat cum subdito

in exco. debet
 esse duo in qd
 conicatur qui
 exco. tur

par. non potest
 parum exco.

qui audit cum
 episcopo in casu
 prohibito est ex
 co. cano.

à le excoato contrahat excoatione mi: ga hanc nō ipse ad
ius tulit licet etiā si fuerat laicū in Ecclia à se interdicta
fit irregularis ut optime aduertit Suarez sup 23 lect 4 par

Quaestio
14

Quaestio 14
Qualis potestas requiratur ad excoandū
et quomodo debeat esse affecta

Tertia conditio q̄ hō dō posita erat ut iuris dictio ex
tantis nō esset ligata, sed libera ususq; iuris d: nō impeditus
unde nō ualet excoatio lata à iudice excoato denunciato,
aut notorio, clerico p̄fessore, aut ab officio seu iuris d: huius
perse, aut heretico, aut schismatico, patet q̄ hī oī resu iuris
dict: p̄nati sunt cap Andriūmus 22a q 2a et docet D Tho
q 22 art 3. Quare hī dubiū est inter doct: an excoatio
lata ab excoato occulto, et tolerato ligat ex nariis sententiis
fluet etiā nū iura leg quā docui tū in sacramento p̄nitent:
tū matrimonio sententiā talit excoati esse ualidam, dōmodo
aliis ex officio sui incumbat hoc, licet eodē modo alii autus
iuris d: ad eodē rōne publico munari exerciti, ut pro
hac Innocent 3. cap. si nare de sent excoat. et pro
cap Alma mater. parte 1. pa 2. n. g. uerū qd̄ autē, rō
est q̄ excoatio spectat ad officium publicū, unde nō censetur
Ecclia iudicis p̄nare usu iuris d: quo nos, constat esse ex
coicatos, et sane nisi ita esset maxima sequeretur in Ecclia
dei p̄turbatio, ut si v. g. uixisset q̄ p̄ plures annos in ha
q̄ri et excoatio nō, et detegatur iā ipsius heretis si iuxta ope
hā sententiā indicandū est, renouanda erunt oīa ipsius
acta tot annorū decursu quot sane in granitissimū p̄ndicium
cedit totius Ecclie, imo confes q̄ labile etiā excoatione lata
ab excoato publico, q̄ tū ratione sui munari illa fert uali
dam esse dūmodo nō sit denunciatus, uel notorius clerico
p̄fessor, hoc enim ualde uidetur conforse extra nō p̄ hī
ad uitanda scandala maxt si in conu. cont: edita de
quo nos plura locis supra citatis aliud est ipsius p̄ctus

an sit ualida
excoatio excoati
nō p̄ nō: uel
excoatione

quid agat ad nō
de iure q̄ pot t̄ mod
tos annos p̄nō
cauentus excoatus

authoritate priuata. ex dictis sequitur qd Epus uel que
 cumq; aliu habente iuris d ecclie in foro extno, denū
 ciatū excom, aut noto riu clerici pcuratore nemine posse
 ualide excomare, si tū hanc excom sit maior, nū si ligetur
 tm minor: excom. seu publicus seu occultus sit ualide ex
 conicat. secundo sequitur vicariū Epi denunciati excomi,
 neq; posse quēq; ualide exconicare, ita Innocent 3. in cap
 2 in litt. rō qd cū iuris: nicarū pcurator ab ep
 cessante iuris d: huius cessabit et illius quod idē extendū
 et ad vicariū uel nicos parentē cuiuscunq; alterius plati:.

Epus excom
 nullū p̄t exco
 nicare

vicarius epi
 excomi nō
 p̄t excomare

Classis Tertia

De subiecto excommunicationis Quæsit: 25

Classis

3

An possit excomari universitas ciuitas
 collegiū monasteriū &c:

Quæsit

25

In hac nra supponenda est hęc uersalis regula quod
 q̄ excomari debeat esse homo singularis, nō regulæ est, qd
 finis excomi ut patet ex sup̄dictis, est ut quis corrigat
 licenti sup̄o corrigi nō p̄t proprie loquendo et contumacia
 deponere nisi homo singularis, ita hic solus excomari p̄t, quod
 hoc constituto dicendū est qd universitas excomari nō posse
 et determinata sup̄ quā cadat, ne contumaciat in nocentes irri
 ni, cum hoc tū stat. quod Summus Pontifex absolute loquendo ferre
 possit excomiētra aliquā uersitate ita qdem ut illa in
 foro exteriori teneat in interiori nō minimē ac p̄inde
 cui certo qd taret se esse innocente possit secluso scandalo adice
 diuina, huius rō est, qd eue nō possit nisi p̄sona indiuidua
 excomari est ex solo iure canonico definitū in cap romana pa in
 uersitate lib 6o. Juni autē canonico Papa nō subicitur
 poterit p̄inde ipsa simul plures excomare, si quatuor eue ferri possit
 int̄ditū in uersitate excomi ante nō, respondeo id multis
 ex causis fieri qd int̄ditū nō est tanta poena quanta

nō p̄t excomi
 cari uersita
 tas

eue feratur in
 terdictū in mul
 tes excomi uero
 non

excatio, excatuſ enim, extra ſectā eū ortuſ, interdicitur nō
 nō, excatuſ enim dē ſuffragiis p̄natur int̄ dū tunc nō ſed
 ta accetue ab audienda re ſimina, Excatio demū facta
 ob peccatū p̄p̄riū, interdicitū etiā ob alienū, ſi aliquāto
 totū regnū ob unius regis peccatū interdicitū ſubicitur ſed de
 hoc infra, videat̄ D Tho: q 22 parte 3. art 5. ad 2m. q̄ p̄v.
 excatio 10. pa 10. Dicendū eſt ſecundo p̄ueros infantēſ deliroſ
 maniacōſ nullo modo poſſe exari maxie ſi taleſ ſint à natiuitate
 patet, tū q̄ excatio ſupponit p̄ m: quod ab hiſ comitti nō p̄t
 cum doli et contumacie ſint incapacie tū q̄ D Tho: requirit̄
 ſubieto excatioſis actū deliberatū voluntatiſ, ex quo ſequens
 eſt ut nulluſ ſictorū p̄ctians clericū excatioſe incurrat talem
 cano: ſi q̄ ſuadente diabolo. 17a q 4a quod ſi tū civitas aut comitū
 aliqua iſt d̄bito aut ſuſpenſioni ſuſponatur ſeu à iure ſeu ab ho
 mine laicis comprehendatur in r̄uſ etiā infantēſ ob q̄dōſ pauſe
 ante allatas. dixi ſi taleſ fuerint à natiuitate q̄ amentēſ q̄
 aliquando uſū r̄oſis aloguando habuerunt poſſunt in rigore
 exari ob delecta ſt̄oriſa nel contumacia arte amantiam cō
 miſſā, ut ſi q̄ dū Januſ erat mandavit alteri nel ſuſcit ut cleri
 cū p̄cteret et hic mandans p̄tea nō advertiā eūdat, mandataruſ
 uſo clericū p̄ctiat, curte amari ille ob p̄dens conſiliū quod
 adueniente amentia nō ſolitur ſed conſatur mortitue p̄ manere
 in illa priori voluntate, in qua ante ſuore fuit ex catabile.

pueri infantes
 deliri nō exari
 cantur

quando amentes
 poſſunt exari

Quæſt
 26

Quæſt. 16. An poſſit Exari mortuus.

Affirmatiua tenent q̄dam apud ſaiuā l. c. 8. n. 8, nō eident
 mortuo excatio ſit poena nel medicina ſed in aliorū terrorē
 et criminuſ detectationē, taleſ eſſent hiſ in quibz q̄ iſt fuerit
 herede hereticū nō ḡnguerū, ſi in ipſo homicida et ſitēſ, ſed dico
 dū eſt mortuū proprie loquendo nō exari, ita Alphot: de caltro
 lib. 2. de ſulta heret̄ punit: cap 2. Conar in cap Alina: 1a parte
 pa 11 n. 8 ubi ait eſſe conuom cano: et aliorū ſententiā, r̄oſe
 utuntur ſup̄ius inſinuata q̄ homo ſolū eſt excatioſis, mor

mortuus pro
 p̄m̄ nō exari
 catur

fuit vero nō est homo deinde hec sententia nec pot fieri ab
 homine q̄a homo ex̄care nō pot nec debet sine trina monitione ante ex̄catio
 p̄missa, ut dicā infra q̄ merito fieri nō pot, nec etiā pot fieri ^{nē isbat p̄e}
 à iure, à quo nō facture nisi ob crimē mortuus autē ^{de re trina mo} ^{nitiō} ^{re} ^{ntio}
 amplius nequit si dicitur fieri ob crimē in vita; De si crimen
 iudicium executione dicitur à iure iā nō ex̄catur mortuus de
 nono, sed fuit ex̄catus vivus, ex̄o p̄prie nec ab homine nec à iure
 ex̄catur mort: Quod si iustes doctores opposita sententia in
 niti multis antiquis canonibz q̄ omnino videntur docere mul
 tos aliquando post mortē ex̄catos fuisse. De obiectiōne p̄cedere
 ex malo intellectu, Canones enim tm̄ dicunt aliquos fuisse de
 claratos, et iuridicē p̄nunciatos ex̄catos fuisse, ideo quod post
 mortē illorū innotuerint modo eorū peccata annexam ex̄o
 iationē habentia, q̄ in vita fuere occulta, quod saepe fit in
 crimine haereticis, solē enim est grāa ex̄, q̄ in occulta haereti
 certū deprehenduntur libellos ascribi et sententiā p̄nunciari
 q̄bz publice declarantur fuisse haeretici, et in haereticis mortui
 unde et eorū corpora et ossa exhumantur, et cū ad haereticis
 detestationē tū ad aliorū terrore comburuntur, et hoc solū
 est quod volunt Canones: **Quæsitū 17**

An summus Pontifex possit ex̄cari

Jacobus Almainus in sua ⁱⁿ ^{ma} ^{uestre} ^{et} ^{Carola} ⁱⁿ ^{proprio} ^{tractatu}
 de p̄te papæ volunt in ^{quidā} ^{dicunt} ^{posse} ^{ex̄cari} ^à ^{concilio} ^{generali}
 de p̄te papæ volunt in ^{posse} ^{ex̄cari} ^à ^{concilio} ^{generali}
 li et eadem pro di p̄ mort. q̄a moti rāōe q̄a conciliū generale
 est supra papam. Rectius et verius alijs vis id negant sine
 ex̄catio feratur ad hōiā, seu à Canone, non primā modo q̄a
 Papa p̄t̄s hōibz ^{papa} ^{post} ^{obz} ^{hōibz} ^{supior} ^{est}. Cap cuncta p̄ mundū 9. 93. non
 secundo q̄a licet Papa minere debeat secundū ^{papa} ^{post} ^{obz} ^{hōibz}
 eph̄s post t̄a p̄a caput nō minus ac ipsis hōibz Cap Nemo
 iudicabit. 9. 43. quod eadem ad eo verum est ut et si papa in
 haereticis incidit tū in ex̄cationes grāa haereticis latus non in
 eideret ex̄ dicitur eadē vide Navas in Cap Nemo de Jud: notabili
 3. n 78. et 142; et Cap 27. enchi: n 13 quare ut ora in unum ^{subie} ^{ctū} ^{cap}
 contra hanc subiectū capax ex̄cationis est homo maior et minus ^{ax} ^{ex̄cationis}
 quale fit

Quæsit:

papa post
obz hōibz

FB

subie ctū cap
ax ex̄cationis

hac vita mortali ad ultus et baptizatus et q in terris superiore
habeat seu alteri subiectus sit plura suavit' disp' p totum et
disp' 18 sect' 2^a

Class
4
Quæsit
18

Classis quarta

De causis excommunicationis Quæsitum Quæritur sit idonea et necesse materia huius censure

Premittendum est quod licet excommunicatio sit aeruus ecclesie discipli-
næ et ad continentos in officio absolute valde salutaris, ut tradit
doct' sed 25: cap 3: de reform: magna tamen maturitate, multa
circumspectione nec nisi diligenter examinata ab ep'o vel
eius vicario eam exercendus est docet enim experientia hæc
censuram temere et lenibus ex causis iracundia committi magis quam timore
et fidelibus non tam salute quam perniciæ peroneque potius dicere
deus est causa ob quam excommunicatio ferri potest ac debet esse pro merito

fit una ob quam
feratur excommunicatio

propiam gravem, contumacia et inobedientia quoque ecclesie de-
dere detestatur ita dicitur in 2^a 2^a parte q 22 art 3 Bonavent' in 4to
di 18 solum d 22 q 2 a 2 qd' 2^a Neanar cap 27 n 9 patet
clauso ex mathe 18 ubi excommunicans tunc dicitur is q' omnia salu-
tariis monitis non vult obedire ecclesie et aliter quam per excommunicatio:
corrigi non potest, huiusmodi in corrigibilitatis signum est contu-
macia, solus enim contumax resistit correctioni seu ergo
lex seu homo aliqd' recipiat sub excommunicatione, hinc q' non obtempe-
rat censetur esse contumax nil enim aliud est contumacia quam
inobedientia quædam qua unus dicenti non parat lege contumacia
digestis de re iudicata, quod et inde manifestum est quod excommunicatus
statim atq' discedit a contumacia et paratus est recipere ecclesie
parere ecclesie ipsi absolvit a quacumq' excommunicatione, seu ab huius
seu a iure lata etiam post mortem ubi opus fuerit cap ex libe:
de cont: et docto: ibi. Ex hac doctrina colligitur primo ob per-

non excommunicatur
necate con-
p quæritur
gravis

quantumcumq' grave sola mente conceptum non ante vel verbo
vel signo aliquo expresso nulla in curia excommunicatio non debet
est de heresi mentali pure, non in materia de fide asserata est
quæ ecclesie de internis non iudicat, ut pote eius iurisdictioni

no subiectis, 20 colligitur neq; excaionem esse et q; habet no
 luntate peccandi clericu nisi actu faciat Glossa: q; cap si
 quis pulsatus de poenit d e tmo neq; cu q; ad unatu facit exca
 ionis qdgd pt in modo re ipsa no feriat, cap cu quis de sent: exca:
 in co. Neq; et q; q; venit ad sciam aro effringendi iannu eius,
 ipse ta facto no transiit, eo quod ab alio in fructu inuenenit,
 raso horu orum est qd scia de actib; int' eris no radicat cum
 eis no cognoscat nisi scripta exterius confirmante. Colligitur 3o
 non valere exca: lata pro peccato alieno quauis anim possit in
 nus alioi poena corporali pro alio, sicuti infantes sedomi taru
 iq; ne consumpti sunt ob ppter tara et auaritia exone q; enehis 29
 poena ta excaionis q; est spualis et respicit aiam no pt unius
 pro alio puniri ex quo ulterius legitur ut solm pro crimine x
 no posse excaionem maneri nec oia nisi ambo criminis sint poe
 triceps: nec filiu pro crimine patris: nec seruum pro d'ni:
 nec herede pro delicto defuncti: nec denu dnum pro p' subdi
 tora nisi ual comitendo ual omittendo de flagitio eorumdem par
 ticipent. Haec oia definiuntur 24. q. 3.

excaio lata
 pro peccato ali
 eno non ualet

no pt excaio
 unius pro crimi
 ne maneri

Quaerit

An excaio ferri possit ob p m: propriu 29
 futurum, uel praeteritum:

Dico 1o que ad p m parat futurum id fieri no posse si excaio sit
 lata ab hoie et t' conus Doct: apud Henricus lib. 23. cap. 27. p. 3
 raso est qd homo no pt ferre sententia nisi secundu allegata
 id aute de futuris fieri nequit hinc nulla est ma excaio ex
 epocico qdru si hoc uel illud fecerit

Dico 2o Si excaio feratur a cano uel iure te recte et ferri
 et ferri blere pro culpis futuris, cap a nobis 10 de culpis futuris
 ubi dicitur excaione generala posse in huc modu ferri, q; q;
 quicumq; futuru fecerit excaus est, raso est qd leg; et c' statuta
 possunt uno debent respicere futura, malisq; futuris, quantum
 possunt obviare.

Dico 3o Excaione maiore et ferri no posse ob p. m. pteritu ppiu
 quantumcumq; exere et si hi feratur esse ipso facto nulla est oia

excatur aliq
pp contumaci
am

Quærit: in ca. 2a. q. 59. a. 2. ad 2m sed não est q̄a excoatio nã
fertur nisi ḡra rebelles et ḡtumaces, contumacia autẽ nã respicit
p̄terita, q̄ amplius in hois potes tate nã sunt sed tm futura, unde
paulus nã excoavit m̄u corinthiu, q̄a fornicatus fuerat, sed q̄a p̄
manebat in suo delicto, deinde oim excoationẽ debet p̄cedere moni
tio ut dicitur clausa q̄ fieri nã pot̄ pro peccatis p̄teritis et idem
debet p̄cipis coris ecclesie, q̄ nullũ unquam excoavit sub hoc forma
excoatio te q̄a hoc fecisti, nemũ q̄dem est censura hanc te habi
turã locum, si scandalũ introminat, aut resti tutio vel q̄cunq̄
alia satisfactio in futurũ p̄deat et mora in his p̄s tendis p̄
cedat. cap. romana para causa de lent: excoat: in 5o. Si q̄s enim
aliq̄d furatus sit, et monitus nã restituerit aut aliquam anim
niam ac h̄bitare monitus noluerit satisfacere, te int̄ te pot̄ in
tate sententia excoationis admittiari, sub hoc vel simili forma
nisi intra tm temporis restituerit, aut p̄stituerit excoatur quo
q̄dem casu nã incurrit excoat: pro peccato p̄terito formaliter
sed pro p̄senti inobediantia et mora in nã restituendo aut nã
satisfaciendo sic excoavit Paulus in caltustũ corinthiu, p̄moniti
in peccato p̄senerante: *Quæsitũ 2o*

Quærit
2o

Quot modis iura indicant aliquẽ contumacẽ

duplitate est
utiqs contumax
manifeste et
presumpti

quibus h̄bris
elegitatur con
maz manifest:

Pr. Et cap. venerabilibus, pa porro, et cap. solet de sent:
excoat: in 6o. et cap. Ex parte, de uerborũ signifi: Dupli
citer posse aliquẽ esse contumacẽ manifeste et p̄sumpte et
utroq̄ titulo iure aliq̄s excoari pot̄; manifeste contumax
h̄is h̄bris cognoscitur et conuincitur. 1o quando in iudicio
monitus et citatus, ut certa die compareat, et se p̄snet resp̄
det se nolle id facere, nulla eius rei legitima causa p̄terea
probari, ad quod q̄d nã dubitat quod amicus ad m̄u ad legatus
dicat citatũ respondere se nolle venire, ut aduertit sacros
lib 1o. cap 9. n 3o. ep̄ conũ doc: in cap. parati de appellacionibz
secundo conuincitur contumax manifeste si faciat aliq̄d ḡra
prohibitio de quod negare nã pot̄ vq: q̄hibetur denio re. d̄m̄bz

concordia in his sedibus retineat ipse in nilominus etinet
 licentibus in oibus vel plerisque in vicinia, et hoc dicitur notoriam
 factum; ipse vero promptus contumax arguitur his in iudiciis. 10
 si citatus extra iudicium dixit nolle se comparere et hinc
 cogatur contumax et si postea mutata voluntate venire vo-
 luerit, sed occurrente in toto aliquo impedimento merito temeritate
 alius agnoscere venire non possit, 20 si citatus nil dicat sed nil
 abdidit se, vel quacumque arte curavit ne citatio ad ipsum veni-
 ret. 30 Si quis parere aut noluit aut non potuit sed tamen id
 manifeste tamen constat se contra presumit illum contumacem et in iudicio
 eum excommunicare potest ita omnes canones in clementina si ante de dolo
 et contumacia vide Anaph: lib 4, cap 2, pa 4.

qui bus in his
 dicitur tunc
 sumtus contum.

De iudicio 22

*Quaerit
 22*

*An excoatio ferri possit et pro leuibus
 uel et pro non peccato*

Mouet hanc quaestionem eo tamen fine ut recte intelligatur
 culpam illam supradictam nullam excoari posse nisi pro p. m.
 quod quo modo intelligi debeat patebit ex iam dicentibus
 Hinc duplex esse causa excoationis una immediata et proxima
 parte altera remota. causa remota excoationis sunt diuersae ori-
 mina, quae semper debent esse mortalia, graua, scandalosa, excoemia
 causa vero proxima est contumacia, et ob illam sola excoatio te-
 renda est, et hoc ob id factum excoatio, ex hoc colligitur
 quod licet res quae portum sit leuis, et uenialis, non tamen, et
 licet nullum omnino sit peccatum si tamen a superiori fieri, aut non
 fieri precipiatur sub excoatione, et ex modo precipiendi colligi
 possit iudice habere intentionem obligandi sub p. m. tunc certe
 si non obediatur ex contemptu iniustissime excoatur maxime si
 res facta ad bonum publicum esset ordinata, ut si v. g. iudex
 precipiat sub excoati: omnes clericos ire ad processionem. ratio huiusmodi
 est quia res est quae de se peccatum nullum est, aut non nisi leue sit
 grauis ob sola iudicis obedientiam, precipi si haec obediencia
 respiciat bonum publicum ita scilicet: v. excoatio primo, n. 2. in
 fine datus in 4. dist. 22. q. 2. a. 2. Henricus quatuor, lib. 13. cap. 17.
 pa 2. solutus lib. 1. cap. 6. pa. nureus et Lanermit. in cap. lane

duplex causa
 excoationis me-
 diata et imme-
 diata seu proxi-
 ma et remota
 quaerit proxima

in leui causa si
 quis precipiendi
 superiori sub excoati:
 non obediatur ex-
 coatur

Dolatus lib 2
 cap 6

de officio delegati, hinc licet pro variis causis ut pro rifu vel
verbo oculto excomm. qd. ne debeat cap nullus, et cap ep. unicia
q. 3. qualibet in contumacia signa est excom: adeo ut pro tunc
sola scripta feratur quod si aliquando pro delicto aliquo excom
legamus, aut audiamus ita pro offensa vel quocumq. tandem sit nullo
somp. habebit hunc sensu quod excom. sit pro delicto, peccato, offensa
ga. in eo perjurat et monitus obstinate emendare non vult,
aut iudici parere, et ideo uniuersaliter, et proprie pro contu-
maciam, non pro delicto excom. iudicatur excom.:

fit excom. no
pro delicto sed
pro contumacia

Quaestio 22
An omnis excom. requirat contumacia

excom. iuris
in iudicio sine
contumacia
excom. minor
no requirit contumacia

Exo minime primo. n. excom. iuris incurratur absq. ulla
contumacia, quia primum enim quis contra actum prohibitu dicit
excom. et t. Causo si quis suadente 7a. q. 4. Secundo neq. ex-
com. minor requirit contumacia, supra et imponitur ad hoc
sine mentione pro pena t. cap tanta d. 86. Cap in actione
de p. 1. q. 1. quare sola excom. maior requirit pro causa
contumacia

Quaestio 23

Quomodo forma seruari debeat in excom.

Dolet. l. ac s
in iudicio et de hoc
minuta forma

Sicuti ad haec ut sent. excom. valide feratur debet esse
certa mensa hic et forma aliquo salte modo certa, et debet
breuiter dicari n. est. p. in com. doctorum qua recitat S.
Antoni: parte 3. lit. 24. cap. 74. Syl: v. excom. primo n. 13.
14. 15. Item illa eode. n. 17. Roman. cap. 27. n. 12. et 37.
Dolet: lib. 4. cap. 9. nulla certa et debet imposita uerborum
forma debere omni excom. (iure est de suspensione et interdicto)
debere salte n. 17. q. 1. q. 2. exprimitur consensus et intentio
iudicis excom. dico 2. p. ter. n. 17. q. 1. q. 2. exprimitur consensus et intentio
q. excom. ita exprimitur ut facile appareat in qua p. 1. q. 2.
sententia feratur hinc q. dicitur excom. no addens. d. 1. q. 2.
minuta p. 1. q. 2. n. 17. q. 1. q. 2. sicuti nec ualeat lapsus: absolutio
et confiscatio, quando p. 1. q. 2. n. 17. q. 1. q. 2. n. 17. q. 1. q. 2. n. 17. q. 1. q. 2.

debet exprimi
forma, alias nul-
la est excom.

quibusna nunc utiq; verbis excoatio seu a iure seu ab hoie se
tatur qm ita seu fit coninatio a iure, seu ab homine,
otiohi ut pluribus explicare, videat Polat. lib 10. caps.
Iai nus le ro at no

Class:sa

Classis:sa

De variis conditionibus et circumstantiis ad ferendam excoationem requisitis

Prater materia et forma excoationi essentielles alie ad huc co
ditionis ad hanc excoationem debite ferendam requiruntur, ea aute
hinc in triplici differentia, qda requiruntur antequam sententia
feratur, qdam simul du ferantur, quada vero subsequi debent
qdam deniq; hinc q adesse debent et antequam feratur et simul
du ferantur, et postquam lata est.

Requisitum 24

Quæritur
24

Quid requiratur antequam feratur excoatio

Prosequi monitione, q quidem conditio tantu exi
tur in excoatione lata ab hoie, hoc est quatenus, iudice seu
ordinario, seu delegato, seu a regulari, seu seculari qm in
nil distinguunt et eadem rationes militent in orb; ratio
hinc est qd excoatio tm fieri debet ob contumacia, ut patet ex
dictis, sed nemo admittitur ex foro externo contumax, et rati
ho ecclie, nisi prius moneatur sub poena excoationis Cap
lucio extra de sent. excoat. finis aute hinc monitionis duplex finis
est unus ut reus se corripat, alter ut si de innocente agnoscat excoationis
cora iudice purget ita Innocent. cap. 2. proposuit de gestione
pbandaru. Quares ubina fieri debeat ista monitio. Pro ordi ubi debeat
nam fieri debere psonaliter, nec sufficit ad domu fieri fieri monitio
excoandi, qd cognosci requirit om qui contumax sit neque
nisi ipsemet citatur, et pmoneatur ut notant doctores.
Veni tu est citatio ad domu facta sufficere si vel reus debet fieri in
se abscondit, et ipsemet impedit, que minus moneatur in
domo
bitaliter: vel quando ia semel fuit monitus psonaliter te
sufficit reliquis facere monitiones ad domu, quod si reus domu
no habeat fieri debet ad monitio in ecclia primaria eius, debet monitio
in ecclia
loci, in quo ipse moratur. Conarr. in caput Alma excoat

pa 9. n 4. henriquetz lib 13. pa 3 Nonax cap 27. n 10
 Polat: lib 2. cap 7.

Inquit
 25

Quæsit: 25
 An in oī casu excoatione monitio debeat
 precedere

necessaria est
 monitio
 q̄d incurrat in
 deo omittens mo
 nitione

in q̄b casibus
 licet omittat re
 monitiones

Dico 1o quando incitato capite sacro prohibetur ne firmiter
 excoatio sine premia monitione laucitatione uideri minus
 taliter et simpliciter illa necessariam ita ut inde excoatio
 incurrat suspensione ab ingressu ecclesie p̄ mercato et ipsa ex
 coatio nulla sit ita Polat: loco cit: si nulla omnino adhibetur
 nativa tñ si salte una processerit etiamsi inde peccauerit
 mortaliter nisi ex malde impenti cau reliquis neglexerit
 Dico 2o hoc no obstante licite interdu et impune omitti
 posse ad monitiones usq̄ in sequentibus casibus. Primus est
 quando excoatio fitur pro delicto notorio ita Galinus in
 dictu cap: Innocent: et Hostiensis in Cap 21. de officio delegati
 in 6o nisi notorie constat q̄m no esse contumace, sed nelle
 pro delicto satisfacere hinc ^{exco}atione, patet ex sup̄dictis de cau
 excoat: et ita moderantur hunc casu Doct̄ apud Anagninensi
 lib 10 casum conscientie cap 12 n 17. Securus casus est quibz
 prentu est in mora, te enim etiā opus no est monitione,
 exemplū sit. Petrus iā est in proxima dispositione animi ad
 patrandū grane peccatu et si pronuntiū sit uerendū est ne
 interim delictū committat, et monitione antea retat, hunc
 casu et si pleriq̄ Doct̄ ponant multi tñ no immerito en no
 admittunt et sic rationantur aut excoant uel commu
 nius delictū et te morari debet ne id faciat excoatione
 ipso facto p̄ quita, aut iā in flagranti delicto est et te si
 titare morantur et ut desistat et meo iudicio hi recte capiūt
 ex quo infertur uix ulla in casu uideri piculū in mora
 proinde in omni p̄mittendū esse monitione salte una ut ual
 hac ratione de contumacia rei melius contoure possit q̄ re
 nera aliter serui uix poterit.

si sit epus
potest per
aliam terre

si sit inferior
epo no potest
alibi p se:

in proferenda
ca: debet expri
mi caa

etiam omnia
ca: et ualot
excatio

si in eo potens
multo terrore
excitare excatio
nulla est

Qualit
28

qui ignorans
sit clericu no
excatur

terre an uero possit hoc facere p publicu scriba aut no
tanu, quidam alunt, qda negant, ego sic distingueru ualke
no est de epis, ual aliis superiorib, et hi possunt ta huius
confirma sententia qua aliam p alios legere, ual proferre,
ita ta ut epus affir tat, et recitata sententia p notariu aut
alibi dicat nos ta in scriptis excamus: uel sermo est de ep
inferiorib, et te quicunq, uia est debet sententia p se
proferre, et sic forte conuincari possunt Doct: dicitur ex
as opiniones defendentes. Inueni an in proferenda sententia
excit: debet exprimi caa. Ex affirmatiua ita statuit
in cap. medicinalis: omnis ratio est qd sine iusta caa non
excandus, haec autem iusta caa manifesta esse debet Capitulo
de sent: excat: nec sufficit expresse causa in parere, sicut
v.g: hunc pmonitu esse excatum sed oportet distate exprime
re specie, ut sic manifeste constet de iustitia iustitiam caa
ut reus liberari possit, si probauerit hoc, illudie se non fuisse
ob quod excatur, cum hoc stat. ut etiam si caa omnia sit nilomi
nus excatio ualeat, sicut et de scripto diximus ex eod cap. in
medicinalis, Demu pter haec oia requiritur no ta ad licita
etia ualidam excat: ut haec sententia scripta intendantur a iudice,
na et si exterior excatio, proferatur si re uera in eo terrore
potius qua excare uoluit, excatio ipso facto est nulla, ita ex
coni huius: v. excatio 2: casu 24. Dolet: lib 2: cap 7: pa est
etia secundo. De: *Quaest. 28*

An ignorans se esse excatum sit excatus

Ex excatione ignorata no ligata, seu pta ignorantia sit
iuris, seu facti, in modo ta inculpabilis sit, quare qd sine culpa
ignorat hunc esse clericu et illu ual mutilat ual occidit, excatus
non est, et ratio est, qd sicuti ignorantia qdabilis excusatope
rante a peccato, ita et a censura, qd peccatu semp pponit
et qd iusta dita mortale, unde et clericus haec ignorantia la
borans si celebrat ex hoc p se nec peccat nec sit irregularis
ut Nauar to. 20 concilioru concilio 3. n. 3. et 4. et Bonar: in
Cap Alma 22: parte, pa 6. n. 9. Ad haec tenus dicta illud

Ad hactenus dicta in id ad huc addendum est, ad validam exco-
municacionem requiri, ut qui excoatur no appellat intra tempus sibi a iure
concessum, qui a iura admoetur et facta intimacione excoatus refe-
rat se ad legitimum superiorem, et tunc adhuc excoicetur, excoatio est
nulla quod idem dicens et si cui, quicumq, alius defectus essentia-
lis interueniat, et uniuersaliter si excoatio contineat manifestum
et intolerabile errorem: *Quaestio: 29*

Quaestio 29

*Quid faciendum sit iudici post lata sententia
excoationis*

Pro primo si absolute iuste, et dignè, ab ipso petatur, illa esse com-
muni tenenda: Cap. cum medicinalis in lib 6. de sent: excoat:

Deo: 29 Iudicem debere intra mensam, parti petenti debere tradere
exemplum scripturae si sup hoc fuerit requisitus, quod quod exemplum iudex debet dare
contingere debet excoatione ipsam de uerbo ad uerbum, et annum et diem, *exemplum scripturae
tunc requisitus*
quo fuit lata. ita statuit Innocent: 48 eo fine ut iustitiae huius
instrumenti, pars extra iudicem agere possit et nisi iudex id seruat
incurrat ipse iure excoatione suspensione ab ingressu ecclesiae per
mesem ut habetur Cap sacro:

Class 6a

Classis sexta de effectis excoationis

Varius et multiplex maioris excoationis effectus est, ut in initio
huius disputationis in fine uniuersus q 3. de quibus nunc ordine dis-
putandum est et primo quomodo de effectu excoationis. Primo quod consistit
in prohibitione sacramentorum *Quaestio: 30*

Quaestio 30

An recipiens uel conferens sacramenta in excoat.
licite et ualide illa conferat, et sumat:

Dicens non est primo excoatione maiore ita priuare homine
aeterna, et postrema sacramentorum participatione, ut obtrahens
semper peccat mortal: Cap applicat et Cap si celebrat de clerico excoato
nihil trahit, et est uetus omnium Doct: quos longa serie recenset Sai-
rus lib 2 capu cap 11: pro est qd cum talis ab ecclesia sit excoatus
et prohibitus ne sacramenta, uel ministrat uel recipiat, no potest
non contrahens peccare. Videat D Tho: 3 part: in ma de sacramentis

*quando excoatus
peccat mortal.*

Validus est
Baptis: collatus
ab episcato

q 64. art 6: Dico 20 validum esse Baptisum collatum ab episcato etiam denunciato, etiam heretico, et degradato, dummodo habeatur forma et alia ad Baptisum essentia necessaria, ut statimur in ma de Baptis: et definitur in Cap. et traditur, de consecratione, usq

valida est co
firmatio:

Dico 20 idem iuris esse de confirmatione. Episcopus enim vel dans vel suscipiens hoc sacramentum vere confirmat, vel confirmatus est, ita ut extra sacrilegium iterari no pot:

Consecrat et
et sumit eucha
risti: episcopus

Dico 4 episcatum vere consecrare et sumere Eucharistiam Dico 3 parte q 82 art 7. Sel: v Eucharistia 2: n 3. ratio est qd potes tas consecranti fundatur in carattere sacerdotali, hie autem indelebilis est ex Trident. sess 7. Canone 9. de sacramentis in gene re. Dico 50 ab eodem episcato extrema unctio valide sumi et ministrari, ratio est qd illius quis christianus capax est.

ab episcato pot
sumi et dari
extre: unctio
Matrimo: ab
episcato contractu
est validu

Dico 60 matrimonium etiam ab episcato contractum esse vere et matri monium et sacramentum Cap significati de eo q dicitur upore illa in matrimonium qua polluitur per adulterium: caret v absolutiois impedimentum prope fine. Henricus lib 13 cap 12 pa 5. ratio etiam alibi data est, quia matrimonium est quodam contractus, contractus autem ab episcato validus est.

ordo valide
suscipitur et
datur ab episcat.

Dico ultimo et sacramentum ordinis valide suscipi et conferri ab episcato quo ad caracterem no in quo ad ordinis executionem cum sit ipso facto suspensus quo ad eum ipso d Pontifice suspentur ratio prioris membri est, qd etiam an episcato Episcopo renascit potestas tributa ipsi q consecratione seu caractere indelebilis, hac autem potestas ad conferendos ordines fuit omniu seculis et docet Alota in Cap transmissu de electione.

Quaest
31

An sacramentum poenitiae et eucha: valide sumi et conferri possunt ab episcato

episcopus quo modo
et quando suscipiat
et ab episcato hoc sa
cramentum

Dico 10 episcopus maioris episcopi: illius tamen incomparabiliter ignorans aut et oblitus si a peccato absoluitur vere absoluitur et nenu suscipit sacramentum ita ut no teneat confess: iterare, no ignorat qd episcopum constitutum in eos q clericum in minoribus vel quibus forma constitutum continent, talis bona fide conti tere absoluitur et licet ubi se episcatum noverit, teneatur in

pebrare absol. exiationis no in tenetur ad repetitione gressi.
ita Medina codice de gressi. dist 20. q. 4. Navar. q. 23. v. 4.
et alij cortex apud Sainm lib 2. c. 2. n. 3. rāo est qd hic est debita
forma debita mādā debita potestio nec ponitur obex:

Dico eo validam esse gressi. facta ex probabili igno rancia hęc quando fitna
doti excoato, suspenso, vel interdicto generali sententia iuris, vda gressi facta
vel hęc, ad in denunciato, ita p dicitur dicit. et dicitur in ex apato hęc doti
managante ad evitanda scandala, Mart st i in gēlio constat.

Dico qd gressione licite facta p prio sacerdoti, vel alteri
excoato denunciato extra casu necessitatis nulla esse et repetēda
ita cōmūter Theologi et Canonist: apud Suarez disp. 2. c. 2. et sequenti b; et geludunt id ex eadem bñra martini st i.

et ratio est qd talis gressarius omnino privatus est iuris d. confessio facta
nec ea supplet ecclia, ut supplet in eo q laborat ignoratia excoato denuncia
in iura civilia de quo gelusio pcedenti, Ergo rāmelide confert
absolutionē. Dico q sacramentū penit: in exco: necess: ab

excoato denunciato licite peti et valide administrari posse, imo
etiā ab heretico, hęc gelusio maxie de sacerdote facto heretico
est multo displiceat, est tñ ad modū probabilis, et mēiorū

Doctorū, Suarez qd dicit: scilicet qd sup. 2. a n. 14. Henricus
lib 6 de sacram: cap 21. par 8. Syl: v confessor primo. p. ulti:
victoria de tract. de clauib; n. 14. et sane videtur gñici

ex dñd: scilicet 14. cap 7. de casu repruat: cuius hęc sunt ver
ba P re ad modū ne hęc ipsa occasio ne aliq petat in scētia de
custoditi semp sunt ut nulla sit relaxatio in articulo mortis
atq; adeo te cōs sacerdotes quolibet penitentes, a quibus nis

peccatis, et censuris absolvere possunt. Heretici autē sacerd:
apostatae vere sacerdotes sunt, ergo et ipse intelligit conoili:
cū lex generaliter loquens generaliter intelligenda sit

iuxta regulā iuris. Verū interim hanc doctrinā de hereti
cis sacerd: intelligi ceteris parib; id est quando nō timetur
paulū infectionis aut pueris nis, et tñ, ut quando non

adest illius alius nisi hereticus sacerdos, quōd si enim alius
ad sit q possit et velit exbreve laborante audire nō licebit te
heretico confiteri. Dicit heretico dicit iuris d. cuius fundamē

quando fitna
vda gressi facta
apato hęc doti

confessio facta
excoato denuncia
to nulla est:

ratio qd primatū
iuris d.

penitentia licet
in exco: necess:
licite peti tñ
ab excoato denuncia:

obsecro aliquo
mū q dicunt hęc
petitō nō posse ab
solvere

ob hoc fit quod dicit
heretico ab iuris d:

Ecclia. facere nō posse et faciēdo, nō fm peccare onēt: sed et
 irregularē fieri, sine is postea fit in maioribus seu minoribus
 ita dicit et definitur cap Sicut Apostoli et tribus sequentiq de fete
 tia excoati et ibi canonicā Caiet: a communicatio est excoato. Syl:
 v excoato 30 n 2 versu 3 Suarez dicit qd scilicet: 2 n 6 usq ad 12
 q ad inductione probat et minores et per dicit: rāo huius est
 q communio fidelium simpliciter prohibita est excoatis ita ut nō
 tm tāquā minister Ecclie sed neq; tanquā psona priuata cū
 aliis diuina officia recitare possit quāuis si cū aliis recitet
 spū faciat obligationē de horis dicendis et si peccaret qdā p cap
 hū ecclia hī dicitur
 Dico 20 et si nec ut minister Ecclie nec ut priuatus possit cū
 aliis diuini officii recitare p̄ tm illud priuatum et p̄ se di
 cere p̄ modū priuata orationis, et priuati subtrahit tāquā
 latens, rāo est qd diuina officia ut sunt honore officii dante v.
 detur totū psalmi ponit: solariū et id genus alia, sunt opera
 q rationē penae habeat et a scholasticis penalia nocēt sicut
 ieiuniū et elemosina, ex d̄ dho in 4 dist 25 q 4 a 3 et ideo
 ab excoato excoari possunt ino excoatus debet ac tenetur si
 ante excoationē, ad horū recitationē obligabatur nō secus ac
 obligatus remanet ad ieiuniā, et alia ecclie pcepta q p
 censurā nō phibentur, ita iudē Doct cū Nanus cap 12 n 2
 et de horis cano: cap 7 n 16 ubi idē docet de solēnitē degradato
 si ante ad horas tenebatur uel ratione ordinis uel beneficii
 ecclie uel ob professione in religione approbata, horū omnium
 ratio est qd excoatio est poena, poena autē nō tribuit im
 munitatē et qd cū ipse sit obligatus hū ad hoc pensū nō debet
 ipsi delictū patrocinari ut ab illo sit immunis cap legi
 16 q 2: alius ex sua malitia reperitaret commo dicit nulla
 censura tollit uel sacros ordinis, uel beneficiū, uel religio nē,
 porro ad alienius horū recitationē, nō p̄t ex probabilitate ni
 lantētia apud Suarez loco cit: n 12 sibi horū adiciere, qd
 omnis exterius ^{communis} recitatio cū fidelibz excoato prohibita est et

fit irregularis
diuina fides

p̄ om̄ ordines

nō est cunctis
horis recitare

excoatus ut pri
uatum dicitur
horas

degradatus et
tenetur ad ho
rāū recitatio
nē

nulla censura
tollit ordinē

nō p̄t sibi priu
adiciere

sanat cap excoatos. 22 a q 3 ubi plane sermo est de oratione
pronata qd huc inugetur cu conuicatio ne in cibo potu
more pinnato, et ipsa praxis hoc modo interpretatur. Item
ubi dicitur est de aliis uoluntariis precibz ut rosarium &c:
Dico q si pinnatum et solus recitans horas no debet dicere das
uobiscu qd huc recitatio no est pbonae pinnatae sed iuxta morem
Ecclesiae a solo sacerdote et diaconis. Sicut, imo maioribus lib: 3 de
irregularitate cap 21 no putat tale fieri irregulare si
sit sacerdos uel diaconus, sed henricus lib: 23 cap 7 negat
sed certe sententia prior probabilius est omi et subsoni sit
suarz, n 23 nisi excolet uel inaduertertia, uel reus negli
gentia uel amice qd pia **Quaestio 25**

excoatus prima
in orandi non
debet dicere do
ans uobiscu

Quaestio
33

An excoatus possit ingredi ecclesiam

Canonice tenet in cap primo de uita et honeste clericorum
negant, sed uerius est quod docent scolastici posse excoatum in
trare ecclesiam no tm ptransendo quando no celebrantur diuina
sed et ut ibi oret seu horas canonicas seu aliqd aliud, solus et
pinnatum, et expresse id docet glossa in cap 2 et uidet qd q 2 imo
addit Nauar: cap 27 n 9 posse solus orare etiam alii ibi orant
dummodo sint ab iis seruati. Obiicit excoatus eicitur ex ecclesia
quod id no intelligi ex materiali sed de uisore xpi mystico
et glorio fidelium, ut recte exponit cathedra romana
in art credo sancta ecclesia et suarz sup 12 n 5 lect 3: ne
obstat quod ostianus iubetur tale ex ecclesia eicere, dist 25
cap 2 paud hostianu id. n tm fit dñ sacerdos celebrat et alia
diuina fiunt ne ingrediente excoato officia diuina inter
mitti debeant, qd ut infra ostendat pntente excoato ne offi
cia nec horae cantari nec missa fieri pt uel debet ergo
extra hae seculo scandalo et contemptu intrare pt sine peccato
ut ibi solus orat **Quaestio 26**

excoatus pt
intrare ecci
am:

Obiectio

In sacerdos ce
lebrat no licet

Quaestio
34

An excoatus possit publica concione in ecclesia audire

q 2 posse cap responso de sent: excoatus: sol 4 dist 22 q 2 a 4 und 2
Nauar cap 27 n 36 henricus lib 23 pa 4 ca 12: ratio est

quia concio nō est est de numero diminationū officiorū q̄
 int̄dicuntur exco et illis p̄mittitur id, ut facilius addu
 cantur ad contritionē, an vero p̄ ratio sit de lectione sacra
 netheologica seu scriptura, merito dubitant Doct: nā de con
 cione est expressū in, de lectione nō item, probabile t̄m est pa
 rem esse rationem, nā et hac ordinantur ad conversionē ut
 merito dicat Got: licere p̄fessori discipulo suo exco circa
 lectionē dubia movendi respondere quod Suarez, Sup n. 1. 2. 3
 2. p. 3 negat univ̄saliter nisi id id sū proxime cedat ad salu
 tam sp̄uale exco. Maior difficultas ut h: ipse p̄fessor sit
 exco et teneatur ex officio docere Suarez, et iudicat posse tale
 in boni publici gratia docere, nisi q̄ aliu possit satisfacere; ego
 vero dubito, an dicitur huic tantū in tribuat certe ista con
 catio videtur iusta maior quā iura p̄mittant et p̄sumere in
 tā gravi maa tantā capitate subā satis nō est.

concio nō est
 de numero
 diminationū officio:

de sacra scrip
 tura est p̄v̄ta
 tio

quando p̄fesse
 exco possit
 docere

Quaerit
 1735

Quaerit 17
 An exco possit ire cū aliis in p̄essione
 Ho nō posse et ultimo loco et si intersit et clerici contenti
 t̄m cessandū est donec denunciatus exco expellatur her
 rigualy loco cit: ubi et aliis refert addit Navar n. 176 late
 nec aqua paradisi q̄da posse aspergi a sacerdote, ubi nec int̄re
 dictum, quāvis ipse exco sacra ingrediens ea possit accipere
 q̄d aliis servari memi oia hoc afferunt.

exco nō p̄t
 a sacerdote
 aspergi aqua
 dicta:

Quaerit
 1736

Quaerit 18
 Quid alij facere debeant d̄ini iis vacates p̄
 sento exco
 R. sicut exco prohibetur d̄ina officia cū aliis dicere
 aut ab aliis audire, de q̄hibentur et aliis eadē officia p̄sente
 exco audire aut p̄agere sicut amin ip̄i aliis vitare tenet
 hē et aliis ip̄os, ratio est q̄a hoc esset participare cū illis in di
 nims, quod nulli licet et gratificans p̄ m: totius quoties, et in
 currit simul exco: minorē licet, nō fiat irregularis exco
 mat t̄m Suarez, loco cit: sed q̄a in sine q̄audi entes nō p̄ mort

p̄sente exco
 alij nō possunt
 int̄cedere

Secundo scandalo, contemptu indignatione vel cooperatione q̄ sacra
 doctrina nona est nec placet, tū q̄ est gbru torrentis dōto:
 tū q̄ in mōa morali tam graui, ad sunt laxanda habere in
 elusione int̄dictionis eccl̄ie ut dōte loquitur Durandus q̄ d̄ 8 par
 Petes quid apendū sit, quando tali tempore exccatus ad est, resp:
 cum dūni si nondū capta sint diuina officia, moneri debet exccatus
 ut exccat, quod si nolit, eius p̄t et debet in q̄ p̄sentat laicos, si nul
 lus horū ad sit, à clerico is ipsis, nec ideo exccantur, et si ipse exca
 tus clericus sit, q̄ in tali casu nō tā infatur eis exccato, quam
 p̄p̄ntatur in iuria Deo et eccl̄ie illatae. Quod si nequiat sine
 periculo expelli relinquenda sunt diuina, uel si inchoatū in
 sit cessandū est; moxent tū idē dōt: quod si exccatus eccl̄iam
 intrat uel antequā sacerdos eū uideat cum canone missae inchoasset
 Hoc est ut ipsi expliant capisset consecrationē ibi enim incipit
 sacrificiū) debeat p̄gere cum eo solo q̄ ibi affuit, ois uero alij
 stientes exccatū, adesse debet exire eccl̄ia nisi exccatus exire uelit,
 sacrificans ante q̄ cadat usq̄ ad sumptionē specierū eucharisti:
 inchoatū, sumpto sacramento antequā dicatur postcommunio: no
 ceatur exccatus deinde ut exccat si nolit eat sacerdos in sacrificiū
 uel aliu locū decentē dicat, q̄ superant ex sacro, q̄ oia licet
 nullo iure probantur corrigunt tū ex principio illo q̄sito genera
 li et comi dōt: ut docet S Anton: 3 parte tit 25 par 2 uic: 2
 Neauar de orat: et heris canonis: cap ad n 66, ratio uero que
 tūto modo sit p̄cedendū in missa esse p̄t q̄ huc sunt hōra
 menta unitatis et ideo in expleta relinq nō possunt iure di
 uino et strictius est p̄ceptū integritatis sacramenti quā
 p̄ceptū exccatos excludendi

qd de exccato
 dependū sit si
 h̄p̄ rā in tēplo

si nō possit ex p̄
 li absq̄ p̄iōrio
 relinquenda sūt
 diuina

pat sumptio
 nec: missam
 debet moneri

Quasit
 29 37

Si complures missae eode tempore alieni dicunt
 et exccatus uni interfuit, nō exccatus possit int̄sculteri
 in proximo altari, uel alio eius moti eccl̄ie
 Ex dictis certū est nō licere eandē missā uel hōrā eū exccato
 audire ad propositū uero recte respondet S uarez d̄ p̄ 12 lect: 1
 pa 10 posse hoc fieri, q̄ nulla est hic comi ratio in diuinis, sicuti

neq[ue] h[ab]e ad signu[m] salut[is] angelice ex[co]m[un]icatus et n[on] ex[co]m[un]icatus in platea se
ost[en]d[er]ent certe enim non possunt h[ic] d[omi]no dici s[er]u[m] orare ac p[er]
inde nec illi simul audire sacrum, cum uere n[on] sit id[em] h[er]e[n]d[um] et multo
magis id fieri possit si ex[co]m[un]icatus esset ibi, n[on] tam ut sacrum audiret
qu[am] ut lat[er]e taret, uel aliud ageret et ma[n]u[m] potius qu[am] formali
ter adesset:

Quæsit 38

Quæsit 38

An occulte ex[co]m[un]icatus possit publice interesse rei
diuine audanda uel facienda

Ho[mo] hic unu[m] esse certu[m], in ex[co]m[un]icatu[m] alteru[m], certu[m] ut illud ex[co]m[un]icatu[m]
occultu[m] teneri abstinere à con[tra]u[er]sione uisum quotiescu[m]q[ue] sine infamia
et scandalo id pot[est] et sequenter nec diuini interesse cu[m] alijs, nec
sacramenta dare uel accipere, q[uia] hoc in iure prohibitu[m] est: in
certu[m] uero illud est an falsu[m] id ip[s]u[m] teneatur facere in publico,
etiam si scandalu[m] uel infamia sequantur. Doctores uarij de hoc
mihi uidentur esse Ledesma. 29. q[ue]st. 25. a 7 sub fine et q[ue]st. 25. a 7
g[ra]m. syl. Couarr. et Sot[us] ob ni tan[de]m scandalu[m], et grana[m] in iuria
posse tale licite in se[cr]eto audire missa, et quoto tempore si sacerdos
sit, p[er]missa contributione sacrificare, quibus re uerari adiungat et
q[ue]stione (qu[am] habita copia d[omi]no debet) tale confessariu[m] n[on] absol
uat, cu[m] obtinet censura ex[co]m[un]icatus: Superiori referenda. H[ic] docet Sua
re[ver]e[n]da q[ue] d[omi]n[us] 66. sect. 4. et in ip[s]u[m] ext[en]d[en]d[u]m est ad leuatu[m] irregulari
tatem, in quibus casibus modo ablit[er]at[ur] foras et dolus nec iple sit in d[omi]no
petenda[m] absolutione[m], ratione huius alibi d[omi]n[us] q[uia] quotiescu[m]q[ue]
geruntur d[omi]no p[re]cepta incomp[ati]bilia, si utru[m]q[ue] seruari nequit se[cr]e
mandu[m] est s[er]uatu[m] et maius atq[ue] maius p[re]ceptu[m] est h[ic] n[on] scanda
lizandi p[ro]ximu[m], aut se n[on] infamandi, qu[am] p[re]ceptu[m] abstinendi à
con[tra]u[er]sione fidelium ex[co]m[un]icatus illud n[on] obseruandu[m] est, et certe n[on] esset
Eccl[esi]a discret[us], intendendo t[ame]n grana[m] iactura[m] fame propinquit ip
suis p[re]ceptu[m] seruetur:

falsis ex[co]m[un]icatus
et in se[cr]eto
sine iactura

inter duo in
compatibilia
maius est h[ic]
mandu[m]

De suffragiis ecclie Quibus exeat spoliatur

Hic tertius est modus exeat: effectus quo priuatur homo
suffragiis ecclie, de quo effectus sequuntur

Quæsit
39

Quibusnam suffragiis Ecclie priuatur exeat

Bona spiritualia
sunt duplicia

Præmissum est suffragiis ecclie aliud non esse quam bona spiritualia thesauros, et subsidia, quæ ecclie animabus fidelium subueniunt quædam bona in duplici sunt differentia, alia publica sunt alia priuata publica sunt in ministeris ecclie quatenus ministri sunt, ut est missa hora canonice indulgentia orationes et alia quæ ecclie publice pro fidelibus dicit et eis tribuit, priuata sunt illa quæ xiani ut gratia priuata et non ut ministri ecclie exercent ut sunt orationes priuata ieiunia afflictiones et alia particularitates, posito hoc, dicendum est primo exeat priuari suffragiis ecclie quæ ab ipsius ministeris aut generatione pro tota ecclie aut specialiter pro aliquo membro offeruntur ex eo scilicet quod ecclie sua subsidia tali exeat applicare non intendit, eo quod abusus sit, ita dicitur in addit. q. 21 a. 2. ad 2. Magister in 4 dicit 28 ad finem scilicet: v. exeat 3. Margu. 2. Namar: c. 27 n. 18 Henricus et alii Deco 28 exeat: maiore non priuare illo ne bene suffragiorum quæ a charitate procedunt, ita nos supra disp. 2. claus. 2. q. 3: et ratio est quia exeat in te iam ante quod peccatum meret: si ipse priuatur ad quod exeat, in iure vero exeat illis suffragiis potitur cum sit tunc membrum minus ecclie

non priuatur illo
ne bene suffragio
nisi quod ad d.
charitate

Quæsit
40

An liceat pro exeat missam aut preces alias offerre

Res. negative ratio est iam allata quia hoc est gratia directa intentione ecclie quæ nulli exeat suis auxiliis omni modo quo potest priuare ita Namar: de horis cano: cap. 19 n. 67. Licesma loeb. cit. q. 23 a. 1. Suardus 9. claus. 2. disp. 9. lect. 1. Sotus dicit: 22 q. 1 ubi addit quod si rex aut episcopus esset exeat nominari non posset in canone, unde sequens

est esse p m: orare pro denunciatis excois in publicis et
 etia orationibz. Rogabis populo tu quod quis orat & sic excois licet
 peccat proderit ne ipsi oratio & etia respondetur cu sustinet.
 uelomin excois contumacitate manet in mora petendi absolutio
 nem, aut inducit aliquem ut pro ipso missa legat, talis et peccat et
 certu est missa nil ipsi prodesse aut talis gntus est et absolutio
 ne quantum in ipso est sollicitat, et de hoc satis probabile est, tali ex
 intentione & etia orationes illas prodesse et ad satisfactionem ita
 s Antoni: 3 parte tit: 24 cap 76. Card: turre cremata in capli
 q3 epus u q3 Navar: loco cit: n 68 Henrri quibz lib 9 de missa
 cap 13 pa 3 lit p. Snaverz to 5 disp 9 sect 3 pa 2 et sequentibz qua
 vis hic doctor magis intendatur pro populo sententia. Quereres alte
 rius an doctrina populo intelligenda est de excois no denunciatis alius
 ta publicis. No in primis certu esse quod dominus de declaratis, licet
 pro ipso 20 Cardu itide est no intelligi hic excois occultu, qd est
 iure antiquo talis no erat in tanens et gloquentre nec dicitur sub
 ledit priuatus, tota igitur difficultas est de no nominatum decla
 ratis Navar c 27 n 36 medicus defendit excois quatinus publi
 cos si denunciati no hnt excludendos no esse a conibz suffragis et ora
 tionibz qd inquit talis no priuatur ecclia sepultura ergo nec
 suffragis & etia gloquentia patet qd sepultura potitionu datur obfubr:
 agium, vera est sententia opposita soti que legitur Snaverz disp 9 sect
 2 n 27 ratio est, qd iure cono antiquo talis erant priuati his
 suffragis Marti: ante v. per bulla ad evitanda de nullu fauore
 ipsi concessit et ex altera parte ista comunicatio ex principio
 inbrincis repugnat excois maiori cui hi sunt simplici. Ita nec
 qdem ut nec scilicet uideantur posse tale sic excois, ut nilominus
 habilis relinquantur ad fidelium suffragia totus ergo fauor con
 ceditur a Papa no excois, ad quietandus aro fidelium confortas et
 uitanda scandala, uel potius ob fidelium necessitate, ob quod permittit
 illis conicatio ne in excois, cum his, ex quo fit ut publice excois
 ex sua parte semp teneantur uitare consortiu et conicatio ne cu
 aliis no excois. De sepultura quod Navar: obicit ia alibi iudimus
 et paulo post plura de hoc dicimus.

est p m: ora
 re pro denun
 ciatis excois

an proficilli
 oratio uel missa

occultus no
 priuatur

Navar: licet
 publicos excois
 no priuatur sig
 fructus:

Quaestio
41

Quaestio: 41
Qua ratione ecclesia orat in officio feria sexta
maioris hebdomadae pro haereticis

ratio quare
oratur pro ipsis
feria sexta po
nolix septimana

Deletus dicit in
memorato hinc
de peccato

ratio est quia te
orat ut peccato
tus:

Ratio dubia est quia haeretici sunt iure excomunicati Cap. Excomunicatus primo
et 20 tit. de haeret. et in Summa cognoscitur dicitur respondetur ecclesiam
in die prohibitionem hanc suspendere, quod absque dubio pro sua
authenticitate facere potest ut notat Sotus in 4 dist. 22 q. 2. a. 7. et facit
id ecclesia ad imitationem Christi quod eo ipso die pro inimicis suis oravit
et sanguinem pro omnibus fudit. Quares an possit haereticos ad libitum
orare pro excomunicato in amento Sotus loco cit. dubitat

Ledesma expresse negat Deletus affirmat hinc 20 cap. 9, q. 1. Unde
dicitur esse oratio privationis facta datur enim tempus illud sacerdoti
ut orat pro quibus velit, nec ideo talis excomunicatus participat, sed potius
exerat opus charitatis, et facit voluntati Dei quod dicitur mult. 2. 1.
re. Sic sentit Suarez to 4 disp. 78 lect. 2. sub fine Hostiensis in
Summa lib. 5 tit. de excom. n. 27. ubi dicitur sed nunquam et alii plurimi multi
hanc sola ratione quod sacerdos nunc orat ut privatus non autem
ut minister ecclesiae quod sane et legitur 1. Thimo in additionibus 3
partibus quod art. 2. ad in

Quaestio
42

Quaestio: 42
An excomunicatus denuncietur prius ecclesiae
sepultura

Re affirmative si si moriatur et si debeat cum maximis arbitri
tione iudicis ut loquitur Suarez disp. 12 lect. 4 n. 3 et definit
in Cap. laicus de sepultura ubi et doctores unde nec in cimiterio ad
aliam sepulturae rite et solemniter ab Episcopo consecrato, nec in ecclesia
consecrata aut etiam non consecrata modo in ea divina officia facta
hinc, talis excomunicatus sepeliri potest, pro sepelientes sine religiose excomunicati
hinc sine clericis sine laici interdiciuntur in rebus ecclesiae donec
de contemptu satis fecerint, Cap. Episcopi de privileg. in 60, et pra
terea incurrunt excomunicati: ut habetur in Clemat. prima de sepult.
si stigmatum id fecerint, licet si vel in igno raverint vel sepultum
probabiliter putarint absolutum, ita Aguar cap. 27 n. 137 Henrici
quod lib. 13 cap. 11 pa. 3 lit. in, sed quid faciendum si in aliquis sit

in cimiterio vel alio loco sacro sepultus. De secundum iura ca
 nonica debet inde eici et exhumari omnia dnm modo possunt a
 fidelium offiis dignosci, porro cimiteria in quibus sepulti excommunicati sunt
 polluta sunt ac proinde facta excommunicatione reconcilianda ass
 patione qua solemniter benedictio ut definitur cap. constituti de
 consecrat. altarium vel ecclesie et docet SEL: v consecratio e
 n s: quibus aliud addendum est excommunicati dicit: quod si excommunicatus ali
 quis in ecclesia sepultus sit et non tamen ecclesia polluta esse sed et
 cimiterium illi continentem quia accessorium legitur principalis natura
 non tamen contra polluto cimiterio polluitur et ecclesia, ut expr
 esse definitur Bonita: 8: cap. nisi de consecrat ecclesiarum lib
 6. quae omnia tamen procedunt in excommunicato denunciato et non abso
 luto, quia non denunciatus potest sepeliri in loco sacro, nec talem
 sepelens peccat peccatum in potest constitutio non conuenit. cont
 in excommunicato ad evitanda scandala ut expr esse limitat gra
 rety loco cit. Navar n 36: et to: 20 concilio hunc conuenit. 25
 de poenitentibus et remiss: ad extremum in ecclesia vel cimiterio
 dicto modo pollutis antequam reconciliantur nec possunt cantari
 divina officia, nec sepeliri ex parte fidelium reconciliata vero
 ecclesia polluta censetur reconciliata etiam cimiterium ipsi contiguum
 iuxta dictos auctores

Si sit talis
 in loco sacro se
 pulchus debet
 exhumari:

polluta ecclesia
 polluitur cami
 terium: sed no
 contra

excommunicatus modo
 non fit denunci
 atus potest sepeliri
 in cimiterio:

Quaestio 43

Quaestio

An excommunicatus possit eligi et eligere ad beneficium A3

ecclesiam

De hac re multa forent disputanda nisi commodius ea reu
 ceramus ad disput: de beneficiis ecclesiarum de quibus disputabimus
 in 2a 2a, videri poterit quare et to s dup 13 a lect 2a
 interin tamen breuiter dicendum est ex causa doctrina excommunicati prius nature ubi ca
 esse omni noua actio et passio, ita ut neq. eligere quequa possit
 nec contra eligi a quoque ad nulla proxima dignitate ob quod blit
 in conventibus et capitulis, quando veniunt ad electionem pmissi ad b
 lutio ab omni vinculo excommunicati per cuius id potest eodem modo collatio
 beneficii cuiuscumque inno etiam pmissio cuiuscumque facta durante

excommunicatus pri
 nature ubi ca
 actio et passi
 na in dignitat:

ante quod electio
 debet pmissio
 cibus absolute

exaltatione est profusus nulla Cap postulatis de clerico exalto mi
 nistrante, ad eo qdem ut id veru sit quavis exaltus vel bona fide
 accepit beneficiu ignorando scilicet sua exaltatione, aut pntio
 ab ea absolutu le esse na licet ignorantia talis excuset beneficiari
 una culpa, no tn dat valore acti alia inuatio q contumacia
 si dona sit et tn exaltissima et conis Canonu tamu q theologoru
 teste Conarr: in Cap pma perete pa pa 7 et Societio Leo dit n3
 lect 2: ex quo sequens est hunc no dare beneficiu suu, neq et
 fructus suos nisi forte eos quos ob exercitiu aliquod ministerium
 bona fide percepit et ia consumpsit, ceteros h ad huc exaltat onbis
 procul restituere debet, cu sine nero titulo eos accepit, na
 ante golumis est ga ut ex hactenus dictis patet exaltus sus
 pensus est ab omi officio ecclie, nu ergo beneficiu no datur nisi
 pro officiu merito reddidit tale ecclia inhabet le ad beneficiu
 Ad hac omnia inud ultimo loco addendu est exaltu pzinari omni
 vniuersitate ne ta ecclie qua civili quoad usum ita ut ipsius ecclie
 nulla sint, quod h ta exaltus no est aut nominatum aut notorius
 et ab ecclia toleratur, ad vitanda glosione dominionu eius ecclie
 habentur valide ut videbimus inferius fufius et multa de hoc in
 ma de vatri:

ignorantia no
 excusetur

talis in exalt:
 ad dignitate
 motus, tunc ad
 re fit:

Quaest
 44

De conione et gstatuti di ne fidelium exalto
 denunciato vitando et contra: Quaest 44

Qui bus in casibz fugiendu sit coortia et sub qua
 poena

verfus in gbo
 comprehenditur

qo 7 os intelleg:

hic est quartus effectus maioris exaltationis in ea quem nary
 ad nodu occurrunt casus in qbz reciproca exaltis prohibetur par
 ticipatio quos tn ois comoditatis gratia Doctores comprehendunt ve
 luti hinc hie versiculo. Si pro delictis anathema quis efficitur:
 os orare vale. communio mensa negatur, quaru le hie nouu hie est
 Pos intelligitur primo oculu Cap exaltos 20 q 3 no ergo licet ex
 altu vel oculari vel oculu ab vno recipere. et uoce oris intelli
 pitur omnis sermo et locutio no a licet cu exalto loq Cap cinto

nec palam, nec secreto, nec respondere quidem, si ab illo, qui interrogat
 Sil: v. oratio. s. pars. sursum os: Arminia eodem n. 39. oratio videtur
 legitur per os et locutio per scripturam, nam nec litteras ad alium scribere
 nec necesse ab eo recipere possimus paria enim sunt tractare aliquid
 narbo, vel scripto inquit conuere: in cap. Al. na parte 1a pa 7 n. 2
 Quarto significat locutionem per interuencum, quia enim et hi lo-
 quitur ipse loq. cessatur conuere: ibide. Quinto prohibetur hoc
 uoce et locutio per signa et nutus, cum enim scilicet et conceptus animis
 etiam agere possumus merito Ecclia hunc modum et uelut sexto
 significat munera si enim communicamus cum aliis per has licenti per
 litteras et nuncios. orare secunda: uox prohibetur per hoc. Eni cum
 exalto oratio et participatio in diuini in iuxta sup. dicta. 3. uox cum exalto
 est uale prohibetur diuini salutatio iuxta preceptum sancti Jo: nec aue
 et dixeritis et referetur in cap. omnis q. causa et certum est
 non licere tali dicere salue, uale et tunc in casu uero, quo licet
 exalto scribere non debet salutari sed loco occupati uisurari
 possunt in ta spiritum concilii sanioris ut ex conu. notant statoni: qualiter sit la
 Syl: loco cit: para 3. Henricus lib 13 cap 7 pa 3 lit h: ipsi uero
 salutanti nos dicere possimus Deus te conuertat ex eodem, hoc
 enim non ta salutare est quam culpa exprobrare addit Planarrius
 cap 27 n. 20, non licere tali assurgere non dare ei locum non agere
 caput atq. ad eo nullum proceus iudicium extendere in hunc resalu-
 tationis. Notant tamen plerique ex nullo per de totum in inuiri autem
 per lethale aut executione in inuere si absit scandalum ualebit tunc
 quod in praxi et satis tutum uidetur tunc quia mititur hac sententia
 bono fundamento generalis utique regule poenas perstringendas
 esse cap. odia de regis iuris in 60, imo Sainus lib 2 cap 13 n. 7
 putat licere uero primario ut pluri minus assurgere et caput
 nudare sine ulla tamen expressione uerborum. Quarta uox et oratio
 per quam prohibetur conuercio humana per cooperationem in eodem exerci-
 tio cohabitio per eadem ^{id est} tractus emptionum uenditionum inuiri
 quod tamen ita accipiendum est non licere soli: cum exalto habitare
 in eadem ^{id est} facto id est in eadem parte domus, bene tamen in diuisa
 ut ex conu. Dou: aduertit Sainus loco cit: n. 6, quo ad contractus

no licet loq
 cu exalto
 no licet scri
 bere exalto ne
 e in litteras le
 gere.
 no licet et sig
 nificat aoy
 no licet orare
 cu exalto
 no debet salu
 tari exaltus
 no licet habi
 tare cu exalto
 in ead. do mo:

quid phibet
verbi vale

ad lectum cum
exato ambula
re

ad phibetur
nomine nota

ad lectum cum
amico exato
no are

qua ratione
dicitur cum exato
no are

certi est ex omnium opinione nos cum exato celebrare non
licere, celebrata tale, eadem nota phibetur cum exato ambu
lare ita institueret et id genus alia secus est si qd p eandem ma
teriam et manus alteram aut antecederet aut sequeretur
Septa vox est mensa qua signi ficatur primo nil cibi nil potus
debere fidele cum exato sumere simul et eodem tempore et in eade
mensa. 2o ut neq, in diversis mensis quando omnes illa mensae
tantum ad idem convivium et hinc, sua portio separatum detur sicut
facerent si in nave solus ex omnibus exatus sit qd vel simul cum
aliis accumbat vel convivio intercuriat nisi statim exeat
omnes reliqua mensa debeat discedere non obstante quocumq, ulsca
dalo vel dispendio. 3o non potest qd amico suo exato venienti ut
comodat cum ipso concedere domum suam aut dare ei claves domus
sibi rebusq, suis teneat illi non recipiendo vel similis qd non
cessitas concessione hanc exprimat se enim poterit illi recipere
et possidere domum suam sed separationem, quid de mensa sicut est ad
pari ratione extendatur ad lectum ne qd in non exat cum exato
lecto domi uti, sed poterunt ne diversis lectis in eodem ambiente
uti multi affirmant, sed melius quare disp. 15 lect. 9 et 2 disti
quit, vel enim eum sicut in vita in ambiente est formalis ha
ec est p modum humanae societatis et haec rursus phibetur ^{ut materia}
his tm et haec metita non est, imo si talis sit et in eodem lecto phibetur
non erit sicut et contra si plures in eodem societatis eadem ambiente ut
tunc non tm eodem lecto consistendi sunt, inter se communicare. Dices
Ja. evangel. et in eodem balneo cum haeretico lavare voluit. Per
id phibitionis fuisse non precepti, et lane ita philosophandum est de
omnibus et aliis communicationibus. Ad extremum notandum est ex comu
nicatione regulariter et ex genere suo esse tm. p. v. ratio est qd
non sicut in re gravi et ideo non exatur hocce actus cum tanto
rigore phibere qd est expressa sententia s. Thoma in addit. q. 23
a. 3. Sotus Henricus Suarez et alij locis citatis.

Causa ob quam participantes cu[m] ep[iscop]atis excusati

Non obstante eccl[esi]astica prohibitione circa conversio[n]em fidelium in
anilib[us] cum ep[iscop]atis eccl[esi]a ta[m] p[er]mittit in quib[us]dam casib[us] ut ipsa co[n]v[er]sio sine peccato et censura fiat, uti docentur Grego[rius VII in
concilio romano de q[ui]bus casib[us] et paucis agemus

Quando liceat conversare cu[m] ep[iscop]atis

Bo id indicari his versib[us]. Hac anathema q[ui]e faciunt ne possit
obesse. vtile, lex, humile res ignorata necesse.

Primo rex excusat vtile hoc est vera aliqua et no[n] ficta utilitas
qua[m] suareth lect[ur]a s[ed] disp[er]sa a q[ui] et 10 vocat necessitate ad melius esse
ta[m] eius q[ui] cu[m] ep[iscop]ato participat, qua[m] ipsius ep[iscop]ati et primo q[ui]dem
ex parte no[n] ep[iscop]ati est utilitas temporalis ut petere debita, deci
mas, iura, actiones ta[m] in iudicio qua[m] extra, quoru[m] ratio est q[ui]a si
hac creditur ep[iscop]ati facere no[n] posse reportaret ex sua malitia
ep[iscop]atus lucru[m]. Cap[itulo] intelleximus de iudiciis, eode[m] modo licet oculu[m]

petere a iuris perito ad nocito, medico ep[iscop]atis, nisi aliunde equa
facere illud peti possit. Secunda utilitas est sp[irit]ualis ipsius ep[iscop]ati
hic possumus eni[m] ad concione[m] adducere, corripere, hortari ad pete
dam absolute[m]one[m], dare conciliu[m] circa salute[m] ipsius, legere coram
ip[s]o sacra[m] scriptura[m], ut facilius converti, et instrui possit, ita
definitur Cap[itulo] cu[m] voluntate et Cap[itulo] respo[n]do de sent[entia] ep[iscop]at[us]. In quo
Secundo excusat lex hi[is] lege matrimonij possunt agere int[er] se coniu
gus q[ui]a quod iuris divini est no[n] pot[est] tollere eccl[esi]a extendit aut[em] se
hac potestas no[n] tm[en] ad petitione[m] et redditione[m] debiti coniugalis
sed ad omnia et domestica et coniugalia obsequia ut docent meliores
Doct[ores]: apud sa[n]cti h[er]o[n]i[m]i lib[er] 2 ca[pitulum] 1323 et h[ic] secundu[m] membru[m] negatur a
no[n] paucis dicentib[us] id quod dictu[m] est tm[en] habere locu[m] in uxore
ut uxor est, no[n] vero maritaliter ut serviat domus cura gerit
otiosa hac metaphisica est, et sane n[on] pot[est] nisi operatione intellec
tus separari, hic formale a[m] materiali id est conicatio coniugalis ad
humana et sp[irit]uali ut merito dubitat sua ratio an omnimoda coniu

Quaestio
45

ut xpus in quo
sunt casus 18

licet q[uod] utilis
tate conuer
sari cu[m] ep[iscop]ato

licet accedere
metu[m] ep[iscop]ati
alimunde peti
no[n] pot[est] alius:

licet hortari
excusat: ad conu[er]sio[n]e[m]

eccl[esi]a no[n] solit
q[ui]a est iuris di
vini:
q[ui]d uerbo lex
signat:

qui in iure filiorum appellatione veniunt 2o legitima tales sunt
 de adoptivi, q dicit solent tm legitimi, quasi lege comparati no ge-
 neratione, 3o filij naturales id est generatione qdem filij no tm legiti-
 mo foro nati, sunt ante secundum ius canonici illi, q geniti sunt ex
 parentibus inter quos tempore coaptionis et natiuit, poterat esse
 matrimoniu. 4o s puris id est ex surto nati inter quos no poterat
 esse matrimoniu, ratio heru omniu est q licet in rigore meta-
 physico loquendo, no omnes isti formaliter sed aliq tantu analogice
 filij sint in iure tm absolute filij vocantur. Extendo 2o hoc idē sic
 tm pari ex ca et iure qd illos, q moraliter locoru filio habetur
 titulo affinitatis qmōdi sunt nurus et gener respectu locari et
 locari primigeni et primigena respectu nouerca et nutritici nepos
 et pro nepos resp: auu et progenitoru pupillus respectu tutoris
 lege filij ff de verboru significatione: Quibus d nro cu iura filio
 nū nome tribuant no est cur nos appellatione hanc iuris gra-
 uia ipa restringamus in ma pfectione odiosi et priuimus
 hos conuentione suoru parentu. 2o possunt conuicere cu hominis
 heru et anoi ue, nō et heru et possessio dñi de et heru cu gheru
 vel ratione necessitatis qd discedere no possunt, vel utilitatis qd ali-
 bi suas operas comodius locare no possunt. 3o alieni heruantes
 hie sint famuli conditi sine rustici seu operarij. 4o tota fami-
 lia excati. 5o Clerici cu suo epo excato si in eius heruio sint et
 ex ipius familia heru no. 6o monachi cu suo superiore excato pari
 iure iuro maiori qd arctius incorporati sunt no p lato qua familia
 Epi suo epo. 6o familia metaphorica id est milites cu suo duce ex
 cato cu sequendo et defendendo in bello iusto tm. 7o vasalli cu eo cuius
 iplo quō dñs vasalli excati est (exapta executione ob heruio de
 que in ma de fide) solutu est iuramentu fidelitatis vasalli donec
 peccatiam ab hoc iuramento absoluatue ita s Antoni 3 part: hie s
 cap 2 Henricus cap 22 par 3 Arsepo: Saimus lib 2 cap sub 2 eo
 post absolutione nero no possunt cu amplius militare cu eo
 equitare comedere, bibere, sed ad bñ eius comercio debet abstina-
 re

qui dicantur
 filij ratione
 iuris cano:

hi oēs audent
 parentis exat
 conuicari.

heru et anoi
 et possunt.

Clerici cu suo
 epo excato audent
 conuicere

etia monachi cu
 suo superiore.

etia milites cu
 suo duce

quando exponit
et ignorantia:

Sacerdos licet
ex confessione que
da excoctum dicitur
excoctum non debet
ipsum vitare.

Necessitas ex
coctat:

aliquando pp
simile a summa
contumacia an
interdicitur co
lectio uxoris:

Quarto exponat res ignorata hoc est ignorantia probabilis
Fam facti qua iuris de qua supra multa qd qd duo duntaxat hic
adicio. 1o sacerdos q ex sola confessione sacramentali scit aliquem esse
excoctum denunciata, non tenetur illum vitare sed quidem potest gerere in
illius se si se in unum eibilibere. 2ud ignorantia ratio est qd alioquin
laretur sigillum confessionis et faceret in unum excoctum; 2o si sciam aliquem fuisse
excoctum denunciata vel publicum penitente clerico et post hanc scien-
tia non videri illum qd integrum arant, si hic alias sit bene famus et
nomini partim si in initio lenavit excoctione et post annum videri
illum amplius non lenare possit et debet credere illum absolutum esse, et
si reuera absolutus non sit. Quidem a potiori si testes fide digni id
asserant, in rebus moralibus maior fides requiri non potest, qd iustitiam
et unum tantum gravis tenet et dicitur exceptione maior ut docet Sarras, lib. 3
c. 7. Quinto exponat necessitas haec excocti scilicet, quia cum ipse partem
partem ratio sit qd si utilitas excoctat multo magis necessitas, haec necessi-
tas cadit 1o in eos qd cum excocto versari debent et hoc haec in tempora-
libus quae specialibus in pertinentibus haec ad animam quam corpus sanum bona
et fortunae magni momenti, nomine ante necessitatis non inter viginti
tam necessitas et magna et notabilis in comoditas qd id si omni iure
non posse, quod non nisi in comode possimus Cap. de pios et de verbi signis
pari ratione constitutus in itinere potest tuto ab excocto hospitium pe-
tere nisi aqua comode possit apud alium habere, in eadem et mensa
cum ipse comedere si aliter cibum dare nolit pro omnibus haec tenus ex-
plicatis hominum generibus potentibus agere cum excoctis ac si per haec
regula generale qd dicta sunt de exceptione Marci quintuplici in
personarum semper intelligenda sunt univociter nisi ex causa senten-
tiam apponendo eis specialiter communis interdictum sicuti habet
consuetudo quod interdum patre marito dno induratis apponatur
excoctio et morantur filii uxores et subditi ut omnino se ad horum
comione subtrahant et se nude parerem erit iuxta codicem littera
et se non excoctiois quod hanc interdum iustissima sit sicuti in quis
potest mitti in excoctum pp peccatum vel publico boni causam in seculum ita et
potest singulariter obstrato subtrahi omne solatium et amplius non tam ab
externis sed et a domesticis.

Quaestio 49
**An metus mortis sit causa sufficientis
ad conversandum cum excommunicato**

**Quaestio
46**

Dico 1. nullū peccatū seu mort: seu veniale unquā committendū esse pp quēcumq; tandē metū et mortis, ratio huius alicui expo-
lita est qd peccatū in quantum peccatū nūquā est eligibile si nō
eligibile esset hoc ipso peccatū nō esset

Dico 2o nullā ecclia legem prohibere communicare cū excommunicato in tem-
poralibus, et humanis in tantū metū mortis dū modo metus sit
cadens in constantē virū, ratio est Ine pontificū qm mittit conica-
tionē excommunicatis ex multo leniorib; causis ut haec tenus vidimus, expo-
pari imo fortiori ratione excommunicantur metū mortis participantes
cum excommunicatis unde si princeps aliquis cogat te seu comedere carnes
die veneris, sabati, vel in quadragesima nō in contemptū ecclie sed
in ea ipso comedit et nullū te habere locū licite comedere ad eundē
mortis periculum. Ecclia nō cū nō nocere suo mater sit nō intradit
in tali casu filios suos ligare ut carnes nō comedant id exposit
de participante cū excommunicato

*quando
nulla lex ecclie
prohibet conica-
tionē cū excommunicato*

Dico 3o legem ecclie neq; prohibere conicationē cū excommunicato et in di-
nimis cū periculo mortis ita Ledesma sotus et alij ubi sup. ratio
eadem est cum priori, hinc est quod si aliquis tyrannus excommunicatus
aut alius ne immoleretur aut diffamaretur intentaret sacerdoti mor-
te nisi eorū se celebraret pōt celebrare, abstrahendo tempus ab iis q
per accidens possunt intervenire ut contemptū fidei frindicio
ecclie censura communicatione in crimine et in crimine nob, et hunc
solum sensū habet caput sacris de his q metū uicq; timorū, dicens
participante cū excommunicato et p m: metū mortis, et

*in divinis et
licet conicere cū
excommunicato*

Classis 7

De absolutione ab excommunicatione

Quaestio 47
Quis possit ab hac censura absolueret.quilibet co
fessionis potest
absolvere qd a
mortali iDico 1o ab excommunicatione à iure lata non reservata absolueret posse
quocumque confessorum qd potest absolueret à peccatis mortalibusDico 2o ab excommunicatione lata ab homine generationem posse tunc omnes
confessorum absolueret ut hi v. p. Episcopus excommunicat omnes adulteros et
habet non reservat te quocumque potest alius ab adulterio absolueret potest et
ab excommunicatione lata pro illoDico 3o ab excommunicatione lata ab homine in obliquum nominatim in tunc ab
eodem absolueret qd eum tulit aut eum ipse hoc commisit aut certe super il
lius ipsius qd eam fulminavitexcommunicatio lata à
iure semper ma
ret nisi tunc ab
reogatur:excommunicatio lata ab
homine non ma
ret amplius
nec tunc excommunicatioDico 4o ab excommunicatione reservata seu à iure seu ab homine à tunc ab
absolueret qd eam tulit, ubi nota excommunicatio lata iure semper nancere nisi
ius abrogatur ab eo qd potest, qui est solus Papa et concilium generale
excommunicatio vero lata ab homine non ligat amplius post mortem: tunc
qd eam tulit. aGravis hic difficultas est inter doctores de bulla coenae domini qd quotiens
renovatur à pontificibus et rone publice promulgatur, in qua
excommunicantur multa genera personarum ubi tantum doctores de hac bulla ita
sunt ab homine ut sede vacante non amplius liget delinquentes missis
narius doctores opinionibus puta contra Delectu dicitur 1o cap 1o sub fine
probabilius esse vere ligare, quia omnes illi delinquentes quocumque
deliquerint censentur excommunicati bulla coenae domini, et terea cum Papa
tunc eo die eam renovat et aliquando contingat esse diuturnam
inter pontificum, ita ut à electione sequentes papa interire ams
mediat et sequentes tantum tempore ad nona bulla sequentis
sentis: nullo modo mihi credibile sit intentione pontificis esse toto illo
tempore casus: nos non esse reservatos papa quare hac bulla quot
legat Manar: cap 27 post nu: 40: et alii doctores in exph: huius bulla

Dico so in art: mortis quoniam sacerdos posse absolvere a qua
 cura executione accepta tñ cautione satis faciendi q̄ cautio fieri
 debet vel q̄ sponsores vel q̄ iuramentū articulus porro mortis ubi
 alibi dictū est nō tm intelligitur ille in quo aprotus in agit om̄
 mā sed et in e ita in quo iudicium est mortis ut iudicio medici nō
 sit enafurus, ratio congruentia est q̄ si expectatur ultima illa
 periculis p̄sentis est tñ hinc absolut: decedat

in articulo ve
 tu q̄libet p̄ ad
 absolvere sic videt
 facta tñ cautio
 re:

Dico 6o etiam ab exeat: lata ab homine nō posse semp absolvere
 ab eo q̄ eam tulit. primo scil: quando una executio est obfirmata
 a superiore. 2o quando delegatus q̄ de superioris excauit, sed excautus
 manit annū integrū in executione, nec interim instituit ut absol
 veretur, tñ enim a superiore delegati satis absolui debet imo eiusmodi
 habetur pactus de heresi. 3 in curiaris exari possunt a quo
 cura ep̄o absolutio ta est papa refermata. 4 quando q̄ excauit
 tm est executor superioris tñ is absoluit enim ipse est executor

nō p̄t semp ab
 solvere is q̄ fecit
 executione

incuriaris p̄
 hntā quoli q̄
 ep̄o exari tñ
 hō absoluit:

Inquit
 48

Inquit 48
Qua forma absolutio ab exeat: debeat fieri

Ro nulla esse certā ac p̄inde satis erit uti verbis vel scriptis si
 quaticationis liberationis exeat: interim huc communis est absolutio
 nis forma recepta omni absolventi in praxi. Ego te absolvo
 a vinculo exeat: in quam vel ob hanc ^{causam} incurristi
 et restituo te sacramentis ecclesie et coniūni fidelium
 in qua forma loquendo in ripore nō est necesse addere ista verba
 in qua ob hanc causam incurristi et q̄ sequuntur, nabit. n. abso
 lutio sine exp̄tione causae ob quam q̄ excautus est, nec demum
 illa ultima in nomine pat. sed sufficit dicere absolvo te a vinculo
 exeat maio: reliqua sunt tm de q̄gnitate, nec etiā necesse
 est exprimi nomē absolventis, satis enim id exprimitur. v. ab
 solvo te ut dictū est in māa de p̄gnit: Petes an valeat et tut
 fieris sit ista forma Absolvo te nū amplius addendo. q̄l
 v absolutio 6 n 2 dicit negat, q̄a verbū absolvo p̄t trahi ad
 diversa alii dicunt valere, q̄b̄ subscripsi in māa de p̄gnit:

forma absolu
 tionis

nō est necesse
 addere causam:
 nec p̄nia ista vix
 q̄ hic ponitur

et sit vere comu cum s. c. h. o. 3 parte q. 84. a. 3. ratio syl:
fronda est q. antecedens tractatio at p. h. i. o. a. c. e. n. s. u. r. a. a. b. s. o. l. u. t. i. o.
ut semp. h. i. n. i. s. b. l. e. t. s. a. t. i. s. e. x. p. r. i. m. i. t. a. q. u. a. r. e. f. i. a. t. a. b. s. o. l. u. t. i. o. n. e.
Sic propterea ut reliqua int. m. h. a. n. t. u. r. s. e. d. h. o. c. a. p. o. a. b. s. e. n. t. i. a.
a. b. s. o. l. u. t. i. o. n. i. s. d. u. o. b. i. s. h. i. s. u. r. e. b. i. s. s. u. f. f. i. c. i. e. n. t. e. r. p. p. n. i.

Inquit
49

An possit quis absolui inuitus

Inquit 49

Pro ex communi possessione et quia hanc censuram residet mere
in potestate superioris, ergo quandoque ipsi placuerit poterit
illa solvere ita d. c. h. o. in addit. 3a partis q. 24 art. 2. Sot. in 4
dist. 22 q. 2 a. 3. g. l. u. s. 3. henri quatz lib. 13. cap. 29. q. 2. Syl. v.
Absolutio 3. d. u. b. 6. Suardus disp. 7. sect. 7. a. n. s. usq. ad 8. Sa. v.
Absolutio ab excommunicatione n. 7. licet enim a malo culpa eo quod no
nisi propria voluntate committitur nemo inuitus absolui possit excommunicatio
ta cum sit malum poenae sicut in aliquo inuitu terre pt ita pt
et in inuitu ab eade absolui, siue contumacia deposita sit siue non
canone ta debet absolui ne sic absoluiendo scandalum exarentant
p. i. u. d. i. c. i. u. m. t. e. r. t. i. o. a. u. t. i. n. d. e. n. i. l. e. s. c. a. t. a. u. t. h. o. r. i. t. a. t. u. s. c. e. n. s. u. r. a. m. a. t. d. e. m. i.
ut moraliter con. stat absolui excommunicatio no absolutio ab excom.
ail illi profutura sed potius futura ruinae et uera et t. g. l. u. s. e.
tam excommunicatio q. iuris qua iudicis.

a malo culpa
inuitu no pt
absolui
excommunicatio
ta cum sit
malum poenae
sicut in aliquo
inuitu terre
pt ita pt
et in inuitu
ab eade absolui
siue contumacia
deposita sit
siue non
canone ta
debet absolui
ne sic absoluiendo
scandalum
exarentant
p. i. u. d. i. c. i. u. m.
t. e. r. t. i. o. a.
u. t. i. n. d. e.
n. i. l. e. s. c. a. t. a.
u. t. h. o. r. i. t. a. t. u. s.
c. e. n. s. u. r. a. m.
a. t. d. e. m. i.

Inquit
50

An excommunicatio eo ipso censetur extincta quo excom.
tus recessit a contumacia

Inquit: 50

Pro minime sed t. l. l. i. p. o. s. t. a. b. s. o. l. u. t. i. o. n. e. p. a. t. e. t. t. u. m. e. x. f. o. r. m. a. q. u. a.
d. e. c. r. e. t. a. n. t. i. t. u. r. a. d. h. a. n. c. c. e. n. s. u. r. a. t. o. l. l. e. n. d. a. q. u. a. e. s. t. a. b. s. o. l. u. t. i. o. n. e. a. n. i. n. t. e.
e. x. c. o. m. m. u. n. i. c. a. t. i. o. n. i. m. o. d. o. l. e. g. u. a. n. d. i. d. e. c. r. e. t. u. m. e. t. c. a. n. o. n. u. m. t. u. p. o. t. i. s. s. i. m. u.
q. u. i. a. h. i. c. h. a. e. i. p. s. o. i. u. r. e. e. t. a. t. i. m. a. n. t. e. r. r. e. t. u. r. m. a. x. i. m. e. a. b. s. o. l. u. t. i. o. n. e. r. e. c. e. s. s. u.
a. c. o. n. t. u. m. a. c. i. a. e. t. q. u. a. d. i. g. n. a. s. a. t. i. s. f. a. c. t. i. o. n. e. q. u. a. a. b. e. x. c. o. m. m. u. n. i. c. a. t. i. o. n. e. e. x. i. g. i. p. t. h. i. c. h. o.
d. i. c. i. n. e. q. u. i. t. q. u. a. l. i. q. u. a. m. o. n. i. a. t. u. r. a. n. t. e. a. b. s. o. l. u. t. i. o. n. e. a. b. e. x. c. o. m. m. u. n. i. c. a. t. i. o. n. e. e. t. i. p. s. e.
s. e. r. i. s. s. i. m. e. p. o. e. n. i. t. u. r. a. n. t. e. t. p. l. e. n. e. s. a. t. i. s. f. a. c. t. u. r. u. m. u. l. l. a. s. t. u. s. p. o. n. i. t. a. t. u. r. i. n. t. e.
p. o. s. i. t. a. s. u. f. f. i. c. i. e. n. t. e. c. a. u. t. i. o. n. e. s. e. s. a. t. i. s. f. a. c. t. u. r. u. m. n. o. i. d. e. o. d. e. c. r. e. t. a. e. t. s. i.
d. e. l. e. t. h. a. b. e. n. t. u. l. l. u. m. p. r. o. a. b. s. o. l. u. t. i. o. n. e. e. t. i. d. e. x. p. l. i. c. i. t. d. e. f. i. n. i. t. u. r. i. n. c. a. p.

hanc absolutio
ne no tollitur
excommunicatio
si h. i. c. p. o. t.
si poenitent

à nobis de sent: exat: Obiteris lape exatio fertur et à iure obiectio
 et ab homine sub ea pitione do nec restitutas, ergo cessante caa
 exationis cure no cessabit et eius effectus licuti unius solut
 cessante lege lata sub certa gditioe, cessante conditioe cessat iu
 re et ipsa lex. Quo exatione no cessare p se ex hoc quod secuta sit solutio
 vel latu factio, vel restitutio, vel similis impleta gditio, qz conditio
 illa no facit hunc sensu, quod exatio duret tm, usq ad illa exco
 conditioe ex plata, ita ut ea posita in actu statim tollatur, sed
 hunc tm quod ante illa conditioe impleta, no tollatur, tollatur
 ante postea no p positioe conditionis sed p absoluteone, rem
 à posito exemplo declarat smaratz disp: 19 scilicet 24 ns: licuti
 inquit cum dicimus peccata no remitti nisi confiteantur no est
 longus quod facta gessione q se tollantur sed q aliqd consequens
 absoluteone scilicet sacro: no tm nisi prius impleta conditioe
 antecedenti q est confessio, et hac omnia procedunt de iure ordi
 nario ceteroq n: recte habet quod notavit idē smaratz loc: cit
 pa: exatio: n 9: et disp 7. scilicet 24 n 2 usq ad 24: et Gaar v Absolutio
 ab exat. n 12 posse summū pontificē ex plenitudine potestatis
 ut pote iure canonico superiore potestate et iure extraordi
 nario aliquē sic exare, ut vel impleta hac in qz conditioe vel re cessat exatio
 elapso tanto temporis tractu exatus ipso iure et facto sit liber
 sine addito sed quod negamus illud est ecclesia tali modo ullum
 nunquam exatū vel lege ordinaria et iuri pontificio conformiter
 posse

Ina dicit posse
 papa sic exare
 ut cessante temp

Quaerit

Quaerit

An possit qd esse exatus pluribus exationibus 51

Quo posse te scilicet: quando qd plura crimina quatuor qd gan
 ne pa et exatio sua iure sanas hnt et sequantur ut qd
 absolui ab una exat: et no ab alia et si exationes diversis indi
 cibus sint reseruate poterit absolui unus ab una no ante ab
 alia respectu alterius iudicis haec n sunt actus in iudicio:
 licuti. c. i.

Et qd absolui
 ab una exat
 et no ab alia

Classis ult:
De excommunicatione minori eius effectis et
absolutione ab illa

Spectantia ad hanc excommunicationem magna ex parte intelliguntur
ex hactenus disputatis breviter ergo et da transcurramus ad
denotat huius excommunicationis notitia de qua disputat suarez dispert

Quaerit
52

Quaerit 52
Quid sit minor excommunicatio

Dico esse censuram ecclesiam privante hominem participatione
passiva sacramentorum ita dicitur ois et habetur cap h celebrat
de denotat excommunicato ministrante, q qdem definitio clara est co
sideranti, hanc excommunicationem ad privandi aliquem collegio fidelium
nec exteriori communioni nec sacramentorum collatione, unde
patet discretionem excommunicationis huius a minori, nam enim privat
ta activa quam passiva ratione, minor passiva tamquam publicis
ecclesiae suffragis privat hanc ad item: illa multo grauius et gra
uiores effectus sortitur hae pauciores et leniores, sed ut hae
significationem videamus sit aliud quaeritur

Quaerit
53

Quaerit 53
Quis ius canonicum de hac excommunicatio: statuat

Dico in dicto cap h celebrat sex capita afferri a Aragonio q
de hac censura q fufius postea afferuntur a Doct maxime
suarez de: re excommunicatio q caetano in hura v. excommunicatio minore
Nauar cap 27 n 25: Sicut ante breviter hae

celebrans in
minori excommunicatio
p. m.

Primo celebrans in excommunicatio mi: p. m. licet idem possit audire
sacramentum et reliquis divinis officijs cu alijs inter se uno et eod ipsis
recitare, et pacem sumere q in ecclesia post agnus Dei offeruntur
potest et absolvere ab excommunicatio: maiori vel minori et a peccatis et
dare sacramenta infirmo sine celebratione missae tamen

celebrans p. m.
sed non est irregularis
sularis:

Secundo est celebrans p. m. non tamen est irregularis
Dicitur sacramenta ecclesiae a tali collata habent huius effectum
ac si esset extra censuram.

Quarta prohibita est ipsi omnis sacrament: perceptio
 Quinto potest eligere et ratione iuris dicitur nisi si copulatur
 legitione exercere

Sexto demum non potest eligi et si obligatur. Sexto electio est uni
 taria et si ipso facto non sit irrita, addo his

Septi: posse tale esse actorem in iudicio. Octavo in eodem procura
 tori alterius. Nono quia te te. Decimo posse celebrare matrimonium
 Undecimo testamentum condere, quorum omnium ratio generalis
 haec est quae ex parte minorum primat postquam iuramento:
 perceptio est quorum numero dicitur nihil est

Quaestio: 54

Quomodo contrahatur minor

Byc 10 contrahi ex participatione cum ex parte maiori ex parte
 quando scilicet: quod legitur comedit tractat cum ex parte iuxta superius:

20 haec ex parte non multiplicatur id est non diffundit se ad
 alios v.g. qui participat cum ex parte ex parte minori nulla
 inde incurrit ex parte: 3 haec ex parte ut plurimum contrahitur
 cum p. v. non ordinarie verum cum ex parte ex parte maiori non est
 p. m. sed tamen veriale extra divina, non in contrahitur p. m. ut ut
 et supra dictum est. Repe tamen fieri potest ut talis participatio sit

mortalis, quando scilicet: cum aliquo contemptu et temeritate parti
 cipamus cum ex parte ex parte maiori, adde his intantum quod tunc
 participatione cum ex parte maiori ex parte contrahi dicitur ex
 parte ne minore, ut primo quando id in ex parte exprimitur
 ut scilicet: omnes participantes sunt ipso facto ex parte

20 cum quod participat in crimine ipso v.g. ex parte aliquis pro
 concubinato in castro adulterium et fornicatione et post hoc cum
 tali re habet, et pars est eius criminis, et tunc ex parte, eodem modo
 si quis ob furbum vel in eadem ex parte, quod tale deinde in eo
 crimine iurat et eodem modo ex parte, alias vero ut dictum est
 semper et incurritur tamen minor ex parte: Petos quod ex parte non
 iura et canones, quod postquam dicunt conuicte cum ex parte incurrit
 simile ex parte. Pro canonibus illis esse auctores ac praevidere vel
 abolitos vel explicandos esse per posteriores quod scilicet in eorum
 hominis ex parte in ratione generica, vel certe filii in ratione dicitur

Quaestio
 54.

quando incur
 ritur minor ex parte.

participans
 cum ex parte in
 eodem crimine
 eandem incurrit
 ex parte in quibus.

Quaestio
55

Ultimis casibus

Quaestio 55
An excommunicatus minori exeat: cum nullum sacramentum recipere possit si recipiat aliquod illud sit verum sacramentum:

omnia sacramenta recipit
p[er] se penitentia

Dicendum est indubitatum esse si excommunicatus si communicet ordine, confirmetur, matrimonium inueat, excommunicatus: unctio ne accipiat, necessarium sacramentum: sucha: ordinis contra: matris: et excommunicatus: unctio: suscipere, quare de sola penitentia est controversia an si absolvatur sacramentaliter, vere sit absolutus an vero iterum debeat confiteri, defectu absolutionis prioris, ad quod respondetur mihi videtur in dictis: aut talis absolutione obtinens, p[er] m. obtinendo illa, quae scilicet vel non sit, et recedat se excommunicatum, aut nota deberet secundum statum suum se non posse absolui, nisi praemissa ad absolutionem ab excommunicatione, et se non recipit talis absolutione eo quod obice ponat peccati mortalis, aut 2o talis non p[er] m.: consequendo, vel quia mente ignorat se excommunicatum vel absolutum et excommunicatus, vel ne meminisset quod eius et id confitetur. Sed iustitiam invidiam ubi si errore seu iuris seu facti ductus putat se posse à se absolui, et se si prius à peccatis quam ab excommunicatione absoluitur, vere absolutus est ne tenetur confessionem repetere, sed tenetur debet procurare, ut ab ea absoluitur absque iteratione confessionis, ratio est quia adest materia debita forma et intentio, et non ponitur obex ex parte penitentis, ut patet ex eo quod est vera sacramentalis, absolutio, et licet factum hoc sit contra prohibitionem ecclesiae non tamen hinc legitur quod sacramenta non tenentur multa non fieri prohibentur quae facta tenentur.

Quaestio
56

Quaestio 56
Quis ferat excommunicationem

Dico 90 hanc censuram posse ferri et à iure et ab homine et communis apud suares: solum lib 2. Valent: cap 23 n 1. Navar cap 21 n 25: unde quicumque potest ferre maiorem excommunicationem: potest et minorem, ad quam quod est requiritur iniuria, distinctio est contra contentiosi ex iisdem dicit: defectu cuius à simplici parochio ferri

requit. Dico eo et si olim minor haec excoatio soluta fuerit
ferri ab homine hodie tu amplius in usu no est quod n expe
rientia quod nullus iudex picipiat huc poena exeat min:

Quaestio 57

Quaestio 57

Quis absoluit ab hac excoatione minori

Pro aut haec excoatio lata est ab homine aut a iure, si primo
modo absoluit solus is q en tulit vel ipsius superior usq ab homi
aliquo, habet potestate, ratio est quia cuius est ligare eiusmodi
est et solvere, si vero lata sit a iure licite et valide absoluit
quibus sacerdos proprius eius excoati ita en s d ho: in add q 24
art 1 et alij omnes. Exe proprius aute sacerdote intelligitur
is q habet iuris: ordinaria in foro poenitentia qua habet
Papa in tota ecclia, epis in sua diocesi, parochus in sua paro
chia cap omnis ubiqueq lexus in tit: de poenit: Quod uerba
est et si parochus sacerdos no sit ex alibi dictis. Alienus aute
parochus alterius subditu ab hac excoat: absolvere requit
quia no habet iuris dictione. Sed quaestio est an cu quis iacet sit
in excoat: minore, no ob p m: sed veniale ta ex participatio
ne cum excoato possit absolui ab alieno paroco vel et a quouis
sacerdote simplici licenti quibus alius a veniali solutus lib 20
cap u Nouar loco ed: usq 7 et n 39 affirmant: melius alij
id negant syl: Victoria exist: solus Henricusqz locus suspit:
ratio fundamentalis est quia excoatio minor est uera censura
ecclie q a iure indigitur censura uero actus iuridicus est
quod est absolutio ipsius fieri no pt ab eo qui iuris d: no habet
quam hie dubio parochus aliquis et simplex sacerdos no habet
licet exco quibus simplex sacerdos possit absolvere a venialibz
q ma confessionis iudicibus no sunt, absolvere ta no pt ab excoat
minore, ob dicta iuris d: ~~est~~ ta uero hie neq, a veniali qde
pt si huic adimpta sit minor excoatio haec de his, possunt nil
feminus his religioi ad confessiones expositi ut habet iuriste
nata excoaleha constituta optima legu interpretes. Potat ta
parochus proprius hanc potate alteri paroco uero et capla alteri delega
aut simplici sacerdoti delegare, uo si credimus sedes me. in ea re
49 22 stia diano no aut inferiori clerico, pt de mu epu tunc

quis dicitur
habere iuris
dictione

simplex sacerdos
no absoluit a
minori excoat:

pt parochus
sua potestate

exstant in mi: exeat: abstinere alibi in eadē constitutu Cap Dnoibus
noni exeat: p̄ de sint: exeat et est cōmū ac recepta doct̄ sententia et has
abstinere aliis sufficiant de prima censura.
in uide ḡst̄ h̄t̄

Disputatio Tertia De Suspensione

Alterā hanc ex eccl̄icis censuris tractant theoloḡ in 4
dist 28. Q̄ Tho: in addit: 3 partis q̄ 22 a 3 et 5. Scot̄ in 4
dist 22 q̄ 3: valent: fo: 4 disp 7 q̄ 18: Henrignat̄ lib 13
a cap 31 ad 40. Coletus lib 2 cap 42 ad 51: Suarez lib 23
usq̄ ad 32 Araphius lib 4 cap 25 Navar cap 27 a n. 151:
Summis ta communiter v. Suspendio. Canonista in Cap Ap̄s
tolica de exep̄t: Conurr: in element: si furiosus p̄te q̄

Classis de homicidio: - : 1: Disputatio unica

Quaestio Quid sit Suspendio. Quasit. 1.

Pro suspensione esse censurā eccl̄icā p̄ quā persona it̄dē
eccl̄ica seu clericus quatenus clericus ob suā culpā p̄minat̄
ad tempus p̄ imp̄t̄am in totū uel in parte usq̄ ordinis
officiū, uel beneficiū quatenus hic n̄gus bonū quoddā est cō
sistens in exercitio facultatis, quā aliquis habet ad ministr̄
riā eccl̄icā. Ita ex cōm̄ gairus lib 4 cap 1 n 12 et ualētia
p̄ n̄ 10 et definitur in clementina cūpi entes de poenis
Dicitur primo censura ut distingatur ab irregul̄ dep̄si
tione degradatione haec enim ut supra diximus censura nō h̄t
h̄d t̄m inhabilitationes. Dicitur eccl̄ica ut disting: a censuris
civilibz. 3 p̄ quā clericus &c quia solus clericus est subiectū
aptū Annas cens: ut patet ex h̄nḡis suspensioibz q̄ in iure
habentur. 4 Dicitur quatenus clericus est ut disting: ab exat̄
et interdicto, q̄ has nemo separatur a iōiore ut clericus, sed
quatenus xp̄ianus unde quis xp̄ianus excuri p̄t et interdicti

definitio
suspensionis

quare dicitur
censura

solus clericus
p̄t hanc censurā
ligari:

Suspendi nō ita. Dicitur sō ob suā culpā qā p̄prie nulla
 poena infligitur nisi ob culpā, necessario rēgo et hanc p̄videre
 debet culpa et q̄e mortalis unde recte henricus cap. 1. 1. 4
 pa 10 docet quōd qui p̄ probabile ignorantia iuris aut facti à
 peccato mort. exentatur suspensionē incurrere ad possit. dicitur
 usu ordinis officij, vel beneficij, ut cognoscatur tota rāa suspē
 sioni subiecta suspensio. n. ab ordine q̄hibetur exercere actū
 ordinis suspensio ab officio q̄hibetur fructus beneficij tenere
 suos. suspensio demū ab officio neguit iurisdictionē exercere
 dicitur 2 in p̄prium vel in tempus ut rāsi nentur variis
 modi suspendendi.

Quaestio 2

Quaestio 2

Quotduplex sit suspensio.

Pro eam dividi à Doct: 1o ex parte causae efficientis, hic alia
 est à iure, alia ab homine, uti excoatio. 2o alia ex parte causae
 ob quā fertur et hic est duplex una p̄ contumacia altera
 p̄ peccatū sūl: v suspensio pura q̄ col: lib 10 cap 42. duplex est
suspensio
 Sextio ex parte materiae et est 3 una est suspensio ab ordine
 alia iurisdictione alia à beneficio: Quarto ex parte modi
 suspendendi et est duplex una est absoluta alia condicionata
 Quinto ex parte durationis una est simpliciter sine ulla
 temporis mentione, 2a determinatur ad tempus. 3 cum exclusio
 ne temporis in perpetuum id est usq̄ ad diem vitae, at huc tertia
 sp̄s cum depositione participat. Septo ex parte cessationis et
 est duplex una cessat sine absoluteione p̄ solū lapsū temporis
 2a p̄ exercitiū vel omissionē alienius actus alia dicitur divi sio
 nes quas iure concernunt doctores maxime Suarez lib 2 d n
 1 ad 7 aut improprie sunt aut omnino falsae

Quaestio 3

Quis sit minimus suspensiois

Supponendū est habere locū ea omnia quae de minimis b̄o exat
 sub triplici, qui cumq̄ p̄t exicare p̄t suspendere, ut recto sūl: De est minimis
trifacit de p̄p
catione
 v suspensio pa 2 Navar cap 27 2 151 Tolat lib 1 cap 4 in iur

Dicendum est primo sententia suspensionis posse in communi
 terre in quocumque clerico. 2o idem posse auctoritate iuris hoc est
 humani Pontificis vel concilii generale: 3o alios plures Episcopi
 inferiores in huiusmodi subditos & legati et nuntios
 Apertum in personas suae legationis loco existentes. 4o quibus plures
 & dicitur iuris: ecclia in personas sibi subiectas legitime, tales
 sunt generales adiri promissores, Abbates, Anoniani priores
 ut dixi de exco: ultimo hanc potestatem nulla Abbatis vel
 quocumque huiusmodis exercere potest, ita ut formine nulla presump
 tio aut consuetudo invenerit cuius ratio aliunde pati non debet
 quia cum ex defectu ordinis que debet habere suspendens tunc ex
 defectu legis, an ante Episcopi hanc potestatem possit cedere, sup
 etiam dixi mus quod non et videndum est Henricus lib 13 cap
 35 Armilla v exco: n 24.

Quæsit
 4

non est certa
 forma

debet consistere
 in iuris in illa
 que fit per totum
 iura.

Quæsit 4
 Que sit forma suspensionis

Pro uti de exco: nulla esse certa et determinata sed
 valere sub quibusvisque verbis prealata dummodo verba hanc po
 nam exprimat, notandum tamen in iure requiruntur solennitates
 quædam in huiusmodi prolatione prima est ut locat
 moribus quod tamen tantum locum habet in illa suspensione que fertur
 pro contumacia, ut habet communior canonum: sententia non
 autem in illa que fertur pro crimine aut delicto. 2a est ut te
 nature in scriptis cum expressione cause suspensionis ita quare
 colat: sicut Henricus lib 13 cap: cit:

Quæsit
 Qui modis suspendendi sint in iure fundati
 et iustitati

Pro esse varios et multiplices tam in suspensione lata a iure
 quam ab homine, notabiliores sunt sequentes, primus est simplex
 et absolutus pro lato solo suspensionis nomine, suppleta persona suspen
 dente ut cum dicitur suspendo te. Secundus est suspendo te ad ordinem
 Tertius ab ordine pontificali, 4s a pontificibus, 5s a colla
 tione ordinis, 6s a collatione ordinis determinati 7s a iuris

distinctionis. Octavo ab officio. Nono à beneficio. Decimo ab of-
ficio et beneficio simul: viderimus. ab administratione ecclesie facta
in spiritualibus quàm in temporalibus. Undecimo à participatio-
ne sacramentorum. Decimo quarto ab ingressu ecclesie. de quibus
omnibus modis fuisse Doctores, qui videri possunt nobis de his dis-
putare in particulari nec vacat, nec opus est, tantum ergo scri-
bemus generales aliquas regulas ad hos modos cognoscendos.

Quæsit
6:

Quibus iudiciis unaquæque suspensio cognosci possit

Prima regula omnis suspensio ab ordine inferiori prohibet usum
et exercitium non tantum illius ordinis sed omnium et superiorum
v.g. suspensus à subdiaconatu nec euangelium amplius cantare suspensus à
nec sacrum legere potest, nec alium actum sacerdotali exercere, et hæc subdiaconatu in
regula non tantum procedit in usum suscepti ordinis, sed etiam in ordinem potest cantare cum
collatione. Sic enim Episcopus suspensus à collatione ordinis alicuius
inferioris v.g. quatuor minorum non potest conferre subdiaconatum
dicitur: et probatur. Sic ita celsa in cap. eos de tempore ordinandi
in 60, ratio regulæ est quia indignus minori honore multo in
dignior est superiore, habet tamen hæc regula suas exceptiones:

Prima est qui suspensus est ab actu concionandi non est suspensus
suspensus ab aliis actibus nec diaconatus nec superiorum ordinum, et
iuxta illos qui volunt concionari esse actum proprium diaconorum
ita Namur cap. 27 n. 263 vers. 8: ratio est quia suspensus ab
officio predicandi videtur tamen suspendi ex defectu doctrine vel
ex insulto vel inepto modo concionandi, quod non debet precipitare
usum aliorum ordinum:

2a exceptio est quando suspendens expresse et specialiter nullum in minori
ordine suspendere tantum, idque exprimit particulis tantum, blate
alter tantum ab hoc ordine erit suspensus ratio est quia eius casus
non dependet à voluntate eam deventis
ine censura
dependet à no-
bitate deventis

3a exceptio. Dicitur regula prima tamen habet locum quantum ad impe-
dimentum actuum superiorum ordinum ita ut non possint sine peccato
exerceri non autem quantum ad irregularem transgressari incurritur
ratio est quia ad hoc ut obligatio sit peccati iustitiam ratio inde
centia quod sed: indignus minori maiori quæque indignus iudi-

nemo fit irregu-
lari nisi in
casibus a iure g-
ralis

certur, ad inducenda vero irregularitate id satis non est, sed
requiritur porro aliquis expressus textus quia nemo indubitanter
est irregularis nisi in casibus a iure expressis ut inferius dicam
et definitur cap 2 q de sent exeat in 6o
Secunda regula suspensus ab ordine inferiori etiam excedendo vel
conferendo non est suspensus ab ordine inferiori etiam excedendo vel
conferendo nisi id expresse ponatur in censura, ratio est quia nulla
indecentia est ut repulsus ab ordine tamen admittatur huiusmodi
onus in ordine inferiori, hi episcopi suspensus a collatione sacerdoti-
um potest omnes sacerdotes inferiores ordinare, et suspensus a celebrando
potest etiam solemniter licite cantare episcopus: et similia.

Tertia regula suspensus ab aliqua actione, non censetur suspen-
sus ab aliis actionibus quousque ad annexis in eodem ordine, sic
suspensus a concionando non est suspensus a celebrando, et
suspensus ab altari potest licite et valide obire reliqua sacerdoti-
um munia obire cap significavit de corpore uicariatus, ratio
quia hic cessat ratio indecentia et causa prohibitionis alterius.
Quarta regula suspensus ab aliquo in quo plura fundantur
est consequenter ab omnibus suspensus quod in illo fundantur.

Angel: v susp: v p: ita coniter dicit Angel v suspensio n q v r 3: Sed
n q v r 3
Suspensus ab ordi-
ne suspenditur
et ab omibus q
sunt sub ordinem

Quaestio
10

para 5 sacros lib q cap q n 19. sic suspensus ab ordine, suspensus
est a iuris d: et ab omni beneficio ecclesiarum, quia haec omnia fun-
dantur in ordine nam hinc hoc naturius quinquies est capax, ratio
duplex est prima naturalis quia sublato fundamento rumpunt omnia
sup illud fundata et canonibus sublato principali tolluntur
omnia accessoria non tamen extra, cap Accessorium de regul iuris in 6o

Quaestio 10

Quid operetur suspensio his verbis lata
suspendo te

Dico primo ubicumque in iure canonico haec forma susp-
intelligi debet de suspensionis ab officio et beneficio simul ibi
Sed: Navar: et sacros lib cit: dū modo in q obariū aut ex
verbis aut ex intentione suspendentis constat quod si ex
his nil certi haberi potest adendum est iudex, et ab eo petita

Trident sess
24 de re
matri: cap 2

Declaratio licenti quando in concilio Tridentino sess 24
de re matri: cap 2 parochus vel quisvis alius sacerdos
qui sine licentia p[ro]p[ri]i parochi sponsus alterius parochie
coniungit aut bene dicit simpliciter suspenditur pro
huius iuris declaratione consulenda erit congregatio car
dinaliu[m] q[ui] interpretatio[n]i concilii p[ro]ficiuntur, interim
credat se a beneficio et officio suspensum esse, et ratio est q[ui]a
cum suspensio simpliciter prolata sit genus et illud de o[mn]ib[us]
speciebus dicatur p[ro]prehendit utraq[ue] speciem, sic et ex parte
simpliciter prolata

Suspensio sim
pliciter prolata
comprehendit etiam
omnes species sub se.

Dico 2o si licet suspensio feratur no[n] a iure sed ab ho[m]i[n]e
servanda sunt sequentia. 1o ex aminentur verba. 2 si illa
obscura sint petatur declaratio a iudice. 3. si is adiri no[n]
possit cogitatur suspensus se ab utroq[ue] hoc est officio et beneficio
reliquo vi nil faciunt ad re[m]

Quaerit u

Quaerit
u

De effectis suspensionis

Quam vim habeat suspensio, Re duplici 7 conis omni sus
pensione et est in quod h[ab]et: exercens actu[m] aliquo a quo est sus
pensus si genere suo semp[er] committat p[ro] m. 2us et h[ab]et hic effec
tus est q[ui] prius suspens[us]: a divinis ut q[ui] exercat que[m]da[m] actu[m]
ordinis paucioris p[ro] m: contrahat et irregularitate[m]
soli Pontifici reservata[m] ita ex con[stit]u[t]io[n]e Navar cap 27 n 163 et
244 et definitur in cap: medicinalis de sent: exeat in 5o.

Suspensus exerce[n]
aliquo actu ordinis
p[ro] m: et fit irreg:

Intelligenda est haec doctrina si suspensus sollemniter id faciat
secus no[n], ut recte volutus. ut h[ic] v g: petrus baptizet i[n]t[er]u[m]
pauli sollemniter ut publicus minister ecclesie et p[ro] m: et fit
irregularis secus si id faciat ut laicus et h[ic] de ceteris actib[us]
et hoc comit[er] ab o[mn]ib[us] recipitur h[ic] de sacro h[ab] 4 cap 16 a
n 9 ad fine[m], unde concedunt d[omi]ni Doctores quod si subdiaconus
suspensus ab officio h[ab]et: cantat ep[ist]ol[am]: sine manipulo no[n]
esse irregulare[m]

Quæsit 12
 In quibus casibus incurratur Suspendio,
 quando item quibusq; in casibus ex violatione
 Suspendionis incurratur irregularitas

Dico 1º clericus q̄ aut concubinarum et aut notorius for-
 nicarius iure antiquo incurrit ipso facto susp: sã ab officio
 quã à beneficio, et si in hac suspens: sacrificat si sacerdos
 sit aut evangelium aut epist: cantet si Diaconus si sub Di: contra-
 hit irregularit: sibi Capa refernata, utriusq; casu ponit Cap
 nullus dist 32 et Cap sunt quã dicit 31. §. v. clericus
 s. Toletus et alij. Notorius autem seu fornicarius, seu concubi-
 narius, nõ tantum in iure dicitur is, q̄ de tali crimine p̄biter
 convictus est, sed et ille q̄ aut ut reus talis criminis a iudice
 condemnatus est aut coram ipso crimine confessus est, aut pro tali

qui in loco
 suo habitat

habetur in maiori parte eorum tibi ipse moratur vel deum recipi
 sine concubinae cohabitata nõ secus ac maritus uxori, generum
 suscipiens, et aduans, ex concubina filios, et filias. Dico

Dico 2º iure dicta Suspendione iure nouo nõ locum effectum ante
 iudicis sententiam qui quod est episcopus cum nõ sit refernata ita
 concilium trident 25 cap 14 de reformatione ubi inter ce-
 teras alias poenas dicit tales esse suspendendos nõ tã p̄to ipso
 suspensos q̄ quod quod nonnisi abrogantur omnes antiquas ca-
 nones in contrarium

Suscipiens or-
 dines ante au-
 tãtã et suspens:
 et si exerceat
 sit irregul:

Dico 3º qui suscipit ordines ante legitimã et Concilio trad.
 tametiam est ipso facto Suspendus at exerceat actu
 ordinis sit irregularis et solus Papa dispensat nisi vñ aut
 inuincibilis ignorantia aut simplicitas excuset quod idem dicit
 ne confessari minus cauti sic ordinatos conuocant in grama
 damna, videatur Tolet: lib 10 cap 47

Exercens ordi-
 nes ante nõ sub
 dicto p̄ incur-
 rat.

Dico 4º conferens ordines sibi nõ sub dicto absq; licentia iuris
 episcopi ad cuius die catholice p̄tinet est ipso facto q̄ annuã a col-
 latione ordinu suspensus Cap eos de temporibus ordinandi in 6

Quaeres quid agant intra istud annu illi q^o suspensi epi. dices
 polunt ordinari cogantur ne tanto pro dano sine sua culpa expec
 tare. Ro si illis creto conitet de suspensione proprii sui epi ^{ordinatus a}
 possunt hinc illa ipsius facultate ordinari a quocumq; alio episcopo ^{suspento epi sus}
 in vicinia constituto, neru interim tenere ordina et a ^{oipit adines} ^{suspensa} utereq; ^{utereq; suspensi:}
 collatai quavis et ordinati et ordinans ipse ab exercitio maneat

^{De iis} suspensuntur et religio hi qui admittunt aliquem ante ^{suspensuntur religio}
 annu finitu probat: ad professio ne religionis fratru mendicanti ^{faciantes profes}
 hui et predicatoru cap no solu de regul: in 6: de inuove ^{hione dte annu qdat}
 nis alius suspensionibus particularibus legaty Tolet: a cap 47 usq;
 ad 50 et Suarez disp: 32 p totu p 6 sectiones

Quaerit
 23

Quaerit: 13
 An suspensus ab officio pdicandi uel et a
 diaconatu fiat irregularis si concionatur

Valentia to: 4 disp 7 q 18: pu: 1: duob: 3: et Namax cap 27. 268 Namax: cap
 archi & aiunt eo quod minus pdicandi saltu ex consuetudine 27. n 268:
 conuictu sit cu ordine diaconatus mhi hoc sent: no placet et
 ideo uarins confes esse quod docet Henricus lib: 23 cap 32. Tolet:
 Sairus et qda alij tale no fieri irregulare concionando, quero ^{suspensus tali}
 quon ex docto: contrarius unde na ppare possint hanc conuexio modo hi predicat
 ne concionandi cu diaconatu imo ego et in praxi Coni ipsi toti no fit irregularis:
 uanitate contrariu patim in eo na neq; coniter diaconi con
 cio nantur, neq; admittuntur, ubi est sacerdotu copia, et apud ipse
 et summu Pontifice admittuntur cretis p annu diebus non
 tantu diaconi sed et subdi: ut ipse mi di, adde quod multa re
 ligiones maxime nostra Societas sapissime mittit ad concionatu
 simplices clericos, et certe melius est in defectu sacerdotum
 et episcopatuu in ordinibus laicis committere pdicatura simplici
 clerico probato et docto qua mel malo uel iadoto diacono. et qd
 amplius est, lura est sententia dicentiu actu pdicandi et
 solemnitex, et cu petitione hanc dictionis et supplicio compa
 tere posse laico ex dispensatione epi ut egregie notat idem

herri quatz et sarius no 4 cap 16 n 20: et hoc de forne ut
cum illis q supra docuimus nulla sollicit incurrere irregu-
laritate aut qui in suspensione constitutus predicandi munus
exerceat De absolutioe a suspensione:

Quaestio 13: An omnis suspensio exeat absolutioe

13:

De negatine ita habet communis doctoru, sunt n. aliqua
suspensiones q absq, ulla absolutioe uel relaxatione dispensat:
cessant ex se. Ammuniōi sunt oēs illae suspensiones q feruntur
usq, ad determinatū tempus annū bienniū &c. si suspensio in
tū ac terminus elapsus est ipso iure est absolutus ita cetera
tra clemat. ca medina lib. 7 instructiois cap. pa. 8. inter hāc

suspensio ad de
terminatū te
pus lata, nō exi-
t absolutioe:

que dā alia suspensiones latae usq, ad aliquā exactionē, n. p.
do nec poeniteat absq, in casibz conis opinio tenet hūta satisfec-
tione nō opus esse alia dispensatione agraph: valent: potest
bois ait: amo inter alia in hoc quoq, distinguitur exalto ma-
ior ab interdicto et suspensio: quod illa lata sub exactione si ne-
satisfecaris nō tollitur absq, absolutioe etiā scuta latitudine
ne, suspensio autē et interdictū sub exactione lata ea adre-
nente ipso facto relaxatur; ratio est quia exactus eicitur,
et excluditur ab ecclia, ergo opor opera mimitari, ut in ea de-
nū recipiatur. sicut ramus praecisus ait agraph: n. 15. nō pot
iterū arbori inseri sine opera hominis, per suspensionē autē
et interdictū homo nec p̄cindatur nec eicitur ex ecclia; vltimis

suspensus p̄t
suspensioe
manente p̄t
pere h̄c actū

exactus nō potest recipere illud sacramentū, nisi prius absolutus
ab exactione suspensus p̄t suspensioe manente. Ac demū p̄t
suspensio imponi pro poenitentia exactione nō.

Quaestio 14

14

Quaestio 14: Quis possit absolute a suspensione

Deoq, suspensionē lata ab homine illū tantū tollere qui
eam tulit, vel superiorem eius, vel successorē, vel aliū quicūq,
cum ipsius facultate qui patet ex dictis de exactione;

Dico 20. Suspensionē latam à iure in poenā peccati sterili
 (saltem maioris quā sit adulterij) tollere solū Pontificē
 nisi forte delictū ex quo suspensio generit sit occultū, tunc pot
 epus et epi nicarini iuxta Trident: absolvere sess: 24 cap 6
 de refr: Qui potest subditos suarū suarū diocesis absolvere
 ab omni omni no inris suspensione, etiamsi sit lata in p psonā.
 dāmodo ut dixi crimē maneat occultū, scil: nō sit eductū
 ad t'repitū forensē, seu iudiciū contentiosū et nisi debeat
 ex homicidio voluntario.

Trident. sess
 24 cap 6:

Dico 30 suspensionē latā à iure ob solam contumaciā vel ob
 peccata praterita nō maiorā adulterio ordinariē absolvi ab epis
 ita Navar: cap 27 n 162: valeantia to 4 d 7 q 2 pun: 2: pro
 nunciato 8: Syl: v suspensio 8: vbi notandū quod et h suspensio
 in rigore possit absolvere à suspensione ordinariē, tū nō debet
 suspensū ab inferiori absolvere, nisi ipso pscio sed debet sed
 debet cōtiter ipsum remittere ad eundem iudicem, qui tulit
 in ipsum sententiā ita dicitur in cap: ad reprimendam de
 officio adinadorū, quod si supior absolveret absolutio tene
 ret, ipse tū absolvens peccaret ex comi apud Saurū. dicitur
 solus Papa qui simpliciter ex plenitudine potestatis id pot
 nō requisito inferiori, licet nec ipse solcat facere, quod lau
 dabile et utile est ecclie. Et hæc de suspensione, si illud
 unū monuerimus, debere nempe suspensū in iis in quibus
 suspensū est ita vitari licenti disp. Superiori docuimus ni
 tandū esse exeatū, plura de hac docto res citati possunt videri:
 apud Saurū d 29:

quando
 suspensio lata
 à iure absol
 natur:
 Navar c. 27:

Disputatio quarta
 De interdicto

Disput:
 4

De hac censura theologi nō uno in loco ad sparsim. Sum
 miste in hoc v: Navar: n 164 Arap d: lib 4 c 26. Saurū
 a d 32 usq ad 39 Bristeldius in fine suarū pen foraliū

Quaestio
2

Quaestio: 1 Quid sit interdictum

definitio in
interdicti

R^{es} p^{er} mixta receptione Doctorum esse censuram ecclesiam p^{ro}hibentur divina officia, et sacramenta, et ecclesia sepultura actus et passus. Colligitur ex capitulo Quod in te de penitentia et remissione priores duae uoculae continentur aliarum censurarum definitione, additur qua prohibentur divina officia scilicet: ut significatur proprius et formalis. effectus in interdicti dicitur actus, et passus, quia suspensio continetur non prohibet sacramenta l^{ite}re passus, scilicet: potest recipere suspensio recipere sacramenta, scilicet: tantum recipere non autem ad ministrare. Ad hanc definitionem non opus est addere in pena contumaciae uel offensa, quia hoc est conueniens omnibus censuris breuiter uero et ueraciter est et sufficit in definitione interdicti ponere haec tria, prohibitionem divinorum officiorum, sacramentorum et sepulturae, non refert autem siue dicas prohibitionem sacramentorum absolute, siue limitata id est aliquorum tantum interdictum habet fructu naturae ut prohibeat omnia. Ex particulari uero et mixta questione ecclesiae coordinatur aliqua sacramenta baptis: et poenitentia ut infra. Nomine diuinorum officiorum intelliguntur ea quae sunt annexa alicui ordini sacro ut notat Nauar. n. 121: quare tempore interdicti dicere licet publice salutem angelicam ad eam signum dare campana solent interdictum benedicere mensae quia istae actiones non sunt annexae specialiter sacris ordinibus.

Suspensio non
prohibet sacra
menta pas
sive:

in definitio
ne interdicti
sunt ponenda

Quaestio
2

Quot duplex sit interdictum

Duplex interdictum:
locale: personale

Primo diuiduntur interdicta in locale et personale tantum. addunt quidam tertium quod uocatur mixtum, scilicet: quod locale et personale continet. scilicet: ad: et ualent: et Nauar: et alio nomine uocant id ipsum deambulatorium, ex eo quod persona interdicta quo

cum p[er]erit in id secum trahat. Interdictu[m] locale est quando quid sit lo-
 solus locus interdicitur, Civitas, Regni ne inibi officiu[m] à Conibus ^{cale.}
 aut exteris audiantur vel celebretur, per hoc interdictu[m] nō int-
 dicitur p[ro]na quia extra locu[m] illu[m] quisq[ue] et administrare et
 recipere sacramenta. Personale est quo interdicitur popu- ^{quid p[ro]nale}
 lus aut p[ro]na tantum particularis et t[er]re interdicti nullibi
 aut officia audire aut sacramenta p[ro]cipere aut conferre pos-
 sunt. scriptum quod factu[m] in locum et personas simul ^{mixtu[m] q[ui]d:}

Secundo utrumq[ue] interdictu[m] hoc est tam locale quā p[ro]nale aliud
 pot[est] esse generale aliud speciale, addunt huic d[ist]inctioni aliqui
 tertiu[m] membru[m], id est particulare seu singulare ut hoc ultimu[m]
 dicitur sit à speciali, generale, ergo loci est t[er]re interdicitur re- <sup>quod sit gene-
rale interdictu[m]</sup>
 gnu[m] p[ro]vincia diocesis, speciale cum Civitas castru[m] villa &c.
 Singulare vero cum interdicitur certa eccl[esi]a, vel capella vel cor- ^{quid speciale:}
 ta eccl[esi]a vel capella, et generale interdicitu[m] p[ro]nale est cum
 universaliter interdicitur populus totius regni p[ro]vincia li- <sup>quod sit sin-
gulare:</sup>
 ni tatis villa castru[m]. Personale speciale est cum interdicitur
 pars aliqua populi v[er]bi gratia p[ro]vincia gymnasium conventus cu- <sup>quod sit sin-
gulare:</sup>
 pitulu[m] &c. Singulare demu[m] cum interdicitur aliqua certa vel
 incerta p[ro]na, certa cu[m] designatur p[ro]prio nomine et equalitate
 p[ro]p[ri]o circumlocutione, incerta cum dicitur q[ui]s q[ui]s hoc in v[er]bo
 fecerit

Quæsit 3

Quæsit 3

Quidna[m] in locali interdicto nome[n] eccl[esi]e intelligat:

De quando interdicitur aliqua eccl[esi]a, vel castru[m], ad p[ro]p[ri]a
 duntur ad capella[m] eiusde[m] eccl[esi]e, vel eccl[esi]a[m] quæ ad vel
 eis sunt contigua. Cemiteriu[m] it[er]u[m] contiguu[m], ita ut nec ibi si <sup>interdicta ec-
cl[esi]a, interdicitu[m]
et loca contigua</sup>
 mina officia celebrari possint, nec homines sepeliri, si aut[em]
 capella, vel cimiteriu[m] nō sint contigua eccl[esi]e, interdicitu[m] nō
 censetur esse interdicta t[er]re eccl[esi]e ad qua[m] p[ro]tinant interdicitu[m]
 sit. ratio primi membri est quia capella eiusm[od]i eccl[esi]e in

int. dicta partes sunt rectae et habent ratione accessorii.
ratio ei est quia nec p. las sunt rectae interdictione nec accessoria
quatenus sint vicina modo nō dicitur hinc continua, continua
autē sunt quorū extremitates se invicē contingunt s. p. hinc.

Quaestio
4

Quaenam intelligantur nomine civitatis quando
illa interdicitur

x ambita m
rorē
interdicta ci
vitate subur
bia et interdic
tione:

quare dicitur
suburbia

Angelus

Dicendum est interdicta civitate intelligantur et suburbia
et aedificia continentia extra muros et nō tm id quod civitas
continet, quod proprie dicitur civitas, ita definitur in Capli
Civitas dicitur: exunt: in 60: id autē id est sit ne sententia eide
interdicta eludatur hinc sine et observatione careat, si enim
Civitate interd: suburbia interd: nō essent, possent in sub
urbio divina celebrari et totus populus eo conflueret lites
quidam suburbiorū, et continentia aedificiorū nomine si
quasi dicitur. Re suburbia quasi sub urbe constituta esse illa
q. conū nomine apellaturur furgi; id est aedificia extra p. p.
Civitate; aedificia vero continentia sunt domus vel aed. sparsim
hinc illinc prope civitate constructa. Quorū autē haec
aedificia continentia se extendant si aliunde nō possit g. stare
discernendum erit iudicis alteriusve boni viri prudentia,
qui hoc ipsū ex situ loci ex eorū usu regendi, ex p. tude
et h. tibus aestimabit, ita s. v. interd: itū secundo; para q.
versu. quartū. Angel: v. d. n. q. Suarez d. disp. 32. sect. 2. a. n. 23
maximē autē attendit ad ne sententia interd: itū fiat frustra,
tantū ergo et extendere ut populus nō possit hinc illuc ne ad
divina officia, aic it s. v. tibi videri posse extendi ad unum
hanc hoc est ad mille passus. Henricus lib. 23. de exat cap. 2.
adhuc maiore requirit dū tantū utroq. satis p. bilitate, n. v. o
ta an tā mathematica ab h. c. māa possit taxari. Porro quod
di. p. m. de suburbii et continentibus aedificiis civitatis in
teligendum est et de continentibus aedificiis villa castrum aut
alterius cuiuscūq. loci quocūq. nōa apellatur ut recte ex

comi notat gairius lib. 3 cap 3 ubi addit nil interesse seu postea
haec loca ecclia civitate pertineant ad iurisd: iudicis int di
centis hinc no ob assignata iuris ratione q nil distinguit.

Quaestio 5

Quaestio 5

An quando interdicitur regnū, provincia, diocesis,
et in his sint edificia, ut arcus, pertinentes ad
aliud regnū, provinciam, diocesim, an in quā te in
terdicto regio, interdicta sint et in asecunda alio p
finantia etiam in illa sint.

De hac re variis variis, mihi duo videntur probabilia
primū est, si sit interdicta civitas aliqua te quāvis habue
ria ptineat ad alia civit: regnū q in oia censetur et int
dicta ratio dicitur ex tit: cap. si Civitas, ubi absolute fit
mentio suburbiorū no determinando ad quā civitate regnū
illa ptineant, ita fere pax Citatos Doctores alij oēs. secundū
est si no interdicitur Civitas, sed regnū aut provincia no
videntur te suburbia interdicta ratio est, qā sententia int dic
ti, no efficitur in hoc casu frustrato ria, qā satis est q totū
fere regnū illud interdictū fuerit et hī alioqui de aliqua Ci
vitate ad divina celebranda vel audienda eant extra Civit:
ad suburbia, dūmodo passim et cōtare id no fiat. Si potas an
interdicta Civitate interdicti et debeant censeri cōnes
De negative, nisi qui culpabiles sunt et eam interdicto
dederunt, unde extra Civit: qui culpabiles no sunt, et sacramē
ta sumere, et divini interesse, et in dicta loca sepulchri possunt.

interdicto re
pro interdicta
et illa loca alio
ptinentia:

interdicta ci
vitate no fut
interdicti cōnes

Quaestio 6

Quaestio 6

Quia ligentur interdicto generali psonali
Pro eos oēs qui et sunt de populo illo qui interdicitur, et cū
illo habitant et si sint innocentes, imo et si contradixerint illi
delicto, ob quod populus interdictus est et mulieres q nil tenuerunt
colliguntur ex cap si sententia de sent: ex: in 6. de iudicū
et de absente si sit de populo intd: sine cohabit et illi hinc

valde rationabile est et mihi placet licet hanc moderatio
ne non approbet Angel v gaudium primo. n. 70

Angelus

Quaestio

90

An cum interdictum aliis populis interdicti et
sunt illi qui ad tempus ibi habitant pro suis
negotius tibi conficiendis:

Re minime, est ratio et ratio est quia hi non sunt de
populo interdicto, nec pars populi, et nulla censura debet
transcendere termini seu res significatas per verbum legis,
aut interdicti, ut habet reg. iuris, et Eoni Doct. notat
suarez, disp 32 sect 2 n 32. Unde colligunt doctores
quod licet qui sub verbum gratia alicubi morantur inter
dicta uisitatione et ipsi interdicti sunt et si dum ferrat
interdictum, sententiae non fuerunt, Ita e contrario in die
dici interdicto populo istius loci iniquitate non erunt interdicti
et si eo dicitur officium interdicere, et sacramenta suscipere
possunt. Itaque locus ipse est interdictus id facere non
possent

studiosi studiosi
capituli populi interdicti
non erunt interdicti

Quaestio

11:

An generale interdictum personale includat et
pueros, ante 7 annis, amentes, et similes:

Una fuit sententia, affirmativa una Navar n 168, negati
na altera: val: disp 7 q 18 Resolva v. interdictum q. n. 8 suarez
disp 32 sect. 2 n 7. et fere omnis et haec magis placet tunc ob
nitate doctorum tunc quia melior est, nota tunc non defendendam
esse haec via, ut citatorum Doctorum aliqui faciunt, quod isti sunt
innocentes nam ut paulo ante diximus et innocentes ligari possunt,
sed quia sunt incapaces culpa, et carent ratione, et quia actus
horum, si intus dicitur non fuit actus humani, cum nec liberi
unde sicut hi poenas secularium legum non incurrunt ita neque
poenas ecclesiarum incurrere debent, multum famat S Tho in 2a
2ae. q 10. a 10. ubi ait infante non detur ab animali irratione

Navar c 27
n 168

infantes et a
mentes non sunt
interdicti

nali, et delati à matribus ad omnia nō magis videtur for
 maliter presentes quam bruta animalia de causa pure licite
 admittit ad claustrū monialium cum sit iuxta prid. l. 25
 de regul. in cap. 5: exenti hinc ipso facto iniri intrantibus clau
 strū et septa monialium *Quaestio 12*

Quaestio 12
 12

An quando vel totus clerus alicuius civitatis
 vel alij ex clero interdicitur ipsa et ecclia q̄
 ad hos spectat interdicta sit

Dico 10 nō esse, unde alij clerici licite in ea celebrant &
 bat id. fufe ex iure conar. in cap. Alina: pte 2. par. 2. n. 7
 Henricus conar. syl. loci cit.

Dico 20 interdictio clero nō intelligi interdictū populū ad
 eccliam cleri p̄tinentē, unde hoc interdictū aliter ad di
 vina officia et sacra admitti debet

interdictio in
 interdicuntur
 excepto ep̄o

Dico 30 interdictio, capto, siue cathedrali, siue collegiali, ubi int
 erdicti sunt, quia capto vel collegiū p̄tinent et hī absint vel di
 gnitate aliquam in illa habeant, ut p̄positura, curatiam,
 cantoria. Excipiendus est hīc ep̄us tū quia semper
 canones distingunt ep̄um a clero, tū quia ep̄i nō incurrūt
 susp: ex omni sententia, aut interdictū, nisi a No rō fuit ex
 pressa mentio, cap. Quia p̄iculosū de sent. ex. in 6. et
 explicitus naret d. 36

Dico 40 interdictio clero alicuius loci intelligatur oēs huius
 loci et qui habeat solā primā tonsurā ut recte ex con. notat
 Saimus lib. 3 cap. 4 n. 27 *Quaestio 13*

Quaestio 13
 13:

An quando clerici interdiciantur veniant
 eorū nomine et religiosi, tā viri, quā feminae.

Sunt q̄ affirmant, plures q̄ negant posteriores alij imitū
 huius regulae generali in favoribus nomē clerici significare
 tā seculares, quā regulares et hī moniciis sint, et ideo interdictis
 clericis secularibus, nō interdici regulares et monicos: in primis

interdictio in fa
 cularibus clericis
 nō interdiciantur
 regulares

vero et odiosis nomē clerici significare tantū seculares nō ante claustrales nec conuictos nec monachos, ego haec omnia fere iudicio interim dicere diligenter consideranda esse uerba in te dicit, nā si feratur sub nomine clari, puto nō includere gulares, ob distantiā causam, si autē feratur sub nomine p̄ Romanū ecclesiasticarū credere certe religiose includi, tum quia sunt sub speciali cura, et protectione eccliae; tū quia eorū labores maxime spectant utilitate eccliae et haec quo ad naturā et speciem interditi.

Classis

Classis 2a de effectis interditi tā localis quā personalis 2a.

Effecta huius censurae reuocant Doct: ad tria genera primo ad officia diuina; 2o ad iurata; 3o ad sepulturā. Quibus non nulli addiderunt quartā, aditū scil: ad eccliam.

De primo effectu in circa diuina

Quaestio 14.

Quid uera s̄ statuant circa primū effectū

Dico p̄ iure antiquo phi bebantur omnia proxijs officia diuina, ita ut nec audire, nec celebrare liceret, et uicini tm̄ quid iure antiquo concessū fuit: p̄mittabatur in hebdo m̄de officiu m̄sse; id q̄ ad conficiendā euchar: pro solis infirmis, ita Cap p̄mittimus de sent ex: Dico 2o iure nouo Bonifacius viii: contulit ut singulis diebus in ecclesijs et monarijs m̄sse celebrari possint, ut habetur in Cap Alma mater his tē seruatis gditionibus, primo ut celebraretur uoce submissa & raris clausis & nō pulsatis campanis & exclusis exatis et interditi, itis quatur seruatis p̄t uim m̄sse ut antea celebrari quotidie. Petrus quō nomine eccliae significatur, cōis sententia putat supponere amplissime pro beatis et hospitaliū, priuatis, et oratorijs, cōiū priuatarū, q̄ acceptio licet laxis hema sit, et nescio an iuris latis consonant, quia tū in m̄sa odiosa laxari d̄bet quantum p̄t, et placet Doctoribus, quib̄ postea in utraq; parte disputata subscribit et suaret; et si timide

quid iure antiquo concessū fuit.

licet iure nouo celebrare, seruatis & his gditionibus

disp. 34 fact. 2. 29 placet et nobis hos sequi

obligati ad ho-
ras canonicas te-
nentur illas re-
citare tempore in-
terdicti:

Dico 3 obligati ad horas canonicas possunt et debent huius p. m. tempore
conuincuntur interditi eas recitare siue ad eas hauriantur ex notabili
ratione beneficii, seu ratione ordinis, licet, ita ut ad strictius ad horas
uel ad officium B. virginis pp. p. m. si illud aut totum omittat
aut parte notable iuxta alibi determinanda p. m. et
no faciant fructus suos, nec accipere possint diu. tributiones re-
poundentes pro rata diuitia omissionis iuxta Bullam Pij v. relata
a Nauar: cap 25 n. 222 q. agitur locum habet tempore interdi-
ci.

Nauar cap 25
n. 222:

tempore interdi-
ci possunt sine tax-
a nec horam dicere

Dico 4 posse non tamen quoniam separatione tempore interdicti horas di-
cere, sed et benos haurios, simul non tamen domi sed et in apertis
campo et ianuis apertis uoce tamen ita moderata ut ab aliis facte
et conuincunt non audiuntur, nisi forte casu et p. modum transitus

Dico 5: tempore generalis interdicti, possunt clerici in ecclesiis
conuentualibus sine aut tamen exclusi interdicti: et episcopi et ia-
nuis clausis horas non quidem cantare, legere tamen modo explicat
ita oes apud sacrum lib. 5. c. 5 n. 2.

Dico 6 et si hinc Nauar: n. 176 dicit posse duos aut tres clericos
separatim in aliqua ecclesie capella dicere horas, clausis ianuis
capella, et si sint aperte sunt ianua ipsius ecclesie, et Nauar et
subscribat sacrum loco cit. n. 23: merito tamen hos refutat loco
cit: suarum, tamen quia haec doctrina repugnat uerbis cap: Quod in
te de parit: et remittit: tamen quia falsi precibatio ex se generat
scandalum

Quaerit
25:

An laici possint interesse diuinis tempore
generalis interdicti

privilegiati qui
sunt ad se separ-
sumptis seu tu-
miliaribus:

R. negatione haec. n. de eadem iubentur claudi ianua excipi
unt tamen hinc singulariter privilegiati qui licet et accipere
possunt familiares suos illos scilicet: diuitiarum qui eos de more con-
tari solent, ratio hinc est, quia alioquin privilegium redderetur
inutile uerum. n. principes et nobiles non facile aduent ecclesiam

quantum hnt privilegati nisi illis ordinarius familiaris
 comitatus pmittatur id enim est ab illorum dignitate alienum.
 adde ta quod licet interditi laici toto tempore interd: divini
 intelle acquiescant no ta prohibentur esse in ecclia ibi pprivatim
 orare du divina no pagnantur ut explicuimus de exeat: nisi
 et specialiter ipsis ingressus pphibentur Angel. v. interd:
 VI para 24 sct: et Navar. loc cit: *Quaestio 16*

Quaestio
16:

An tempore interditi liceat coram infir-
mis recitare officiu mortuorum

Pro licere ratio est quia hoc no est officiu divinum sed tantu
 solent in eo recitari litanias psalms penitentiales et alia alia q
 multa conferunt spuali saluti ipsius infirmi et no est pprobabile uelle
 deliam in summo illo discrimine adeo deserere infirmu

Dico 2. laici qui habent contritiones quas vocant possunt tempo
 re interditi publice cantare litanias psalms et alias laudes Dei B
 vix: et alioru auctorita ita Henricus cap 43 pa Navar n 177

Dico 3 tempore interditi licet et concionari ita uide cu suarez disp
 34 se 3 ns: Petes an ipsemet et interdicitus possit concionari
 de id pendere ex illa quaestione an concionari sit actus pprivus
 alicuius ordinis de quo nos sup disp: 2 de suspensione

Dico 3 officiu defunctoru publice fieri no posse no tantu quando
 mortuus sepeliendus est, sed neq die tertio, septimo, tricesimo, et
 aliis qsuatis diebus publice. Ratio est qd est officiu divinum
 ita edis. est ta pprobabile posse. id fieri pprivatim no tantum
 ad sepulturam cleri coru sed forte et laicoru ut null saluus hos
 caps. para 40 et si id alius no placeat.

no licet publicu
 recitare officiu
 morti: aliquo die
 licet pprivatim

Quaestio
17

De effectu interditi in ordine ad sacramenta

An et quibus et quo modo baptis: conferri possit
tempore interditi

Dico 1o temp et antiquo iure et ia nono conuenit interditi
 tempore concessu fuisse et ia concedi baptisum p adultis cap
 no est nobis, de sponalibus et cap Quod in te de penitentibus, et

licet pprivatim
 baptizare:

est cuius doct. Ratio est quia baptis: parvulis in se ne
cessarius est, necessitate medi, ad salute; ita ut nullu aliud ad
caelu remediū habeant, nec refert utrum sint an sani, tū qd
hieri caro: absolute baptisū illis concedunt, tū qd ob tene
ritudine facie mori possunt.

possunt etiam
admitti baptizari

Dico eo et adultis tam infirmis quā sanis baptismū esse licitū
ita iudē caro. et doct. Ratio est quia licet baptis: in se nō sit
taliter illis necessarius ad salute, cum salvari possint p̄ aliu
baptisū; in noto, q̄ uocatur flaminis, si nō possint ipsum in
re habere ut docet Trident: sess 6 cap 6: § Duo: 3 parte

Trid: sess 6: cō:
D. 7ho: par: 3

96 § a 2. Belar: lib. 4. de baptismo Cap 3. Est tamē adualis
baptis: illis valide utilis et quasi necessarius ideo quod baptismus
in noto nō operetur remiss: peccatorū nisi p̄ sente nera con
tritione q̄ ut tibi ostendi extra sacramentū, a seerrime ha
beri potest.

potest et solem
nitate conferri
Baptis:

Dico, probabile esse utriusq̄ infantibz scil: et adultis posse solle
nitate et publice conferri, hoc est cū consuetis ceremoniis uarū
ae. christiani, aperta tunna. Ratio est tū qd in iure simplici
permittitur et sine ulla moderatione tū qd in ista solē ai tales
sunt accessoriū baptismi suarū, cū aliis dicit 33 sess p̄ n 2

Quaerit
18:

An sacramentū confere: possit fieri ab epo
Quaerit 18

Respondo uti de baptismo cuius hoc sacramentū est valuti comple
mentū ut dixi in māa p̄pria. Quaerit 19

Quaerit
19:

Quid de sacramento poenitentiae
Dico qd certū esse in iure antiquo nō potuisse imponi nisi exis
tentibus in articulo mortis, q̄ tū est quādo iudicio medici
deplorata est vita corporalis ut alibi diximus. Cap nō est
nobis de sponsa: idē concedebatur mulieribus partu p̄pinqui.

hoc sacramentum
iure nouo id
ceditur et sa
nis:

Dico 2 iure nouo nō sacramentū gendi et fieri idē ob sumtū
huius scemati necessitate orta ex p̄roni fate hominū ad peccatū
ut suarū loco cit para. de sacra poenit: n 23: et definitur in
Cap Alma para Quia nero de sent. ex in. 6.

Ergo pe primo exatos qui no adhibentur ad penitentiam qui excipiant
sibi in art: mortis: et quorum culpa dolo, uel fraude, latu est a perceptione huius
int dictu. 30 qui auxilium, concilium, fauore deuenit, ad ppetran
in delictu ob quod id ipm latu est.

Quaest
20:

An eucharistia dari possit

Dico primo iure antiquo, et a fortiore iure nouo posse dari
infirmis in probabili spiculo mortis existentibus. Cap quod inte
Sed solus nanus: Henricus 10: est.
Dico 2o id e possit dari sanatis ad morte tempore interditi
est comis apud carm lib 5 cap 7 n ratio est quia uti uere
sunt in articulo mortis, id e dico de praegnantibus in simili pido
alias no; an uero religiosus qua uiris qua foeminis In sacri
hnt possit salte in iporn ecclis, clericis et secularibus in sua
ministrari eucharistia; Doctores uariant, pars negativa quo
ad utrosq; tutior est id. n. uidetur iure comi phibitu, cum int
duti tempore tantu pmitatur eucharistia morientibus; ita
in clement 1a para: porro, de uerb: signi: ubi gtrariu fit aut
male fit aut ex privilegio fieri censendu est, mnd scio paulu
certum hoc privilegium concessisse societati anno 1549. ut scil:
sacerdotes eius possint dare comunio ne et iis, qui carent & ni
privilegio. Quares andn tempore int dicti datur eucha
pntia ad infirmos possit deferri on solennitate hoc est cu gestatione
luminu cu bono campana recitatione psalmeru et comitatu fi
deliu. Respondent Doct. posse et debere ratio est quia quando in
iure id pmitatur, intelligitur pmiti cu oibz illis q usus ob
seruat et secundu serua ordinariam.

ut dari infir
mis:

ut et dari da

an religiosus fanis
liceat dare:

ubi datur eucha:
te dea imporis aut
male fit: aut ex primi
legio:

potest et eucha:
solenniter deferri
ad infirmos

Quaest 21

Quaest
21

An extrema unctio possit dari tempore interditi

Dico 1o no licere id tempore cuiuscunq; int dicti dare laicis
ita in cit: canonibus; ratio est quia hoc sacre mentu no est nece:
Dico 2o nec clericu seculari sui, posse dari, ita eade iura, et
citati Doct. quia hoc sacramentum absolute est prohibitu si qras

no licet dare ex
bre: unct:

cum potius concedatur eucha: quā ext: unctio respondent
 DD: id esse quia unctio nō est tantae utilitatis et necessitatis
 atq; eucharistia: Quares an idē iudiciū sit de religiosis
 sel: Tab: Navar: et quidā alij affirmant quia auspium
 leguntur hi exempti. Henric: lo oit: pa 4 dit religiosos esse
 privilegiatos sicut in cōstitue q; sententia vera est si tale
 privilegiū illis datū sit, quare consulendū sunt hac in pte
 privilegia ordinis cuiusq;: **Qualit 22**

Qualit
22

An sacri ordines possint suscipi tempore interdicti
 et in loco interdicto

nō pot interdicti
 ordinari, nec a
 dinare:

Prima hic certa sunt q; personas interdictas nō posse ordinari,
 2. nec posse personas interdictas ordinare. 3 in loco interdicto
 seu generaliter, seu specialiter, nec posse ordines recipi, nec
 conferre, et iānis clausis et exclusis exeat, quia iure antiquo
 hoc est prohibitu, et in iure novo nūquā approbatū ita sel
 v interdictū s. n. 9. verus sexta Navar cap 22 n. 179.

Navar c. 27
 n. 179:

Dubium tū et incertū illud est, an nō possint saltem in necessitate
 ordines conferri in loco interdicto in necessitate quando est perni-
 cia sacerdotū, qui sacra ministrant. Resilla d. Interdictū 22
 n. 8: Anselmus eodē s. n. 38 dicunt posse. selu: et Anar. loc. cit. ne-
 gant quia arguunt hic est actus ordinis episcopalis et nullibi in
 iure dicitur hanc necessitate sufficere, ad hoc faciendū in hac in-
 terna tate duo vidantur posse dici, q; raro admodū posse contingere

Episcopus tempore
 interdicti q; d.
 et quomodo d. et
 ubi possit ordi-
 nare.

tale necessitate facile enim poterit provideri aliis modis de sa-
 cerdotibus, si scilicet: Episcopus loci interdicti, vel ipse met exeat, et ex-
 dit clericos in loco nō interdicto, vel eos mittat ordinari ad
 Episcopus vicinos, vel contineat sacerdotes, externos. Alterū est si
 contingat casus vere necessitatis, ut nullo ditionū vicinū pro-
 videri possit tē poterunt conferri ordines in loco interdicto pro-
 v. q; meritis esse q; nosq; sacerdotes pte.

Quaest. 23: An sponsalia et matrimonium possint celebrari tempore int dicti: Quaest 23

Dico 1o sponsalia posse, ratio est quia ut suo loco et tradimus haec ad sunt sacramenta. Et tantu aucto pmissio futuraru nuptiaru et contractus humanus

Dico 2o solemnē hinc dicitur nuptiaru tempore int dicti fieri nō possunt cele
nō posse ita Angel. syl: cas: Amilla v int dictu. Navar n 127. ^{gravi nuptiaru}
Henric: lib 23 n3 dicitur sup 33 lib 1 n 47: ratio est quia haec ^{tempore int dicti}
bene dicitur est actus ordinis sacerdotalis, et officiu dicitur et fit
tempore missae pntialis laicis, iuxta missale romanu, quare la
civili id faciendo fit irregularis:

Dico 3o Matrimoniu contractu tempore int dicti et ab ipsis q contractu nabi:
bonu int dicti, huc spaliu huc generaliter validu est et ita ^{et validum nō}
ora D. ratio est quia contractus temp legitime fiunt tempore ^{in dictu:}
et int dicti, matrimoniu autē est contractus. An vero liciti
valide ita et licite hic contrahatur dubiu est. Salmus lib 5 cap
n 43 dicit ois Doctores aliud nolle quā quod hic contractu ma ^{syl: dicit et esse}
trimoniu teneat, nō vero quod licite dicitu sit excepto syl: q ^{licite:}
loco cit. etiam huc voce licite utitur, ratio est quia ubi aliq
generaliter prohibetur quod expte nō est exceptu subiacet regu tempore int di
le prohibitiōe ex clebentina qd par: porro. At tempore int dicti ^{prohibentur} sacra
phidantur sacra ministrare et nullu excipit nisi cap tu ^{ministrare:}
confir: quiba: et levit: modu a nobis explicatis, sacratum
autē matrimonii nullibi exceptu est, et ita sine tenendū est
nisi forte inquit quarelibz in se ita vānatisset et recepta esset
consuetudo contraria, ut censetur matrimoniu contractu ita
valere nisi rursus fuerit

De effectu in ordine ad sepultura.

Supponendū est ex alibi dictis sepultura nō esse aliud quā locum ^{quid sepultu}
ab ipso consecratu in quo xpi fidelu corpora sepeliantur, cuius modi ^{tra:}
est cimiteriu et actū consecratu, amo et nō consecratu, in modo ibi
divina sunt ut habet cap finali de consec: altaria et cetera

Quaestio 24

An et quando seu laicus, seu clericus possit sepeliri in ecclesia se pultura, tempore Interdicti:

Dico 1o certu esse interdicta loci prohiberi laico sepultura in cimiterio, et extra hoc illius loci Ita Glossa in Clementia v. Cimeterius no inferantur corpora sic Antoni: 3 parte tit et de m. s. et Henricus hoc cit: cap

qualiter clerici possint sepeliri:

Dico 2o certu et esse clericos (quorum nomine uerinat etiam habentes tantu pnam bonfura) qui int. dictu seruarut, nec eam uiderunt no obd tante generali int. dicto loci posse sepeli in ecclesiis, et cimiterio antiquo iure in silentio sine campanis et ullo officio nouo uero p Cap Alma de stia cum officio in modo fiat cum moderatione scilicet iannus clausis uoce submissa, et absq pulsu campanarum; quod si clericus sepeliat extra ecclesia cadauere defuncti exiit officianu in extra et postea in cimiterio cum silentio sepelietur, orationes uero in adu sepelietur adhiberi solita erunt titulu dicenda in extra uel ante uel post

clericus sepultus extra ecclesiam et officii a dms. privilegiali possit sepeliri

Dico 3o esse scilicet certu tempore int. dicti ois privilegiatos posse sepeliri ecclesia sepultura, illud autu privilegium solum papa dare pot, quia p illud derogatur iuri comuni, cui pte papae ois subiecti sunt cap finali de gestit:

Quaestio 25

An clerici no tm tempore interdicti generalis sed et specialis possint sepeliri ecclesia se pultura in ecclesia specialiter interdicta

clerici p hinc te grad ecclesiam aliquam in ea possunt sepeliri

De plexa ad modu de hoc Doct: mihi breuiter 3 uidentur p hinc primo clericos p hinc ad tale ecclesiam ibi sepeliri possunt, ita sarius lib. 5: cap 8. para. 13 et finit Cap p hinc de p hinc. 2 in rigore et clericos externos posse in tali ecclesia sepeliri, et h ecclesia no hnt specialit interdicta ratio est, quia in nullo iure inuenit p hinc. 3o ita tit de clerico externo, honestim ta est ut curet se sepeliri

clerici externi possunt et sepeliri

in loco no int dicto si comode id deportari possit, patet ex se;
adde clericos ois in ecclia specialit interdici se peccandos esse absq
officio missae, cantu, et pulsu camp: gma cap Alma: nil concedit
tule nisi tm pro int dicto generali, ergo quo ad speciale ma
ret dupo hito iuris antiqui cap Quod in te de ppe: et remitt: et
notat Henricus, loc: et

Quaest: 26

Quaest
26:

Int haereticus iusta de clericis interdicti pari
modo debeant de religiosis

Quaest: 26
Affirmat: ratio est quia privilegium clericorum est favore
favores autem clericorum ex comi in iure extenduntur ad religio
sos, in generalibus vero clericorum nomine nunquam veniunt

De subiecto et minoris fro int dicti

Quaest: 26

Quaest
26:

In quoniam possit ferri censura interdicti

De hac ma pauca dicemus, quia omnia q dicta sunt de subiecto
et minoris fro exactionis, se re hic etia habent loca, na in ge
nere loquendo sicuti omnis qui exiari pot et suspendere ita et q pot exiari pot
quibus horu interdiciere et contra titulu quicumq, exiari pot et et interdici:
Suspendi pot et interdici et a conuerso cap Laurentii de verb: si
quificat: et docet sul: r Interdict: pa 3: Nouar n 168 gnar:
to s disp 36 lect: 1 et 2: sed ta hac magis in particulari in
speciamus.

Dico 1: omnis homo solus xpianus est capax int dicti, ratio solus xpianus
alibi data est quia infidelis ut eccliae subiecti fro sunt, ita nec est capax exiat:
eius censuris et legibus et docet omid: 24 sed: de sacra: poenit: vident iq: sed:
cap 2:

Dico 2: omne xpianu etia innocente posse interdici, Nouar Nouar:
loco cit: sol: in 4 dnt 22 q 3 a 1 9 clus: 3: et est communis:
licet n ut postea dica int dictu ferri sequit ob delictu
no ta necesse illud negatue in pona interdicta, sed vel in
illa vel in alia.

Dico 3: no ta pnculares pbonas sed et comitates, et collegia, capta
conventus, et tota populu int dicti posse vno hac magis p pnie

quæ singulares personas, in quo ut ex tenent dicitur de consensu
 in cõni multu differunt int dicitur ab exeat: q̄ nisi in p̄sona in
 dimissionem ferri nõ p̄t et hæc de subit: int dicitur.

Quærit 27 Quis possit interdicare Quærit 27

omnis habes
 iuris: et int
 dicere:

Dico 1: regulam cõni esse omnẽ platu et superiore habente
 iuris: in foro externo p̄tribuale, seu ordinariu, seu de legato
 posse int dicere eas p̄sonas, et ea loca q̄ ipsius iuris d: habent
 Henricq: lib 13: cap 55 pa 1: in specie nãro.

Dico 2o Summũ Pontificũ posse int dicere omnes p̄sonas, et omnia
 loca, adeo q̄ totũ orbẽ xpianũ si subit cã, quia ipse in eũ totũ
 habet iuris d: catholicam.

Legatus p̄t
 int dicere:

Dico 3: nuntiu et legatu sedis ap̄ticee int dicere posse homines
 et loca sua nuntiativæ et legationis patet ex se.

ep̄us et p̄t

Dico 4 ep̄um etiã tũ electũ, et cõfirmatũ, licet nõ ḡcoratũ
 posse int dicere subditos sui ep̄iscopatus, ratio, quia int dicere
 nõ est actus ordinis sed iuris d: Cap transmissa de electis: q̄ bñ
 ante ep̄us possit int dicere, et de r̄cos et eccliam sine cõsentu
 capli Cõn quod possit talis se solo dubiũ crederi est) qualide
 contumax sunt Doct: certe experientia et usus quotidiãnus
 docent ep̄os hodie ex quædam p̄scrip̄tione iuris ditionaria
 ḡtra capli, ut sine ulloq̄ius cõsensu quascunq̄ causas forat
 quã p̄scrip̄tione, et quædam die nãlere, partim quãdam die expe
 r̄ientia partim cõsuetudine Summũ Pontificũ: videri p̄t Salmus
 lib. s. c. 10: pa 19 et 20:

abbates prio
 res quãdã
 possunt int di
 cãre subditos

Dico 5 alios platos ep̄us inferiores quales sunt generales
 ordinũ p̄vinciales quãdãrã Abbates priores rectores p̄t
 int dicere sibi subditos ad modũ explicatũ dictũ sup de ex:
 Dico 6 Capitulu de iure cõni nõ posse int dicere, ratio est
 quia nullũ habet iuris d: ordinariã. Et tã primo sede ep̄ati
 vacante tã omnia tota iuris d: devoluntur ad ipsũ capli p̄m
 eis exceptis de quibus aliibi, et late p̄sequit Henricq: cap 55
 par: 1: in fine. Et p̄t si ex privilegio speciali hanc potatẽ

habeat. 3 ex consuetudine scripta iuxta dicit: less 24 d ere
fac cap 10: mortuo epō olig andus et tuncanus qui in int regna
invisi: operant

De causa ob qua ferenda est interdictum: *Quaestio 28*

Quaestio 28
Quaestio 28
Quaenam sit causa legitima interdicens

Dico 1o ad interdictum ferendum no tm requiri causa sed et graue: ut ferat antd:
ratio est quia haec censura est grauis poena, neco anto hic graue dicit esse caa gran
no tm aliud quod est: p: m: sed et id quod pluribus nocet et si
singulis grauitur no nocet:

Dico 2o quando una plona in particulari, et specialim interdi
citur, necessario debere culpa incidere in eade plona, ratio est
quia alterius culpa nemo in particulari puniri debet. h. san
ctimus cap de poenis unde si qui interdicitus est nere et cora Dio
sit innocens interdicitu no ligat henriq. cap 50 pa 2.

Dico 3o quando simul multi interdiciuntur sine generalitate et
cu populus. seu specialiter ut cu familia, te no requiri necesse
culpa in singulis qui interdiciuntur vno rari fieri est ois
simul esse culpabiles, sed ob culpa aliquorum plures inuicentes
simul cum nocentibus interdiciuntur ut factu est ante 3 annos
a Paulo s: gra venefos

Quaestio 29
Quid requiratur ad hoc ut ob alterius culpa
et delicta uniuersitas vel locus interdiciatur

Dico 1o requiri delictu principis, vel rectoris Civitatis ha
beatis inuicis: temporale cap 10 no est nobis de spons: Otto
in add: 3 part: q 22 a sad 2: et alij ois: Id anto exabiliter
fit ideo quod poena tota qui subiecti sunt ad ipsoru pnos et
rectores redunt, ut magis patet, pterqua quod dng subdi
bonu clare citim a sua contumacia recidat.

Dico 2o delictu epī esse sufficiente caam ad interdicens a ecclia
cathedrali, et alias si subiectas: ite ad capitulum et uniuersu
demu interdicens quia vno h grauis subit caa ad interdic
dan tota diecesim, ratio eade est cu prima gelusione idq, pro
cedit et h epus eo in loco tantu habeat inuis d: cathedra

Quaestio 29

quare interdici
subditi ob delictu
principis

hinc habet v p: Archiepus Bisunt: in hanc limitate Brunt:
Dico 3 delictu membroru principaliu alicuius civitatis ut
Consuliu gerut: sufficere ut integra civitas interdicitur
et t, quia pt ferri pro delicto rectoris ex 10 dicto vgo et
pro delicto i totu

Dico 3 idē sententiā esse de magna parte civiu ad interdiciē dū
populu vel civit: quia est i equivalent Senatoribus.

Dico 4 unus tota pōne delictu posse interdici sufficere ad inter
nisi delictu
iusticiā ad interdiciē totu populu Civit: totu reg nū et imperium: te verbis p:
tota populu
quando eius delictu redundat in delictu Principis, rectoris,
aut magnae partis multitudinis, ita definiunt concil: Basili:

conciliū Ba celebratu anno 1435: sess 20. nec diu geliu hoc habere
filiē nē celebr
ta 1435:
auctoritate, nā approbatu, et cōfirmatu et tū Nicōiā v.

quo ad vna, quae habet circa censuras ecclesias, ex dicitur uno
apparet unū est curae sacri canonis statuerint ut interdici
et innocentes interdiciantur, quod ex duplici caū eaq, equitibi

mafit ja est ut subditis elomantibus, int tantu apud dnm
a7 duplici caū
int dicitur tot:
populus:
nal pū in corpē suū ipse tandē respiciat. 2a est ut cum dnm
advertunt se nō tū in se, sed et ea suis subditis puniri sal
tem ipsoru caū comendantur ad respiciētia.

De absoluteione ab interdito

Non est cur multa de poenis, et peccato interditiu violantiu
disputemus, de his n: quid sententiā sit abunde conat ex
hactenus disputatis, plura qui volat legat apud Gregorij totu
disp 33 lect: 2 et 3: Saimū lib 5 capm cap: 14 tantu ergo bre
nitur videndū est aliquid cur absoluteione ab interdito de qua
tu et eadē neri dicit possunt q de absolnt: a suspensione dis
putatione pcedente dixerunt Quasit

Quasit
30

Quis possit absoluteione ab interdito
Dico 10 interditiu lathi ad tempus certu vel usq, ad aliquā actionē,
vel cessationē ab actio ne ut donec restitueris, elapso illu tempore,

vel facta restitutio ag, vel deposita contramaria, tollit int. dictu,
 ipso facto sine ulla absolute ne hinc ab hoie, seu à iure fuerit latu cessante tempore
 est com, apud Sairn lib 5. c. 25. n. 2. Sa. v. suspensio. n. 27. atq. cessat int. dictu.
 lapsu autē temporis, aut cessationē ab actione, nequit aliter
 tolli, quā p. relaxatiōe et absolute ne, et qdē si fuerit int. dictu int. dictu iuris ni
 tum iuris nō p. ante relaxari nisi p. eadē auctoritatē, nā esset id absolute nisi à cap
 dispensare in iure, quod solius est pontificis.

Dico 2. si int. dictu iuris nō sit ex pte relaxatu et relaxari si nō sit ex pte re
 ab ordinario ipsius int. dicti, cap. Nup. de sent. ex. ubi dicitur si nō sit ex pte re
 hoc ipso, quod conditor iuris, sibi sententiā nō relaxat alius eā nisi absol.
 relinquit ut recte ex com. Henrici. lib. p. 3. Sairn. lo. cit. p. 25.
 Sa. v. int. d. 3. n. 16.

Dico 3. si int. dictu iuris sit relaxatu summo Pontifici nullus
 alius poterat iure antiquo absolute nisi in articulo mortis,
 sed nō iure novo quid. sess. 24. de refr. c. 6. relaxari potest et videtur sess. 24.
 p. epum, vel eius vicariū, si modo crime sit occultu, et ad form. de refr. cap. 6.
 contentio su nō deducta, sicut p. et in oī suspensione occulta
 relaxata in toto latē contra, et h. conciliū ad h. exprimat
 de int. dicto.

Dico 4. interdicitu latu ab homine tantu posse et delere ab eo
 absolui, qui illud tulit, et licet superior id tollere possit, tñ nō pot
 nisi p. iura satisfactioe, et de contentu illius, q. illud tulit. Cap.
 cum ab ecclesiarū de officio ordinariarum Angel. v. int. dictu Angel. v. int. d.
 cetero in prin: vel eodē 3. n. 16.

Dico 5. in articulo mortis quoduis int. dictu posse absolui p. in art. mort:
 quemcumq. sacerdote, ratio aha nō est nisi pietas ecclesie quoduis int. d.
 quid. sess. 24. de poenit. cap. 7. p. absolui.

Dico 6. interdicitu ab ingreſſu ecclesie si in art. mortis poeniteat poenit. c. 7.
 p. sepeliri in loco sacro; et qdē te et cum tantu signa dederit
 poenitentiae et h. confessus nō sit. Cap. de cui de sent. ex. in 6.

Dico 7. licet nominativu int. dictu et mortuus interdicitu
 nō possit sub poena exeat: latae sententiae in loco sacro sepe

Si intro: dedit
 signa ponit: de
 notat. post mortem
 debet absolui

hiri, ut habetur in clementi. de spult: si tu signa ponit:
 dederit et etiam post mortem ablati et in loco suo humani
 nota tu hanc absolutionem non posse fieri, nisi ab eo ad quem de
 iure pertinebat absolvere in vita, et haec habemus de ueris
 censuris.

Disputatio Quinta
De cessatione à diuinis. Depositione
et degradatione

Expeditimus prioribus & disputationibus ea omnia, quae pertinent
 ad proprie dictas censuras, exeat, susp, intro: quae deinceps
 leguntur, una cum corrigularitate proprie censuras non sunt,
 nec dici possunt, ut doctores dicit ad it snare, disp 39 lect 1a
 et si magna cura illis habeant affinitatem, de his ergo bre
 uiter quodam libabimus, quia difficilia non sunt, et potest uideri
 pro snare, sairus, lib 5: a cap. 27. valent. to 4 sup 7 q 19
 Deletus lib 1 cap 50:

Class: Classis unica **Qaest:** Quis sit cessatio à diuinis

Quaest
 1 **Respondet** ad hoc optime Araphius lib 4 aure: decif: cap
 paz esse totale cessatione à diuinis officis, iuramento ruz
 ad inuitatione, ita ut neq unius qde clausis, nec ullo alio
 modo, diuina liceat celebrare: quod tu in introdicto diximus
 fieri posse, et hic int sine maior est pntes, poena cessatio à
 diuinis qua sit introdictu, na tempore cessationis non nisi
 privilegium concessu tempore introdicti in cap. Alma ubi dicitur
 aut in quatuor festis solemnioribus pasche, natalis dñi, Beate:
 lict celebrare et assupt: & virg: non tui celebrentur diuina sed et pulle tue
 in quatuor ai
 festiuitatibus. campanae, et apertis in unis altag, oia pagantur, ex quo patet
 hanc cessatione non esse censuram sed simpliciter et uniuersale qua

Sen primatio nō dimissionū officiorū, quod scri: hoc tempore
 quo fertur, et dicitur dant ministri ecclesie abstinere ab actio
 nibz p̄dictis, ex quo ulterius fit quod nolan cessatio nō fit
 irregulari, hū illa generalis sit hū specialis cū fit nō latere
 int̄: ad contrahat, est autē generalis cessatio illa, q̄ in loco
 qui generali imponitur, ut regio limit: specialis q̄ in loco par
 ticulari, ut in una pluribus ecclis. De nō ut cessatio nō sit
 delata p̄ponit nō dicitur delictū graviss: quia ordinē adeo acce
 sū hūe gravissima cā assumptū ad. et, necesse p̄inde erit
 ut sit publicū delictū, scandalosū, graviss bono ecclie vel ecclie
 potestatis. Ve: huc de cessat: reliqua videantur apud Cit. Dicit.
 Plurimū s̄naretz p̄ 6

nolan cessatio
 nō nō sit irregul.

cessatio p̄ponit
 graviss: delictū

Quæsit
 2

Quid sit degradatio quomodo ab aliis
 differat et quotūplex sit.

Quoad primū R. est pena ecclie qua nō ecclie pri
 nature omnino omni executione ordinis, et beneficij, adminis
 tratione, et oī privilegio clericali, absq̄ ulla spe restitutiois
 et cum quadam solemnitate. Henricq̄ loco cit cap 5 p̄ 5.

Quo ad 2 licet degradatio, deordinatio, suspensio, et depositio
 int̄dū apud Jurist̄ pro idē accipiantur, quate nū scri: cō
 veniunt in primatione legitima executione officiorū, hōro
 rū ordinū, si tā p̄rie et secundū rationes formales con
 derentur int̄ se differunt. Suspensio nō importat primatio
 nō executionis ord: vel officij ecclie simpliciter vel ad tempus
 sed cū spe dispensationis. Depositiō importat eandē legatio
 nō simpliciter, et ex toto, et absq̄ spe restitutiois, retento tū
 et oī privilegio, ut connerim hō possit in iudicio seculari,
 nec capi nec puniri a laicis. Degradatio dicit oīa superiora degradatio q̄
 et p̄terea primat ubiq̄, clericali privilegio, id est hū foris tū
 canonis si q̄ suadente diabolo, et fit cū quadā solemnitate

definitio degra
 dationis:

suspensio q̄

depositio q̄

degradatio q̄

Duplex degra-
 datio: verbalis
 et actualis

Quod ad tertiam duplex assignari solet à Doct degradatio una
 verbalis et alia, quae privat tantum à legitima executione
 ordinis, et gradum ecclesiarum, et dicitur depositio quia in ecclesia
 declarat aliquem à clero exclusum ex hoc dicitur depositus et
 est actualis, quae proprie degradatio dicitur et est executio
 degradationis verbalis eum scilicet: idem quod verbo exprimitur
 executur, cum degradandus iudicatur necesse in quibus iudicatur
 natus, et inde dicitur executur sub certa forma verborum quae habentur
 in pontificali romano, et in cap degradatio de poen. in 6.
 differunt autem haec duae degradationes in hoc potestatem quod
 verbaliter depositus adhuc sumitur canonis privilegio si quis suaver-
 et ideo cum pontifex excommunicatus est, et remanet adhuc sub iurisdictione
 ecclesiae, actualiter vero degradatus eo ipso privatur omnibus pri-
 vilegiis clericalibus, ut patet ex forma degradat. Ceterum utrum
 horum tenetur recitare horas canonicas si erat in sacris constitutus
 ut infra videbimus in materia de horis laicis: et traditur
 quod degradatio a se huius ratio est quia hi non liberantur ab
 iuris quae sunt oneris:

Degradatus te-
 netur recitari
 re horas cano-
 nicas

Quaesit
 23

Ob quaeritur crimina depositio et degradatio in carceribus
 Certum est crimine severissima haec poena dignum debere esse gravi-
 simum, in particulari vero quatenus illa sint mixta potest certam regulam
 tradit, sed debet iudex colligere, id ex iis quae in iure exprimitur.
 non antiquo, quia non facile imponebant hanc poenam sed novo.
 addo ex Celsi. l. ad ea ff de rep. iuris. gravissima crimina nocent
 ea quae ex legibus duodecim tabularum descendunt, et ob quae imponitur
 poena capitis, et sane si respiciamus antiquos canones donec per
 credebatur dignum depositione ut habetur in cap de episc. in 1.
 et cap de diacon. in 1. qui oes nono iure sunt abrogati, potest
 ad id melius cognoscendum observari possunt sequentes regulae,
 quae nullus deponi potest nisi ob crimine publicum notorium, cap finali

nullus potest depo-
 ni nisi ob
 notorium crimine

de tempore ordi: 2. si tunc nullus ob ulla crimen deponendus
 est nisi iud specialiter inexpressimatur, exprimuntur ante
 in eo hec scripte. q. Dilapidatio honoru eccliaru Cap Applicos ^{crimina ob q}
 12 q. 2. Et est notoria Symonia Cap Ca q de Symonia 3 permissu ^{aliquo deponatur}
 frane furtu homicidii Cap presbiter et Cap h q epus dicit 81
 4 concubinitus in continuatus notorius et post monitione
 trina perseverans. 5 stupru virginitas vel et defloratio vir
 ginitas spiritualis Nonar: cap 27 n 248 pertinet huc publica
 incontinencia laborans Cap maximianus dicit 81. 6 heresis
 7 falsatio litteraru apostolicaru. 8 contumacia vel iniuria
 in data proprio Ep: addunt aliqui sed in merito crimine sodomiti-
 cium, ubi advertendum est, omnia recensita crimina debere
 esse iocunda cum incorrigibilitate ut notant coiter Doctores
 vel v degradatio n 1. Tabi: Angel: et alij sumit te eode modo
 Henric: lib 13 c 55 n 8 ^{degradatio}

Orthia regula incorrigibilis in iure consistit solus ille clericus ^{quis dicatur}
 qui renuitur ad priora delicta et in illis perseverat vel in ^{incorrigibilis.}
 aliis aequa gravibus ite qui assignata sibi pro penitencia locu
 deserat et fugiat ac demu si tunc monitus no desinat a peccatis.
 Reliqua circa modu et forma, et solennitates, aliosq ritus
 procedendi in depositione, degradatione, et traditione curi ac et
 brachio seculari, nisi aliquid doctrine huc phincatis continet
 sed ad ex auct potius epum, hunc actu immediate exerceat
 Regat qui volat Doct Citat:

Disputatio sexta de irregularitate

Disputant amplissima hoc argumentum in hoc verbo sumit
Sai rus integris duobus lib: casum 6 et 7 Suarez to 5a disp 4
usq ad 11 inculsine, valent to 4 disp 7 q 19 Navar cap 27
à m 291 et in conciliis to 2 sub titulo de homicidio, et titulo
de sent: excat Conar: in clement li furiohus Cardei: Obletus
lib 1 à caps 1 ad 84.

Classis prima de nãa et proprietatibus irregularitatis Quæsit 1

Quæsit
1.

Quid sit irregularitas

Optime eã definit Suarez, disp 4o lect 1. n. 2. esse scilicet inhabi-
litate, seu impedimentum canonicum, ex se et directe impariam
actionem ordinum ecclesiarum, et ex consequenti etiam usum eorum, sic
etiam valentia cui definitioni consonat illa quã ex oibz docto:
colligit Sai rus lib 6 casum cap 1. n. 26. dicit irregularitas
esse canonicum impedimentum, ex facto vel defectu proveniens,
quo quis ad ordines promoveri, et iam promotus in iisdem ministrare
prohibetur

quare dicitur
impedimentum
Dicitur primo impedimentum vel inhabilitas quia irregularitas
ex suo genere, nõ est censura, vel vinculum; quia hæc ex sua sua
oritur ex culpa, et infligitur ob culpã, plurime autem irregula-
ritates et si nõ sine eã contrahantur ut ex bigamia, vel iusta
occisione hominis, nõ tamẽ contrahuntur ex culpa ut infra ni-
debimus. Dicitur 2 canonicum quia omnis irregularitas introducta
est iure humano pontificio, unde phare particula excluditur dicitur
incapacitas ad ordines suscipiendos q ex iure divino oritur, sic nõ
baptizatus, mutus, infans, destitutus manibus, aut pedibus, aut
si inhabilis sit ad ordines, nõ tã est irregularis, quia illa nõ

quare dicitur
canonicum

hinc impedimenta canonica sed prohibita iure divino, idem est de muliere, q̄ eodē iure incapax est ordinis, ex sexu, et tñ proprie irregularis nō est, et h̄c sit homicida, vel bigama.

Tertio dicitur ex facto, vel defectu proveniens, quibus particulis explicantur duo p̄cipua capita, ex quibus oīa irregularitates oriuntur scilicet: aut ex delicto quod in presenti vocatur factū aut ex aliquo defectu, id est, ex impedimento absq̄ culpa contracto.

Dicitur 4. directe et primario quia obiectū quasi propriū irregularitatis est privatio acceptiois ordinis.

Dicitur 5. quo quis prohibetur, et promotus ministrate, ut intelligatur propria ius et gētio irregul: q̄ in hoc consistit ut q̄ nequeat ordinari vel ordinatus in ordinibus seruire ex quo patet irregularitatem nō irritare ordinē susceptū, nā irregularis ordinatus vere ordinatus est, ac proinde irregul: nō est in

pedimentū irritans, sed tñ prohibens, excludo h̄c ab ordinibus primā tonsurā coherenter illi doctrina, quam in sacramento videtur: irregularitas nō est impedimentū irritans sed tñ prohibens:

trahendi ḡtra canonis: nā hoc nō est ordō sed tñ ad ordines dispositio nōne plane displicat quod docet quareh̄ n 22: p̄x ordinē ecclesiasticū prima tonsura nō est ordō:

in definitione irregularitatis positū intelligi et ipsa pri: tonsura quod militat cum ipsiusmet doctrina tenet: n̄ enim ibi scholast ḡtra canonis tonsurā vere ordinē nō esse, ut mirū plane ipsū quo ad hoc bene oblitū, ut dicat et. m. peccare suscipi vltē primā tonsurā in irreg: illud facile concessero, s̄ tultū esse, velle infirmari primā tonsurā irregularem cum ulterius progredi nequeat.

Quæsit 2

Quæsit
2

Quærit species irregularitatis

Valde varij sunt in hac re doctores, pleriq̄ enūmerant species sine ullo ordine ut Ansel V Irreg: p̄ 1 alij redeunt ad 22 species quas vocant ap̄licas irregularit: ut à spensis p̄ 2 et sit 6 sul V Irreg: n 3 Valent lococit: p̄ 2 Napar. n 192 Henr̄q̄ hb 14 cap 2 pa 4. ad tres redeunt quos legitur Solanchus in sine di rectoris, cap de Irregul: ita uti. ip̄o exūtimē cū

ut irregulari
possunt retribui
ad duo capita

Volito lib. 2. cap. si d. nes irregu. renoi posse ad duo capita
aliae contrahuntur sine ulla culpa et sicutur abtrahi ex
aliquo defectu, alia ex defectu, et dicuntur abtrahi ex facto proprio
Quibus Irregularitates q. contrahuntur sine ulla culpa ad
5 capita reduci possunt. 1. aut contrahuntur ex defectu laterali
aut ex defectu corporis, aut 3. ex defectu animae q. aut li
bertatis, aut 5. ex defectu perpetuae lenitatis, hoc ex eo ordine
totam modum de irregul. tractabimus si prius generales q. d.
et necrias regulas ad irregularitatem qua q. cognoscendam ad
ducemus

Quaestio
3.

In quo statuatur regula veniendi
in cognitione irregularitatis

1 Prima est ad hoc, ut incurrat irregularitas subiectum ipsius et
sicut minus esse capax hinc quaesito 10 diximus foemina sine dispensa sit
no. et t. capax esse irregulare, sicuti enim illa no. et capax ordinis, ita nec
ord. ita nec
irregul. irregularitatis, ut et de no. baptizato, ex bid. less. 24 cap. 2
Trid. less. 24

2 Secunda reg. irregul. nunquam incurritur nisi in casibus
iure canonico expressis, ita ut dicitur in cap. 15 q. de heret. ex. in b.
Anaph. colob. lib. 4 cap. 17 n. 3. Tolet. lococitato, unde marito dicitur
loco cit. 294 colligit ex hac regula quam difficile sit disputare
de irregul. cura pp. illas oportet totum ius p. solvere

3 Tertia reg. In canonico imponens irregul. ob aliquod delictum
nunquam tenet an. g. me. te. ta. de. r. h. m. i. s. et. t. a. l. i. b. i. s. i. g. n. a. t. a.

4 Quarta licet irregularitas primo, et principaliter reddat
hominem inhabilem ad ordines in suscipiendos, tamen ex eo non sequitur
nisi tenet prius et beneficiis, id est tenet inhabilem ad obtinendum
beneficium, unde beneficium collatum irregulare ipse factus est iure
facto est nullus, et ipse nec titulum acquirit, nec facit fructus suos
et tere comis apud Valent. to. 4. sup. 7 q. 19. pu. 3. et s. s. n. a. r. e. h.
volent. s. n. a. r. e. h.
sa. 2. p. r. a. 4. d. i. f. f. i. c. u. l. t. a. s. n. 29. et ratio est quia inhabilis ad
unum constituitur et inhabilis ad alterum ei altero annexum
beneficium ante dari non potest, nisi suscipientibus ordinem, cum

beneficiu datur pp officiu clericale, cap ult de rescriptis
 de intellige et de pensione, ide etia de dignitatibus, et statu
 ris, regularibus; cap finali de filiis pstitutoru; pt in talis
 fieri monachus ex Nanax to 2 gationu, concil: 31 in antiquis
 alias gilio 44 in nomu nersu 6 quod quide Dho: Zepula in sua
 praxi spali pte 2 v Irregularitas dub 8: dicit ita et cetero
 le nuari de etilo curiae, et nota sic de re nisse. Dicit haec poena
 suspensam est in iure expressa, ob hoc argumentu syl Vegetatio
 4 pa 4 cum aliis qd dicitur equi lux oppositu, sed egregie ut solent
 respondet ad hoc suarez n 36 primo licet inquit iura id expres
 se no declarent admittunt in hunc sensu. 2o Irregularitas in
 iure est odiosa, et impedimentu grauissimu, ergo debet impedire
 beneficiu gleguandiu, licet ut dicemus regula sequenti, no aufe
 rat in sua iam ante consecutu: hoc n ius est clericoru pprin.
 S uoluntas conferentis nunquam uidetur ferri in irreg:
 quod solu ab iure sufficeret, ad collationis nullitate collator n
 null conferre beneficiu secundu canones, id est no habenti
 impedimentu caro: pxtim ta graue, quale est irregularit.
 et certe contra ius nature uidetur esse posse illu accipere be
 neficiu, qui officiu implere no pt, plura de hoc suarez lo cit: suarez
 ubi et soluit aron: in contrariu
 Quinta reg: nulla irregularitas contracta ex quocunq; causa
 et enormi, post obtentu iam beneficiu, priuat beneficiariu
 ipso iure beneficio dignitate et statu de sed tra est pprinadu
 per sententiam est coms, apud suarez lo cit pa an p irreg:
 a n 14 ad 28 Sairu pa 24 et ide dico de pensione quacunq;
 ratio est quia nullus incurrit, ipso iure amissione bonoru
 proprio cu ob ~~amissione~~ delictu, nisi ius ipso exprimat et tunc
 lex poenalis intelligi dt de poena q iudice inferenda. Ex
 quo eode fundato, talis no tenetur et tatum aut beneficiu ore
 signare, aut scriptu eiusde fructibus pmaxa salte exk
 et in irregularitatis. p accidens in emergere poterit obli
 gatio ad utruq; fit: iustitia, qms intuitu si accipit et ipediu

irregularis pot fieri monachus
 Nanax:
 Dho: Zepula

Suarez

collator est et beneficiu secundu canones:

Suarez
 Sairu

nemo amittit
 nisi ipso exprimat

Letaliter, etiam si mors miraculose impediatur ratio est in maâ poenali
quia in maâ poenali nō sunt extendenda poenae, qd qd fit ^{si fuerit et cetera} sit poenae:
De processu in foro iudiciali quare, sect 3 pa 12 Comarr Suarez, lib 3:

et alijs
Decima cessante caâ irregularitatis cessat irregularitas cap
Neophitus dicit qd:
Undecima potestas absolvendi à peccatis, et oibz censuris nō est irregularitas
Sic e ad dispensandū in irreg: hinc quando in bullis et su nō est tolli sent.
litis pontifici datur facultas absolvendi ab oibz censuris nō alia censura q
datur dispensandi in irreg: facultas, ratio quia in appellatio
ne censura nō nascit Irregularitas et habetur Cap 2 na reti
de verborū signif:

Duodecima post qdâ poenitentia, adhuc nascitq irregularitas: post qdâ tam poeni
Nanar cap 27 n Ledesma 2a qti. 9. 26. a. 2. tantiam nō tollit
irregularit.

Decima tertia ad inveniendâ irregul: nūquā satis est qd illa:
feratur in casu, simili, vel minori, ad opus est ut feratur
in specie propria, talis casus vel delicti. Pro ratione huius
regulae fit regula 2: quia scil: irregularitas nō incurritur
nisi in casibz expressis, nō pot ante dicit in iure expressū
quod tñ elicitur p arg: à simili evidens huius rei exemplū
est, in Cap simili; ubi dicitur quod celebrans in ecclia soluta
nō sit irregul: et tñ celebrans in ecclia interdita sit irreg:
certe si argumentū à simili valeret, hic esset fortissimū q nō
morā pot esse similitudo quā ecclia soluta et interdita licet
n. hac duo formaliter idē nō sint, sunt tñ simillima cū alio
hinc impedimentū continens, prohibitionē ecclia contra quā
agere in utroq casu est p m: quam doctrinā alibi diximus
diligent notandā tanquā universale in alijs et censuris, imo
in oī maâ poenali, q iure fertur, et ipso facto incurritur
quatenusq, facta tñ, aut et atrociora vel sint, vel videantur
hac de re quilibet:

Classis Secunda

De prima specie irregul: q̄ ex defectu
sacramenti nascitur

Nomina huius irregul: coiter ta theologi quā caro: intel
ligunt eā, q̄ oritur ex bigamia, et extat hōc tit: extra de
bigamis nō ordinandis: q̄ quidē irregul: antiquissima est
ut fuerit apostolice tempore, ut colligitur, ex epist. Pauli
ubi bigami arctissime arcantur, duabus potissimū ex causis:
1o quia bigamus destruit representationē xpi et unitatis ec
clesiæ. 2a quia uira p̄sumit esse bigamiam signū incontinē
tiæ, cum quis mortua uxore alia ducit, addunt quidā et merito
ordōnis clericali, p̄rogatiuā et dignitatē

Quæsit
4

Quid et quotiuplex sit bigamia

Bigamia est status coniugati, cū duabus coniugibus, siue
ante, siue post baptismū ductis: Duo 2 divisionē bigamiæ,
coiter doctores in tres species partiiri, quarū prima sit bigamia
mera. 2a interpretatiua. 3a similitudinaria, ita dicitur lib. 1 cap 59:
Suar. 49 dicit 2a in initio. Valent dicit 7 q 29 pn 3. Ego cō
modius puto dimidi posse in duas species, scilicet in bigamiam. 2a
rei ueritate, et 2a iurisdictionē. Prima est cum quis dno
uera matri, contraxit, nō ta rata, sed et q̄ carnate copulan
hincastine, et in uerbis temporibz consumata; et hoc siue habuerit
utraq̄ ante baptismū, siue nō, siue unā ante, alterā post, quō
si ta 2as duxerit, sed alterā carnaliter nō cognouerit, ut pote uer
tū, ante copulā; te nō est bigamus 2a species bigamiæ 2a
iurisdictionē, nō dicitur talis quod secundū rei ueritate sint
duo matrimonia legitime contracta, et consumata sed nō e

hinc 2 species
bigamiæ 2a
dicit:

Dicitur lib 1
cap 59

bigamus 2a
dicitur 2a
nō:

quod ius fingat esse duo, et statuat ut talia habeantur ^{Bipamia in}
 ita ut qui sic contraxerunt arceantur ab ordine; tanquam ^{missit: q' dicit:}
 bipami. huc autem Bipamia 2a dicitur: narius habet modos. ^{hunc 3 modis bipa.}
 primus est cum quis simul, et eodem tempore duxit duas uxores, 1
 et utraq' cognovit, sed una legitima altera de facto. Cap. imper.
 et Cap. finali de Bipamii. 2s modus est cum quis duas uxores 2
 de facto duxit, sine simul sine successione sed nentia de iure,
 ut cum quis duxit duas consanguineas, vel cum impedimento di
 rimente, ad hoc tenet talis fit Bipamus, requiritur ut utraq' matrimonio neti
 cognoverit, nunquam a nulli matrimonio, sine iuris seu facti ^{fit consummatu no}
 causat Bipamiam nisi fuerit consummatu, 3s modus est quando ^{causat Bipamiam.}
 quis successione duas uxores ducit una de iure, altera de facto 3
 v.g. si vivente legitima uxore, contrahat cum alia et cognoscat.
 Ex primo, et 3o modoru istoru, nulli ex doct dubiu est quin
 aliquis habet Bipamius in eo ante Navarr: n. 195. et cum ipso Val: Navarr n. 195:
 dicunt no in curri Bipamiam, eo quod matrimonio fuerit nullu,
 matrim: ante nullu, nulla causat Bipamiam, et quide Navarr
 dicit definitu esse in penitentiaria Romana, quod si factu est,
 quis se opponat, hinc iniam displicet sent: et placet alicoru die
 qui et in eo hoc modo contrahi Bipamiam, ratio est quia Bipamiam
 habet ortu, et statuta ecclie, quare si ecclia iudicat esse matrim:
 in suo foro, et si nullu sit matrim: notorium in Bipamiam cau
 sat. ecclia. n. iudicat de factis apparentibz, sicut de epitentibz
 q' s' l. v. Bipamiam n. 2. Sed: in f. dnt 27. q. 2. a. 2. g. d. 2.
 L. de ma loco cit: sac. Tho: vij. ad: 3. partis, q. 66. a. 2 ad 1.
 et art. s. etiam ad 1. Quartus modus Bipamiae hunc in iuris fit. 4
 est cum quis duxit viduam ab alio iure corrupta q' matrimoniu
 consumata et secundu illa cognoscat, ratio est quia licet talis no
 contraxerit duo matrimonia, quia in ex parte foemine fuerit
 duo, ecclia habet tale pro lito amon. in eo no pt salvari hinc
 licatio illius matrimonii, quod m' tice intecit int xpm et eccliam

Cap si laici dicit 34 et Cap si cuius uxore ibide, ratio est quia et
 hic est defectus sacramentalis significationis, cum uxore carnalis sua int
 plures adulterando dimiserit, colligitur ex hac doctrina hoc tenentis
 sit: de big: para quod sunt species, periculosum esse promoveri coniu
 gatu et in uxore, quia secundum ordinem casta est quae nemo ro
 paruit, et dicitur V bigamin, para 3, dicit multos esse bigamos, et
 forte pluresq; etati ignorant. *Quaestio 5*

*omni: castus est qui
 nemo rogavit.*

Quaestio 5

An inveniatur irregularitas pluralitate
 uxora p verba de presenti extra consumatione hoc
 est p matrimon: ratu, no consumatu:

R. negati: est cois dicit in Dicho: in addit: q 66 a rad 3 *Dicho, respicit
 negative*
 contra magistrum sent: in q d 27. Ita definit Innocent 3: in
 Cap de bitu de bigamis et pter determinatione potest ratio est
 quia cum in matrimonio rato, no sit coniugio carnis, no si
 gnificatur pte assumpit, et unio humanitatis est verbo di
 mino: vepo contrahere cu plurib; sed cu nulla consumatione nec
 bigamus fieri pot, nec irregularis *Quaestio 6*

Quaestio 6

An iterata adulteria, fornicationes, plures ite
 concubinatus inveniunt irregul: bigamiae:

R. negative sine hoc cu virginib;, seu cu viduis fiat, Dicho *Dicho negat
 esse bigamiae:*
 loq cit: et alii; et colligitur ex cap Quia circa de bigamis
 ratio est quia ad irregul, no satis est qd unus, carnis dimissio,
 sed illa tm q cu illis pteitur quibus cu contractu est matrimo:
 vel de iure, vel de facto; fornicariis autem qd nectio no significat
 unionem xpi cum ecclia, id e die de coitu ta sodo mitio qua quomus
 alio contra naturam *Quaestio 7*

An qui duxit uxore ab alio abiecta, vel cum
 me retriciib; comorata, licet sit vepo sit irreg:
 Eade quaestio extendi pot deo nente ioculabre cu, se neca, mina
 et actrice turpiu lupu, de quibus oib;. De quodumq; virgi

no fit bigamus
duces aliquam
ex hupandimo
le fit nullo
de rere: ad od:
Namar cap 27
n 197:

nes ita dicuntur uirg. maritus eas ducens no fit bigamus
aut irreg: ratio est ut casu supponit, no sunt corrupta Namar
capoz n 197. Talis nilominus repellitur ab ordinibus tanquam
persona uilis, et infamis, ducens uxore itide uile, et infame!

Quaestio
8

Quaestio 8
Cura bigamia in mat. Ita si quis ducat uxore
etiam corrupta moriatur in ante carnis copula,
et deinde ducat uxore: et eam cognoscat sit irre: et big.

qui cognouit
duplice primis
qua duxit illa
no fit bigamus

Re minime, ratio iuris est quia no dimisit carnem suam in plures
nec in corrupta consumauit, hoc certu est illud obscuro san
et ille sit bigamus, qui duxit in uxore fornicaria, qua ipse primis

Re cura ueriori sent: s thome loc
ait a 3 ad 2 Angelo sxl Namar loois oit: Henric: lib 2 de sa
crato matrim: negative ratio est quia nec is dimisit carnem
sua in duas, nec illa in duos, cu ab uno tm cognita sit unde ta
lis benigne interpretando dicitur uirginem duxisse, cu illa nulli
nisi uiro proprio corporis sui copia fecerit, et hac de duplici bi
gamia, secundu rei ueritate, et iuris fictione.

Quaestio
9

Quaestio 9
In quo consistat bigamia similitudinaria

Re hanc bigamiam contrahi, cu quis post notu solene castitatis,
quale intrinsece in susceptioe sacroru ordinu, uel in professione
religionis approbatae, contrahit matrimoniu (uel potius attemptat
contrahere cu inualiditate sit post notu solene) et cu contractu carna
litore cognoscit huc modus dicitur conbr a Doct bigamia fictitia.

clericus in ord.
ind: de a r. q. 10
fit bigamus
hic religio su pro
fessus

epo nepoti sup sic et nota huc hanc bigamiam secundu iuristut:
et sit hic octauus modus bigamiae interpretatiu: in re interpretatur
tate duo matrimonia contraxisse, primo cu xpo spuali, postea in
re et cu cognoscat modo ut contrahens sit bigamus requiritur consumatio matrimo
nij putatiu, uti diximus de oibz alijs modis, et cu duplex sit in nota
solene castitatis, ordinis scilicet: et religionis, erit q consequens et haec
bigamia duplex, una clerici in sacris; altera religiosi post pfectione;
et in societate Jesu post edita tria nota simplicia religionis exaeto

no nitiatu. Quares an si quis liber ab oī nōto ducat in
upore aliqua forma habentem plenne notū religionis fiat
irregularis si eū cognoscat, nil de hoc doctores: nisi qd videtur
negativē respondēdi, ratio alia nō est, nisi quia id nō est iure
expressū, et potius restringenda potius quā amplianda sunt, cap
ohā de nō: iuris in 60. videtur id infirmare Henrīq. lib 2 de matri:
cap 6 par 10 in fine

si quis ducat fecerit
nō hō nō nō hō
solum castit: et cū
cognoscit: fit irregular.

Quaestio 10

Quaestio

Quis possit dispensare in irregulari bigamia

Dico qd in oī specie bigamiae posse papā dispensare, si licet
papa dispensavit cū archiepo parocmitano, qui bigamus erat
et est comit. Doct. theol. et canon. ut refert alibi in cap. lictor
s. dho: q 66 art 5. Ratio est quia omnis irregularis inducitur est
iure humano pontificio supradante hoc ius, est papa licet nō
nō possit facere ex bigamo nō bigamū; quia tū bigamū nō
ordinari potest, tm ex ordinatione eccliae, idēo potest cū illo dispensare
licet potest dispensare cum homicida, et si facile nō possit ut nō
fuerit homicida. Si obicitur in bigamiae contra aptum dispe
sare nō licet, ut dicitur in cap. sup 20 de bigamis. De nil aliud
ibi significari, nisi quod papa nec potest nec solvat in necessitate: debeat,
aut magna ac valida ratione cū inteneri ante, ut cū Doct
cotax notat s. dho: loco cit: et suar. h. disp 49 sect 9 nō
qui optime addit et aptas constitutiones nō transcendere
ius humanū, par. a quo ad actus iuris dictionis potestas est:
in ecclia potestati s. Petri et consequenter dispensandi et
in iure aptico quod nō est nisi humanū licet papa:

Papa dispensat cū
in specie bigamiae

nō facit ex bigamo
nō bigamū, sed tm
disp. castit. ut possit
ord. suscipere:

D. dho: suar. h.

Dico 2o circa potestate epī in hac re Doct nō consentiunt,
et qd quæstio potest institui tū circa ordines maiores, quā minores
s. dho: loco cit: art 5 dicit epū secundū aliquos, quos ipse nec
nō miniat, nec refutat posse dispensare cū bigamo facto religioso,
circa hō: dicit: et presbiterat: ratio est, ne datur ei na
pandi occasio extra mōnasteria, et faret Henrīq. lib 2 de matri:
q. 10 alij Doct dicitur hanc opinionē in bigamia proprie
dicta more et usu nunc nō servari et ita est. Dicit ergo

Episcopus non potest
in illo dispensare
ad sacros ordines

Angol Syl: Navar

Episcopi prius
tunc de privilegio
re clericali iure
coni

Syl: Angol
Navar:

coni opinio episcopi non posse in illo dispensare ad sacros ordines maiores tam in bigamia uera quam interpretatiua hoc est nec in propria specie nec in octo aliis modis, nisi ex positio: ita valent Syl: Navar: putat tam Navar: et Valentia probabile esse episcopum posse dispensare in utraque biga: quod attinet ad usum et exercitium ordinum in susceptorum, quod ante quoad ordines: iam suscipiendi, nec minores quidem. Saurus tam lib 6 cap 8 pa. 9. et Saurus loco cit: cum canonicis: coni iure putant hanc sententiam in propriis non esse tutam: ego ex ultimo hanc opinionem damanda non esse ad auctoritate grauius doct: maxime ubi usum recepta est, inter in tam uolucariis, et ueris, et altera Saurus: et alio non episcopum sed: non posse dispensare cum bigamo, et quo ad minores quia iuxta dicta bigami de privilegio prius dicitur clericali, iure communi, nisi ante coni episcopus iubeat, non potest, quod quidem ratio ex aquo probat de dispensatione ad ordines minores suscipiendos, ac de usu eorum iam susceptorum, nullum enim est ius quod hoc magis secundum concedat quam illud:

Dico ergo quo ad bigamiam similitudinariam licet nos loquamur quoad modum bigamiae interpretatiuae coni doct opinio est, quod si clericus in laicis duxerit corruptam: aut si de iure duxerit unam antequam esset in laicis: et de facto aliam post ordinationem aut professionem religionis solum Papa dispensat ita colligunt ex cap. 11 usq. de bigamis si autem existens in laicis, aut religionem professus duxerit virginem, et aliam uxorem laicus uel in minoribus existens ante non habuerit se potest episcopus dispensare, tam in susceptoribus ordinibus ministris quam ut ulterius adductur Syl: Navar: q. 7 Angol: ibidem q. 9: Navar cap 27 n. 197 uerf: 7: Saurus fact 6 pa 7 Delat: Val: Henric Saurus loco cit:

De 2a specie irregularit: bigamia:
ex defectu corporali proveniens:

Jura, et Doct: s: nominant defectus corporales ob quos hinc
irregul: incurritur. primus est defectus nataliu. 2s ^{sunt quinque de}
defectus alicuius membri. 3 etatis. 4 naletudinis. 5 ^{fectus corporales:}

libertatis quo nomine comprehenditur defectus si ueroru
ego addo, septa infamia de quibus deinceps ex ordine:

De primo defectu corporis q est nataliu

Quaerit u
Quid nomine finius effectus intelligat, et quo Quaerit
paeto inducat irregularitate et quot duplices
sint illegitimi .ii.

Quina filii in iure illegitimi sunt, facilius no agnoscamus
qua si uiderimus quina sint legitimi, sicuti oim optime
nescuntur priuationes per suos habitus, breuiter ergo di
cendum est legitimos filios propriissime esse et dici p eos ^{qui dicantur filij}
qui procreati sunt ex utroq parente uero natri monio con ^{legitimi:}
iureto, sine postea natri moniu fuerit sacratum, ut int fidelis
sine natri moniu fm, ut int infidels. Ad n ad praesens ius
titulu nil facit. secundo legitimi censentur a rigante iuris
canonici legitimi nati ex illicito coitu u g: ex congressu parentu
tempore generationis prolii adhuc no conuinctoru, sicut in qua
legitimi q subsequens natri moniu et quo ad ordines quia natri
moniu retrahitur ad tempus conceptionis prolii cap tanta
qui filii sint legit: ita ut natri moniu subsequens oio purget
praecedenti turpitudine: unde suarez disp so sect ja n 2. 3o
ut filius iure canonico sit legitimus satis est quod natri moniu
aut sit ueru, aut salte bona fide habeatur pro tali et si forte
ex occulto impedimento sit nullu, et si haec bona fides tantum
militet in altero parente. Ratio aute est quia ius hi disposuit

in fauore proli, et susceptione ordinis. Ex his facilis est res
positio ad proposita responsione.

Dico primo nomina defectus naturalis intelligendū esse cum illegi-
timitate etiamsi occulta sit Cap nimis et Cap ut filius ex tra de filiis
presbiterorū

Dico 2o meritiſſimo illegitimos à iure canonico condemnatos esse
irregulari tatis, tñ ad ordines, quā ad beneficia, finis autem
causæ duæ sunt scilicet, defectus tatis sceleris paterni et quia
tales ut plurimum solent esse iniuratores paternæ incontinentiæ
et malorū malorū

quatuor speci-
es filiorū ille-
gitimorū:

naturalis q
dicuntur

Noti q sint

Spurijs q sint

Mangeres q sint

Quasit

12

Quasit 12
An expositi, hoc est ii, quorū incerta est origo
sint irregulares:

expositus scilicet
quorū nō est in-
regularis

Dua sunt sententiæ. Ia negat, ratio cuius est hæc, quia semp
presumunt aliquis bonū, quāndi nō probatur malus, filius
autē expositus nō pot probari malus hoc est illegitimus, si duas
iura habere morale et prægrante presumptionē illegitimitatis

hoc ipso quod fit expositus, quia ipsa experientia docet saepe prole exponi titulo paupertatis, vel simili aliqua iusta, vel occulta de ca. certe Moyses exodi 20 hic expositus est qui fuit legitimus, et confirmatur hac opinio, quia iura sunt civilia, quae canonica sequuntur expositos magnis favoribus, ergo non est ratio cur illegitimos annumerent.

Secunda opinio tenet expositos esse et in iure censeri illegitimos quia si sicut expo quae diu de tempore parantibus non constat, his de causis, 10 quia ut filios esse illegitimos plurimum hi filii sunt vel ex sacrilegio, vel alias fornicaria Inceptione, in obscuris autem attenditur ad id quod ut plurimum in obscuris attendit fit. 20 quia peregrini, et incogniti repelluntur ab incertis ad id quod plurimum fit: huiusmodi natalium; cur non ergo et huius. 30 Hic censentur esse parentibus infamibus. 4. Denique in dubiis facti presumendum est aliqum esse irregul: tale autem Dubium in presenti hi est intuent. Ultra sententia ubi sponderet, Difficile est sana dispicere, quare ut ut sit, nobis satis est ut utraq, et esse probabile, et in utroq foro tutam, ac prinde quae libet teneat. certe graves Doct ob utriusq opinio nis rationes reliquerant hanc quaestio ne insoluta, ut bonus factus ut servaret: pa de filiis expositi: eum quo suaderet ego eiusmodi exposito volenti ad ordines iure, talis auctoritas ordinis ut securitatis ca. dispensatione ab epo obtineret cu in hoc bonu est ut prius casu epus possit, quae si quis haberet difficultate facile pmit ab epo: terat ut is conformant se priori opinioni grauius Doct pra li Dio mutati: *Quaestio 13: Quae sit*

Quid de filiis presb: religiosorum et aliorum clericorum iudicandum sit.

Legantur de hoc Doct. maxima citati, nobis in presenti satis est scire hos propter irregularitatem quam comune habent eum ob hoc illegitimos ad huc nullas, et graves penas incurrere ipso iure in tantum criminis debeatatione no vissime gelum vident scilicet 25, de refr: cap 25: haec statuit no liceat filiis clericorum, qui non ex legitimo nati sunt matrimonio in ecclesiis *vident: scilicet 25 de refr: c 25*

ubi eorum patres beneficia ecclesie habent, vel habuerunt, si filij presbiteri quodcumq; alia beneficia distimile obtinere, nec in fructibus beneficiorum, q; parenti eorum obtinent, vel alias obtinuerunt habent. q; omnia iuste ligenda sunt de filiis sacerdotum ecclesie latine: ne de gratiis aliter res habeat: licet in ecclesia romana gratia non mittat post susceptos ordines matrimo: per contritum in illis usum matrimonij, in ante contracti, unde filij ipsorum sunt legitimi qui ex uxore ante duncta, post eademes sacros suscepti sunt.

Quaestio 14

An et quo modo filij illegitimi fiant legitimi

prosequens
matrimonij.
Dispensatione
Papae:

Dicendum est 3. modis filios ex damnato coitu procreatos fieri posse legitimos, 1o per subsequens matrimonium, 2o dispensatione super vel principis alicuius secularis, in quibus hoc discrimen est, q; legitimatio p; potestate seculari facta, nunquam sufficiat ad vitandam irregularitatem, solum in tollit effectus quos lex civilis induxit, int; quos non est irreguli: ac quinde eadem nec auctoritate potest unde bene notavit Guariz disp so lect 5. n 7. Irregularitate illam ad

fit legitimatio
p; professione
religionis

et canonica legitimatio seu ecclesiam, Tertio fit legitimatio ingressio religionis cap conquestus, et cap tanta q; filij legitimi hant ab illa ibide. et q; factus legitimus primo modo, potest et ipso absq; ulla dispensatione ad omnes ordines promoveri, ad omnes et dignitates, et episcopatum, non tamen ad cardinalatum, ut definitur

Sixtus v:

Sixtus v: anno 1585: Caeterum defectu illegitimitatis a iure conu solus Papa dispensat quo ad ordinem sacri, dignitatis, et benedictionis curatum, ad minores autem ordines: et beneficium simplex et episcopus, hinc definitur in cap is qui detetur in tit de filiis p; b; de eorum.

illegitimus
religiosus in
re conu non pot
fieri platus

Professio religionis ritator reddit illegitimum, habile ad omnes ordines, hic tamen ut nequeat fieri platus iure conu, ut post alios docet Navar cap 27 n 201 et Inse saluus lib 6 cap 12 pa 3 et 4; in hoc ad huc hinc notandum occurrit quod licet Sixtus v. in peculiari suo decreto gra illegitimos edito anno 1588, hinc prohibuit quosvis illegi

timos admitti in religione, aut admissos ad honores, et dignitates promereri: per haec in anno 1590 has Sixti constitutio
 honus moderatus est, ita ut illegitimi tunc filii, quae futuri, et ad
 professionem recipi, et ad officia, et honores religionis assumi pos-
 sint, modo filius in religione, in qua pater professus fuerat
 non ad admittatur plura suavitatis, disp. 50.

De secundo defectu corporis. Quae sit 25. Quae sit 25

Quinae sunt irregulares ex hoc defectu in genere
 Quae in comuni eos omnes fieri irregulares qui tale habent in
 corpore defectu, qui in iure dicuntur infirmi, vel dimi nuti cor-
 pore, ut patet ex toto tit. de corpore infirmis quorum multa
 enumerantur leuitici 21: nobis in hac parte dicuntur in-
 firmi, qui vel debilitati sunt, vel mutilati, vocantur autem de-
 bilitati in iure is qui habet quae omnia membra habet ^{qui dicuntur}
 unum, aut plura in infirmitate v. g. oculum caecum, vel admodum fructu-
 manum aridam, crura contracta. De Mutilatis vero is dicitur, ^{in iure debilitati}
 qui caret aliquo membro corporis necessario ad usum v. g. manum, qui mutilati
 oculo: Irregulares vero arunt tam ad ordines quam ad beneficia in
 genere omnes iam dicti: sicut et omnes illi, qui defectum aliquem deforme
 corporis habent, quod populo irreuerentiam, secundum quod dicitur
 quia indignus est Deo offerre, quod homo de dignitate ut loquitur
 Hieronimus: in cap. 7. Malach: Quae sit 26

Regulae ad cognoscendum in particulari quod non
 infirmitas corporis faciat irregulare:

Prima regula: omne infirmitas corporis quod impedit vel ad minus exer-
 citium, vel inducit infirmitatem infirmitate facit irregulare, si in-
 firmi suscepta contingeret tale aliquod infirmitas post susceptam iam ad id
 quod ante non fuisse sentiri non videtur, quod per hoc infirmitas ordi-
 natus non rediatur nimis de formis posse infirmitas ex officio ad quod
 non impedit ex isto defectu, ut si sacerdos amittit visum, vel non

Ioanni

possit lenare calicem, nō p̄t sacri ficare sed t̄a conuersionis,
confessiones audire, nō t̄a ideo p̄ri nature talis beneficio, nisi
sine sua culpa in id infortunū incidere, sed assignabitur ei
adiutor qui simul cū ipso uiuat

Secundo res: defectus magni membri et apparatus cū defor-
mitate dicta facit irregul: sine acciderit ex uā iusta, seu
iniusta, seu nāali seu acidentali, est uōnis magnū membrū
in p̄enti uocatur uel in quantitate, ut manus, brachia uel
in decore ut nasus, oculus &c.

Quarta res: p̄ri nato et sponte membro paruo, et occulto, et
sine iusta cā, nec ordinari p̄t, et ordinatus abicitur sine ip̄e
eo se p̄riauerit, sine alius culpa ipsius; q̄ regula tenet et si

qui carnat ab
fundi n̄ r̄itia
sine p̄ri cā
est irregula:

absistio nō impediāt exercitiū uel nū, nec notabile deforma-
tate induat, ex quo sequitur quōd abscondens sibi p̄uenda pro-
pria uoluntate uel abscondi p̄ri thors sine p̄ri cā est irregul.
Cap h̄ q̄s abscondit, et cap qui parte etiam si faciat id cā cas-
titatis, nilominus t̄a peccabit mort: et erit irregul: et lege
cuius qui alteri uixitia amputat et q̄ secat t̄andū p̄bat p̄e-
nā homicidariū incurrat, l. 4. para id e. Diuus. ff. de h̄uicariis
lib 2 et 2: sic et irregularis est, qui sibi abscondit parte mēbris,
et hoc sine cā, sine sine culpa, ut q̄ abscondit parte digiti, aut tes-
ticulos, sine amissione membri genitalis, aut et debilitat t̄m mē-
brū, uel parte eius si id ex indignatione, uel impatientia faciat,
ita sel. v. corpore uirtutis Nauar n. 298. Henricq lib 24 de
irregul cap 8 pa 4: addit sel qui ex iniusta cā et ex indigna-
tione sibi dente euelleret irregularis esset, sed male, quia dentes
proprie nō sunt membra, ex Henricq: para 2, ubi docet p̄p̄rio
dente exenti ente, uel Albi, uel alteri irregulare nō fieri parte
constat de s. H̄yero: quōd sibi ipsi dentes prominentes secuerit.

Quarta res: defectus membri alienius occulti qui notali
 se deformitate in facie manibus, aut corpore no facit, irregu
 laritate no inducit, si propria culpa no accidat v. g. si q
 sponte voluita ex eua periculū leprae ne totū membrum iactaretur
 fecit hūc computari membrū occultū ut uirilia, uel dōctū
 ad hostiā nimirū frangenda, uel cruce in mīta faciendā no necessariū:
 uel et ipsi met hūc facit, eo quod sit bonus chirurgus, et
 aliu eūmode habere no potuerit idē iudiciū si epica in
 iūta, no tū sponte, sed in ritus v ab inimico, aut in
 aut et si ita nata sit aut prae in cuius uirilia amiserit
 aut aliud membrū occultū no generans deformitate talis
 uel qmōri p̄t at promotus in iūta trare: ita cit. Dat et
 Definitio Cap. lxxviii. et Cap. si quis a medicis dist. ss.
 Quares quid si quis talis casu lapsus esset in talē qd respondēt Doct. idē in
 quendo:

aut enim talis dedit operā rei licite, v. g. dolando uina,
 absidit sibi partē digiti minimi, et se suscipere ordinis, p̄t
 et in susceptis exercere: Cap. Qui partē dist. ss. aut dedit ope
 ra rei illicita, et casu amisit membrū occultū, aut partē eius
 se ab ordinibz repellitur, notandū hūc est obiter falsū esse ne di
 ca stultū, id quod multi solent dicere eos, qui casu trahi sunt quo
 cūq; modo debere secū testiculos et in puluere redactos in bursa
 ad collū suspēdos circumferre ad hoc no possint celebrare:
 stultū est uirum
 terre secū tesiculos
 in bursa:

Quinta res: quādoquū dubitatur sit nec ne, talis defectus
 uel debilitatio, q faciat irregulare standū esse iudicio epi, ita
 cōiūctē Doct. in cap. 2 de corpore uitiatis. Manax et Henric
 locis cit. Quares sect. n. 10. Ex positis hūc regulis facile collige
 re est quōdā dicendū sit de defectu uirilis, et corporalibz uitiis,
 quia tū ad modū in oray crebra sunt, et multis inq̄nerant seru
 pulos, frangendū sunt breuiter aliquot casus circa infirmita
 ta membra corporis: ~s:

Quaestio

17

An membra trunosi sint irregulares

membra trunosi sunt
irregulares

Respondeo esse nocentur ante tales qui habent plura capita, plures
pedes, vel manus, cap qui in aliquo dis: 25. Ratio est quia
hec est notabilissima deformitas, si ulla alia. Membris accente
tue illi, qui licet oia membra habeant, int ra ta valde difor
mis dis paritas est. Petrus an irregularis sit habens sex digitos
seu in pedibus seu in manibus. Respondeo si hic exutus iudicio
magna deformitate non pariat, non esse irreg: ratio est quia digiti
secundum iura non sunt membra corporis, idcirco si duo digiti sit
coniuncti modo non sit impedimentum in usu membri. Si quis
ita haberet, aut superfluos digitos, aut unum altero longiore, et ci
tra primum posset computari superfluitas non esset irregul: quia hec
superfluitas ex abundantia seminis, est:

An habens 6
digitos sit ire
gularis:

digiti non sunt
membra corpo
ris:

Quaestio 18:

Quaestio

18:

Quid de Gigantibus pigmeis Caribis et aliis
similibus:

Respondeo si horum defectus pariat ridiculam deformitatem, oia hi erunt
irregulares, alias dinari poterant quod quidem iudicare ad apum
pertinet araph: lib 4 cap 27 n 44. Volat: Henricus et alij..

Quaestio

19

An oculis orbis irregularis dicatur:

oculus dici
tue membra

Respondeo esse quia caretum est oculum esse membra et quidem mobile corporis
cap finali: dist 55: quod intellige siue oculus sit exutus, siue quo
curry alio modo amittus, quod vero ait got in 4 dist 13 q 1 a
et Henricus lib 4 cap 8. pa 2 lit m: iudicasse se quosdam caecos quibus
papa dispensavit ut celebrarent, aut verum non est aut dicendum
tales non fuisse ita caecos, ut nil profus non viderent, sed quod utique
in modo celebrare potuerint. Petrus an qui caret nisi unius oculi
non ante oculo, et habeat alterum oculum sanum, et integrum, irregularis sit
Respondeo cum Navarra cap 27 n 299: vix 4: valent to: 4 dist 7 q 19 p 3

an irreg: sit q
caret nisi unius
oculi:
Navar

Henricus loquitur si oculum habeat id est non sit monoculus tantum
 ante tuncat nisi oculi, tale irregul: non esse nisi ille oculus ille no et irregul
 sit sinistra que non aut oculum canonis, est: in irregularis is qui ante dicitur:
 alterutro oculo caret, ex parte dicit: et habetur Can: si evangelica
 dicitur: De oculo canonis, patet quia talis nequit absq: magna in carum alterutro
 decantia, flectendo se ad alteram partem canonem missa ligere qua oculo ut irreg:
 qua si absq: videantur, et nimia anxiositate respicere possit, non oculus si nite di
 sit irreg: ut per dicitur notat suarez: lo: cit: pa: n: n: q: 2 citur oculus cano
 et 3 n: 2s: Praterea irregularis etiam est qui habet oculos ma nis:
 culatos cu: nimia deformitate cap: cu: de sua decore nit: ihs habet oculos ma
 qui habet albuginem in oculo, si notabilis sit defectus, quod apus culatos cu: magna
 indicabit ihs si unum oculum grossiore altero, vel utriusq: nimis deformitate ut et
 tuncipare prominente. ulterius: ihs iudicium est de habitibus regularis:
 oculos dicitur tortos quos vocamus strabos nas, ihs deum de lippis habens oculos dos
 et qui palpebris caret dicitur lippus q: habet oculos perpetuo tortos ut irregul
 lacrimantes hoc ipsa in lippitudine ut ordines impediatur et esse
 coarctata cu: acri distributione et cu: horrore intuentium qua
 oia pendent ad epi iudicium. **Quaestio 20**

Quaestio 20:

An defectus nasi faciat irregulare.

De affinitate est enim membrum et nudum venustissimum, et hi
 quidem possunt a solo Papa dispensari, ex Henrico loquitur para 3
 An obliquus labiorum defectus causat irregul: **Quaestio 21**

Quaestio 21

Quia labii caret, aut ea habet notabiliter deformia irregulata,
 maxime si labia sint corata, ita ut cibi aut liquida accipi possint
 ore contineri, et de hoc indicabit apus. ratio autem est quia la
 bia uti formaliter non sunt membra quia in eis firmata ut sine
 illis non sedu, et deforme reddatur merito illis carentes sunt
 regulares. **Quaestio 22**

Quaestio 22

Quid de defectu aurium, manuum, faciei, et linguae,
 Dico 1. surdus nullo modo potens audire, esse irregulare, surdus vero est irregul:
 altera in aure ite huiusmodi hoc est difficulter audire non esse,

Indas hoc no

qui uero uel utraq; aure, uel una tantu, aut etia pte
notabili unius prinatus est irregul: ut, quia si minutus est
membro corporis.

habens in ma
nibus deformitas
est irregul:
5

Dico 20 qui in manib; notabile habet deformitatem esse irregul:
Deinde et eu qui hostia co ntere, frangere aut in moribus
tenere no pot quibus hic incapax potius sit qua irregul:

habens manus
in articulatib;

causas, ad celebrand; no iura et Sicut i illu membro carere
qui habet membru iniptu Cap upe ri ja. q. ja Quarto qui

habens manus
tremulas
carens pollice
us, indice:

habet manus tremulas, ut in tenendo calice periculum sit esse
hominis. Quinto qui caret pollice uel indice

Dico 3 quo ad defectus faciei si in ea talis sit defectus, qui nimis
tunc red dit, irregulare efficit gyl v homicidii 3:

5 et uel tpe:

quod si habeat os distortu uel cicatrices foedas in facie ipse
quid agend; sit indicabit:

mutus et irr:
qui p dist usq;
linguae:

Dico 4 quo ad defectus linguae, paruo qui mutus est, irregul: est
20 qui Linguae usq; p dist, dunt no pot se explicare. 3 qui impedi
tiori sunt linguae, aut blesi, aut talbi, no snt irregulares nisi
forte notabile habeant difficultate in loquendo. 4 qui usq; hanc
amiserunt ex apoplexia, cessante morbo no snt amplius irregul:

Quaest
23:

Quid de claudis et claudicantibus

Dico hos iure nadi esse impeditos si ad altare accedere nequeant
aut nullo modo in pedib; consistere. Quod si haec possint ita
claudicati hnt, uel citra sua culpa facti, si no sit notabi
lis deformitas poterit ex ea dispensari, modo sine baculo aut pe
de ligneo talis p se ad altare accedere possit, alias minime: non
ta arduus est irregul: qui habet crura Si torta si uel in hoc

habens crura
distorta no est
irregul:

uel titu possit commode tenere, illu ta oio falsu est quod dicit
Hofella v corpore uitiatus, posse epum dispensare ut in pede li
gneo quis celebrat:

Quaestio 24
Quid sentiendū sit de heremofroditis

Quaestio 24

De illo hie morandū nunquā n. hi possunt ordinari et qdē si
heremofroditi magis uerget, in epū feminā, incapax est ordinis.
et ordinatus nō recipit, caractere. Cap si testes. q. 2. et 3. pa heremofro:
si magis incalcescat in nion, quā femina ordinatus quidē accipit
caractere, ppetuo tū suspendit. Et ab usu: si ut pari modo uideat
in utroq, legū uergerē nō recipit caractere, quia nec uir nec
femina dicit p̄t. uolēt lo. cit: suareb. h. 7. q. 2. r. 2.

heremofroditi
nūquā possunt ordi
nari:

uolētus:

Quaestio 25
Quis in oibg casibus istis dispensare possit

Quaestio 25

De quod licet nonnulli uelint ad epum pertinere, uerius tū
est quod docent cōuiter alij solū papā in his dispensare ita docet
apud ualentia q. 13 p. 243. Nam n. 200 uerū p̄ dicit. nō eo
narr: in clementina si fuerit p̄te prima initio ad dicit papam in p̄dictis casibus.
rarissime dispensare solere in hac irregularitate, maxie quando
est apparet deformitas ut tanto magis anion op̄os quosdā in hac
re esse tā lajos eū ad illos nō p̄tineat. hoc negotiū nisi quādo da
bitū est.

Quaestio 25

De tertio defectu corporis q est aetas

De aetate:

Prater ea q̄ fufe hac de re à nobis sup̄ta sunt in sacro ordinis
uidendū est totus titulus de aetate et qualitate ordinandorū in c. 10.

Quae cuius ordinis aetas à iure p̄scripta sit.

Quaestio 26

Dico 10. longe alia aetate olim, ac iam ad ordines suscipiendos creuit
quā fuisse, et sufficere, nā ante clementinas aetas ad primā tonsurā
erat septenariū completū, minoribz ordinibus deputatū erat tempus
à 7 ad 12: Maiorū uero ad iū uarij fuerunt termini. Sic in
Rapa subdiaconis p̄misit annū 14, diaconis uero annū 15: ut
habetur Cap in singulis dist 67: licet alij aliter id explicant et meo
iudicio uere scil: 14 in nos annos computandos fuisse à tempore septē
nij, ut patet ex emendatis libris editis sub Gregorio 13: sed ut ut
res olim de his haberit oīa ista iā exoleuerunt.

quae aetas
ante clementinas
enimq, ordinis
prima tonsura 7
minores 12

Dico 20 nunc ubi enag quibus tridantiis recepta est regi
 ad subd: anan 22 ad diaconatu 23 ad sacerdotiu 25, saltem
 aetas subdia:
 est 22 annos inchoatos, scilicet 23 de refr cap 12 reliquis vero minoribus ordi:
 aetas diaconi
 est 23 geibus nil taxavit ac p inde circa illos et tunc est iure antiquo
 presbiteri 25 Ad beneficia simplicia requirit cap 6 aetate 24 annoru, et satis
 inchoatos tm. est anan esse inceptu ut declaravit papa, et ideo est de regula
 iuxta definitione Grego: 13 qui derogavit no tm antiquis canonibus
 circa reliq iobis sed et peculiaribus privilegiis Pij 5. teste Nann
 in fine narratis:

Quaestio An si quis ante legitimam aetate ordinatur
 fiat irregularis aut aliam censuram incurrat

27

Dico 10 ante bulla Pij 21 ordinatu ante debita aetate non
 fuisse ipso iure suspensum, sed tm suspendendum, ita ex conu antiquo
 ante bulla Pij
 21: fuit prima
 suspensio
 v. aetas et v ordo: Nann cap 25 n 70 vers dixi:

Nann: Dico 20 post bulla Pij 21: q incipit, ex sacroru, ordinatus aliquo
 sacro ordine ante legitimam aetate, aut qd alio modo ep'o sine illo
 Post bulla Pij
 2 ipso facto et
 iure et susp:
 riu dimissorius, vel extra tempus iure et tunc ipso facto et iure
 suspensus est, ita qd n h celebrat vel scilicet sui ordinis actu
 quicunq, exerceat in suspensione, statim in irregularit: incidit

Nann: a solo papa dispensabile, videlicet vel v Grego: Nann lo cit:
 et cap 27 n 155 et to 10 geioru geio 6 geio 19 25 30 35 et 40:
 Snavitz par. 4. Polat loco cit: et cap 66. Qui tm fere dicit addit
 dispensari ab irregularitate en, qui bona fide et plausibili ignorancia
 aut ex simplicitate minus trant, in ordine suscepto, eade bona fide
 en suscipit idq, colligunt ex dicta extraneante Pij, vno addit Na
 nann: quod est is qui temerarie accepit ordine sed postea bona fide
 intenerente penitentia mala susceptionis putans in ad sibi huore
 in eo minus trant ab irregularitate exempti quia inquit, pena
 irregularitatis tm imponitur ei, q psumpserit minus trare, hoc est
 qui ex contemptu id fuerit:

An pari iure suspensus sit suscipiens & minores
et prima tonsura ante constituta aetate et si in Quasit
illis se exercent irreg: sicut: 28

Dico iure antiquo neutram poenam contracta fuisse a quo dis
ordandi nō est itam nono, quia ius nona quo ad hoc nūquā dero iure antiquo et
ganitauerit. Nisi iam ultimo dixit: s: per suam fulham q̄ in nono suscipiens iam
cepit sacra et salutare, q̄ ta cū per alia postea priorē demeritis, nulla cōtra hit poena
viri reuocata sit, itō ut prius standi et t, on his ta stat eos sed peccat mort:

p: m: ante p̄ceptū tempus ordinis suscipiendo, exequendo, cōse
rindo sine tā nlla tonsura q̄ sit ḡra p̄hibitionē eccl̄ie:
Dico 2 nilominus suscipiente prima tonsura ante constituta a suscipiens prima
tate nō peccare mort: ratio est quia aetate prima tonsura est tonsura nō peccat
septennia, sed ante hoc tempus p̄re rarissime habet usū rationis mort:

Quis tollat irregul: ex defectu aetatis p̄ueniete Quasit
No irregularitate hanc tolli 2 modis, primo p̄dis p̄solationē 29
2 p̄ lapsū solius temporis cū sit: p̄uenit quis ad nllā aetate;

et q̄e ante diem 2, ordinatus p̄ solū temporis lapsū designabat
esse irregularis, quia ipso facto suspensus nō erat: modo vero
quonia hi ordinatus ipso iure suspensus est et p̄ius absolui suspensus et p̄ius
a suspensione, quia sublata, et iusta aetate completa, cessat irregul: absolui a suspensione
dū modo nllā ordinis nō exuerit, id. a. si: fecit, on nonā irregul: aetate completa cessat
laritate inuenerit, nō tū absolui et a suspensione, sed et post
completā aetate egit dispensat. Papa, in hac n. irreg: specie
solus Papa dispensat ex cōni apud syl. Namor: Tolat:

De quarto defectu corporis q̄ est naletudinis

Quis morbus faciat irregulare Quasit
Inlesit 30

Sanctus cho: in 4 dist 9 a 493: et parte ga 982 a nll: op 30
hanc hanc regulā tradit, morbus qui horrore, deformitate, aut morbus cognominis
scandali generat, impedit et ordinationē, et suscepti ordinis peccat deformitate:

hione; ita si morbus inducit inceptudine, vel impossibilitate ad actu ordinu, te eo morbo laborans naturali vi re impeditus est, et si in vice nil expressu sit, na in hoc vi re Papa no pt dispensare.

Ex hac regula collige primo. Quina ex morbis inducant Irregularit, et qui no, de qua re disputat Maiolus lib 2. de irregul cap 13. ad 22. ait a non irregulares esse patientes, frequentes dolores capitis, et vertiginis. 2. Chirurgicus, et podagricus. 3. pes te vel lue contagiosa laborans. 4. morbo publico. 50 quibus capilli capitis in totu excedit, vel barba. Aliter si ob libidine, seu ob morbu, vel casu. 60 Item iudiciu est de innumeris quibusmodi casibz, quos ad dicta D. Ch. regula probare, et iudicare oportebit.

qui morbo laborans, dicitur irregularis

qd de febre laborante

Collige eo quid dicendu de patientibus continuas febres, et qmētis alienatione inducant, cu .n. de his nil vi re sit expressu tu vi re naturali impediti erunt ad suscipiendos, et exequendos ordines, qui diu laborantur cessantibus autē eiusmodi morbis nulla erit amplius irregularitas.

qd de leproso

Collige eo quid dicendu de leproso, hic .n. nullo modo ordinari pot quod si factu sit, no pot celebrare corā hominis, poterit tu occulte, et priuatiu ante publica corā leprosis; Cap de rectoribz a clericis agrotante cessante autē lepra et ordines suscipere et exequere pot. De hac tractatione autē vide quinu lib 6 cap 10 dub 7.

qd de scabiosis

Collige qd Quid dicendu de iugiter scabiosis sentiat .n. a non dicit: idē sentiens idē quod de leproso, cu scabies sit affinis lepre, et in maturis no facile solet sine suspitione iuguriae, remoueri, et habet eandē originē cu lepra, scilicet atrā bile ut scribit Joeron Rabuehinus lib 2. de morbo comitiali fol 53 et dicitur colere profligatur.

qd de paralyti
et apoplexia

Collige qd Quid dicendu de laborantibz paralyti, vel apoplexia, na et hi irregularis sunt, siue dissoluti sint pedes, siue lingua, siue alia pars corporis.

Collige 6o Quid dicendum de morbo caduco huiusmodi. ad hoc facit
 irrectate: ut qui eo, vel q. se vel laboravit non possit ordinari
 etiam si laicus videatur, quod si quis iam ordinatus sit, si spumas
 in eo morbo ore eiciat celebrare nequit, si non celebrare quidem
 potest sed non nisi adiuvato herico, qui sacrificium perficiat, si forte
 ille ex casu non possit, potest recte ostendit ex iure Nancar cap 27
 n. 203: et Valentia to 4 d 7 q 19: paras.

qd de morbo
 caduco

Collige 7o Quid dicendum de furiosis amentibus et lunaticis
 Doctores idem de his dicunt quod de caduco seu epileptico, q.
 scilicet: his debeat dari coadunator cum talis morbus contingit post
 susceptos ordines

qd de furiosis
 amentibus et lunaticis

Collige 8o idem dicendum de emenonemnis, idem et de eo qui non potest
 bibere vinum, qui aut nauseat aut emomat.
 Collige denique in omnibus dicitur casibus solus Papa dispensare, et
 quidem in plerisque, nam quod libet, nisi ex urgentissima causa: et certe
 etiam ultimum nec potest, ut dicunt Doctores.

qd de emenonemnis
 et eo q. non potest bibere
 vinum

De Quinto effectu corporis q. est libertas:

hic defectus q. hominum classes continet. q. sunt hermi. et
 obligati ad rationem. 3. obligati curia seculari: unde vocantur
 curiales et obligati vinculo matrimonii: quos omnes iura vetat
 ad ordines promoveri, eo quod sui iuris non sint sed alterius
 potestati subditi. De quo genere alibi dictum, et p. se satis patet.
 Restat ergo parva de tribus reliquis.

Quæsit 31

Quæsit
 31:

An servitus faciat hominem irregularem

Respondeo quod etiam si servitus non impedit alienius ordinis suscipi
 tione de facto, ordinato non servus imponitur caracter, impe
 dit tamen illud de iure, nisi vel prius donetur libertate vel ex
 consensu Domini ordinetur, huius autem canonice irregularitatis
 causa hæc sunt, una sequitur militas, et clericalis dignitas,
 qua servitute obscuratur, quia causam hinc cum negat servitus

servitus de facto
 non impedit illud de
 iure:

dis p 3 d 5 fit 1. n. 2: Secunda impotentia sui cu n homo pte
ordines totus Deo marcipetur, et dicitur ordi esse liber, et sui
iuris, firmus aute et dno sui, op his fit primo ut sine licentia

3
4
5
6
7

si qd ordinat
licente dno et
dissimulante
datis fit libere

dni, nec ad minores qd ordines ordinari possit. 2o quod si licite
dissimulante dno, sine ad minores, seu maiores prompatur
eo ipso manet liber. 3o si ordinatur, vel repugnante, vel igno
rante dno, manet firmus in maioribus ordini dno, et debetur
dno ad eade obsequia, et actus temporales licuti primus Cap Nulli
dicit 14: 4o si ordinatur ab epso licite ipse esse firmus, tenetur
epus dno satisfacere reddito duplici pretio cap si firmus dicit
54: Quinto quod si et dno et epso ignorante firmus ipse se in
cesserit ad ordines, te pter p m: quod facit tenetur se redime
re pretio, dno soluto si habet peculiu, si no habet nec alius re
dinat ipse, manet sub potestate dno sed tantu in obsequiis
et actibus spiritalibz, et decentibus statu sui: Cap. frequens
dicit 11: Septimo si id facere nolit d f deponi. Cap Nullus de her
uis no ordinandis: Septimo si ipse quide paratus sit dno ante
nollet acceptare prudens iudex, et maxime iudabit epus qd
sit agendu.

Quis sit

32

Inquit 32
An obligatio ad rationem faciat irrepta
Obligatio ad rationem no est aliud qm cu quis tenetur ad
reddend a ratione ad ministratiois reipub: vel private
publice sunt in officiis ut depositarius arii comis ad vocatis
procuratoribus, tabellionibus magistratibus, Iudicibus: pri
vate sunt in tutoribus, curatoribus, executoribus taliter dno
cu hoc posito. Dicendu ut brevitex hos oes ordinari no posse
donec ab his oneribus, et obligationibus solvantur, et p inde con
tere modo, de his dicendu esse q de herenis; dico ferme quia hi
simpliciter liberi sunt, in hoc te firmis pares, quod licet

oes qui ad ra
tionem sunt
obligati di cu
sunt irrepta:

Secuus irregularis est pp seruitute qzga dnm sua, hic et hi obligati sunt iuris, quibus ratione reddere debent, possunt tñ ordi nari hi oēs qui in se suscipiunt casus et negotia personarū, quas iura dicunt miserabilium, ut viduarū et pupillorū, & Elefianū, aut piarū causarū, ita Doct. dicitur dicunt, Anthozi. 80 para tit 29 de irregularitate cap 6 Sumit tae V ratio ciquū seruitus ordo &c. **Quæsit 33**

Quæsit 33:

An curiales sint irregulares

Hi sunt qui in aliquo officio curia secularis manent seu honesto seu seruido, de quibus dicitur et quod quam diu curiales no possunt pro no neri rna obligati sunt, no posse promouari liberatos vero posse, ad ordines: quæditur expiuntur ab his primo officiales Eporum, et ecclesiarū. 2o sunt in curia illi qui sequuntur aulas principū seculariū obsequiū tra gra hia, modo nullo nexu, et obligatio ne aule, ex obsequio, et famu latu obtinendi sint. Merito autē dicti curiales ab ordinationibus arcantur, 1o quia alog illorū sepe sunt niles p bona, et sepe fiunt irregulares ex officio suo. 2o quia ecclia quillū nyles tatur, dñ sales a sua dñā hoc et curia repetuntur ad obsequa. 3o quia ecclia psumit de talibus quod reuertentur ad priores mores quibus agnenerunt, unde sales ad religiois et familias temere recipiendi no sunt Cap monarius.

Ad hunc defectū seruitutis plariq; Doctores no immerito reuo cant in famia, q quodammodo est in no rētia seruitutis, de qua dñā et hanc et hanc irreptare, et qdē se sit infamia iuris id est cum quis in publico iudicio infamatus est solus Papa ^{quæ dicitur} _{infamia iuris} dñā porsat, hñ acta sit ex facto, ut ex crimine graui, et noto rno, et opus: inde Nauar cap 27 n 202: hinc de iur reuo co ^{historicos memi} _{historici possunt ord nari:} officia historionū, minorū, canonicorū, saltatorū, et q in theatra libus spectaculis, et aliis ludicris se exercent, nā et hi irregu lares sunt cano: aliquantos dist 51 11:

De 3 specie ex defectu aetate proveniente

Omnes defectus huius speciei absq' delicto contingentes, comode
renocamus ad duo capita alij dicuntur Irregulares ob defectu
literaturae cap Irregularitas dicit 36 Alij quia sunt Neophiti
id est recens ad fide conversi cap Neophiti d 61.

Quaestio 34 Quid ius canonicum intelligat p illiteratos
qui dicuntur esse irregulares.

Dicendum est in iure imiteratum dici eum, tam ante quam post
quasi dicitur in iure imite
ratus; quis literatus
gottlin bidentinum, qui latine legere, et scribere nescit, et gra
literatus dicitur qui haec tenet sine arte, sine usu; literatum
vero qua concilio dicit: requirit ad singulos ordines et illa
q iure naturali requiritur ut quisq' bene sciat ea, q ad suu officiu
pertinent ut ad iuratum oes doctores, quod qda iudicandum est
ex diversa ratione ordinis, maior n. minoru exigetur pro ut
haec maiora minora difficiliora, saeviora, fuerint, quod qda
olim difficile fuit applicatu, hodie tñ ex gottlin dicitur. dicit
quid: dicit 23 de reformat: id applicatu est de singulis ordinibus, de ac
pro propria suscipiantibus prima transura cap 4. De minoribus usq' ad aus
et alius hinc dicitur
a rid et cap. est.
litatu cap 5: de sub dica: et dicitur: cap de p'hibitis quocunq'
cap 12. De parochia cap 14: de ep'o agit concilio dicit 22 de reb' d.
cap 2: q' ibi videantur et gloria nostra dicitur in dicitur
ordinis

Quaestio 35 An defectus literaturae, qua gottlin dicit: in
singulis ordinibus faciat sic irregulare ut nec
ordines suscipere, nec susceptos exerceere q's possit.
Dicit q' qui sine p'dicta ordines suscipit peccat mort: et qui
sine sufficiente
scientia. p m: contat, itide mortaliter, saurus lib 6 cap pa 8 et alij
Dicit 20 qui absq' scientia hac, ordines suscipit nere accipit
caractere, ratio est quia scientia nō est de essetia sacra

Dico 3o defectus ois scientia, quae concilium requirit, non scientia quae
 inducit irregularitatem, quia gregorius tertius dicit quod promoveatur
 nandi ad hos ordines hoc illud, sciatur, non ante addit si nescit
 erant irreg: hinc; et certe in Antiqua Navar: qui n. 23
 ois tales, facti irregulares, innumeratos laicos, quos quae epus
 irregulares facientes cum aliq. canonicis quae gregorius tertius: val
 de exquisita, et multa eruditione, ab his episcopatibus quorum quae
 paucissimi nos videmus ea. *Beneficentia*:

Dico 4o si dicta persona ignava ois sint, ita ut officium sui
 apte exercere nequeant, erunt irregulares, quia est contra in
 natura, ut quis exerceat officium quod ignorat, ex quo habet
 quod respondendum sit, cum quaeritur an papa possit dispensare
 in defectu literaturae, nam cum penitus illi literaturae requiritur
 sit contra in natura, exercere officium quod nescis, cum medio
 critere vero literatus poterit. Denique in hac irregularitate:
 solus Papa dispensare potest. epus minime. *Quaestio*

An neophytus sit irregularis *Quaestio*

De esse. definitur tota dist. 48 ratio est sancti Pauli ne e
 latus in huprium, incidat in laqueum diaboli, putans fidem
 et religionem christianam ipsius opera velle indigere, dicitur
 ante neophytus in iure canonico, is, qui ex lege iudaica, ma
 hometica, vel etnica, non tunc fide christi amplexus, et
 et per baptismum christi initiatus: hic autem si dicitur in christiano fue
 rit potest ad sacros ordines promoveri, et sufficit aut epus habita
 ratione temporis, et flonae, cum huiusmodi dispenset non erit
 autem dispensatio papae in hoc genere petenda: Navar. lo. cit. Navar. val.
 val. to 4 sup 7: 9 19 pu: 3: coner in dament: si furiosus Conarr:

De 4 specie ex defectu libertatis proveniente
 Hanc materiam sub 4 defectu corporis sufficienter discussi
 mus:

De specie, ex defectu perfectae lenitatis
existente: hoc est ex homicidio: mutilatione.

Haec species Irregul: sine peccato contrahiitur, ideo hic appella-
tur, quod is qui hunc defectum habet non censetur in ecclesia
minus merito satis commode posse representare lenitatem, ac mansuetudi-
nem xpi, contra sit autem hic defectus in p[er]p[et]ratione formae, vel
totalis ut sit in occisione hominis vel partialis ut c[on]sistat
truncatione alicuius membri humani, atq[ue] adeo in deformatio-
ne figurae humanae, in casu licito duntaxat admittuntur
vel executionis publicae iustitiae, ut de hac irregul[ar]i o[mn]es doct[ri]nae
supponunt et expresse docent sacri Cano: maxime Canon aliqui-
tos dicit si in quo toto agitur de illis, qui admittuntur
iustitiae ex mandato habentiu[m] potestate vel et occidendo
in ipso conflictu bellico ut solent milites tanquam ministri
ordinarij publicae potestatis, de q[ui]bus val. d. 7. q. 29. pu. 3. Quid
si sit iniusta mutilatio vel occisio, non p[er]tinet ad hoc ca-
put, sed ad illas irregul[ar]i: q[uae] ex delicto proficiuntur de
quibus paulo inferius agendum erit.

Quaestio
37

Quaestio 37
Quis incurrat irregularit: sa huius speciei

Re, solus illu[m] qui iam baptizatus homine licite deformat
aut etiam propinque deformationis p[er]bet in casu d[omi]ni ad
militationis iustitiae publicae, non autem in alio nullo casu
deformationis licitae, qui cum, ergo iuste, et sine peccato, vel
Irregul: homine occidit vel membrum abscindit habet ex hoc Cap
Irregul: et ad ordines suscipiendos, et ad suscipiendos exercendos, ratio
est, quia o[mn]i ordines reservantur ad sacramentum eucharistiae,
in quo representatur passio xpi qui fuit iustissimus ergo minus
tri xpm representantis debent potius parati esse fundere propriam
sanguinem.

qui occidit
alium iuste et
irregularis:

Sanguine quæ alienum, sacerdos autem homicida potius præsit
 at interfectores xpi quæ xpm, ob quæcumq; reo defectu manus
 utridi nis occisio aut mutilatio facit occisore et mutilato re
 irregulares. Dicit id baptizatus quia omnia quæ occidentibus et mu-
 tilitatibus imponunt irregul: clarissime loquuntur de illis qui
 hæc faciunt post baptismum Cap si qd videtur vult se et ex comi
 Doct docet Salms lib 6 cap 15 par: 30

Quæsit 38

Quæsit
38

An vera sit ista regula qui poutiendo alterum
 facit ipsum irregulare et ipse irregularis est:

Aliqui volunt nominatim vera esse quibus fauet syl v Ho
 mi ordin: alij contra cap 27 n 207 Henrici lib 14 cap 8 par:
 Suavit et alij rectius docent non esse veram ratio quia poena
 restringenda sunt quare p mutilatio ne erit intelligenda
 amputatio membri, non autem de debilitate, et non sufficit ita
 debilitare membrum, ut fiat inaptum ad usum ordinum, vel ita
 cadere, ut læsus notabiliter deformeitate acquirat in facie,
 vel alio membro corporis, ita ut ob scandalum horrore ille
 promoueri non possit, dummodo non sit abscissum membrum, ut
 et lacerans fiat irregularis, nec sane mirum esse debet ut muti-
 latus maneat aliquando irregul: mutilans vero non, nam ois
 fere quidam est cuius manus debilitata est, et exrenata
 esse irregulare, ois ta ille q debilitavit, si non abscidit non fit
 irregularis quod ipsum deinde et Henricus, namis exemplis
 probant in illis, qui alios leprolos fecerunt amicos, qui ita
 alterius faciem notabiliter deformant. Quæsit 39

Quæsit
39:

Quidnam iura intelligant nomine membri, quæ
 eo imponunt irregul: amputanti membrum
 Quæstio hæc valde necessaria est ad hoc ut sciamus in variis
 casibus particularibus incurrerit, ne quis huius speciei irregu:

pro omni explicatione, adverte duo. q. quando irregularitas
 dicitur nasci ex deformatione alicuius membri,
 non in membro sed in parte intelligi in proposito illa tantum parte
 q. habet p se distinctum officium in corpore humano ita oes,
 Doct: citati quare in hoc sensu digitus no est membrum
 ac quide mutilans alteri digitu, no faceret illu irregulare
 cu membru no sit; nisi quis mutilaret illos digitos q lig en
 charistia tractanda est, qualis est pollex, et index, no qd
 quod sint membra, sed quod sint necessarii, ad debitum decens
 celebrationis officium, et hac sententia, multo probabilior
 qua opposita, cauet: et solv: et in praxi ero censenda:

q pars capto
 tu dicitur
 dicitur

digitus no
 est membrum

quomodo in
 vult irregular:
 in bello quomodo
 no:

recte explicat. Volletur et val: locis oit: Ex his duobus capitulis
 facile iudicare est quando na hac irregularitas incurratur
 quando no ab illis, qui bello intjunt et hi ipsi no pugnant
 sed tm ad pugna habitantur, ut intjua sunt et beliosi; et
 orationes militares; cu in hi ordinarie no dypant sua
 intentio ad occisionem, sed ad victoriam, ad defensionem fidei,
 patria, religionis, no sunt irregulares, quod si in alio sua
 intentione dypent, uti ipsi militis caute irregulari tate et
 combaherent. Sic nec irregulares sunt Epi et prelati ecclie
 qui constituunt iudias seculares in suis terris, quia n te u
 tus no est ex se ordinatus, neq et ex intentione ipsoru ad oc
 cisionem, sed ad regimē subditoru, licet postea iudices cu opus est
 occidant:

Quasi
 40

Quasi 40:
 An quis fiat irregularis si occidat vel ma
 tilet in iustor inuasore, defendendo vita sua cu

moderamine ~~la~~ inculpatae tutelae:

De minima ratione huius diximus de iure, et iust: qd ^{pt qd se defendendo} ^{hinc occidere:} in male dicitur ut cunctis vita sua, imo et membrum
 nisi alterum interficere possit comis omni haec doctri-
 nast, quae docet hoc ipsum etiam peccare in iniurioso innocente
 ita scilicet, ut licitum sit occidere in nocente si me iniurdat
 v.g. si te iniurdat quae frenatiens, amans, dormiens et tu
 aliter redimere te nequias, nisi occidendo, si occidas non sis
 irregularis; ratio est quia in pari causa innocentiae tu ^{in pari causa alijs}
 tibi magis teneris quam ulli alteri, multa de hac re Patz ^{magis tibi tenet}
 Navar to 10 de verit lib 2 n 348 et Sairus lib 6 cap 17 ^{quam alteri:}
 n 1. Quaesit 41

si n si quis cum dicit moderamine occidat in ins Quaesit
 tu iniurioso, sed tu faciat ex odio fiat irregularis: 41

De non furis, quia odium cordis intervenit non facit ut gratulatur
 irregularitas dicitur modo se vera occidat ut salvet vitam suam, etiam si admis-
 sicut peccat admiscendo odium, nisi nec iudex damnando se non, ^{caus odium non fit}
 ins te incurrit exactione et si admisceat odium, ut alibi dicitur ^{irregularis:}
 et notat Henric cap 3 lib: 0: Sairus lib 16 cap 17 n 12 et Patz: Patz: Navar
 Navar lib 2 de verit: cap 3 n 337: Contrarium dicit Marti ^{Mart: Navar:}
 Navar: cap 27 sed falso et sine ratione. Quaesit 42 Quaesit

si n fiat irreg: qui interficit parate sibi infidias 42:

Navar videtur affirmare, sed melius alij negant quia vere
 talis est iniuriosus dicitur modo tu et hinc aliter vita sua tueri
 ad possit, diligenter considerandum est hic periculum imminens
 ita Patz: Navar para 350 ubi addit licitum esse tale veneno
 aut alio modo Conarr: in clemens. si furio sus fte 3 para
 vnicu n 3 verfu 2 de homicidio

Quaestio 43: An qui vocat socium ut se defendat ab iniuria
 re, nocens fiat irregularis si socius iniuriam
 occidat.

Responsum non fieri, quia eodem iure quo quis seipsum defendit potest
 socios vocare, qui ipsi iurent, si alius nomen defendendi non
 impetatur. Namur. Ledesma et alii.

An irregularis fiat qui occidit aggressorem fugientem

Responsum fieri etiam occidat post gravissimum sibi vulnus inflatum
 ratio est quia iam non esset defensio multa sed vindicta iniuriam
 ta. ^{inutilitatem}

Quaestio 44: An irregularis fiat qui occidit aliquem ob defensionem
 honoris vel bonorum suorum

Quae sunt sententiae una affirmat, altera negat et hanc
 secundam tamquam veriorē alibi defendimus

Quaestio 45: De irregularitatibus clericorum

45: An possit clericus sine irreg: accusare male
 factorem ob crimine morte dignum:

Responsum bonitatem ostendit in capitulo platis de homicidio in 6°
 aperte definiisse id licere clericis absque ulla irregularitate,
 et querelas proponere de suis malefactoribus, nisi debitam
 petere satisfactionem, et poenam etiam in causa criminali, in modo
 id faciunt hac aperta praestatione praestata, quod ad intendit
 poenam sanguinis, sed ad satisfactionem tantum damni, et punitionem
 malefactorum, ratio huius concessio iuris est, ne clerici
 vel in suis personis vel in bonis suis impune à secularibus
 neperantur, haec autem praestatio ne praestata, non erit irregularis
 et si postea iudex ad mortem occidat etiam ex hoc seriatim clericus
 iudicem ex hoc reo morte illaturum, Antoni 3 parte tit 29

accusans male
 factorem, et sa-
 cere prius pro
 testatione:

cap 2 para homicidii casualia Henric lib 14 pa 3

Debet an irregularis sit si ptestatur qd clericus modo puto, ad animo futo, reuera ante intradat morte. s Antoni: quid si ani mo futo ptestatur: lococit: Angelus syl Navar: summa confessoru dionot tale Angel: syl Navar: fieri irregulare, ratione dant quia futa ptestatio non t dicunt tale esse orre gularare:

vere ptestatio, ergo peziude et pno ptestatur: alij gtrazim sentiant Henric lococit: Got: lib 5 a 9 Anaphins lib 2 c n 49: et hoc placet, quia poena sunt restringende et quia nemo fit irregul: nisi sit in iure expressu imo gtrazim exprimi tur ut ni dimus, ex cap pualatis, adtus ante inta pte ut sa pe ia dixerimus alibi, no est sufficiens ad cau sanda irregularitate, nec probabile est ecclia nulle ta gram poena danare aliqne ob occulta mentis intentione Ad argumntu ante oppositu Ro futa ptestatio ne conu nsi hominu accipi pro vera: Quasit 46

Si clericus ven caprat, et tradat iudici fiat irregularis:

Quasit 46

Ro si no pmi that ptestatione fieri si pmi that no fieri ita Doct citati:

An si clericus videt furo fugiente cum re Quasit 47
suis sibi furto sublati, si clamet et nocet ni
cinos, et ipsi furo occidat et gtra ptestatio
ne clamantis fiat irregularis:

Ro fieri, ratio est quia ptestatio nil iniat si fiat apud alios qua apud iudice, quia iudex no psumitur s fatim in flagranti delicto occisurus xen gtra ptestatio fieri prinati homines in furore concurrentes. Angel Anselm: Navar: ptestatio no in iuat nisi apud iudi ce:

q homicidii 2 n 4 syl idē 20 pa 17 Navar 27 n 236 Henric cap 12 lib 14 pa 3.

Quaestio 48 *An eadē ptestatio sit necessaria quando*
clericus defert crimē ad iudicē ecclēsiasticū
 Pro minime quia iudex ecclēsiasticus nō potest imponere poenā
 sanguinis, uti iudices seculares; hinc si clericus accuset
 hæreticū, apud inquisitores fidei, et si postea hæreticus ten-
 datur curiæ seculari, et comburatur nō erit id eo irregul-
 aris.

Quaestio 49 *Quid dicendū sit de epis, et alijs p'tatis ha-*
berentibus iuris d: seculare, an possint fieri in-
regul: iudices et magistratus constitutere
 qui inquirant de vita et ea secundū leges puniri.

Pro ex cap finali ne clericus, nec monachi in bō et docto-
 ribus, cōtra quod licet clericus carnis sanguinis agitare non
 debeat, si tamen temporale iurisdictionē nō habeat, potest et
 constitutere iudicē seculare, qui audiat eam sanguinis et
 illi p'cipere, ut suū officium diligenter faciat, et in te iudicet.

interrogatus
 si qd de reo nō
 oportet tacere
 et:

Quod si in aliquo particulari casu, iudex quaerat si iuris
 quid agi debeat, de aliquo, qui meretur mortē, te abstinere et
 p'p'riatus clericus, ab oī concilio, verbo, scripto, iussu, ex quo
 iudex iudicari possit ut occidat eum, potest tamen in tali casu
 respondere, ut consulat peritos, potest etiam talis placus fieri
 et princeps secularis statutū condere quo aliquid sub poenā
 mortis prohibetur, nec tamen fiet irregulatus si postea iudex
 p'p'terea occidat, nā talis iudex te nō infert poenam
 sed lex et in certā persona, nō aduertit ista recte her-
 zig. cap 12 para 6 et sel: v homicidii 5 q 7

Quaestio 50: *si iudex secularis interroget testarū,*
vel theologū, nā committens hoc crimine
meretur mortē siat irregul: si mors sequatur
vel mutilatio

Varij modis de hac re, nec satis constantiter mihi videtur dici in
 sequentia. 10 quodvis unus qd interrogatur in genere de delicto
 aut malefacto re respondet id quod est iuris, no fieri irregulare
 v g: si ex ore querat pfectus verbis, quoniam pacto dephansu, mal
 accusatu de bonaria puniri debeat, pssu respondere igne:

Dico 2o si confessorius, aut doctor thio legus rogatur a iudice, in
 particulari, an iste reus sit suspendendus, agendus in rotam,
 nec ne te respondere et in genere, ut faciat officiu suu, vel
 dicat in genere fures, et homicidas secundu leges, et iura
 morte multari, quia haec est tantu declaratio iuris:

Dico 3o si inde interrogentur a iudice quid agendu sit de eo qui
 probatus est fur, aut homicida respondeant ut consulat iuris
 peritos:

Invenit so

At si iudex veniat ad confessione, et dicat Quasit
 confessorio, ego nolo morte punire hunc reu, ^{si}
 qui vere secundu leges morte meretur confes
 sarius, fiat irreg: si iudici dicat, ego no possu
 te absolvere nisi reu illu morte punias:

ff li qui putant oio fieri irregulare, quia in particulari dicit
 ut iudex hunc reu puniat, alij melius cu Henric lib 14 c 12.
 pa q lit 2: affirmant no esse, quia tm declarant qd de iure, talis no iuris
 et officio suo facere debet, na inposito casu cum iudex ^{nit irregularitate}
 mortaliter peccat reu confessorius ex officio suo et illi
 absolutione negare, quis vero credat eccliam ta esse rigida,
 ut confessorio imponat irregularitate qui dicit iudici in
 puniendi ad qd sit obligatus. Aliud est si confessorius ipsi di
 ceret suspende aut mitti illu, te n sine dubio fieri irreguli
 si vero tantu dicat fac officiu quod debes aut ego no possu
 te absolvere, no videtur posse ta gravem poena incurrere:

Quaest
51

Quis dispenset in hac sa specie irregul.

Dico 1o contra Caetanum in Summa v Irregularitas solum
Papam, tam ad maiores quam ad minores ordines dispensare,
sicut facilius in hac specie dispenset quod in homicidio nota-
tario, ut paulo inferius ni debemus abt Navar c 27 n 194
et meliorum Doctorum.

praelatus pot
dispensare

Dico 2o quo ad regulares pot praelatus per privilegia religionum
Cui quibus conceditur generaliter dispensatio in omni irregularitate
excepta bigamia et homicidio voluntario) dispensare cum suis
subditis quia sub nomine homicidii voluntarii Cui quibus
latus non dispensat) ad id praehabentur. Exce q ex culpa
contrahitur ex solo defectu lenitatis ob iusta occisionem
ita Navar n 240 s Tho: in 1a 2a q 88 a 6 ad 3 Alphonsus
quinallens tractatu de irregul: n 327 ubi ait sic fuisse reso-
lutu Roma in sacra penitentiaria et haec de quinque spe-
ciebus irregularitatis q sine culpa contrahuntur, hinc
paucis subicienda sunt de culpabilibus

De irregularitatibus ex culpa seu delicto
provenientibus.

Quinq; divinis generis delicta videntur apud Doctores ob q
haec ultima irregularitatis species incurritur. 1o est
omicida de foras q homicidium et mutilatione iudicata
2 omicida acceptio usurpacio et collatio ordinu. 3 violatio
confurandi per celebratione missae et usu alioru ordinu
4 iteratio baptismi. 5. Omnia enorme notoria, delinq-
tia aliqo ordine:

Quaest
52

Quo modo contrahatur irreg: p iunctu homi-
cidium vel mutilatione

De hanc irregularitate in hoc confutere quod alius cap-
tizatus et compos rationis vel se vel alium in melle occidit

vel. alterius utrius occasione sicut ita habetur sit: de homi-
 cidio lib. 8. decretalium, nec tamen intelligo nomine homicidii
 tam delictum dicitur quatenus est contra preceptum decalogi ipso
 opere commissum sed et illud quod mandato gentis auxilio famo-
 re cooperatione participatione vel approbatione ab aliquo fit
 Complectitur ite lex homicidii quosdam ministros vel offi-
 ciales quorum actiones in occisiones vel membri abscissionem
 dirigitur. Deum pro occisione humanis intelligitur
 quicquid homo parari dicitur parricidii exenti, uno verbo om-
 nis hominis: et inelusi autem intra matrem viscera modo *animatur fetus*
 partus sit animatus; animatur autem fetus masculus die die quadragesima
 quadragesimo si sit parvulus ut docet Aristoteles: et medici coitum si sit parvulus.
 feminarum vero octogesimo die post susceptum semine, nam quod feminam die
 5 Augusti: aut masculum animari die 46 intelligendum est octogesimo
 de formatione plena et apparenti, sicut et intelligi potest de die
 trigesimo nimirum a tempore quo foemina sentit graviditatem
 uteri coagulato iam semine, quod contingere solet ordinarie
 octo vel decem diebus elapsis post coitum:

Quaerit

53

An incurritur haec poena irregularitatis ex
 occisione mere carnali id est si nec in se nec
 in sua causa est voluta, et eventus qui secutus est
 ex opere illicito non potuit moliter provideri:
 Syl: v. homicidium in 2 regula 2 et v. homicidium in ult. reg. 6
 et canonice affirmant: Theologi apud Valentianum locum cit
 coniter negant et optime ratio est, quia ad hoc ut quis incur-
 rat irreg: opus est ut occisio sit voluntaria, imo ut quis pec-
 cet hac arte ut fiat necesse est ut saltem in causa fuerit
 occisio vel mutilatio voluta. Et puto Canonum quos Doctores
 prima opinionis prole citant intelligi debere de opere illi-
 cito et ex se periculoso, ut est usus torneamentorum, sump-
 tum ex huiusmodi aliquo opere legitur determinatio censetur

fuisse nolita an eam quia potuit et debuit providere:

Quaestit
54

Quis dispenset in hac irregularitate:

Episcopus solum Pontificie licet nec ipse soleat quando homicidium est malitiosum et notorium. Episcopus ante datur facultas dispensandi in homicidio illicito duobus in casibus. Primus est si non fuerit in homicidio et ex ignominia notum, sed quasi casuale, si tamen ut aliquis moraliter cogitando potuerit providere mortem secutura, si enim non potuit oio non est irregularis ut sup dictum est. Secundus casus est si fiat homicidium ad defensionem propriae vite, et si alia ratione mortem evadere potuisset ut fugiendo, si enim aliter non potuisset oio irregularis non est, ut pote usus est moderamine inculpatae tutelae. videntur sess 24 cap 7 de retr.

Quaestit
55

An male suscipiens excois conferat ordines sit irregularis:

Hoc est secundum delictum annexum habens irregularitate, de quo Dico 10 irregularis sit suscipiens ordines, prorsus si quis aut saltem servit delictum se esse excois sus pensum int dicta Cap 6 in Normi extra de sent excois: Quares quis dispenset in hac irregul: Exe epum si crimine sit occultum ex vident: sess 24 cap 6 de reformat: videntur loco cit: cap secundum delictum

Dico 20 eadem irregularitate incurrere suscipientes ordines ab episcopo excois, suspenso in toto vel in parte schismatico haeretico, de potestate derogato et ab eo qui a se abdicavit quo ad locum et dignitatem Cap restituit extra de ordinandis ab episcopo qui renunciant. In oibus tamen his reperiuntur ut opus sit denunciatus. Dispenset in hac irregul: opus si de renunciatio ordinantis quomodocumque fuerit ignorata vel cum delicta sunt occulta:

Dico 30 idem esse de illo qui eodem die accipit cum minoribus ordinibus aliquem maiorem Cap 2 de eo qui furtim suscipit ordinem. Porro potest concedere episcopus usus ordinum hic susceptorum ut notat Valentia loco cit:

cap 20. Ideo et est de eo qui per saltu ordinatus est, id est qui accipit
 maiore ordine ante minore. et hinc potest opus considerare usque ordinem
 sic susceptorem. Ideo ut per se missa postea accipiat, sed si ordinatus
 fuerit usque accepto ordine, ante quam opus dispensavit tunc solus Papa
 dispensat ad ordinem maiorem. opus vero tunc ad intentionem accepto. Nam
 n. 242. Ideo et est de eo qui ante constituta aetate, vel extra te
 pora, vel sine dimissionis, hi omnes sunt irregulares supple. hi ordinem
 susceptum exerceant, ut supra:

*An quis sit irregularis violando confuras, calices Quasit
 celebrando, vel excedendo actum alicuius ordinis proprii. 56*

Exo quod hi et hoc est tertium delictum, definitum in cap 10 de re iudica
 ta in 6 decret. hi tamen ut supra monimus id faciat sollemniter et quasi
 ex officio tanquam minister ecclesie, ita DD. in cap 10 de deri: episc.
 dispensat in hac irregularitate solus Papa, nisi delictum occultum sit
 tunc enim est per se episcopus:

An cum quis praestitit se rebaptizari sit irregul. Quasit 57

Exo esse et hoc est quartum delictum Canone eos de consecr: dist 4. de
 cum quis baptizat aliquem quem scit iam esse baptizatum aut saltem culpa
 scilicet ignorat cap ex literarum. extra de apo: taha: et reiteratibus
 baptismum. Exonatur qui id facit cum probabili ignorantia utrum bap
 tizatus sit, et qui sub conditione baptizat, nam qui in tali dubio vel
 baptizat vel baptizatur, sub conditione non intendit reiterare
 baptismum, sed tamen studere securitati:

*An et quando et ob quod notorium crimine contrahat Quasit
 irregularitas 58*

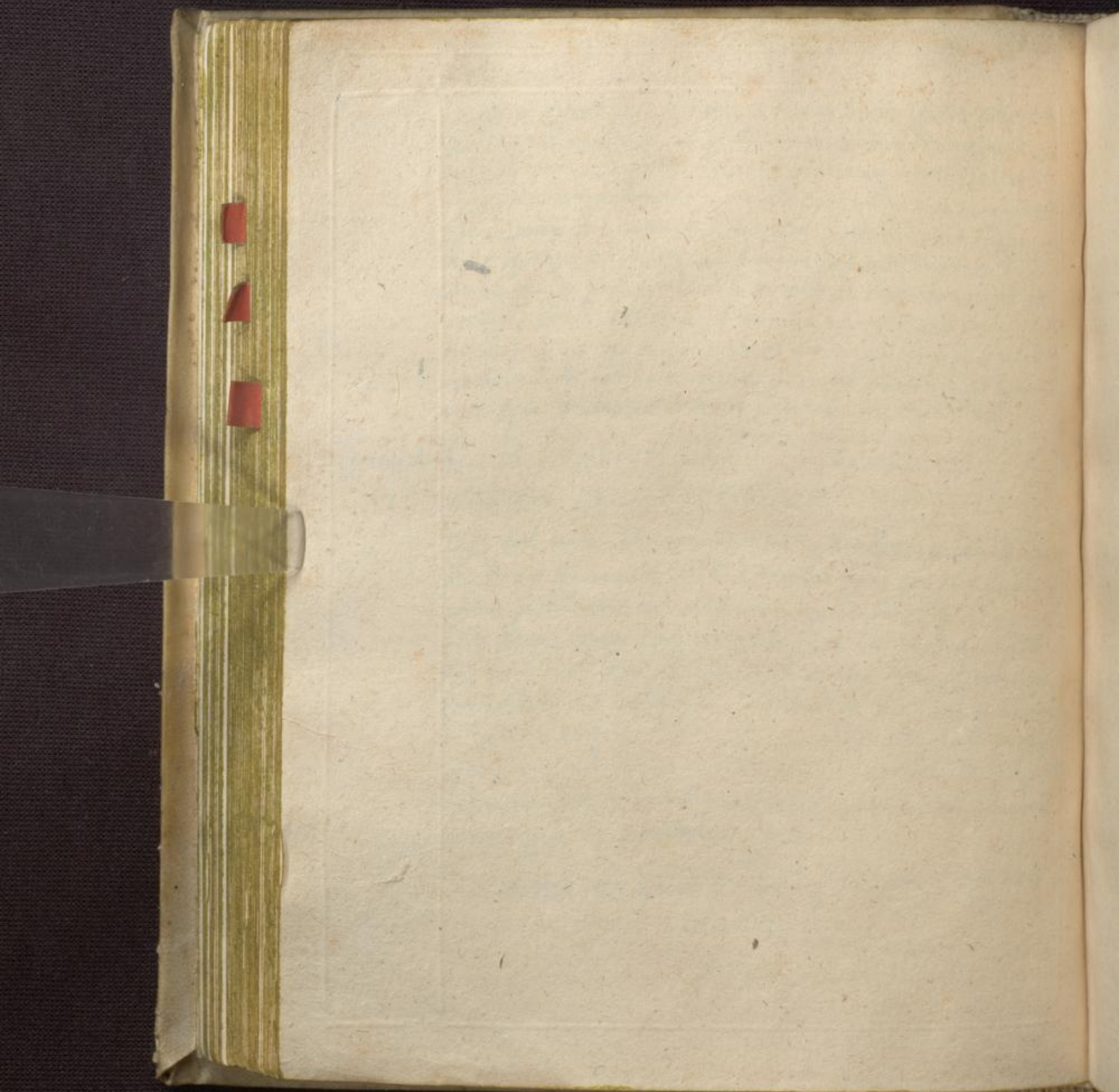
Hoc est quintum et ultimum delictum positum in cap 10 de re iudica
 temporibus ordinandorum et respondetur ex delicto notorio con
 trahi irregularitate, sed duo sunt ad id necessaria; primum est ut
 sit enorme et depositione dignum, alterum ut sit publicum, ut ex iure

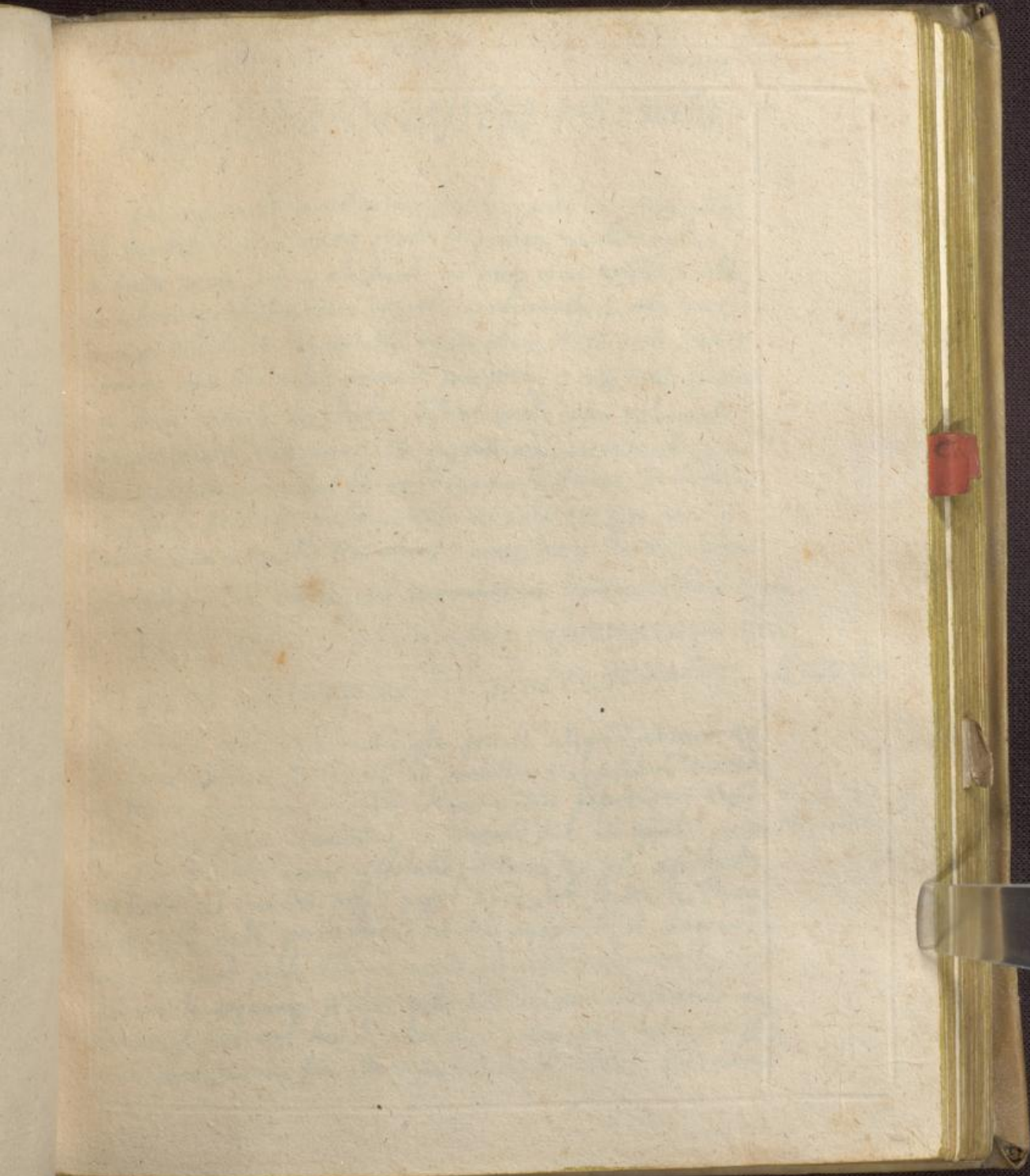
recte ostendit loci cit: val: et Nanax lo cit: Quoru alterutru
 sit desit, no vocabitur in pteati crimē notoriū, et consequenter no
 inducet irregularitate, unde et ob sodomia occulta nullus fit
 irregularis, quatinus id velint Canonista quos recenset et se
 qtur Conar: in clement: si furiosus: sed falsū id est tū quia nul
 la hac de re extat textus ut fateatur ipsemet Conar: et in in
 Cap is qui de sent: exeat: in 6. manifeste et statuitur no incurrere
 irregularitate illā nisi sit in iure expressū quod et nos in initio
 huius disp q3 rec 2 pro certo et uniuersali principio posuimus
 nerissimū tū est hanc incurri si crimē homicidii sit notoriū
 cum sine dubio sit enormē et de positione dignissimū:

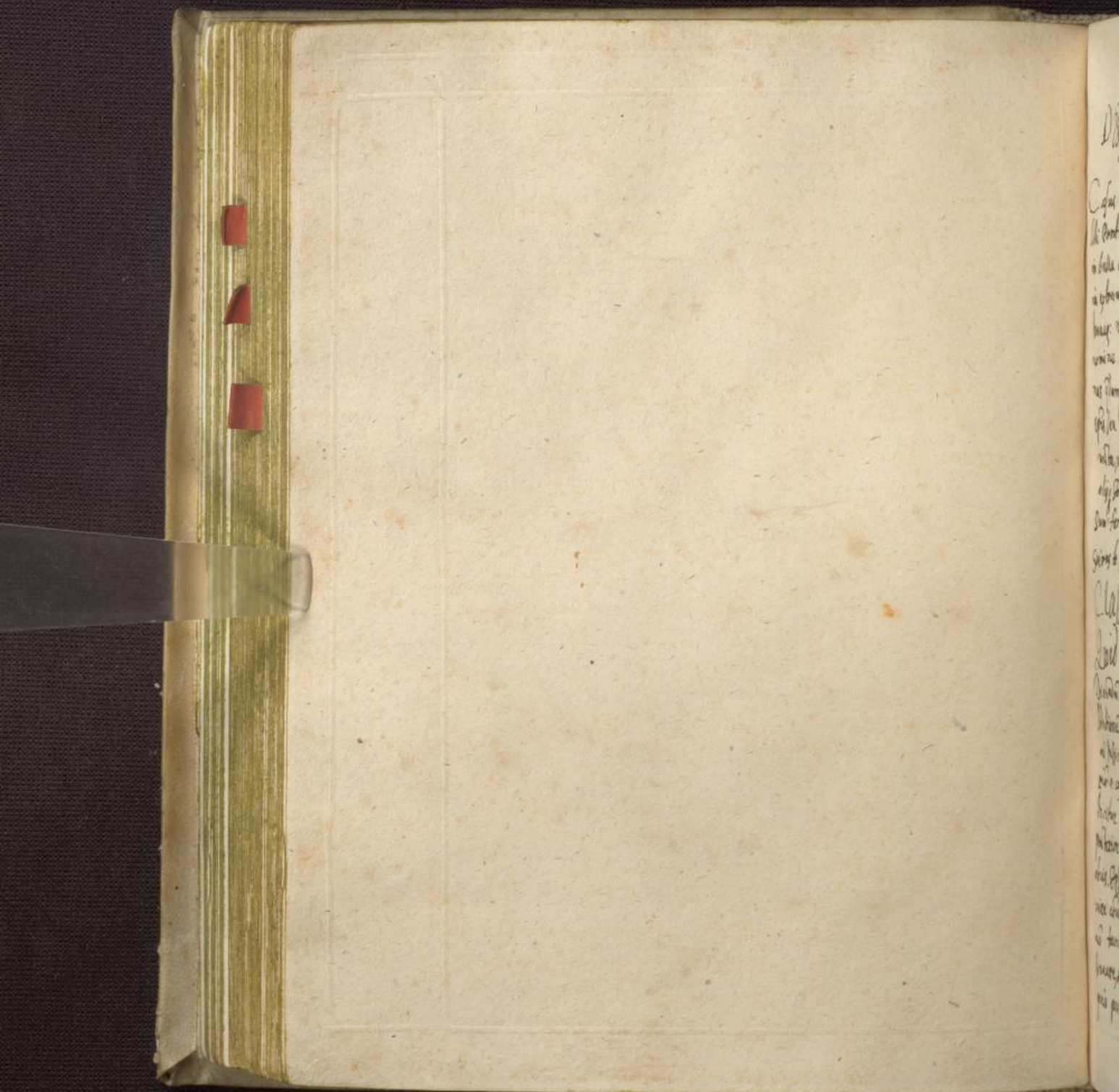
Quæsit Quis dispenset in hac irregularitate ex
 59 notorio delicto contracto:

Res aut nata est irregularitas ex adulterio et delictis aliis
 adulterio minoribus, et tē dispensat Epūs Cap 11 si clerici
 extra de iudiciis; aut oritur ex maioribus et tē ordinaria
 solus Papa Nanax cap 27 n250: Val & c: in fine et oia DD:
 An vero pter hæc oia pronemiat aliqua irregularitas, ex
 paupertate nil attinet hie disputari in nec iura quūquam
 de hac re exprimant nec Doctores agant pter unū Guareth
 homo s disp ult: totius operis de censuris: et hæc ad Dei gloriam
 disputata sint de omnibus censuris et quasi censuris tam in
 comuni quā in particulari: ~s:

Omnia ad maiore Dei gloriam virginisq
 Marice:
 Finis:

epo poterit illa simplici alicui sacerdoti approbato in
 Drid: committere, vel totalit, vel restrictive, v.g. p[ro] parochia
 suo cooperatori, vel aliis quorum opera utitur, necesse, ut co-
 cubinari, ad ultimum, ad confessionem venientes no[n] absoluant
 sua parochia valde partilentes: sed ad se accedent, ita tit
 Jo: chapianilla. in suo tract: de casibus reservatis, cap. 1. per 71.

Quaerit Quot, quibusq[ue] modis, possit Papa, aut ep[iscopu]s commu-
 nicare inferiori sacerdoti potest: absolvi a casib[us]
 reservatis.

Supponend[um] est id quod alibi ordinamus. Exo Papa suam
 iurisd: in universos fideles accipere immediate a Deo. Ep[iscopu]s
 vero sua iurisd: a mediata q[ui]e. immediate vero a Pontific.

Quoposito respondend[um] e[st] duobus modis posse hanc potestate[m]
 alteri communicari, uno ordinarie: altero extraordinarie.

duobus modis
 et communi haud
 potest fieri.

ordinarie itide[m] duobus modis; 1o expresse scilicet Papa vel ep[iscopu]s
 viva voce orante, aut alio modo hanc potestate[m] alicui facit.
 2. quando inde dant alicui officiu[m], vel beneficium, cui potestas
 reservatos casus audiendi de iure annexa e[st], sicut facit Pa-
 pa Roma, cu[m] facit alicui summu[m] suu[m] poenitentiarium, ex-
 traordinarie. dat et dupliciter hanc potestate[m]. 1o cu[m] dat alicui
 Bulla aptica eligendi sibi quacu[m]q[ue] voluerit confessariu[m], quatuor a
 casibus, et incursum censuris expedit, uti a[n]t[ea] fit in Jubilaeis
 et indulg: plenariis pontificis. 2. quando Papa, aut ep[iscopu]s dat
 licentia[m] a[n]t[ea]ptatim, ut cu[m] h[ab]e[n]t aliquo ext[er]no ordi[n]e se
 natu[m] habituros si hos vel illos a casib[us] reservatis absoluant.
 Quares an qui in Jubilaeis, vel plenaria indulgentia, vel diplo-
 matu[m] aptici accipit potestate[m] eligendi que[m] voluerit confessariu[m],
 possit et eligere simplice[m] confessariu[m]. Exo si sermo sit de electio-
 ne ante Drid: satis esse et quecu[m]q[ue] simplice[m] sacerdoti eligere h[ab]e-
 re sermo sit de elect: post Drid: Primo, nec saecularis, nec regula-
 ris sacerdos, eligi pot[est] in confessariu[m], nisi aut parochus, aut alius

in idis examine idoneus iudicatus, ad cuiusmodi confess: ita et vid Ovident. less 23
 less 22 cap 11: Quaestit

Qua in cognosci possit, sitne casus aliquis 3
 reservatus nec ne:

Pro DD passim nullas res ^{as} cogerere, ex quibus id iudicari possit
 nullae tamen otiose sunt hae maxime certe
 Reservatio est, quae ut praeterea, quia odia res tenenda est, ja regula
 reservatio ante peccati, cum habet rationem poenae, est quod dicitur sum,
 reservatio ante peccati, cum habet rationem poenae, est quod dicitur sum,
 ex hac regula illud documentum elicitur in reservat: non esse aliter
 danda ratione, puritatis uti nec in poenis quod dicitur syl v,
 lex s. is unde in man reservat: non excludit utp: a simili
 ad aequivalenti a maiori. v. legens vel retinens lib. in hae
 ratione in idit in exat. Sullia. Papae reservata, res et iudicis
 con: haeretica praeclara lectio, nil valit consequentia:

Reservatio non ut, nisi de peccatis mortalibus, nam an, et quando 2 regula
 in religionibus reservat peccata nemalia iudicant, in man de con
 furio disp de exat: videat solus in 4 dist. 18. a 4. q. 2:

Nullum peccatum quantumvis grave reservatum, nisi in actu 3 regula
 extrin, ita syl. v. casus s. s. ratio quia recta uti actus intrin
 go cognoscit, si nec praeit. Quare non in idit in casu papalen
 homicida mortalibus, quantumvis atrociter noluerit occidere, imo et si
 verbo, vel signo extrin manifestaverit se occisurum, vel et verbera
 rit, sed tamen mors certa non est inde s. Antoni cap. 3. summa.

Conditio plene saepe facit, ut casus qui alioque reservatus esset, fiat 4 regula
 non reservatus, sic peccata impuberum seu masculorum, ante 14.
 aetate, alias reservata Papae vel nulli erant reservata ut si
 isti nullum adhuc usum habent, vel si usum habent idem,
 sed impeditur, solummodo talia sunt et peccata religiosorum alias et
 pontifici reservata, idque idem, ne inde occasione nascendi et extrin
 clausura nascendi accipiant, nisi casus talis enormis esset, ut per
 dens quis iudicaret merito tale esse per supiorum romae de ti
 nandis, ita caest. v. exatio cap. 10. eodem modo habent peccata mulie:
 viduarum et puellarum, ob peccatum incontinentiae, zelum nazitorum
 et infirmitate legum, senn, ita et ualeudinario xii, et pauperum,
 maxime si fuerint coniugati, ad hanc regulam revocatur

impedimentu aliquod extrin, quod sit casus papales facit Epales, ut si quis nequeat vice, Roma salva iura, lib ex tate, et futuris suis, tali. n. satis erit sistere se epō quod quidem re rā ē quando durat impedimentu.

s regula

Quando scilicet executio contra facientes nō comprehendit in ista mandantes fauentes et fides, q sunt caa tm moralis, ita Nam Cap 27. et est. cōnis DD. huius ratio habet ex prima regula ino quando et expresse, et disertis verbis et in hoc fertur intelligi et tm de illis causis moralibz, q efficiat hoc fecerit ita ut sine illarū cōcurfu, eū nō patratu nō fuisse, ut ad uerbit Nam lc. Quando dubitat confessarius an aliquis casu ipsi ppositus in cōfess: sit reservatus, nec ne nō absoluat eo nec nel pzinato (sed is, uel consultis doctio rebz intelligat qd ipsi apendū sit, alias uten faciet gravit peccabit, quod alibi idē ordinus faciendū iudici:

Classis 2 De casibus reservatis in iure id ē in decretis decretalibz et clementinis

percutio
clerici

Prima executio scilicet in pmissores laxiorū, et habet in dexto gratiani, emendato et notationibz i nstrato una tm cōfessio authorit: a xpo 13. in cōa. 27. 94. cap 29. et lata ē ab Innocēti 2. in cōditi: Lateran: his verbis. Si quis suadente diabolo huius exilij reatu incurserit, quod in clerico, uel monacho nō lentas manus iniecerit ariet: uinculo subiacet: et nullus epō rō psumat ipsū absoluerē, nisi mortis urgente piculo, donec apostolico conspectui pstatatur, et eius mandatu suscipiat. vicia an trahimū hunc casu: multa disputanda sunt, q more nostro q quacta dicentibus: ~

Quas nā psonas haec ex nifura comprehendatur
At optime tra: Summely. to 5 disp 25. sec 1. haec ex nifura esse ideo uai nersale, ut oēs in nūmersu comprehendat dūmodo sit ex nifura capax, ut excludamus: 1. oēs nō baptizatos. 2. int baptizatos solum papam, oēs autē reliq si cōdam, uel culpā comiserint ob quā haec ex nifura fertur sub illa cōtinentibz emissz, conditionis uel cōditio, sūt, fo minū nīzi laici, clerici, senes, iuiores,

ois deus habentes iudicium committendi p m: quia non ex
 excoatio nisi ob p m. fulminatur, et hoc significat dictio
 illa suadente diabolo, ut notat Saizus lib 3. cap 20. in § 3.
 et colligitur ex cap de monialibz tit de hnt: excoat: semp n pecc
 lu mort: Summly suggestio ne et frasu diaboli fieri

Quidnam in dicto Can: *interligaly* nomine clerici Quae sit
 et monachi.

Quo ad p m patet ex alibi dictis clerici nomine venire no tantu
 habentes charactere clericale sed et iam forasura dūmodo habita prima forasura
 clericali et forasura per se et si coniugatus sit semel tantu et cū
 nupine ita diserte in cap unico de cler: coniugato in 6. est tu
 hū nulle ut huius modi clericus no sit priuatus clari: priuati
 quatis ut realiter degraatus no ta de pbtibus uerbalit et a tre
 hiri nec suspensus nec excoatus nec irrogat: addit his dībz in au
 cap 27 n 39 priuilegio huius canonis et no frui clericū in
 corrigibile ut in iniuria ē ut placet quarely lē 7 a § 8. qui sentē
 hā iudicis ecclēici ut talis declaratus est.

Quo ad em per monachū intelligunt oīs ubiuisq; sexus tam monachi et
 nūri quā mul: professi uel q̄stae in religione approbata etia moniales.
 nomij cōuersi quos uocant cuiusuis religionis, sine solē non
 estione uideriat ut comit fit in monast: per annu p̄bationis
 sine uoto tantū simplicia emiserunt ut in nostra locust: ut sup ni
 dimus. Quo hū occurrunt dubia p̄ est an forasura huius ca
 nonis forasura persone tantū habitus sancti trāditi Cuiet:
 nspat, quia nec sunt clerici nec religiosi nec nomij nec con
 uersi: Verius est quod docet deatus lē. n 79 cū suarely. Can. ^{toppositu}
 n hū no solum intelligit de solis religiosis, sed de dñibz qui em ali
 quem modū partici p̄ant cū etatū et certe multū fauet mōm
 loquendi So: Iape in Cap quinq; et ubi dicit heretigia committe
 re in qui facit iniuria clericis uel monach: uel deo dñotibz
 Quod dubiu est an eximta gaudeat hoc priuilegio huius Canonis
 stando in rigore iuris, hos no cōprehendit hoc canone si no subsint
 alicui pralato religioso, Eremita

Quæsit Quid intelligatur in hoc can: p manus violentas

6

Dico 1. nomē manus ad accipi hic tā p̄se ut tm̄ significat de
terminatū illud membrū corporis sed significat et hoc membrū
et pedes et alia corporis mēbra p̄niti ante definite hæc noy
manus, quia aptius est mēbrū ad p̄ntiendū dēru nomine
manus mol: nō tm̄ venit quæcūq; p̄ntio m̄m̄m̄, sed q̄ fit
instrumento, ut h̄ q̄ p̄cutiat baculo vel gladio etc.

Baculo q̄
sio

Dico 2. et si ne manus violenta re int̄dā in curia exeat. ut
et quis detinet clericū in custodia publica vel privata vel
domo, vel q̄ constituit eundem ut cupiant in h̄ domo exierit
ita constitit DD apud Sacra h̄ 3 de censuris Cap 26 § 23.

Dico 3. q̄nt̄ aduoc̄ actio q̄ inducit exeat. huiusmodi n̄
contingere vel p̄ ipsa p̄sona cui fit iniuria vel res aliquo
modo adhaere res cui ita quare h̄ d̄ip 22 sc̄t. j. titulo q̄ h̄nt
manus violenta Angles in flori b̄ q̄ de exeat a s. dist. 2 cōda 9.

pulvere as
p̄cipit
conspuit
fregit leat.
velut laeret
c̄c.

Collige hunc exeatū esse illū qui pulvere aspergit in ligna de
p̄ceū vel monachū aut illū conspuit, vel simile quid agit v̄
h̄ manus ad frenū equi apponat cui alt̄ infidet ne h̄ d̄re p̄o
p̄cedi possit h̄ eris vel tes qui b̄ indutus est laeret nō vero
exeat ut h̄ vel tes illas se paratū h̄nt a p̄sona. Item exeat
est q̄ p̄legit̄ clericū furiose et clericus fugiens cadit et laeret
aut quasi coactus se precipitat in aquā vel alteri p̄nto se obtu
rit ut inadat illi p̄legens talē nō p̄nterit.

Contra vero colligib̄ exeatū nō incurrere exeat 10 illū qui
manus violentas int̄fert in p̄sonas cōm̄m̄tas ut famulantes
seruos clerici in ipsius iniuriā. 20 nec r̄n qui p̄ violentiā
accipit bona clerici si ipsi nō adhaereant ut dixi. nec 30 illū
qui verbis quātūvis contumeliosis int̄fert clericis iniuriā h̄ ad
opus manū nō n̄m̄at q̄ nec illū qui app̄ccit̄ clericū
et lapidē in eū p̄c̄it̄ vel alia actionē ex se p̄cutiā exer
cet h̄ de facto nō tangat p̄sonā nec laeret h̄c̄ n̄ resp̄ura tm̄
lata ē in actu iniuriante et actu ext̄nū cōm̄m̄tē tub

illa p[ro]p[ri]etate quā verba Ep[iscop]i regunt iuxta regulā. q.

ult: allata

Dico q[ue] hanc censurā inducere nō tantū violentā manū in
 rectionē sed et iniuriōsā v[el] q[uo] fit ut licet clericus cōf[ite]ri
 at ut verberetur si verberatio fit iniuriōsa verberare ē
 exēctus. Dixi si p[en]itiat iniuriōse quia si iocose t[ame]n p[en]itiat
 licet dicitur nō est. Obicere nolenti nō fit iniuria. cap. n[on] mo
 videl[icet] A de iniuriis v[er]o nec Clerico nolenti p[en]it[entia]. P[ro] hanc
 iniuriā fieri catholici et clericus nō p[ot]t in hanc sui p[en]itionē
 cōf[ite]ri quia hoc p[ri]ncip[al]i cōstitū est ordini clericali cui ipse
 nō p[ot]t renūciare nō ipse cōf[ite]ntur exāctum ē ut fit cōmis
 DD apud Sac[ra]m[entum] cap. 26 § 19. v[er]o infra ex hoc Carit. v. ex
 cap[itulo] cap. 10. notabili 3. clericū scrip[ta] p[en]itente exēctū esse
 si id faciat animo irato, et iniuriōse, sicuti faciunt illi q[ui]
 tūc i[n] iura et desperat: verberant, quōd et placet Colet h[ic]
 § cap. 8

Dico s. nō tantū dicit iniuriare manū in clericū q[uo]d p[er] se
 facit sed qui mandat clericū capi caedi, in quo casu si signat[ur]
 effectus te utiq[ue] id ē mandari et mandataris exēctus ē
 cap. mulieres § ult de h[er]e[ti]c[is] ex. et docet N[on]ius. n. 79. p[er] h[ic] 6.
 et o[mn]ia DD. Dixi si signat[ur] effectus, quia cū canō ut si cognatur
 p[ri]ncipalit[er] de p[en]itente t[ame]n secundario de mandante et cō
 sulente si p[en]itio nō sequat[ur] mandans et cōsulens nō incurret
 hanc p[en]it[entia]

An d[icitu]r ista actio ex t[er]ra ad hoc ut contrahat Quæsit
 censura debeat esse. p[ro]p[ri]a ratione l[es]ionis t[ame]n
 co[m]p[er]abilis vel sufficiat si sit. p[ro]p[ri]a. t[ame]n r[ati]o r[ati]o nō
 r[ati]o n[on]is

Dubit[ur] hoc quia sape contingit ut actio in r[ati]o[n]e p[en]itenti[æ]
 l[es]ionis sit in r[ati]o[n]e n[on]is momenti p[ro]videntis t[ame]n ex t[er]ra t[ame]n
 illa est gravis iniuria in d[omi]n[u]m honoris v[el] q[uo]d cu[m] quis lenissime
 tangit p[er] se n[on] cur ante hoc nō obstante i[n]st[itu]ti actio nō

videtur iustitiam, videtur probari ex eo quod iustitiam manus in
 rigore et conformiter sicuti caro in supplicat p aliqua actione
 violenta, circa corpus ob q presentis quibus edel: 3 & nec 3:
 etiam graues contumelias verborum hoc con: no comprehendit in
 et ex eo quod inton et minus et prudentes reputant pro gravi
 iniuria et conatu tantu pcutere v.g. elevando manū ad data
 alapa aut vinciendo in tū iniuria et si no attingat in
 qui dicat p hanc iniuriam exat. exo no dt valendi grauis caa
 sed in pcutio et latio corporis:

Ad hoc quæstionē solida responsio ē, ad hoc ut exat, hanc caa
 iniuriam no esse acuste ut pcutio corp sit grauis hoc est
 contra dū DD est et verba ipsius Cuiuspi, pt. regis molen
 tas manus in eleva cu graui iniuria sine graui in latione
 corporis q qd iniuria do in fit contra honore, sed contra
 in, quod quisq est in ppriū corpus et hanc iniuriam videtur
 pascens tant noluisse pcutere circa ecclias pnas, si nolente
 empere clerico re sua, qua ipse retinet, iustitiam est caa ad
 hanc censurā et si re erepta parvi momenti sit et in ratio
 ne facti ad p. m. insufficientis, iustitiam in in ratione corpo
 ralis violentie, ad graue iniuriam, quod in hoc ca: potest
 mult habere clerico circa usū corporis sui et si no grauit
 laudatur, et hoc qd ē p una pte

Ex altera vero pte dico quod si et si grauit iniuriam in p
 clerico in honore si in nulla ex tna actio (qua Papa vocat
 violenta manu) intemiat, no iniuriatur, si vero actio
 talis violenta clerico ipso attingat, licet contactus physice
 consideratus leuissimus sit si in iuxta prudenti estimatio
 ne sit iustitiam ad graue clerico iniuriā nota contra
 reverentia tali pona debita iustitiam ad exatitate. Ma
 vero et quando talis actio DD necesse iudicio clerico sit in
 iniuriosa prudent expendere oportet, nec nimis festinate
 in man graui vel precipitare sententia vel iusto lenius

pronunciare pro hac explanatione habemus testē Sarrach. to.

S. sup 22. Sect. § 25.

An liber sit ab hac censura ^{hi} q̄s pentitū clerici *Quæsit*
cū inuentū turpiter agente cū femina 8

Dico si quis inueniat tale in propria uxore, matre, filia, sorore, sponsa, affini, vel similibus personis in quibus in foro dei à peccato non excusetur, non est tamen excusatus: scilicet qui cū alia persona. Ita om̄ DD apud Sarrach. cap 27. § 23, requiritur autem in hac poenitentia sit in ipso actu inuentionis, non autē ex intrinseco potestatem ad alia diuertit uel à loco diuertit, Cur autē canō non loquitur in hoc casu, ratio est, quia iny. casus esse possibile ut quis tā in ista dolore compescent, imo addunt plerūq̄ quod et si non inueniat in actu ipso, luxuria, quia difficile est hūc inuenire sed tamen in tactibus et huiusmodi propriis actibus et in loco suspecto tale non esse exeat: ob quā et cū non est necesse ut inueniantur in eodem loco sed satis ut sit solus cū sola et locus opportunus, intelligitur tamen quando et persona suspecta sunt, et ut tales habentur non hinc sumi cō.

An hic canō inueniat, laedendo aut occidendo *Quæsit*
clericū ob nullā sui defensione 9

Dico minime ita om̄, id autē te fit cū quis nimis inuolenti danti repellit, quod uerū et ethi sciunt id faciat habet ex parte cap si uero et cap de sent. exeat: ratio huiusmodi data est quia siue manu inuictio non potest dici fieri audente diabolo sed potius ratione, nec proprie et uiolenta cū non fiat apprehendendo sed defendendo. Adde quod et alibi prosequitur hoc nec barbare non tantū pro sui defensione sed om̄i personā quam laesio in ipso redndat. Vg filij uxore serui familie, ita facta nocentibus in dicti applicatione

Quaerit An quis libere sit ab hac censura si quis
 20 *penitentia* accidentes in habitu laicali et igno-
 raturae esse clerici vel monachi.

Diuisio taliter penitentes effectio liberorum dūmodo ignorantia
 sit probabitur siue penitentis sui licite siue non licite esset si
 foret exassa. quod si imbutatio incidit poterit se penitentis pur-
 gare proprio iuramento quod si nolit sumes contra etiam et
 hi tam excoatus nitendus erit donec à Papa absoluetur.

x monitio De eo & penitentis clericum in habitu laicali in aduente et
 nil clericum offerat inde, nec in conspectu nec vestimentis est
 monitum & diducam. Qui est vel proprius episcopus, vel parochus
 non se corrigat non esse excoatus ita definitur. Cap 2 de heret: excoat
 non sufficit ante unam excoationem esse trina. Diuisio 3^{ia} et
 in eorum rebus tunc ca: 9. penitentis clericum qui ab isto habitu
 iudicat excoatus et tunc non se emendat ita cap
 in aduente. Nam cap penitentis vero ante talē exco-
 monitione incurrit. Excoatione ab excoat: qdā excoatione ut
 penitentis
 bellu opitate
 non excoatur
 si quis clerici in publicis flagitibus se ostendit si bella exco-
 sit & publicis atrociter delinquat, tunc a penitentis non excoat
 siue clericus habitu portat siue non. Caiet de Doct 6
 Antoni: qdā 3 tit 23 cap 1 & quarto notandum.

Quaerit An excoatus qd sit si clerico inferat violentiam ad
 11 defendendum se à tertio.

Ubi supit quis frequentem inimicum et occurrat clerico habenti
 ensē, quare si an possit quis ab illo auferre ut si tenet, ut si
 necesse sit non facere. Et tunc qui potest auferat violentiam: minus in
 incere in clericum in defensione 3 pona innocentis. Pro in his
 et similibus casibus regula generalis hanc esse ab hac censura
 semp excoari aliquis quando defensio iusta est et mediū licita
 ratio quia cum te non peccet neq; et non poterit habere censuram

secum non et quidem in peccato regit: non incurrat haec censura
quia dicta iusta est ratio: ex parte necessitatis dicitur regulariter quia te
si clericus esset non tibi necessitas te non haberet vias accipiendi et
si acciperet hoc ipse esset excommunicatus: si nolent acciperet pariter modo
respondi ad alium casum nam si sit iusta defensio, licet et contra mandatum clericum
defensio in innocentis agnae respectu cuiusvis appressoris
ut pote naturalis non notat S. 38 et 39.

An excommunicatus quis sit, si pertrahat clericum excommunicatum Quaesit
ante nepotia saecularia. 12

Respondeo neg. hunc esse excommunicatum, si post tertiam vel episcopi vel papae
inhibitionem monitus non desistat nisi et talis perinatim primi
clericali ut patet ex cap. finali de stat. mo: et cap. finali
credentibus et est omnis DD.

An hunc canonem incurrat superior ecclesiarum, Quaesit
qui vel pontifex, vel pontifex inhibet clericum
sibi subditum, ad iustam correctionem. 13

Dico 1. non incurrere, definitum in cap. iniquitatis et ratio
est quia quicquid superior sit vis castigandi sui subditi et hoc
castigatio ad conservandam disciplinam sepe necessaria est et in
hoc notandum observandum esse circumstantias iure naturali vel
positivo necesse quatuor, scilicet ut hanc exercere ipse vel superior
si non episcopus videretur clericum non sine discretis non offenderet hunc
canonem. 29. et ut iustitia sit et aequa causa alioquin erit actus
iniustus. 39. ut hanc castigatio fiat servato debito ordine
iuris si poena sit iudicialis vel debito modo correat: si sit pot
na vel religiose.

Dico 2. ad vitandam hanc censuram et ipse vel superior regularis
in propria poena id est per se non per alium edere subditum
nisi necessitas urgeat et si etiam si per alium castigare possit non
dicitur id facere per laicum sed per clericum vel monachum alios tamen percipientem
quam excommunicatus incidit in hunc canonem: secus sit nisi in captum unde
illa fieri potest per laicum iuxta superius cap. ut fama de stat.
excommunicatus: ut dicitur glossa: 7. Quaesit quid de iustitia sentiat non
Respondeo in iure nil de hoc. DD. tunc non conveniunt, sicut

Suardus de sect. § 41 dicens quod ubi est consuetudo cleri-
 cos y laicos torquere ipse posse solvendi tu quia pultio illa tor-
 quendi regulariter ubi recte no pt a clericis, tu quia clerici a
 hoc no hnt instructi. Deum et hie de p'latu ecclie reho'isus.
 Si quaras an dicitur cap uniuersitatis intelligi et debeat de p'
 latus et clericoru seculariu quod sit: pk uidebare debeat p'p'e
 Dico 3. certu esse no comprehendit sub illo uere et cap epus na
 coediu p'p'atense ut referitur cap no licet de p' octagoh: septa
 dieit ut epus suis manibus nullu subditu uideat.
 Dico 4. alij plati epus inferiores aliq' superioris ecclie est regula
 res no hnt si necessitas no poscat aliud debeat clericu sibi subdi-
 tu pk no q' aliu uerbi uere detinere a et capere p' quoscuq'
 possunt ita conuere DD in dictu cap uniuersitatis.
 Dico 5. ne incurrere hunc l'ax: iudice seculari si clericu in
 crimine dephentu capiat et detineat in carcere in casibus et
 modo sibi a aua coactis hie a occasio cu multa sit no molesta
 censet nec sit suggestio diabolo. Prudent tu intelligendu
 ut scilicet iudex no hoc faciat, nisi noluntate iudicis ecclie uel
 ep'p'is uel ant' p'latina q' erit cu morali necessitate no p'mittit
 illu expectare alia facultate, et tunc p'p'itu statim remitte
 di clericu ad suu competente superiore.
 Dico 6. immo et ad hanc ex'pura esse ois sequenti. p'ceptoru
 laicu discipulos suos clericos inuitu disciplinae uerberante.
 2 patre anate Albrex punitate filiu clericu in minoribus
 ep'p'is terte 30 maiores et seniores clericos punitentis et uide cleri-
 cos in minoribus ual titulos caa corrumpit q' p'p'itum uel officiu
 eudente clericu p'urbante denicau officiu. se h'ern et uuo uerbo
 quiccuq' repente familia quibus n' honu pt clericos huc domesticos
 edendo corrigere ut sit conus tu Caro: qua DD quos longa h'ere
 citans Sardinus lib 3 cap 27 § 25. Suardus lib 5 disp 22 sect 1
 a 48. Nota tu ex eide DD oia hie uol'olligenda esse de leui et no
 derata p'p'itio ne quibus h' honu aliquis parum exadat in modo no
 uideat q'at'us, nisi odium et indignatio accideret. Petes gram
 erit leui uita q' cussio a Canonib' et DD respita et q' gravis.

Epus p'p'is
 manib' clericu
 no uideat

Exo quantitate egrè assignari, nō a ut absolute sed respecti-
na hoc est proportio nra mureri eius q' castigat et p'rae q' cas-
tigat et fini p'p' que adhibet castigatio q' est disciplina.

Remaneat ad hoc caput illi qui rōci eam et ludendo int' se percu-
sunt clericū, nō
Dico 7 exensari et ab hoc Carone mōstrantes manus in clericus
cū consensu superioris in capiendo dūmodo s' t'nd' rōse nō expediant mo-
dū: s' n' clericus p'mittat se quib' capi et duci capiens autē ad
huc calie vel pugno vel alio modo ipsū p'usserit exatus est.
Imo si clericus det canthōnē fidei nō rōia, quod nō s'it obidire iusti-
tiā nō p't capi aut duci nē nisi aliud postulet excessus exome-
tas vel alia cāa r'abi'lis ut habet in cap' si clericos de sentia
exat' in 6.

An cano n'is t'q' comprehendit p'for p'ontiente

Quasit
14

etiam mandantes et consules
Decidū est si verba can' p'cise considerat plana est respo-
sio negativa cū illi s'pp'rie et in rigore manus mōl. nō in-
neciant et iuxta sup'dictas regulas b'p' ad iosa r'et'ri'ngendū sit
ad rigore uerborū

Dico 2 xilominus alia o'ia cura donec Carone latius ip't'plare
et ex'p'ho nē addere ad d'ictas et personas, ita cap' mulieris &
illi uero cap' cū quis de sent' exat' in 6. et cap' quante eode' tit.
quā sententia cū p'bet curēt. nam s'irus s'm'it' et alij et
Epo amplector.

Secunda pars canonis.

Pars 2

Verba huius partis hae sunt. Et nullus eporum illū p'ponat
absolueri nisi motū n'pente p'culo donec ap'lio conspectū
p'ntetur et eius mandata suscipiat q' uerba continent p'p'ria
r'seruationē cō' suspensione seu ablatione iurisdictionis ita
ut qui sine Papa licentia delegata tentant ab hac censura
absolueri nil fuerit, quōnis ante ita sit hnt t'z capus non
p'nci in quibus alius et quā pontifici fuerit ab hac censura
p'solueri qui clericū p'usserit de quib' antiquā ap'amus
necessario p'uis exat' nandi sunt modi seu species iniurca
nā pro ut hae mōia nō n'q' fuerit magis minus r'seruata

erit percussio clerici:
 Quasi 25 Quando delictu dicitur bene quando mediore
 quando grave seu enorme et omnis absolutio
 pertinet ad papa omnis vero ad iud. catholicos
 Quo ad q dicitur e hoc ponderandū esse arbitrio boni viri
 propterea dico haec oia tria membra regere possessionem
 q sit sufficientis ad p m. alias haec censura no incurret.
 De possessione enormi habemus exempla in Cap. cu motu de
 test. exat. ubi dicitur enorme possessione ex dupli capite
 notandū esse: 1o ex quantitate nocenti, de quo duo exempla
 referit. 1o q ad mutilatione membri, vel effusione sanguinis
 ventu sit. ubi 1o no fit mentio occisionis quia haec enormi
 tas ex se nota e. 2o quonia nox multo potius simpliciter
 infirmat ad enorme ea poss. Sufficere abcessio ne minime
 membri. Addit Nam enorme lesione reputari et in inutile
 vel quasi inutile reddi membru, ad san. inuim obtendū
 et recte. In altero membro de sanguinis effusione potius
 intelligendū esse si sit in notabili quantitate et quod ex uel
 mentio lesionis efflauerit. tit. n. hoc sanonis, ut facile statuit
 ex raptione pelliculae, addidi ut profusio proveniat ex
 gravitate lesionis si n. putiamh naves pt et lenicula possio
 ne magna copia effluere no ta ideo erit enormis; pt iten
 ex nimio pelli racione multu sanguinis effundi ex
 malitia percussio, ob quod ad erit enormis percussio quia hic
 effectus tit se quasi paccidens et no auget gravit. percussio
 sicuti contra no censetur eror: percussio si membru inflata
 grave sit si fluxus sanguinis arte vel industria impediatur.
 ut flagellare clericu, vel fuste percutere cu ingenti do
 lore, gravis erit percussio et si sanguis no effundatur.
 Alteru caput enormis percussio: est dignitas pona percussio
 et ponunt in Cap. C. duo exempla epi scilicet et Abbatis quibus

et respectu horum regulari quantitas proportionata ceteris
 possunt et hi tam leniter puniti ut non reputentur enormis
 punitio. Ita vero de his q̄ de enormi punitio: in aure inveni
 mus proportionatim indicandū erit de punitio mediocri et leui
 dicitur q̄ dicitur oritur non habuerit non erit enormis: quod
 si multa distauerit ab illis leuis censetur si autem parum
 mediocri huius potius

Dico 2 si punitio leuis sit iuxta dicta potest episcopus in re suo absol
 vere, imo et inferiori committere potest tate ita omni sumis hoc
 colligitur ex cap p̄uenit de sent ex. non uero possunt id
 plati episcopi inferiores et hi iuris: quasi episcopi habeant: idē

Dico de platis religiosorum

Dico 2 in punitio: enormi solus Papa regularit absoluit
 ita Cap h̄gs suadente.

Dico 3 in punitio: mediocri regularit et absoluit solus Papa
 et legatus à latere, episcopus autē non nisi sint p̄one prima
 p̄bata de q̄bq̄ statim

Dico 4 distinxerere q̄ sit leuis, med: uel leuis, religio in
 arbitrio iudicis eccl̄ici, quo ad forū ext̄nū quo ad int̄nū uero
 et de hoc iudicare uix prudens et doctus, nā hoc magis pen
 det à prudentia quā iuris: quare in iho foro p̄prie quis
 distinxerit ut iudicium terre quatenus sit dante letae.

In quibus nā casibus p̄one q̄dā sint p̄uilegi *Quæsit*
 atē ita ut à medicis, int̄dū et ab enormi clerici *10*
 punitio: ab ep̄o uel alio absolui licite ualideq̄ possint

Dicendū ē 17 esse eiusmodi p̄onas huius uerby contentas

Regula mori sexus hostis p̄ux officialis

Delictiois moris aeger senexq̄ sodalis

Fanitor al̄ t̄p̄d̄n̄ dabini cūp̄ leuis rebus

Debilis absolui sine sedē sumia merentur

Regula significat regulares seu religiosi quare si religiosus
 religiosus p̄uenit em̄de monast̄ t̄nis potest absolui à suo p̄bato
 Cap̄ monachi de sent: ex: 20 si religiosus p̄uenit clerici in

Sacerdote absolui ab epō Cap eodē. 3 si talis peccatio sit
 religiosi alterius monasterij absolui et à plato istius monas-
 terij cui iniuria in subdito illata sunt siue illa monaste-
 ria sint diversa siue nō, ut recte docet Guarehy disp 22
 lect 2 & 71. 4 clerici simul nivesales et sub uno testō dora:
 possunt absolui ab epō Cap quoniam de iur: et honeste dicit,
 idē dico de monialibz. et dicitur hac tenus dicta intelligi deat
 de pecc: nō enormi, nā in tali nec Abbas suos monachos nec
 Epus pōt absolvere sed debent remitti ad Papā exceptis casibz
 nō possunt ore adverte ta oī tere religioles habere primi-
 legiū ut et in enormi possunt absolui, ne a penialy istis porta
 ad napanōn vel apostatandū et quod de subditis religiohis
 dictū ē pari iure intelligendū de flatu in in tali casu sit
 Suf v e.

Mors. id est mortis periculum ita canō si qd suadente quod ante
 periculum mortis intelligendū tā de physico quā morali
 Sexus, quia enim muliere absolui pōt ab epō Cap mulieres.
 eo quod mulieribus multis ex casu napani nō expedit
 Hostia id est ea quis sit capitalis inimicitias ob quas neqz hinc
 pōt nō se solvere Papa. et hoc nō tm intelligi de inimiciis
 pīnatis sed et de hostibus fidei ubi moralit periculum raminat hinc
 Et hoc impōnerat arbitrio nisi prudentis
 Pueri impuberes qui doli capaces nō sunt absolui possunt
 ab epō.

Officialis significat iudicē vel apparitorē principis q occido
 lumbā nō animo occidendi sed casu aliqua tm culpa peccat de
 reū et hunc absoluit epus in pōnt: Ieni vel m dicitur in
 granibus Papa.

Delitiosus intelligitur p niri nobilis et potentes qui non
 possunt hinc dīa relinquere sine pōnto. 2 delicati capite-
 tes ad sustinendū labores itineris utreqz absolunt ab epō
 qui tā prudent diuenerē et qui tā delicatus sit ut non
 possit ire romā.

Inops arte scil: uel opificio et huius ab episcopo absoluitur ne eo
 pax uxor et filii mendicare. Quod si uero non sit arte inops
 sed medicus nobilitate DD illi et mendicando in Roma
 sed et huius prudentiae locus est:

Aeger scil: quatenus corporis inopotentia impeditur ab episcopo ab
 solui potest. Nam cap 27. n 88:

Senex. ob periculum quod talis ratione atque uicere est
 huius huius uidetur tempore n. periculum est huius officii
 ut notat Angel. v. exeat r.

Sodalis intelligitur uide de quibus diximus casu 10. n. 7.

Janitor qui scil: preterea sui officii deiectione non exerceat pontif
 absolui potest ab episcopo suo. Differunt huius casus 6 q. sunt officialis
 quia ibi penitus est casualis huius uero intentio et ar
 As tridus talis est. qui sui iuris non est ut serui filij
 mihis qui in duobus casibus ab episcopo absoluitur nisi eorum exaltus
 sit enormis. p. si in fraude delinquerit iudicio subtrahendi
 se ab obsequio domini. 2o si dicit hoc ipso gravem damnam acci
 perent sine sua culpa id intellige de uicinis q. in fraude
 uxoris romam irant.

Unius illi enim de quo fama publica est quod deiectione penitus
 rit et in laudum est huius nominatum exeat

Causa idem quoniam. huius iusta causa non uandi romam uel legatum
 potest absolui ab episcopo cum duabus conditionibus scilicet ut sit laicus fiat
 deiectione in iura passis 2a ut uideant quod sublato impedimento
 eundi romam uelit se. Pape placere iudicabit de hoc uix doctus.

Leuis iustus quia lenit. penitens potest ab episcopo absolui
 Debilis id est membrum destitutum uel fractus talis huius claudi
 caci et hoc absoluit episcopus et hanc omnia de se creatura reserua
 ta Pape in iure.

Secunda exeat reserua. s. Pontif. in iure habet in cap
 dura de crimine falsi. Exeat a diocessano eo quod habuerit uic
 ras falsas Pape licet eas in iuranti dicit non destruat et resignet
 mittendus est ad Pape pro absolutio ne

2

3 Tercia excoatio habet in Cap. hñifi: de sent. ex: ubi excoat clerici qui sunt et sponte participant in divini in ecclia qua alibi cu excoato a Papa. Ad hanc censuram nec inchoanda est qd requiritur: 1o ut participans sit clericus et ut participet licet 2o ut sponte: 4. ut cu excoato ab ipso Papa. s. ut participet cu eo in divinis b. requiritur hodie ut talis excoatus a Papa sit denunciatus inpta excoatione: martini. 5. q. incipit ad emendanda sed. q om conditiones necessarice sunt ad hanc excoat. inchoanda

4 Quarta excoatio habet in Cap. Ina nos de sent. ex: q. 10. in incendiariis excoatis, et denunciatis, pter qua in articulo mortis Nota circa hanc excoatione quod licet alij usunt incendiariu loci sacri hoc est ecclesie vel domus alicuius religiosi excoati et incendiariu vero locoru profanoz no esse ipso iure excoati, sed excoatione q epum, et postquam q ipse excoatus e no posse amplius absolvi nisi a Papa. Verior tñ videtur sententia Navarra. Cap. 27 n. 94 et Cuiet: v excoatio cap 22. incendiarios nec in hoc capi vult nec alibi esse excoatos de facto, sed in quod talis excoati et denunciati ab ordinario, no possunt absolvi nisi a Papa, quod intellige de sacro et profano loco, et est mulier incendiaria sit denunciata.

5 Quinta excoatio habet in Cap. conquesti: de sent. ex: ubi excoati ppe spoliatione ecclie cu effractione, post denunciatione absolvi si sunt a solo Pontifice. Nota 1o quod dicit emendandi licet excoati spoliati: ante denunciatione absolvi possunt ab epo, si sita fuerit usunt parti laice, ut dicit cap. comp. si in excoati semel fuerint denunciati, no possunt amplius absolvi nisi a Papa. nota ad hanc regu. 2. q. 1. cond. 1. ut offringat ecclia? ut res ecclie spoliant. Porro effraçtio ista no tantu significat portu riberatione, sed et suffractione parietis fraditione fenestra, serae, hostij, cardinu, nestru, resti ecclie, nec ne esse e ut ecclia spoliat dicitur bonis, sed sufficit qm racione, nall fuerit prave. nota 2o ecclie nomine honorificari monast: collegia et alia edificia pia, imo et ecclias no consecratas, modo autoritate episcopi edificata sint, ut dicit in Cap. ad hoc de domibus religios: pri nata autē oratoria, et alia loca, hic no comprehenduntur nisi s. nardi. l. 2. § 4. s. 6. et 7.

Septa excoctio proprie in cap fundamenta de elect. in 6.
ubi excocti eligentes in senatore capitaneu, aut patricio romano,
hinc in curia Papa, potente aliquo, hinc in imperatore, rex, comes,
vel in aliis quibuslibet, inde Sacerdum lib 3 de censuris § 20.

Septima excoctio est in cap quicunq;
excoctur ubi qui alicui dant facultate in finendi, nuptandi, ca
piendi, p[ro]bans aliquas, aut eam facultates, eo quod tulerint
sententia excoct. contra reges, principes, barones, aut contra quos
libet illoru ministros, aut contra alios. Ma[ri] huius Canonis §
Sacerdotiu quo laedit libertas eccl[esi]astica quantum ad opus p[ro]mulgandi
et exequendi censuras eccl[esi]as inde dicit v[er]o excoct. Sacerdote.

Octava excoctio est in element multoru de hereticis ubi
excoctur om[n]es inq[ui]sitores, inferiores ep[iscop]i qui o[mn]i, gratia, amoris,
lucris, aut comodi temporalis, contra contra iust: et ob[er]ia om[n]i
tuat procedere contra p[ro]nitate hereticam aut ex eisd[em] causis aliq[ui]
heresia inposuerint, inde Sacerdote tit 25 cap 17
Nunc cap 27 a 20.

Nonna excoctio habet in de ment[is] a religio[si] de p[ri]uilegiis
ubi excocti religio[si], qui hinc ex p[ar]te licentia p[ar]ochi p[ro]sumunt
sine clericis, sine laicis ad ministrare sacramenta eucharistia,
vel ex[er]c: nact: vel benedicere nuptias. Ma[ri] huius excoctio[n]is
est usurpacio p[ar]ochialis officii. Nota hunc Canonem p[ro] comprehen
dere om[n]i religio[si] cuiusq[ue] religionis approbat[us]. 2 requirit ad hanc
excoct. ut dicta sint circa clericos laicos, na[m] q[ui] h[ab]et ministrant
aliis religio[si] et alterius relig: no[n] officere h[ab]et hoc capore, de
DD comit apud Sacerdum, lib 3. cap 23: § 28. et patet t[ame]n quia hi
Canonis facti sunt in fauore sacerdotu: p[ar]ochialis, t[ame]n q[ui] nomine
dant: in ma[ri] stricta ad minuat religio[si] bene t[ame]n in fauorabili.
3o requirit ut ut h[ab]et sint ex p[ro]sumptione, unde si q[ui] religio[si]
ex p[ro]stantia, vel opinione reatib[us] p[ar]ochi hoc fuerit
no[n] inuenit in p[ro]cessu hanc excoctio[n]e 3o h[ab]et censura in
om[n]ib[us] ad ministrando eucharist: in arch[iep]iscop[atu] mo[n]is, et si no[n] ad h[ab]it
copia p[ar]ochi, ratio e[st] quia eucharistia no[n] est sacrament[um] necess:
p[ri]uilegiu[m] in oppositu[m] t[ame]n societas Jesu.

p[ri]uilegiu[m]
Sacerdotu[m].

10

Decima exco[m]muniō habet in clero: cupiant t[ame]n: de p[ar]tibus
ubi exco[m]muniō b[e]n[e]d[ic]t[ur] religio[si], et clerici seculares, iadventus homi-
nis ad p[ro]vidend[um], et iurand[um] vel fide int[er]posita, vel alius p[ro]v[er]bi
modo de eligendo apud ipsos sepultura, acta si religio[si] vel
clericus ad eius modi sepultura eligenda iudicet bonis verbis,
sed nō ad novand[um] nō iuraret hanc censurā. Nec q[ui] in-
iuraret ad iurand[um], sed ad apud eandem iudicatis, nō nec is
qui iudicaret ad novand[um] in sua, si effectus ad sit h[ab]itus, reg-
n[us] dem[um] temeritas

11

Undecima exco[m]muniō est in clero: p[ar]tibus de exco[m]muniō. ubi exco[m]muni-
ō in temporalibus co[m]munes aliquē ad celebrand[um] divina officia in
locis interditi, vel in terris ipsis oppositis. ita 2 q[ue] voce p[ar]tibus
vel locis co[m]munes co[m]munes populi, ad missa audirenda in tali loco
30 qui prohibent, ne exco[m]muniō vel interditi orb[em] eccl[esi]e eniciant, quā-
dā p[ar]tibus divina. Maā huius c[aus]e est s[er]vare legem quo
offendit eccl[esi]a libertas in d[omi]ni officio, q[ue] cultu[um] divina exco[m]muniō
claudunt et interditi: Disp[on]t:

De casibus reservatis. s. P[ar]tibus in exco[m]muniō:
vari infortis

I

Septē potiores sunt tales exco[m]muniōnes. Prima exco[m]muniō est
co[m]muniō certam in exco[m]muniō: p[ar]tibus de sepultura q[ue] in capite de h[ab]itu
ubi exco[m]muniō or[is] et epi, exco[m]muniōnes mortuos ad eos co[m]muniōnes:
aut eos in frusta seu m[em]bra in co[m]muniōnes aut in aquis co-
quantes ut ossa carnisq[ue] denudata de ferant et sepeliant in alio
loco. Maā est crudelis manitas in humana cadavera ad q[ue]n-
iurand[um] p[ro] opus ē ut dicta fiant corpori mortuo 2 ut h[ab]it
defunctus fuerit in terra xp[ist]i nom[ine] quia si in infidelium ali-
nō ē s[er]vare locum ad sepeliend[um] nō cadere in dubia p[ar]tibus illa
faciens q[ue] ut hoc eo fine fiant ut cadaver alio de ferat ad
muland[um], quare si quis faceret, id ex odio, vel ad co[m]muniōnes
caris ex publica utilitate vel ex sup[er]stitio: vel ad accipienda
sunt ut sit in anathemā, vel luctu exco[m]muniōnes nō
afficeret hoc canone. Subiunct[um] in textu et mandantes si
mandatū ad execut[um]: p[ar]tibus et sufficit quia dicta est: p[ar]tibus
ad hoc co[m]muniō

Secunda exceptio sit verban 4 in extra: ja de simonia
 ubi exant ois dantes nel recipientes aliquid temporale p
 introitu monasterioru q modu pacti et conventionis. Nota
 pro intelligentia huius ca: exant hie tra dantes et accipietes
 ex reali pactione aliquid temporale pro admissione ad religionem
 licet in ceteris simoniis requiritur pactio ut sup vidimus in ma
 de hin: ex quo fundamento Thabes jo quoties aliquid sponte daly
 et accipit pro introitu religionis no affici hac censura quia
 hoc se malit no est hie potius pmissa. Porro sponte dare si
 significat quidq daly sine pactione tacita nel expressa, unde qui
 aliquid daret nel acciperet sinistra sal. pro suffragio pstanto
 in favore talis pbonae ut in religione admittat in hunc ca.
 no incidere. Et habes quod quotiescuq, aliquid daly nel acci
 pit no pro ipso introitu nel receptione sed in sustentatione
 qui ingredi h ut quia forte monast. exant no incurrit hac
 censuram et si pactu interdicit ita Nauis cap 27. Caet scilicet
 solus et alii apud Suardu scilicet 5 9. ratio quia in nature
 id exigit nec q tunc temporale pro spuali id extendit solus
 ad monaster. dines lib 9 de inst q 6. a. 2. ad 4. pbabili qd
 ratione speculativa sed in extrema consideratione ad et Canonibz
 q in re morali sunt maioris ponderis, certe Dicho in 22
 q 200 art 3 ad 4 hoc asserit cu expressa limit. si monasteriu
 sit tenue et no sufficiant monast. opes huc facit Cap qua
 pro q 2 caa ja ubi Boni facinus phibet ois eiusmodi alio rei
 nisi sublidij gratia et Cap quomda de simonia phibet eiusdi
 receptio et sub ptepta paupertatis dicit ante pteptis paup
 tatis dicit Suardu quando paupertas no subest, quapropt quo
 tiescuq monast est opulentu omnis sit: te falsus est et factus
 atq, adio fornicatus si monia ex qua censura huius ca: contrahit
 si dicas esse eouem pragim in monasteriis pstanti monialiu
 mo et inuoru, ut nemo recipiat nisi cu promissione et
 pacto solvenda dotis apud moniales nel aliud dandi apud ni ros
 Pro hunc usum in re ipsa esse gravem abusu nec facere eiusmodi
 nel datione nel accept: in foro cofrae securu, quamvis et dicit

Accipietes
 aliquid pro in
 gressu in Re
 ligione

possit accipi hanc et dari sit: sustentationis, ubi vero hic
titulus locū nō h̄t, nullus est locus vel occupat: vel traxerit.

3

Tertia excatio est Pauli 2. de sim: q̄ incipit cum de
h̄stabile ubi excat̄ oīs comitentes sine dando sine accipiendo
sim: in oratorum vel tractatorum et rursus in mediatores. Nomine
beneficij ueniant postulatores electi: contra: et quibus prouij
hōnes ecclesiarū morant: dignit: et officiorū. de prioratus
quod ianatus q̄ sunt flatiores apud mendicantes, in quibus
tā dantes quā accipientes et mediatores hunc canonē incur
runt de quo nos plura disp de sim: et Crid 1111 eq cap 24

4

Quarta excatio est Martini 5. de regularibz q̄ incipit
nam ambitiose ubi excat oīs feres mendicantes sine speciali
licentia Papae transientes ad quacūq̄ relig: exopta carth
ensi, et et admittere illos. hic canō est clarus tū adage
tendū est inu extendi rā ad religioſos societ̄ Jesu nō tū p̄fessis
sed illos et qui post beatitudinē nominatus tū nota simpliciter
emiserunt si illa deserta abq̄ licentia dicta transiant ad
alios p̄terquā ad carth: nā et hi auctoritate aptica scripti
sunt in numero mendicantiū mpta dederunt 2ij s. anno.
Gregorij 13 annis 1582. et 84.

transientes
ad alia relig.

5

Quinta excatio est Sixti 4. in extranag: promissa
de reliquiis sanctorū ubi excat̄ tā dantes peccare non: in
qui dixerit B̄rigrine fuisse cocepta in p̄orig: quā qui dixe
rit peccare mortalit̄ en, q̄ oppositu tenent. Hunc canonē
confirmavit Crid: 1111 s. in decreta de peccato orig: et 1111 s.
in extranag: q̄ incipit sup̄ exenta q̄ in ordine est 119.

ceptio
orig: mar:

6

Sexta excatio est Bonifacij octoni in extra: ja de sent
excat: q̄ incipit excat̄, et postea inuonata est à Greg. 13
in propria extranag: q̄ est 10 int̄ ipsius constitutio n̄ anno
74 die 8 Nouib: et fere contra illos q̄ in romana curia in
negotij tā gratia quā iustitiae aliquid dant vel p̄mi h̄nt ut
obtineant id, quod quaerunt, cōphendit hic canō primo dantes
2 recipientes 3 quocumq̄ modo intercedentes faciendo auxilio.

De hac re scriptum integrum opus. M. Natus to. 2 opera eius.
Septima executio est Sexti q. in rubrica de poenit.
et cont: q. incipit effi. dicitur qua profert in eos qui abtol
unat a casibus specialiter Papae reservatis q. sunt s. ista
nota. 1. peregrinationis in Jerusalem. 2. roma. 3. copostellana.
4. religionis. 5. castitatis. et nulli sextus hos casus temp. iatel
legi exceptos in facultatibus q. interdum dantur a Pontificibus
ad absolvendum pluarie et cu. poenit. generalis clausula de
casibus Papae reservatis et notoria commutatione, et quod de
absolutione dicitur e. id est intellige de commutatione.

7
Quinq. Casus
Papae reservati

Classis. De executionibus s. Pontifici reservatis Class 2.
in extra uag. recentioribus necdum viri insertis

1

Prima executio est illa q. sumit ex quodam motu proprio
Pij s. cuius initium e. regularium pluarum et est 22 cont.
huius Papae ubi Pius exeat oes feminas q. impediuntur
monast: Carthus: et quoruncumq. regularium sub preceptu lice
tia seu virtute facultatum apostolicarum quas Pius idem renovat
oes, limite huius constitutioni edidit Greg. 13 anno 1575. id est
Junij et est 36 cont. ipsius. Iterum aliam edidit anno. 81
q. incipit dubius q. emergnat 23 de Decembris q. est 78
eiusdem in ordina. in qua declarat prelatos quoscumq. regulares
aut Epos quibus tributa est facultas ex officio impediendi
monast: monachum ea nisi non posse nisi in casibus necessariis et
nunquam hinc commutata seniorum et religiosorum pluarum. Contrafa
ejentes pro sa. nica ingressu cathae interdiciuntur pro 2a suspensi
sunt munere pontificati, et a divinis, deinceps vero ipso facto
abiq. alia declaratione exant. Regulares vero omni officio
ac ministerio prelati exeat. Aliter incurvant a. m. h. ha
tus in Cruid. sess. 25 de refo: cap. 5 de reg. et monialibus.
et nos pluma de hac re diximus disput. sa. de statu religiosorum

Inpedientes
monasteria
monialium

Secunda executio fertur et a Pio q. est int. constitutio
ipsius ordine 87 et incipit intolerabili q. fulminat in illos
qui committunt orime. h. moniaca confidentie bene factalis.

2

quae quidem constitutio pluris modos confid. includit potiores t
 duo scilicet quando accipit beneficium ab aliquo sub confidentia q
 postea vel eide res titulat vel dabit alteri ipsius amico vel fr
 atris salte illius beneficii aut eorum pars vel pensio et modus co
 fidentiae est si collator conferat beneficium quomodo narius
 aut si patronus est laicus presentet vel elector eligat ali
 que ea condit. tacita vel appda ut is postea confirmatus e
 lectus vel presentatus conferat fructus totos vel parte eoru
 ad alit: vel voluit. contentis vel beneficio cedentis aut
 alterius emmissiq. vel et ut pro arbitrio eoru de vel alte
 rius disponat de beneficio contra iuris ordinat. unde plu
 ra in dup de fru: et Naum cap 23 n 209.

Disputat

Disputatio

De casibus seu exceptionibus nulli in iure
 reservatis cap quod idem est de exceptionibus
 epo reservatis.

Casus seu exceptio q. fertur in iure communi et nulli reservata
 relinquunt ordinariis obblata et hoc significat locutio ista
 exceptio nulli reservata id est soli epo. nec hoc. Talis porro
 casus in 3i suat differentia p. quida reservata epu ipsi
 in re, quida generali ecclesiae consuetudini 3. quida specialiter co
 munitate seu cont. hospitalu spatium pro exigentia locoru
 et omni quas quisq. epus sua cura commissas sit, hic complete
 mure tm exceptionales duplicis prioris generis na casus 3i ge
 neris explicari nix possunt cu alii et alij in alijs et alijs epa
 tibus reservantur satis vero e. impicere constit. haddales emissiq.
 die. c. 3i

1 Prima exceptio nulli epo reservata habet in elem: unica
 clericus de cons. et aff. ubi exeat v. clerici in sacris ord: constituti
 dinatus nabimato: contententes, nota no posse in hac exat clericu prendere
 notiu a tradipnorantia nisi forte talis esset ordinatus in amentia vel bno
 vel raba pabret: te no etat locus huius porre ut ex comm

Summ: ordit saizus lib 3 cap 22 n 21

Secunda executio habet in extranag. 2 Pauli 2. sub tit: 2

de rebus ecclia no alien: ubi general clerici et religiosi q bona ecclie vel alienant vel ultra triennium locant aut hypothecae aut fundo subiciunt, et talis alienatio locatio hypothecae in casu conditio ipso facto nulla est, et pterea bonu p dicitur a

Qui locant bo na ecclia ultra triennium.

emphiteutes eandem exactione incurrunnt. Nota quo ad emphiteutes esse casus in talis alienationis. 1o est locationis et conditio: intra triennium. 2o est emphiteutis: in tribus his condition:

1o in casibus iure pmissis 2o in bonis ab antiquo dari solitis in emphit: 3o in emphyteuti utilit: ecclia 3o casus e alienatus fructum qui servando servari no possunt ut frumentu vinu et similia, docet stans cap 27 n 249 hanc extranag. in paucis locis esse recepta quare consulenda e praxis. et videt ill 25. cap 11. 3

Tertia executio extat in cap no magno per el Cap sup epe

onta re de vel non: ubi episcopi ou religiosi tacite vel expresse

professi de claudis suis episcopus ad audiendas lepes vel phisico

id est medicina, ubi nota religiosus ad incurrendu dicta can: debere studio m pratu episcopi dante no de se dicta studia in no

naft: audiunt vel abstrahunt in hunc canonis. nisi quis exi

ret no intont: audiendi has scientias et ultra 2os menses q

constituunt in dicto canone, sed ex alia honesta et ratabili cau

et postea audiret has scientias no incurrerat hanc poenam

nisi postea mafata mente maneret principalit extra nonat

stadio audiendi has scientias, ite h exeat quide studio ista on

diendi et audiat sed infra duos menses ad otornat: revertat

no incurrit quora omni ratio e sapius in dicta reg curis ga

nera legis struete accipienda te

Quarta executio est in cap pculosa ne cler: vel mona: 4

in b ubi episcopi ou religiosi professi temere dimittentes habitu

sua relig: in scholis vel alibi, de hac re plura dixerunt in disp

de statu religiosoru, interim ut magis intelligat nota ad hanc

can: regri so ut temere dimittat q est sine cau ratabili q

a bono et discreto viro expendi et ordinemus enim le. dimissio

ni habitus aliquando sine p fieri atq adeo no esse temerariu

Religiosi ex claudis executus

habitu dimitt entes

Nota 2 magnū esse diuine int abicatione habitus et eius dimissione, ut ut loquy suarū dnp 29 sect 4 § 27 aliud ē habitū dimittere et aliud ē habitū epohare. Absctio dimitthi ad nitandū hanc abū ut vntus sū nō ex tunc habi sū deperat ex eoni doctrina certa ta est peccare religiofū ad faciente extra hanc causā. Valeptia to 3 dnp 1 q 12 p 1 Panes suarū et alij notuat talo epāt. iacurere quando ita abiconit habitū aut nō apparat religiofus et illis qui famdū ritur en ipso conuersaatur licet emā nō dicit hāt habitū māaliter en illū potet dimitthi ta formaliter hoc nō ut nō possit pro religiofū cognosci ut et nos le diximus.

Jam nero quo ad dimissione habitus ad fringendū ē aut nō dimittitur en intant: nō reassumendi, et te si manet religiofus en illo pposito, quomōdū ut ratio scandali v g quā ex it sine habitū, nel et nūdy ut ipso monast. a te enlarēby sine illo et sic pter. p. m. nō mouit exationē mo hā incedens in ipso monast. et vere sspōtata: si nero mō hāt mente et resumat habitū antequā nascat scandalū te sine intra sine extra monast. effat nō mouit exationē. qd eo dimitthit habitū en intentione resumendi illū et te licet habitus debeat ad eo esse aane pū offitū monachi ut in quocūq; loco et in lecto ubi nō debeat ut dicitur in Cap nūda 20 q 1 et Cap sanctim: dist 24 si tū hāt cū rābi hū dimitthit te nō peccat talis, nti qui metu latronū nel cūa vntri mit. en dimitthit. Nota 3 quod licet dimissio sit en peccato si ta nō sit en p. m. nō mouit hanc pona ex pta

Dimittitur habitus en tal signa finit at pullia querat balceat piscetur natūm dormiat neq; dormitur nel quiescat. addit hū Cūct: v exatio cap 62 quod dicit hūc 15 e. iude. habitū et p tota die domi manendo, nemi nūq; se conspicere nō exhibendo nō sit exiatū.

Quinta exatio est in dem: ja § quia vero de statu no. ubi exant simplici monachi et canonicū req: qui nulla admi nistratio ne habeat sine licentia speciali platorū hōrū car rant ad vrias principū licentiarū aut sine placis dānū in

nisi infra mense excessu prepaauerint. nempe hec ambu ex
cat: no tm na epales sunt, sed papales reservata papa in bulla
uena dni

9) Nona excoatio habetur in cap. acquiris d'sent. ex. ubi ep
canh ois qui faciunt seruari Statuta edita et consuetudines
introducunt contra eadem libertate. 20 illi qui no fecerint de
lexi de capitularibz (id e libris in quibus Statuta scribuntur)
infra duos menses si sciuerint. 30 ipsi Statutorum et scripto
res Statutorum. 4 et potestates consules rectores et iudicarij
et omni in quibus huc uel edita uel seruata fuerint. 5 ois q
en ista indicare conuenit, qui indicata in forma publica
redigunt. Hec excoatio quatenus conuenit in excoatio in bulla
uena et reservata papa. Ita pro ut alias actiones coplecti
no e reservata uide nam cap 27 n 20 uericulo 23.

20) Nona excoatio habetur in cap. nico de his q in rebus fidei
in a nbi epianh ois qui q mmi uel meti extorquent Episcopi
uel reuocant alicuius confessione fulminationes et tales absolutio
sine ab excoatio sine huius sine intulit: et tpto facto nulla

11) Decima excoatio fit in cap. ex. q de inmanit ois
ubi epianh ois habentes epim temporale interdicentes suis
subditis ne platis aut clerici qcuq merentur aut ab eis ipsis
aliquid emant. de hac syl. v. excoatio q n 50 § 33 canit v. excoatio
cap 23.

12) Undecima est in clementi unica de usuris ubi excoantur
potestates, capitanei consules rectores iudices aut alij officia
solubio v. iure. qui quara cuq conitatu qui facinorosi sunt distant Statu
ta qbz scripti ut solubant usurae aut solubant no res titulu
cu repellant: uel qui sciunt indicant seruand in illa, uel q
enimodi Statuta hactenus edita de libris conitatu ipsorum
infra tres menses no delinuerint hi sup hoc potest. hat
uel demu si ipsa Statuta aut consuetu: nisi Statuti habi
tes quopro modo obseruari preceperint. uide suant. sect 1 § 20.

intelligunt de extimul: proprii manibus sicca talium ab
alio non ostenditur dicitur potest nec sufficit id tunc ab
gramm. Nans, cap 27, n 133. Quare, l. 46 42

17

Decima sexta executio. habetur in extranag. Pij 4. q incipit
benedictus Deus, ubi exantibus ois psumentes eadem commentarios libros
plossas scholia, aut int pretationes suas speciales. 30 Crident: decretis
quod si aut aliquid obscurius dictum aut statutum sit, quod int pretato
re exeat, id totum sibi declarandum Papa reservat. Sixtus vero v.
anno 1587. Statuit in bulla q incipit emensa ceteri Dei, post talis
Pontificis instituit ordinatione congregacione, ex certo numero card
natum, pro intpretatione et executione concilii, qui vulgato nomine
ia cardinalis congregacionis dicitur, et quidem intpretatione de re
torum qua ad doctores fidei spectant sibi Papa reservant. Cardinalis
vero impartit facultatem intpretandi, si quando in his q de morum
reformatioe, et ecclesie iudicis, et aliis, huiusmodi statuta sunt.
difficultas emergerit consulto in R. Pontificis, ubi notandum est hac con
titutione DD. professores aut scriptores, qui aliquando in publicis lectio
nibus verba concilii intpretantur, quando absq. ulla confusa pie
tate, et humiliter sua
et quid concilio conforme sit verbo et scripto explicent.

18

Decima octava executio habetur in sess 25 de res. cap 18, ubi exantur
ta clerici, quam laici, q quomodocumq. ceperint aliqua vel virginem
vel nudam, aut aliam quancumq. honesta muliere, praeterquam in casibus

Cogentes, nisi iure expressis, ad ingrediendum monasterium, aut suscipiendum habitum
habeat ad ingrediendum religionis, aut emittendam professionem, sicut e contra etiam
dicendum monasterium q sancta mulierum, aut virginum no sunt, vel accipiendi
aut noti emittendi quoquo modo sine iusta causa impediunt. Quo rade
spectat auxilium, vel favorem dantes.

19

Decima nona executio. habetur sess 24 de reformat. monast. cap 6.
ubi exantur raptores mulierum, et ois illis dantes auxilium, concilium
aut favorem, et perpetuo sunt infames et oisum dignitatum incapaces
et si clerici sunt de proprio statu deiciunt. Praeter has executiones
inveniuntur multa alia lata in extranag. seu proprii motibus aliquo
rum Pontificum. Verum nil attinet eas referre, cum mihi no constet an
ois sint receptae. sic constat Sixtum plurimas tulisse, quarum aliqua
renocatae sunt alia nunquam ad praxim et usum deductae, oportet
proinde et similibus consuetudinibus locorum consulere, nam an hac ad hunc

Raptores
mulierum

pertineant nō possumus de his certā doctrinā tradere. Quare
 satis est et has hactenus in particulari de casibus reservatis
 tā in iure cōm quā in dementibus Decretis et decretalibus
 et propriis summorum Pontificū motibus disputasse

Ad honorē Dei optimi Maximi
 eiusq; matris virg: Mariæ

Adris

Index
Super oia quaesita de censuris ecclesiis

Disputatio 1 de censuris ecclesiis Communis Classis noica	<u>I</u>
Quaestio 1 Quid sit censura	1
Quotuplex sit censura ecclesiastica quaestio 2: fol 3	2
Quaestio 3 In quo distat tres censurae inter se quoniam fol. 5.	3
Quaestio 4 In quo differant censurae ecclesiasticae fol 6	4
Disputatio 2.	<u>2</u>
De prima ecclesiae censura quae est excommunicatio classis 2a	1
Quaestio 1: quibus nominibus haec censura aperietur et unde prima eius origo fol 7	2
Quaestio 2 An excommunicatio sit de iure diuino uel humano tantum fol 9:	3
Quaestio 3 Quid sit excommunicatio fol 10	4
Quaestio 4 Quid sit maior qd minor excommunicatio et de diuisionibus excommunicationis fol 11:	<u>Clas: 2</u>
Classis 2a de causa efficiente excommunicationis	5
Quaestio 5 Quis possit excommunicare fol 13	6
Quaestio 6 Quae requirita debeat habere is qd excommunicat fol 14	7
Quaestio 7 An possit excommunicare epus electus et confirmatus etiamsi non sit sacerdos fol 15	8
Quaestio 8 An epus possit excommunicare suu subditu ut ipse priuetur suffragiis ecclesiae et ab ipso excommunicatus a tota christiana nitatur fol 16	9
Quaestio 9 Cui nam iure uetitu sit excommunicare fol 17	10
Quaestio 10 An possit foemina excommunicare maxie benedictinalis	11
Quaestio 11 An quis possit excommunicare homine no sibi subditu: 18	12
Quaestio 12 An excommunicare qs possit suu subditu in locu sibi n subdito	13
Quaestio 13 An quis possit excommunicare seipsum fol: 19:	

14 Quæsit 14 Qualis potestas regatur ad excommunicandum
et quomodo debeat esse affecta fol 20

Class 3a Classis 3a De subiecto excommunicationis fol: 21

15 Quæsit 15 An possit excom. uniuersitas civitas monasterium &c.

16 Quæsit: 16 An possit excom. mortuus fol 22

17 Quæsit 17 An summus Pontifex possit excom. fol 23

Class 4a Classis 4a De causis excommunicationis fol: 24

18 Quæsit 18 Quænam sit idonea et necessaria materia huic censuræ

19 An excom. ferri possit ob peccatū mort: propriū futurū
uel præteritū quæsit 19 fol 25

20 Quæsit: 20 Quot modis iura iudicent aliquē contumacē

21 Quæsit 21 An excom. ferri possit etiam pro leuibus uel
etiam pro non peccato fol 27

22 Quæsit: 22 An omnis excom. regat contumaciā fol 28

23 Quæsit 23 Quænam forma seruari debeat in excom. cano

Class: 5a Classis 5a: De variis conditionib; et circumstantiis ad
ferendam excommunicationē requisitis

24 Quæsit: 24 Quid regatur antequā feratur excom. fol 29

25 Quæsit 25 An in omni casu excom. monitū debeat prædere

26 Quæsit 26 Quoties excom. debeat præmoneri fol 31:

27 Quæsit 27 An sententia excom. debeat ferri in scripto: fol 32:

28 Quæsit 28 An ignorans se esse excom. sit excom. fol 32:

29 Quæsit 29 Quid faciendū sit iudici post lictā kentē: excom.

Class 6a Classis 6a De effectis excommunicationis

30 Quæsit 30 An recipiens uel conferens sacramenta in
excom. licite et ualide illa conferat et sumat fol 33:

31 An sacramenta penitentia et eucharistia ualide sumi et con-

ferri possint ab excom. fol 34:

De officiis divinis exco p h i b i t i s

- Quaest 32 An excoatus possit publice divina pagere fol 36 32
 Quaest 33 An excoatus possit ingredi Ecclia fol 38 33
 Quaest 34 An excoatus possit publicā concione in ecclia audire. 38 34
 Quaest 35 An excoatus possit cum alijs ire in pessione fol 39 35
 Quaest 36 An cum plures missae eodem tempore alicubi dicuntur
 et excoatus uni interfuit, nō excoatus possit interesse alteri in pximo
 altari, vel alio eius modi Ecclia fol: 40: 36
 Quaest 38 An occulta excoatus possit publice interesse rei divinae
 audiendae vel dicendae fol 41: 38

De suffragiis Ecclesiae:

- Quaest 39 Quibusnā Suffragiis Ecclia prioret excoatus fol 42 39
 Quaest 40 An liceat pro excoato missas vel alias pces offerre. 42 40
 Quaest 41 Qua ratione Ecclia oret in officio tercia sexta maio
 ris hebdomadae pro haeticis. fol 44 41
 Quaest 42 An excoatus denunciatus prioret ecclia sepultura
 An excoatus possit eligere vel eligi ad beneficiū eccliam fol 45 42
 De comunione et consuetudine fidelium excoato denunciato
 nitando et contra
 Quaest 44 Quibus in casibus fugiendū sit consortium et sub
 qua poena fol 46 44

Causa ob quas participantes in excoat: excoati

- Quaest 45 Quando liceat conuersari eū excoatis fol 49 45
 Quaest 46 An metus mortis sit causa sufficiens ad conuersandū
 cum excoato 46
 Class: De absolutione ab excoatione 47
 Quaest 47 Quis possit ab hac censura absoluerē. fol 54 48
 Quaest 48 Qua forma absolutio ab excoat: debeat fieri fol 55:

- 49 Quæsit 49 An possit quis absolui inuitus. fol 56
 50 Quæsit 50: An excoatio eo ipso censetur extincta quo excommunicatus recessit à contumacia: ibide.
 51 Quæsit 51 An possit quis esse excoatus pluribꝫ excoatio: fol 57
 Classis ult: de Excoatione minori eius effectis et absolutione ab illa:
 52 Quæsit 52 Quid sit minor excoatio fol 58
 53 Quæsit 53 Quid ius canonicū de hac excoat statuat fol
 54 Quæsit 54 Quomodo contrahatur minor fol 59
 54 Quæsit 55 An excoatus minori excoat: cum nullū sacramētū recipere possit si recipiat ali quod illud sit verū sacramētū.
 55 Quæsit 56: Quis terat excoationē minorē.
 56 Quæsit: 57 Quis absoluat ab hac excoatione minori: 61
 57

Disputatio Tertia

De Suspensione:

- Classis unica: Quid sit suspensio fol 62
 ca
 1 Quæsit 2 Quotduplex sit suspensio
 2 Quæsit 3 Quis sit minor suspensionis fol 63
 3 Quæsit 4 Quæsit forma suspensionis
 4 Quæsit 5 Qui modi suspendendi sint in iure fundati et usitati
 5
 6: Quæsit 6 Quibus indicis unaquæq; suspensio cognosci possit
 7 Quæsit 7 Quid operetur suspensio his verbis lata suspente:
 8 Quæsit 8 De effectis suspensionis fol 67
 9 Quæsit 9 In quibus casibus incurritur suspensio quando item quibusenq; in casibus excoatione suspensionis incurritur irregularitas fol 68:
 10 Quæsit 10 An suspensus ab officio p̄dicandi vel et à diaconatu fiat irregularis si concionatur fol 69:

De absoluteione à suspensione:

An omnis suspensio cogat absoluteione fol 70:	11
Quaestio 12 Quis possit absoluteione à suspensione fol 71	12
Disputatio Quarta de interdicto	
Quaestio 1 Quid sit interdictum fol 72	1
Quaestio 2 Quotduplex sit interdictum fol 73	2
Quidnam in locali interdicto nomine ecclesiae intelligatur.	3
Quaestio 4 Quana intelligantur oia: quando interdictum 74	4
Quaestio 5 An quando interdictum regnum, provincia, diocesis et in his sint aedificia, villae, castra, pertinentes ad aliud regnum, provincia, diocesis, an iniqua tunc interdictum regno interdicta sint et illa secunda alio pertinentia etiam in illa sint: 75	5
Quaestio 6 Quia ligentur interdictum generali et personale. 75	6
Quaestio 7 An interdictum generali personale ligetur et nobiles. 76:	7
Quaestio 8 An interdictum generale personale comprehendat et clericos et alias ecclesiarum personas fol 76:	8
Quaestio 9 An interdictum populo locus sit interdictus. fol 76	9
Quaestio 10 An cum interdictum populus aliquis interdictus sint etiam illi qui ad tempus ibi habitant pro suis negotiis imbecillitatis fol 77:	10
Quaestio 11: An generale interdictum personale includat etiam pueros ante septimum annum amentes et similes alios.	11
Quaestio 12 An quando vel totus clerus alicuius civitatis vel aliqui ex clero interdicuntur ipsa et ecclesia quae ad hos spectat et interdicta sit.	12
Quaestio 13 An quando clerici interdicuntur veniant eorum nomine et religiosi tam viri quam foeminae fol 78	13

Resp: 4

Class 2. Classis 2a De effectis interdicti tam
localis quam personalis: De primo effectu
Circum divina

14 Quasit 14 Quid iura statuant circa primū effectū 29.
15 Quasit 15 An laici possint intesse divinis tempore
generalis interdicti fol 80:

16 Quasit 16 An tempore interdicti liceat corā infirmis
recitare officium mortuorū fol 81

De effectu interdi: in ordine ad sacramenta:

17 Quasit 17 An et quibus, et quo modo baptismus conferri
possit tempore interdicti fol 82

18 Quasit 18 An sacramentum confirmat: conferri possit ab Epō

19 Quasit 19 Quid sacramento poenitentiae

20 Quasit 20 An eucharistia dari possit fol 83:

21 Quasit 21 An extrema unctio dari possit tempore interdicti

22 Quasit 22 An sacri ordines possint suscipi tempore

22 interdicti et in loco interdicto fol 84

23 Quasit 23 An sponsalia, et matrimonium possint celebrari
tempore interdicti fol 85

De effectu in ordine ad sepulturam:

24 Quasit 24 An et quando seu laicus seu clericus possit
sepeliri in ecclia sepultura tempore interdicti fol 86

25 Quasit 25 An clerici nō tantū tempore interdi. generali sed et
specialis possint sepeliri ecclia sepultura in ecclia specialit
interdicta fol 86

26: Quasit 26 An haec tenus dicta de clericis intelligi in
fidelibus pari modo debeant de religiosis: fol 87

De subiecto et ministro interdicti

Quaestio 26 In quomodo possit ferri censura eccl'ia & interdicti: 26

Quaestio 27 Quis possit interdicare 27

De causa ob qua ferendum est interdictum: 28

Quaestio 28 Quomodo sit causa legitima i'nt. dicti: 28

Quaestio 29 Quid requiratur ad hoc ut alterius culpa et delictum uniuersitas uel locus interdicitur fol 29

De absolute ab interdicto: 29

Quaestio 30 Quis possit absolueri ab interdicto fol 30

Disputatio Quinta de cessatione à

diuinis. Depositione. et Degradatione. 30

Dup. 5

Classis prima Quaestio 1 Quid sit cessatio à diuinis 1

Quaestio 2 Quid sit degradatio quomodo ab aliis differat 2

et quod duplex sit: fol 93

Quaestio 3 Ob quae crimina depositio et degradatio incurrah. 3

Disputatio Sexta de irregularitate: 3

Classis prima de natura et proprietate irregularitatis: Dup. 6.

Quaestio 1 Quid sit irregularitas fol 96.

Quaestio 2 Quae sint species irregularitatis 97

Quaestio 3 In quo statutum est regula ueniendi in uigiliis 3

et de irregularitate. fol 98

Classis secunda de prima specie irregul: de defectu

cl'ia 2:

laurenti nascitur: 4

Quaestio 4 Quid et quod duplex sit bigamia fol. 102

Quaestio 5 An inducatur irregul. pluralitate uxorū p uerba 5

de presenti citra consumationē, hoc est per matrimonium

natum non consumatum: fol. 105

- 6 Quæsit 6 An iterata adulteria fornicationes plures ite
conculinatus inducant irregularitate bigamia fol. 105.
- 7 Quæsit 7 An qui duxit uxorem ab alio eiectam vel cum
meretricibus comorante licet sit virgo sit irregularis:
- 8 Quæsit 8 An si quis ducat uxorem etiam corruptam, moriatue
in ante carnis copula et deinde ducat virginem et eam cognoscat
sit irregularis et bigamus fol. 106.
- 9 Quæsit 9 In quo consistat bigamia similitudinaria fol. 106.
- 10 Quæsit 10 Quis possit disparare in irregul. bigamia 107.
De 2a specie irregularitatis bigamie ex defe
ctu corporali procedens:
- 11 Quid nomine huius defectus intelligatur et quo pacto in
irregularitate et quod duplices sint legitimi: 109
- 12 Quæsit 12 An expositi hoc et illi quorum incerta est origo
sint irregulares: fol. 110.
- 13 Quæsit 13 Quid de filiis presbiterorum, religiosorum et alio
rum clericorum indicandum sit fol. 111
- 14 Quæsit An et quomodo filii illegitimi fiant legitimi fol. 112
De secundo defectu corporis:
- 15 Quæsit 15 Quina sint irregulares ex hoc defectu in gire
- 16 Quæsit 16: Regulae ad cognoscendum in particulari quom
nitum corporis faciat irregulare: fol. 113:
- 17 Quæsit An monstruosi sint irregulares fol. 116
- 18 Quæsit 18 Quid de argantibus pigmeis gibbis et aliis
similibus fol. 116:
- 19 An oculis orbibus irregularis dicatur
- 20 Quæsit 20 An defectus nasi faciat irregulare fol. 117
- 21 Quæsit 21 An defectus labiorum causet irregularitate.
- 22 Quid de defectu aurium manuum faciei et lingue:

190

Quaestio 23 Quid de Maudis et claudicantibus 128:	23
Quaestio 24 Quid sentiendum sit de heremotroditis	24
Quaestio 25 Quis in oibz his casibz potest dispensare 129:	25
De tertio defectu corporis q est aetas:	
An si quis ante legitimam aetate ordinetur fiat irregularis 26	26
ris aut alia censura incurrat: fol 120:	
Quaestio 26 An pari iure suscipiens sit suscipiens quatuor	27
minores et prima tonsura ante constituta aetate et si in	
illis se exerceat fiat irregularis:	18
Quis potest irregularitate ex defectu aetatis provenire?	
De quarto defectu corporis q est valetudinis:	
Quaestio 30 Quis morbus faciat irregulare fol 121	30
De quinto defectu corporis q est libertas:	
Quaestio 31 An servitus faciat hominem irregulare	31
An obligatio ad ratiocinia faciat irregulare: 32	32
Quaestio 33 An curiales sint irregulares	33
De 3a specie ex defectu animae pueniente:	
Quaestio 34 Quid ius canonicum intelligat per illiteratos	34
qui dicuntur esse irregulares: fol 126:	
Quaestio 35 An defectus literatura, quod unciū dicitur: in	35
hinculis ordinibus faciat hic irregulare ut nec ordines	
inscipere, nec susceptos exercere quis possit fol 126	
Quaestio 36 An neophytus sit irregularis: 127	36
De 4a specie ex defectu libertatis pueniente:	
De 5a specie ex defectu pfecta lenitatis epis:	
tente, hoc est ex homicidio, mutilatione &c:	
Quaestio 37 Quis incurrat irregularitate quinta	37:
huius speciei. fol 128:	

38 Quæsit 38 An vera sit ista regula qui postiendo altera facit ipse irregularis, et ipse irregularis est fol 129:

39 Quæsit 39 Quidna iura intelligant nomine membri quando imponunt irregularitate fol 129

40 Quæsit 40 An quis fiat irregularis si occidat vel mutilat iniusta in iudicio defendendo iura sua cu moderamine inculpata tutelae: fol 130:

41 An si quis cu tali moderamine occidat iniusta in iudicio, sed ta faciat ex odio fiat irregularis

42 Quæsit 42 An fiat irregul: q interficit parante sibi infidus An qui vocat sociu ut se defendat ab iniustore nocens fiat irregularis si socius iniustore occidat fol 132:

43 An irregularis fiat qui occidit aggressore fugiente

44 An irregul: fiat, qui occidit vel mutilat aliquem ob defensionem honoris, vel boarum suorum:

De irregularitatibus clericorum:

45 Quæsit: An possit clericus sine irregularitate accusare malefactore ob crime morte dignu:

46 An si clericus capiat, et tradat iudici fiat irregularis fol 134:

47 An si clericus videat furem fugiente cu rebus sibi furto sublati si clamet, et vocet vicinos et ipsi furem occidant, et gra protesta hione clamantis fiat irregularis:

48 An eade protestatio sit necessaria quando clericus detert crime ad iudice ecclieum fol 135:

49 Quid dicendu sit de epis et alijs p latis habentibz iuris: laicali an possint sine irregul: iudices et magis tractus constiture qui ingrant delicta et ea secundu lepes puniant:

50: An si iudex secularis interrompet confessariu vel theologu nu comittens hoc illudue crime mereatur morte, fiat irregul: si mors sequatur vel mutilatio: 136

An si iudex veniat ad confessionem et dicat confessorio, ego nolo morte punire hunc reum qui vere secundum legem mortem meretur confessorius fiat irreg: si iudici dicat ego non possum te absolvere nisi reum illi morte punias: 136:

51

Quis dispensat in hac sa specie irregularitatis De irregularitatis q ex culpa seu delicto puenientibus:

52

Quomodo contrahatur irregularitas per iniustum homicidium vel mutilationem: 137:

53

An incurratur hac eadem irregularitas ex occisione mere casuali id est q nec in se nec in sua causa est voluta ut eventus qui secutus est ex opere illicito non potuit moraliter prouideri 138:

54

Quis dispensat in hac irregularitate 139:

55

An male suscipiens exerceus conferens ordines sit irregularis: An quis fiat irregularis uiolando censuras calices, celebrando vel exerceudo actum alicuius ordinis proprium. 140

56

An cum quis permittit se rebaptizari sit irregularis

57

An et quando et ob quod notorium crimine contrahatur irregul: Quis dispensat in hac irregularitate ex notorio delicto contracta

58

59

60:

Finis:

Disputatio De Casibus reservatis

Class. 1. Classis 1a De casibus reservatis in communi

- 1 Quid et quod duplex sit casus reservatus 146.
- 2 Quot quibusq; modis possit Papa aut epus communicare inferiori sacerdoti potestate absolvendi à casibus reservatis. 147.
- 3 Qua via possit cognosci si sit casus reservatus nec ne. 148.

Class 2 De casibus reservatis in iure; id est in decretis, decretalibus, et de mentinis.

- 4 Quasnam personas hac censura comprehendatur. 149
- 5 Quidnam in dicto canone intelligatur nomine clerici et monachi
- 6 Quid intelligatur in hoc can: per manus violentas
- 7 An dicta actio extna, ad hoc ut contrahatur censura debeat esse p m: ratione lationis tm corporalis, vel sufficiat si sit p m: ratione inhonorationis. 150.
- 8 An liber sit ab hac censura si quis percutiat clericum inuentum turpiter apertè cū femina. 150.
- 9 An hic cano incurrat laudendo vel occidendo clericum ob iustā sui defensionē
- 10 An quis liber sit ab hac censura si quis percutiat incedentes in habitu laicali et ignoreat esse clericum vel monachi. 159.
- 11 An exatus quis sit si percutiat clericum exercentem aepolia secularia. 160.
- 12 An exatus qd sit si percutiat clericum exercentem aepolia secularia. 160.
- 13 An hunc can: incurrat superior ecclesius, qui vel percutit vel percutere iubet clericum sibi subditum ad iustā correctionē. 160.
- 14 An Canonice comprehendantur praeter percutientem et mandantes et cōplices.

Secunda pars canonis.

- 15 Quando delictū dicatur leve, quando mediocre, quando graue, seu enorme, et cuius absolutio pleneat ad lapsum cuius a. ad sud: ecclesius
- 16 In quibusnam casibus psonae quaedam sint privilegiatae, ita ut à mediocri interdum etiam ab enormi clerici pcessores ab episcopo vel alio absolui possint licite et valide: 164.
Alia extat et can: sequuntur ordine fol. 167. et 168.

194

Disputatio De casibus reservatis Summo Ponti Disp.
 fici in extranapantibus iuri insertis: 169. sunt 7.
 De excommunicationibus s. Pontifici reservatis in extranapa class.
 libris recentioribus necdum iuri insertis. 172 sunt 2.
 Disput. De casibus seu excommunicationibus nulli in iure, Disput.
 reservatis seu quod idem est de excommunicationibus epō reservatis 173:
 sunt 19.

Sanctissimus O N Clemens octavus qui iam pridem accurate
 perpenderit, et re ipsa comperit, quod reservatio facultatis absolvendi
 religiofos poenitentes à peccatis quibusdā gravioribus, nisi superio-
 res admodum prudenter et moderate illa utantur, nonnullos infir-
 miores qui intereō superiori suo confitei nauclis detegere for-
 midant, adducere possent in aeternae damnationis periculum
 et spualis remedii desperationē. Idcirco ut huic malo s. Saacritas
 opportune prospiceret, decrevit ut nemo ex regulariū superioribus
 peccatorū absolutionē sibi reservet, exceptis iis quae sequuntur
 aut omnibus, aut eorum aliquot pro ut subditorū utilitati
 expedire prudenter in domino iudicaverit: ~ /.

- 1 Veneficia: incantationes sortilegia: *Qui casus possint reservari*
- 2 Apostasia à religione sine habitu dimisso, sine relicto,
 quando eo puenit ut extra septa morij seu conventus egressio fiat:
- 3 Nocturna ac furtiva è monerio seu conventu egressio
 etiam nō animo apostatandi facta:
- 4 Proprietas contra notū paupertatis q̄ sit peccatu mortale.
- 5 Iuramentū falsum in iudicio regulari seu legitimo.
- 6 Procuratio seu consiliū aut auxiliū ad abortū faciendū
 post animatū scetus, etiā effectū nō consecuto

- 7 Falsificatio manus aut sigilli officialium monachorum, seu conventus:
- 8 Furta de rebus monachorum seu conventus in ea quantitate quae sit peccati mortalis:
- 9 Lapsus carnis voluntarius opere consummatus:
- 10 Occisio seu vulneratio aut grauis percussio cuiusque personae:
- 11 Malitiosum impedimentum seu retardatio, aut actio litterarum a superioribus ad inferiores, aut ab inferioribus ad superiores:
-
- 2 Si quod aliud praeter peccatum graue pro religionis conseruatione, aut pro conscientiae puritate reseruandum nondubitetur, id non aliter fiat quam generalis casti in toto ordine, aut promoucialibus in promouciata matura discussione et consensu:
- 3 Non liceat superioribus regularium confessiones subditorum audire nisi quando aliquod peccatum reseruatum ad miserint aut ipsi sponte, aut proprio motu id ab eis petierint:
- 4 Superiores in singulis domibus deputent duos, tres, quatuor, confessarios, pro subditorum numero maiore vel minore, iudicant docti, prudentes, et charitate praediti, qui non reseruatis eos absoluant, et quibus etiam reseruatum absolutio committatur quando casus occurrerint, in quo eam debere committi ipse in primis confessarius iudicauerit:
- 5 Tam superiores pro tempore existentes, quam confessarii qui ad superioritatis gradum fuerint promoti, caueant diligentissime, ne ea notitia quam de aliorum peccatis in confessione habuerint ad exteriori gubernatione utantur:
- 6 Licet tamen superiori determinare poenitentias graues quibusdam peccatis contra non reseruatis a confessariis imponendas quae subditos ab huiusmodi perpetrando cohibere possint:

196
Atq; ita per noscunt Regularium superiores quicunq; illi sint obse-
rari mandant, ne obstantibus constitutionibus, et ordinationibus
apostolicis ac vicinis eorum etiam generalis Decretis, nec non consuetu-
dinibus etiam ab immemoriali tempore observatis, aut regulis in
generalibus, aut provincialibus Capitulis editis, statutis, et constitu-
tionibus etiam apostolica auctoritate confirmatis, privilegiis
indultis, et concessionibus quibuscunq; (quorum tenores hic pro
expressis haberi voluit) ceterisq; in contrarium facientibus
quibuscunq;. Datu Romae apud S. Petrum die 26 Maj. 1594.

Andreas Surlongus secretarius.

197

[Faint, mostly illegible handwritten text in a historical script, possibly Latin or German, covering the upper portion of the page.]

[Faint handwritten text, possibly a signature or a specific heading, located below the main block of text.]

1

Disputatio generalis octava.

De horis canonicis

Disputant hoc argumentū Scholastici in 4to distinctione 25.
D. Tho: de oratione hic 2^a 2^a q 83. Navarrus in commentario
de oratione et horis canonicis et in manuali Cap 25. Gu. Medina
codice de poenitentia tractatu 6. Sotus lib 20. de iure et iustitia
q 3. Facobus Araphius. lib. 2 aurearū decisionū à cap 50 usq
ad 55. Gregorius Sairus tomo 1. casuum confectas lib 2. cap 3. et 11.
lib 3. cap 4. lib: 4 cap 10. et lib 5. cap 19. Cardinalis Belarminus
tomo tertio Inarum controversiarū. Joannes Azor lib 10 institū
tionū moralium à principio usq. ad cap 16. Card: Poleus
lib 2. à cap. 11: usq. ad finem. Gregorius de Valentia tomo 3.
disputatione 6 quest: 2. puncto 10. Leonardus Lessius lib 2
cap 37. à dubio 9 ad 12: Sylvest. et alij Summ. tom. v. Hora:
Atsi autem accomodate valde de oratione generatim sumpta qdam
hic pmitteremus, quoniā in hac satis per se plana sunt et facilia,
et nos etiam tempore nō ita abundamus, ut in iis haurere liceat
Impedebimus iis omnibus. tribus tantū circa orationē annotatis. ^{tria notanda}
Primū est orationē in genere ex comuni doctrina Patrum, et ^{circa orationē}
Scholasticorū aliud nil esse nisi mentis ad Deū ascensū: nel priā q fit oratio
cū Deo sermocinationē: hinc ea sola mente, sine et mente et
voce simul fiat. Quo pacto diuidi solet oratio in petitionem et ^{in quā partes}
postulationē: laudationē seu gratiarū actionē. In rigore vero ^{diuiditur}
sumpta et strictē. Est petitio deventū rerū à Deo, ut docet. Damasse
nus lib 3. orthodoxa fidei cap 24. seu ut illū explicat. Val: q 2
pri. est postulatio boni cuiusdā deventis q ad Deū à pijs efficitur:
Secundū est obligari interdu aliquē sub reatu peccati mortalis
orare, tū pro se, ut eū alium imminet periculū proximi comit
tendi

peccati mortalis, et alia in evadendi non occurrunt, tamen aliis tamen pro aliis praesertim in reo in omnibus necessitatibus.

Tertium est peccatum similiter mortale esse, cum preces quarum recitatio sub eodem peccato mortis: imposita est, cum voluntaria distractione recitare, et per solvere, ex cuius meliorum de sensu, ut inferri patebit. Ratio est, quia talis oratio non est actus humanus, hoc est nec cum debita rationis advertentia, nec cum pia voluntatis affectione facta. Alias vero preces extra ullam obligationem recitari solitas seu vero arbitrarie peccatum non mortis: an veniale duntaxat, an vero et nulla sit etiam sub iudice lis est. Sotus lib. 10. q. 6. a. 5. Petrus Aragonius q. 93. art. 23. Valentia disp. 6. q. 2. p. 1083. volunt esse tamen veniale: alii contra esse mortale: mihi plane non tamen satisfaciunt. Proinde cum dicitur: aut nulli quod revera orare, cum intentione et reflexa cogitatione exercendi hanc actum religionis, vel non nulli revera formaliter, id est cum dicta intentione orare, sed materialiter tamen, eo scilicet: sine duntaxat ut mentem ab aliis cogitationibus huius et non abstractat: si primum tamen sane ex hac hypothese tenetur esse attentus, alioquin Deum potius irridere quam orare confabitur et peccabit peccato irreverentiae, quod peccatum cum virtute religionis, et proinde si accidat circumstantia gravis erit ibidem peccatum grave et mortale: si secundo nullum erit peccatum, cum talis non formaliter orare, sed mente aliis affixa cogitationibus liberare velit: haec praemissa sunt de oratione in communi.

Quaerit
I

Quaerit primum.

Quidnam intelligatur nomine horarum canonicarum
Non est huius nec Dei nec civitati expendere horarum canonicarum utilitate, haec enim ad controversiam: potius quam theologos spectant, de quo val. 1c. p. 10. §. 3. Dicendum ergo est, per horas canonicas: intelligi eas preces quae certis, et talibus horis iuxta cano-

an constitutio nes, aut recitari, sicut canones solent, et debent, ^{quod sunt horae cano}
 et ut loquitur Graph: cap 50 n 1: sunt certa pensio divini cultus ^{in ecc}
 debita ab eis qui in sorte dei electi fuerunt, pro qua de morte sui huius
 tentatione ipsi necessariam recipiunt ab ecclesia, ex parte patrimonij
 christi, ut loquitur Papa in cap 10 in tit: de celebr: miss: Putat vero
 Graphius dici horas ab orando et contemplando, sed rectius ^{horae dicitur ab}
 multo talis dici quod ex instit: ecclesia definitis horis, ^{oratio:} scilicet diurnis,
 quae nocturnas, decantari vel recitari solent. Dicuntur a canonice, ^{cur dicantur ca}
 vel quod regulariter dicenda sunt cano-n regula significat: aut ^{nonica:}
 quod imple regulas ecclesiarum sanctionum sunt a clericis solentur.

Quod sunt horae canonicae

5 Antoni: 2a ple tit 9 cap 12 § 1 et 3. Nam de oratione et ho-
 ris cano: cap 3 n 27. et quida alij octo horas constitunt. nocturnas ^{quida constitunt}
 nas vigiliis. Laudes. Prima, 3, 6, 9, nes p. et ad pleborum. hor ^{duodecim} ^{octo horas canon:}
 argumento, olim nocturnas vigilia canebant, olim p. se paratim
 et a vigiliis, et adhuc hodie in nocte natiuitatis dei, haec duo
 diuinae uult posita missa, adde nocturnas uigiliis habere dis-
 tinctu hanc a laudibus diuersimode principiu uel uide hi
 DD. ^{David} David post 110 septies in die laude dixi uel intelligunt
 de die uigiliae, quae artificiale appellatur, et sic esse 7 horas canonice
 nocturnas uigiliis exceptis, quae sunt, dici media nocte, iuxta illud
 media nocte surgeba uel. Alij uero sic canonicis: quia Summus de
 curat esse septem. Ego haec duo statuo. 1o olim in multis quicunq;
 nocturnas uigili: a laudibus fuisse distinctas, quia et p. distine-
 tas orationes, tunc uitas, et tunc temporis necessitate 8 horae nume-
 rabantur. Certe hunc numerum constituit Augustinus in ecclesia, ut
 refertur in cap 100: dist 91. et cap 11. de celebr: miss: et regula
 sancti Benedicti 16. quo plenebat multi illi uelati ab Hzor.
 2o statuo hoc non obstant, retinenda esse omnia in consensu exceptis
 septenarium horarum cano: numerum, et sic uisendas esse nocturnas
 horas laudibus, sic definiunt olim sub canone magno Cabilonense
 ecclesie cano: 19: ~ 1:

Quod

Quaestio 3. Cur Septenarium huiusmodi numerum extra constituerit
 Pro deventisse hunc numerum, tamquam in sacris litteris omnium perfectissimum, sic septem sunt dona spiritus sancti, septem petitiones orationis dominicae, septem dies hebdomadae, quarum devotio nunci civitatis Jericho corruerunt: septem stabant in lege veteri sacrificiorum conspersiones Leviticorum: 14. et 16. septem lampades exodi 25. septem candelabra aeternae gloriae: Apocalyp. 1. septem denarii, ceteros hominis in quarum linguis teste loquitur: Deus laudandus est. Multum vero septem haec horae contra septem lapsus peccatorum letalium, et septem demerita per Christum a magdalena expulsa:

Quaestio 4. Quoniam ex numeris horis appellentur in vico canonico officium matutinum, et quod vespertinum.

matutinum officium
 et quod vespertinum

Prima sententia est Glossae quae per matutinum officium intelligit omnes horas ante meridiem dici solitas scilicet matutinum, in laudibus, psalmis, 3. 6. 9. et vespertinum vero eas quae post meridiem solvantur. Secunda sententia excludit a matutino officio quod et dicitur in vespertino in capitulo vero dicitur sub nomine officii dicitur, intelligitur 1. 3. 6. 9. et vespere. sub nomine officii nocturni nihil nocturne: laudes et completorium, iuxta alios nocturnum officium habet in matutinis nocturne: et laudes, divinum reliquas omnes. haec sententiae nihil habent incommo- di, sed ultima auctoritate canonice est formior.

Quaestio 5. Quando cepta sit in extra horas can: recitare.

Admodum in hac quaestione varii sunt. DD. videlicet omnes his has non posse dici. Quibus modis potest considerari officium divinum, ut consistit in recitatione psalmi, hymni, et titulum per totam quotidie recitandum. 2o ut consistit in recitatione determinata in 7 horarum linguis diebus et tunc horis prohibendum. Si hoc modo sit de primo modo recitari et de melioribus consuetudinibus huiusmodi ecclesiis, et ipsi et patres et clerici in vico ab apostolorum tenentur.

portibus tū noctu, quā rōtē dī conueniēte in ecclia fuisse plū
 tos. ita dicitur de mansu Romanus lib 8 Applicarū con sti: cap 30
 docet ex tunc constitutione aplice hīs verbis, pōtiones facite
 mane hora 3a. 6. 9. et vesperis usq. ad hanc cantū:

Si vero loquamur de officio pblisudo 2o modo verisimile est
 id quod comiter docet DD Lelapin et hinc, ut dicitur quotidie
 horarias pōt. 7. et hīs horis decurrerent, 2o modo quo nō fit.

¶ In officio recitandi horas, sit de vice diuina *Quæsit*
 an tū de vice humano ecclio:

¶ Abbas Pannocini: in Cap jn de celebrat: miss: Decius in Cap q
 in eccliarū. n 53. Resella, et Angel v hora. n 6. et Araphi:

lib 2. cap 50. § 4. nolunt esse iuris partim divini, partim positivi. ^{partim est iuris}
 divini quō ut clericus singulis diebus septies orat. iuxta illud ^{positivi partim}
 septies in die v: Invis vero tū humani pontificis esse quo ad
 circumst: recitandi, hoc est quo ad tempus, ordinē, qualitatem,
 locū, modū, formulā, et numerū. hinc colligunt, quod Papa nō
 possit in ullo clerico dispensare, et nōq. eximere à pcepto septies ora
 di in die: possit vero dispensare 2o modo in Papa sit supra
 ius positivū. Cap pposit de concess: pbandarū:

Probabilius est tū esse de vice pontificio, recitare horas canonicas
 ita 97: et reliquis, et falsū est ex illo septies in die v colligi
 pceptū divinum recitandi horas, nā nō quicquid in scriptura est
 statim pceptū est, sed ea tū q. pceptū pcepto morali, nō. a.
 q. iudiciali, vel ceremoniali, aliq. tenentur et sicut: David
 pugnare in apilat, et bustis ut dicit recte 97: tenentur ite
 orū septies in die orare, et in finita hōmilia. hōmilitate ex
 dicto psalmo, si vnaq. pceptū divinum recandi horas nō pote
 rit et Papa dispensare in matutinis vigiliis, quod tū hōmilia
 ad nedarū est falsū. q. bāt, quia sicut dicitur septies in die v
 hōmilia dicitur, media nocte surgeba. v. brevit ergo quod da
 vid in die septies pectus sit, facta est hoc intm nulla lego

contu i. Nud quide uerū, hoc regio exemplo eccliam pot te pmo
ta, et indnota fuisse, ut hinc est lege, qua clerici 7. in die sub
grani peccato opere cogentur:

Quæsit
7

Quæ et quotna genera psonarū obligent ad
horas canonicas recitandas sub. p. m.

DD. tria, uel quatuor assignant: 1o clericos seculares, in clericis ordi
nibus constitutos. 2o beneficiatos. 3o monachos et uarirose religio
suz uicos. 4o religiofus feminas de singulis, ex ordine iudebimus.

De clericis.

Quæsit Quis clericus, et quo iure teneat ad horas

8

Ex eo orū et plos tenet qui aliquo ex laicis ord: initiati sunt,
quales sunt subdiaconi, et illis superiores. De pbitis sunt expro
ficanores, cano presbiter dist 92: et cano si q presbit: dist 93.
et glossa in cap 7. de celebr: missazū. De diaconis et subdiaconis
nullus ex lat cano scriptus, sed in generali totius ecclie paxi
et inmemoriali consuetudine q noxius inuentū recepta est
pinde in iuris tit, tenet iude ad eade. Ratio orte oibz conis
hæc est, nā hoc ipso quo iure diuino, et sacri clericus uti uim
tu opialis tenet exaq suū officiu tenet et aliquo modo orare p
populo, ecclia à iure positivo determinauit hunc orandi modum.

Quæsit
9

An eade obligatio ne teneantur constituti in pmo
ribus et prima tonsura.

Rigida est sententia Lomoc: q in cap 1. de cel: miss: ait has psonas
consuetudine qde excipi à iure canonico, no ta à iure diuino, q
eo ipso inquit, quod clericus sit electus sit forte dai in diocesis
et, à laicis, et paret oibz priuilegiis ecclie, ergo idipsum pusu
horam incumbit, et soluedū à Janocitano qzime ab illis
hæntis. Et Jo: Andreas in dicta cap uno ipsa glossa in cap si q
presbiter, sed hæc sententia flata est, condimus nā in clericis in
uniuersu ta obligari ad horas canoni: iure pontificio, no. a.

Quirino. Argam: vero ex statu clericorum dicitur frivolum est, sed & minorum
 sicut & si quis ex his minoribus inveniatur ecclesie & exigentia sui mu-
 neris, aut explicati de p. de sacramento ordinis fundamenti. a.
 non tunc hinc est, quia hi non prohibiti sunt statu in ecclesia mi-
 nistros, possunt tamen materiam non sumi. Si petus an filii tales
 teneant aliqd orare vero horaru. Veteres canonice hoc noluerunt
 for. minoribus impiohibere debere quotidie legere aut 25 psalmos
 graduales, aut officium B. Virg: aut 7 psalmos. Si vero q. prima
 injura in habeant psal: miserere. Veru et hoc prout, et sine
 ulla fundamenta dicunt, cu nec ius canale, nec divina, nec canonice
 cu quia quia hac in pte periclitat, ut recte dicit Madi tract: de ordi-
 Solus q. sa 3. Quocirca ulterius an filii ad teneant ad hoc aliquam
 consuetudine. Solus respicit respia tale esse, et vero nec mihi de ali
 qua constat, quod si in aliquo talis esset, no dubitarem ea ab illis
 clericis esse servanda, ut putat Less: cap 37 dub 9 n 46. et ra-
 tio est quia licet ius pontificum sit illis imponere, ita et poterit
 aliqua consuetudine introducere. Si iteru petus an no filii pos-
 sit episcopus tales ad minoru ad hoc et hinc extingueret, quom
 d. edunt, melius alij negant, quia quod univ. salu ecclesie
 relinquit libere no sit episcopus particulari in hac ecclesia hanc
 p.ceptu. Illud edisserim posse episcopus ad aliquot dies, vel et
 pauculas septimanas ordinatis percipere, id n. nec grave foret
 et alias et ex novitate vite, qua te p. fiteri incipiunt, videtur
 admodu decens.

veteris canonice
 minime 15. psal-
 mos:

promouetur

An clericus sine sit beneficiatus tam, sine ordinatus quousit
 obliget ad horas si sit excoatus, suspensus, int. dicitur
 irreg: degradatus &c.

Ad hoc respondimus in ma de censuris ^{affixatione} ~~negatione~~ ratio est quia
 sibi hi imputant, quod sua culpa has penas incurrerit et remon-
 ex suo delicto facit conditione sua meliore cano. legi 26 q 2

tales horas
recitatos de
mittere dicitur
in
viciis:

Nō tu id deat facere in ecclia, nec in alio, sed soli et omittere debet
Dns nobiscum. Penam quide hi cui ad ea q sunt oneris clericis
sed nō q sunt honoris, ad id obligatos esse timat ffroz, q b. unde
natos ad terrenas et captos a turcis, sed a haud scio an no tenere
niam in mltis hos ffroz pūerit, pūtim cū remigand i gra
nissimo seruitio et comoratione poena incompatibilis dicitur et nobis
tales hnt affixi de pzioribus en quietius nūant longe disparat
ratio: ~ss

De beneficiis

Quæsit
11

An et quo iure obsequantur hi ad horas canonicas
Ho cui illos qui hnt beneficiū ecclie sine curatu sine simpley
ant quāvis, pūda alia titulo clericali teneri ad diuina officia
ex iure pūto ecclie sic nno cōcōs DD Anaph: volit. val
ffroz: et patebit de singulis magis in particulari dicitur et defini
tur cap finali dicit: et idipm nomine declarant Pius v
in speciali diplomate relato à Nauo cap 22 n 122 et nulli
ante conctū Lateranēse sub Leone x. sess 6 § 6 statimur.

an pūmonia pū
ndone ecclie de
reficij copūendy

Quæritur an sub nomine beneficii ecclie comprehenduntur et prestij
monia. Ho ex eade bulla Pij sti affirmatine, ratio est, quia hu
ius modi beneficia sunt pūe ecclie nō nec offerri possunt
nisi ab epis, vel aliis, pūtis ecclie, nec possunt dari nisi clericis
et dant more beneficiorū aliorū in titulu

Quæsit
12

An clericus habens tm capellaniam tenent ad horas
Ho oio tenet, quia Capellania nō pū haberi, nec impetendi,
nisi collata auctoritate ecclie, pūpūm sine electione seu
cōfirmat: seu pūntatione, quare hnt Capellania ille nec
beneficiū ecclie ratione et cōsequant tales Capellania submittunt
cōne cū reliqs clericis onus, nbi nota hos Capellanas dici
collatas, eo quod ant titulu hnt auctoritate vel epi, vel lapa
ita ut ab ipso obsequantur gaudantq, dicitur inuicq pūntalibz ecclie
Quāda alia Capellania sunt pūnta tantū fundatoz, vel telu

boni authoritate instituta, et talia cum non sint beneficia canonica
ad horas canonicas minime obligant.

An ad idem tenentur qui recipiunt beneficium tam in com. Quaesit
dam non ante in titulu 23

Procurator Medina Azorico Graphio Uci: Natio cap 20 n 16.
Sine commendatarius habeat beneficium tale ad tempus sine in ppe
tenuerit in alibi dominus hinc in parte fieri non posse teneri
ad horas quia talis non tenet administrat beneficium, sed et ra
tione huius recipit functus, non tenet ac si esset inconstitutus

An coadiutor beneficiarius tenentur ad horas Quaesit
Vary sunt in hoc DD. ut videtur est apud Graphium l.c. 24

§ 2. Dicendum est ob sola coadiutoria non tenentur coadiuto
re recitare horas, nisi aliunde ad id tenentur. v.g. exordi
ne ita Natio cap 207. quia id tenentur tam facere ad quod
in coadiutorio datus est, quare si tam constitutus, ut v.g. in
choro canonicis, ad id tenentur. Quare cum ipse reuera
beneficiarius non sit, et nullum beneficium habeat hic non
poterit cogi, sed tam principalis. Nam ipse tam subrogatur
beneficiarius, ut alias has partes expleat v.g. qd ipse fieri
fuit, in choro canonicis, &c. Sed qd iuris te in quibus, quando
datus parochia amentis coadiutor, vel decepto qd orare apud
n pt, vel alio modo implicito, vel certe in certa spe hic
cedendi in parochia dno distinguendo, vel parochia datus
ut ex lo minus sustinet, vel tam usq pte, si qm tenentur
ad horas si in minime.

An obligentur ad horas pensionarius id est tunc Quaesit
annue et certa pensio dari ex aliquo beneficio 25.

Nota pensio annua esse in ei differetia quia recipiunt pe
siones, tanquam clerici, tales sunt plurimi in com. canonicis
et hi pensionarius habere debent saltem in tempore, et pnde

tali non tenentur
recitare, nisi ratio
ne alterius acciderit

esse clerici: alii perhonorarij sunt, quibus non datur p[er]fio
 uti clerico, sed in lingua parisi, vel ap[er]to, vel bene de
 cetera merito, vel lingua laboranti, p[er] comodo ecclesie, quibus
 sunt aditui ludicatos, q[ui] p[er]vixes p[er]u[er]s[us] ecclesie insunt:
 tales demum et sunt clerici, q[ui]a in his et ap[er]tati regularen
 ta ordine professi, qui ex Papa auctoritate annua h[ab]ent p[er]fio
 ne a quibus aliud non exigit nisi ordinis illius p[er]fio, et
 habitus quo illi p[er]tandis p[er]fio. Ita ad quest: quis p[er]fio
 hoc p[er]fio res ad nil tenari, ut ex se patet, et est conis d[omi]n[us].

qui n[on] habet p[er]fio
 h[ab]ere ut dep[re]c
 curas nil tenet

perhonorarij namq[ue] p[er]vixis et non tenari salte[m] ad horas
 canonicas, obligari in novo iure. P[er] h[oc] in peculiaris consti
 tutione, q[ui] incipit ex primo lateran[ensi] decreto, q[ui] extat apud Na
 le. n[on] re: tenari in ad recit: officii B[ea]ti virg[ini]s. Si p[er]fio an si
 clericus sacerdos p[er]fio beneficium, quod t[ibi] habet, et p[er]fio ne
 clericatus debeat p[er]fio horas canonicas, et recitare horas
 beat: virg[ini]s et ratio dubij est q[ui]a P[er]fio ad id obligat o[mn]i
 perhonorarios, sed melius respondet A[ugustinus] negat: q[ui]a P[er]fio
 videt[ur] sup[er]p[er]fio perhonorarij n[on] habuisse aliud beneficium

Quaestio 16 An tenari ad horas habens in benef. manuale
 Manuale beneficium Canonicis et regularibus dicitur, illud est quod
 ad nutu[m] est renovabile ab eo q[ui] in illud est cap[er]e in ad mo
 nast: de statu mon: Exo ex cl[er]ico: ja de supplementis ass[er]p[er]e
 h[ab]it p[er]fio tenari ad horas, q[ui]a hoc beneficium est soloe
 cepto, quod ad nutu[m] sit renovabile sit de visq[ue] h[ab]it cetera
 beneficia, ergo et habere de omni, q[ui] q[ui]e p[er]fio sit et in di
 cendi horis, et ratio ipse id videt[ur] suadere miles. ad te
 p[er]fio d[omi]n[us] militat cogit cu[m] aliis in h[ab]it h[ab]it omni h[ab]it tenere.

manuale bene
 ficiu[m] quod dicit

Si si aliquis fiat cano: in cathedrati ecclesia et *Quaestio*
10 anno non duntaxat illi fructus canonicatus, debeat *17*
solummodo recitare horas:

Nota esse in his partibus terre quibus maxime in Germania, Polonia, Sarmatia, et alijs: consuetudine antiquissima in plurimis ecclesijs, ut electis et admittis in canonicis, 10 anno saepe et 20, uno ut mihi constat in alijs locis: ecclesijs in quo pro extraneo, nil ex beneficio detur. Ceterum in quibusdam locis post mortem canonicorum et hereditariis, vel creditariis ad dissolutionem casalem: aliquando applicant hi fructus fabricae ecclesiae: aliquando dantur senioribus canonicis, vel veniunt in bursa communis capiti, aliquando in alios usus erogantur. hoc positum vocat in dubium an talis canonicus qd nil percipit hoc tempore onere horarum canonicarum, ad quod multa. No 10 optare in terra consuetudinaria, una qd incipit suscepti tit: nese de vacante, in qua percipit ut cuiusmodi cano: debet media pars fructuum, donec fructus plene ipsis cedant cum decreto satis faciendum est ubique, est excepti aut statuta consuetudine non abrogata, et si consequens talis cano: debeat horas persolvere. No 20 ubi haec consuetudine non est, in usum statum esse ecclesiarum, et capitulum consuetudine, qd consuetudo erit pia et laudabilis. No 30 non esse dubium qm talis canonicus teneat ad horas, si vel ex more, vel primitivo ecclesiae sua, fructus 10. 20. vel et 30. anno. ipsi subtrahantur sed tamen post mortem, dantur eius hereditariis, vel eius creditariis. ratio est, quia talis fructus et primitivum canonici, in duntaxat solum. No 40 eodem modo dicendum est, si hi fructus primitivum annorum cedant non ipsi, sed vel senioribus canonicis, vel communi massa capiti, ratio est quia talis canonicus factus

No 1

si debet ei media pars fructuum cum bursa tenere horas.

3

4

senior padebit eade privilegio, quo ne alij. quare quod ipse nolat sibi fieri, sibi faciat, et ipse inuente alij scilicet, hanc oia nisi iudicatur solide dicta:

Sed his ex predictis difficilior res lat nobis ille scilicet: quando fructus dicti canonij, nullo horum modorum exogantur, sed perditur

quando nullus in alios usus pros, et nil ullo uigua tempore eadet sibi cano-
 nico an et te debeat fieri. horas: ex una pte videtur
 ad qd tenentur.

quod no. p quia talis toto hoc tempore ita se tit, ac si no esset beneficiatus. 2o quare et altari seruire et de altari non minere: Ex altera vero pte videtur quod oio tenentur fieri hoc arg: Canonici huius (et uniuersalit ois beneficiatus) hoc ipso, quod tale canonicatu acceptat simul et semel recipit et in se quidquid oneris et molestie canonicatus annexu tit. eo quia talis nexu tit fit: et ins, no tm ad, sed et in canonicatu. Vtraq; sentia est probabilis, et ego qdem semper magis inclinavi in eam. Eode modo videtur dicendum de eo, qui impetrat beneficium a Papa cuius auctoritate, ois fructus beneficii reseruat alteri debet, et huius dicere horas, na huius imputet quod acceptat tale beneficium. At demum ult: pari ratione dicendum est de eo qui beneficium ad se tenuit tit, ut no possit decant ex eius puerantibus uicere, et sup in ma de rest. pro bonis ecclesie conclusimus: . . .

Quaestio 18: Unde nascatur quod beneficia minus debeat honoris recitare ex tit. ne, que tit in beneficio, an vero ex proventibus, quos percipit:

Aliqui dicunt nasci ex primo quia inquit eo ipso quod est beneficiatus fit quasi dicitur beneficii ut aliibi docui, tit ite locum in choro suffragium in capto certu gradu et honore in templo et alij uariis potest priuilegiis, ergo ob titulu de recitare horas alij aliter.

Decidit ut 30. beneficiati tenent ad horas (si alij fruuntur
propter eorum necessitate) beneficium ipsius proventibus, ut obsequia
ut quotidie passim accidit, ita ex eodem dicitur cap 25. n. 103. Anaph.
cap 30. et ratio est, quia omnis dicitur officium in hac re perso-
na beneficiata, quae legi sicut supra scriptum, ut leguntur
intra, et dicitur alibi in cap cler: dicit 91:

Decidit eodem modo tenent ad horas beneficiati quotienscumque
ipse in mora est, ut minus sui beneficium fructus percipiat,
ut si possessione beneficium non accipiat si sua culpa in culpa
aliqua incurrit, ne curset se attolui, si sponte non residet cum
beneficium personale presentia non exigit

Decidit tenent sibi tenent ad horas, et si nil fructum accipiat dum mo-
do accipiat quoti: dicit tributio non, ita sicut lib 30:

Decidit non tenent ad horas beneficiati, quotiens et ipsum non stat
quo minus fructus percipiat, nisi non tenent beneficio spoli-
tur, ut interdum experitur inter hereticos. Quare quando
debet beneficiatus incipere solvere, an a die quo confectur
beneficium an a die possessionis: DD in hac re dissentiant, sunt
non qui primam afferant hanc qui in ego dico attendendum est ad
ecclesiam consuetudines, haec enim efficiunt, ut beneficiatus modo
una, modo alia ratione horas solvere debeat.

si beneficiario ra-
pian fructus no-
tenent ad horas:

An cum dno litigat de beneficio debeat arabo,
vel arans tm vel neuter horas dicere:

Quaestio
19

Decidit 30 si sit int dnos, plures, quom nullus beneficij
possessione sit, neutrum cogi posse, ut recitet, quia neutrum sit in
in beneficio quod sit ad obligationem dandi horas necesse est
Decidit 20 si alter litigans habeat possessione tenentibus dicere ho-
ras, quia ratione posses: in sit in beneficio:

Decidit 3, si tenentibus benef: detinet, iudex ordinarius, te us q sit
in in benef: et exeat se eam obtinuerit et horas dicere

quia fructus lata sententia tali daturus à die contestate litis,
 hanc de oral cap 7. n 20. et alij:

20 *Quæsit* An qui sit canonicatus, vel aliud beneficium legi-
 time, et ipse accepti studiat, aut alia agra exca
 absit à suo beneficio teneat horas recitare, et si con-
 tituat suo loco vicarium qz eius personat:

*teneat recitare
 talis horas:* Quidam negant tunc tenere ad horas. Dicendum est cū alijs et
 pluribus et gravioribus DD. tale nō esse commune à perso ho-
 rarum, quā nō observare docet ipse s. cho: quodlib: 6 q. 9. ratio ē
 quia in ista illa, et rāabilis cāā absentia tū facit, ut uniusmōdi
 beneficiatus sit liber à lege q. scriptū presentia litera firmat
 ecclēiæ, nō autē ut sit liber ab horis. Adhuc tū aliqui addū
 rāabile futurū si papa dixerit, ut beneficiati, q. n. sunt in
 horis nec hnt curata beneficia, et hnt soluti, ab onere horarū
 dū essent in studijs, dāmodo vicariū haberent, q. locū brū
 ecclēiæ inferuere. sicut hoc dicitur in: et Azor nō refutat
 mihi vero quā id equū esset nō lata nōdo, ad n. et mediu
 aptius ad fructuose studiu, quā oratio preterquam quā perso
 horarū studijs multū auocet, et abotio, et ab alijs multis
 peccatis: De monachis et monialibus

adeoq. religiosi omnibz.

21. *Quæsit* An et qui religiosi aut tri agantur ad horas can-
 tyo ex eūi doctrina, oēs religioſos, qui certa aliqua religione
 ab ecclēia approbata p. fessi sunt, et in ea deputati ad chorū, et
 cantū, sine habeant ordines sacros, sine nō, idē intellige de
 monialibz p. fessis, ita DD. in Cap. 7. de Celib: null: s. statuti: 3
 pte, tit 17. 13. pa. 4. Nōne de oral cap 7. n 20. Potes quonam
*quo iure cogantur
 dicere horas* iure cogantur hi ad horas, nāali ne, an pontificio, p. confusio
 dine, an in ordinis, quē p. fessi sunt. Latud: in 4 21

nult duplici iure hos ad id obligari, iure naturae, quod s. iuste
 tenet elemosinis poveri. eo iure canonico, eo quod gaudeant pri
 vilegiis clericorum, necn h hac hntia iura est et obligabuntur,
 non hnt et conuarsi, quod hactenus nullus theologus coessit. vera
 est hntia ciuitari in summa v. hora. val pu 10. conclus. 3 Nam
 cap 25. n 96. religioses teneri ad horus bla consuetudine, q cu tanta tenentur
 ex consuetudine
 ubiq recepta ia sit iuri legis obtinuit, placet, na no tenetur
 iure aliquo penitari, cu ad extet, nec ratione pfectionis, q ad
 offeria hntis tm est, ut religiosus, orat ad pfectione, ppa
 et exercitia iur tutu, et alia opera, q in qm relig: sunt, sed
 id hnti pt, hnti occitatioe horaru. Ex quo deducitur religio
 solum hnti ordinis militaris iur tutu pfectos, no teneri ad horas,
 sed ad eas dntur at preces quas eury sua regula pferibit.
 Relos ad quid obligabuntur tenent, et tres si ordinis s. tharici.
 Exo et talis habere modu uiuendi, religiosi, approbatu ab ecclia
 offeru, ste determinatu emi se obseruare debent, ut recte rabi.
 hora 89:

An religiosus teneatur ad horas, et cu dimisso **Quaestio**
 habitu, se monasterio pserit: **22**

Exo ois obligari, ratio ut quia sponte, et sua culpa recedit,
 culpa ante fugienti, no dt suffragari, ut dicitur hnti Juristaru,
 pronunciatu, et docet Nam. cap 7. n 19. et 20. sed quid de illo in
 quies, qui monarim, et adine no alio deseruit, sed tm suacul
 pa eiectus est. Nam respondit ut ante qa ipse in cau est, hntis
 eiectiois, et manet adhuc religiosus, placet hnti hntia, na nemo est
 ex hoc delicto reprobare comon, oppositu dicit sot. lib 10.
 95. a3. sed hnti fundamento: s. 1. ~~~~~

Classis 2a De conditionibus in horarum recitatione necessariis:

Affectiones horarum canonicarum sunt integritas, tempus, qualitas, hoc est ordo et modus et locus:

De integritate horarum canonicarum.

Quaestio An mortaliter peccet q horas ois reliquit

I

Mirito exprobandus a theol: no ta doctrina qui error Angelus v hora, n 10: docentis ta esse p v horas committere et ex negli gentia, omnimodo no fiat aut ex contemptu, aut cu offradiculis alie re, aut consuetudine:

Vera est scholasticorum doctrina peccari mort toties quoties sine iusta et gravi causa relinquunt, quia sine q obligatur ad horas ex iure canonico, ubi clerici et beneficiati, sine ex consuetudine, ubi religiosi preceptu est de re gravi, vide DD apud Navam de orat cap 7. q 1.

qui sine iusta et gravi causa omittit horas p m:

Quaestio An sit p m: una tm hora ex obg. 7. relinquere

2

Ex affirmat: ex con ratio est, quia quis horarum est notabilis pars totius officii; sed quid si unus hora unus tm psalmus in

si quis omittit notabile pte p m:

terminatur. Exo vna S Antoni: Namo. Azor. 11. cc. et te peccari mort: si psalmus et sit notabilis pars, illius horae, ex qua omittitur: erit autem notabilis iude psalms, si psalmus faciat tertiam

dicat pars notabilis:

partem plus minus illius horae, certe. et pars notabilis cuiusq totius, sine illud parvum sit, sine magnum, est pars tertia quae ante hora et horam sumpta est absolute vera hora. et Nam ut re specificat, et cum exprimat dubitatione, si ex. 1a. 3a. 6. g.

debetur principium, ut dicitur in advent: cu hymno et p psal: comitti hinc dubio p n: quia et illud verum est, quando aliquod totum est magnum, te no tm, 3a parte, sed multo minore esse, et

nullo dici notabile v p. f. v. r. 3 centes horarum vel si tm 2 centes, et reliquas tibi centum 3a pte, no tm hoc notabilis pars est sed et ex his. 30. 20. vno 10. Et dies festus constat

24 horis id est à media nocte usq. ad media nocte. 8 hora
faciant eam parte ex 24. et tñ nō dī. necesse, ut pñariatur
festi octo horas in simili opere, sed sufficiant s. q. 2. et forte
et pauciores, ad hoc ut luto raris peccat mort: nide q̄ de hoc dīs

puta: in 3° p̄aplo decalogi:
Quot peccata comittat, q̄ vel omittit, vel omittere. *Quasi*
decreuit, oēs 7. horas notū ne, an septem: *3*

De comittere unū tm̄, ita Ciraph: ex dñiori Antia. Azor cap 7.
q̄ q. syl: v hora. q̄ re. dicto 6. ratio est oīs septē hora faciūt
tm̄ unū officiu dñianū, integrale cāgas sub unū p̄ceptū, in
pula vero horae constituant singulas tm̄ totius huius partes.

Porro hui 2° de notanda suat. p̄ est nilominus grauius pec
care tale, quā si omittet tm̄ unā, aut duas horas, ob quod
ex parationē id erit in cōfessione iuxta extranap: Pij v. ad
hoc ut possit cōfessarius scire quanta nā sit facienda restitutio;

2. cōfessio nō id est nō tm̄ quando quis nō rei lauit horas, sed
et quibus deliberabit nā omittere, alia cōfessio nō est in te
gra, ut recte Nauis cap 7. de orat. a. 6. et 7. quod maxime notū
dñi est, pro cōfessarius, nā est naxū sit quod sit coris omittete

oīs 7. horas unū tm̄ p̄ m: comittere id tm̄ sit hunc sensū h. i. *qualit omittes oīs
7. horas peccat mort.*
omittens habet unā nuda, et simplice no luatate totū offi
ciu 7. horarū, et tō die int̄mittendi, nā qui sit voluntate v q̄
omittendi matutina, dicendi autē reliquis semel peccat mort.

si p̄tea imminente tempore prima, quā antea decreuerat re
citare et int̄mittat, velit dicere gam, peccat eo. mortalit.
si postea gam relinquat, peccat eo. et sic pt̄ pro alia, et alia no
hant: unū et 7. peccata mort: comittere in horarū omissione
iuxta ea q̄ in 2° p̄m̄ de interruptione voluntatis:

Ita in cōfessandis horis possit q̄s nri socio: *Quasi*
4

De posse ut p̄p̄m̄ docet p̄p̄is apud doctos nros, et cetera temp
id p̄mit, vel ut loq̄t̄ syl v hora, 57 app̄obavit, et q̄dē hū
nos temp̄ fuit venatus et tempore s. Ambrosij. teste s. August

cap 6. per totas orientis ecclesias, pari ratione philosophandi
 et de illis orationibus, quas vivamque celebrantur parantur, ut
 eas pro penitentia recitent, et officium defuncti: totamque, plures
 possit: v. c. ite et quas quis novit, ob certum aliquam finem, ita
 Nam l. cap 20. n. 29. ubi se n. p. Summus has nec imponi, nec ulterius
 suscipi auctoritate obligatione, qua precipiantur horae canonicae:

Quaerit An recitaverit horas q̄ verba integre n̄ p̄ferat.

S.

Baptista idcirco test: et qualiter hi haec de re. Admonet haec
 sancta synodus om̄i benedictos, et in horis constitutos, ut orationes
 suas nō in guttore, vel in decates, seu deplutendo, aut hā
 copando dictiones, sed recitent verbis dī sanctis, sine ulla sine
 in loco, officium diurnū, nocturnūq̄ p̄ferant: idē precipi
 in cap dolentes, et in extraneas: ja de vita et honest: de dero
 Hinc eo collige se si quis ex crassa, et affectata negligentia, vel
 idem p̄, verba deficiat ore, truncet, et multū peccare
 mort: ac p̄inde tale nō salutare p̄cepto de recit: horis.
 Excipiuntur t̄ ab hac peccato, t̄ hi qui hi orant initio linguae
 quā qui aspernerunt sic multo id tempore, ut sic videatur
 illis impossibile alit̄ orare:

si quis ex crassa
 contem̄t usura
 p̄ r̄:

historia de his
 qui intrūpunt
 turba

Do colligitur horas q̄ solutis h̄ et verbus notabiles an
 icipare corā, nō repere esse h̄ h̄ p̄ m: ex Nam cap 25. n. 29
 et Anaph: cap 9. n. 3. it̄ sane ut horribilis, ita digna p̄petua
 memoria historia est, quā refert s. Antoni cap 17 q̄ cap 13
 § 3. de quodā s. Patre, qui videns in choro dēmonē cū magno
 laeco, in quibz multa imponente, rogavit quōdā imponente, res
 pondit s. Abbas, et verba, q̄ clerici int̄, p̄fallendū om̄i stant, vel
 int̄ dentes deplutiant, vel ante quā hoc ip̄sū unū usq̄ p̄
 unt, ip̄i alii incipiunt, vel male p̄ncipiunt, t̄m̄ ut se ab
 cathedra statim expediant, de his oibz accusabuntur à me in iudi
 cio corā pro:

Quaerit An ad horas recitandas seu pro choro senextra
 illa possit subinde illas intrūpere

Nota interruptione horarū te dici, cū quis incipit ora
re, et in ipso orationis cursu definit, ea mente quod ne
lit, ad q̄ h̄y est, statim, vel paulo post q̄ legui.

Dico 1. q̄ interruptione horarū citra rāabilem cāsam esse pec
catū, quia prohibetur in iure, Cap. dolentes. et Cap. nullus.
de cōsec. d. 1. deinde videtur p̄gnare cū rāione, q̄
quā ceptū cū p̄ncipio n̄ro de re magis tractati colloquū,
abū pat, et sermone ad alia cōvertat.

Dico 2. ad dictā interruptione nō sufficere cāā rāabilem
et iusta, sed debere porro esse tale, q̄ sine dispendio in a
hūc tempus reuēci nequeat, ex quibus duobus si alterū de
sit, ex q̄bus nobis si nō dicitur hora cepta cōtinuari det.
et si abū pat, repetenda sunt ita Nam de orat. n. 6. que
sequit. H̄or cap. 8. 93 et alij. Ceterū q̄ huiusmodi cāusae
sint recenset Nam ibide. v. 8: necessitas audiendi, vel ha
bradi cōsione, necessitas h̄eri faciendi, aut sacri audiendi, nō
datu superiorū auocantis, necessitas salute, honore, fama, bona
aut notia, aut p̄rimi, cāq̄ tā spūalia, quā corporelia tueri,
vel necessitas exorandi aliam virtute, q̄ relinquunt uniusq̄
cōscie et discretioni.

et in comodo
sine dispendio et in
comodo nō possunt
reuēci in aliud tempus
cāusae p̄pter quas pos
sunt reuēci:

An si interruptio sit notabilis teneatur ac Quæsit
trictus horis, eas à capite releuere:

Aliq̄ uniuersaliter negant, q̄ quā tē referendū, sed n̄rū et
oppositū Nam de orat. cap. 16. n. 75. p̄tendit q̄ 16. quia si
tempus interrupta morā n̄rū exerceat, nō p̄t talis morā
h̄or dici horarū cōtinuasse sed plane finisse. Quærit quidnā
dicatur longa tempus et notabile. Exo DD. manere in t̄mi
nis uniuersalibus. Exo k̄lno iudicio doctiorū p̄ntare uia
aut ad summū duas horas esse tale; si iterū quæras nō
repetenda et sint te horæ, quando tempus quo ipsa interruptum
p̄ntat cōsumit in fabulis, alijsq̄ otiosis uerbis. Ex negative

quid dicat tempus
notabile

sed esse duplex p r: altera inimitate abruptionis altera
otiosorum uerborum.

Quaerit 8 Quid debeat facere, qui ex officio tenet quare
psal mos, et si hu ad, diuina officia, spectantia,
uel transferre libros, de loco in locum, et si ne
gligere parte horarum.

Res h talis poterat haec ante ceptu officiu praestare tenere
ora suplere, q negligit, ita Azaphius, lib 2, cap 52. n 29 Naui
cap 11. n 36: h ante antea ob rationabiles occupat. n poterat
et multu no omiserit, no tenet repetere, quia parum illud
uidetur chorus suplere, hic v. g. no tenet suplere cantum
magnificat, et anti pho: qui tunc fiat altaria, ut coeedit it
solutu lib 20. q 5. a 3.

Quaerit 9 An uste censens non sit dixisse horas, q magna affe
ctione audiat eas, recitari, ipse se uil recitat.

Res ex conu hunc minime satis facere, pari ratione no satis
facit et ille, qui totu officiu pcurrit oculis, nil se legit, ratio
ntriusq e quia extra, requirit uctione, et punctione, ut
dicit infra. ulterius no satis facit et is qui tenet dicere horarum

q tenet recitare
ad satis facit
pri nati oratio

dicat in choro publice cantando, uel recitando ou alius, et interim
dicat illas, in choro qd sed secreto, tu quia talis no censetur
de numero uerbu, qui solunt suu pingu, tu quia no inuat,
si cauit: u hora in fine, et Azaph: lc: excipio casu bona
fidei, et rationabilis cause, et iustae pscriptio nis de qua, nos sup
de rub.

Quaerit
10.

De tempore exsoluendarum horarum.
Quo tempore cuiq hora sit constituta.

Dico p tempus soluendi diuina officiu, in conu esse a respe
re tempore unius diei, usq ad mediu nocte sequentis inclusiue,
est conu DD. unde habes no esse p salte m: diuere qua

in tempore iudicii: post tempus seculi ea.

12 **Quæsit** An possit qui vis clericus matutinū cū laudibus
 recitare vespe re p die sequenti idq̄ circa fa.
 Quæstio hæc nõ h̄t locū in illis, qui id faciunt, ex primi
 legio sed in apostolica, cuiusmodi est societas; h̄ quæriimus de te
 ricis nullo tali privilegiõ gaudeantibus. S. Tho: respondit
 ad hæc q̄stio: quod dicit s. ar. ult. h̄s uerbis, si aliquis post
 didit ut vesperas et complatorum. Cõsuple illo tempore, quo de more
 et consuetudine uice ea: solentur) dicat matutinū h̄ hoc
 faciat p̄p̄ laudibus, ut quicquid bono et uolup: in uoluptate
 absq̄ peccato nõ facit si p̄p̄ necessitate h̄ctis, aut honesta
 occupationis, absq̄ ullo peccato facit. Quæ autem occupationes
 hæc esse possunt subiungit, puta inquit si clericus uel magister
 et mittere lect: h̄as de nocte uel p̄p̄ aliud huiusmodi
 sentia à multis ut parua tuta et implabilis habetur: uerū
 probabilis est et eaq̄ defendit. Quidlibet 2 cap 23 Syl: v hora q̄
 dicit 3. H̄s lib 20 cap 9 q̄ s. poterit uero quibus p̄p̄inatione
 citari matut: illud dicitur hora q̄ uel s. rationes dicit Tho:
 sunt quia matut: statim post complatorum cantari solent in
 multis celeberrimis h̄ctis ecclesiis. Ea quia melius est solere
 Deo anticipare, addamus nos tertiu, nã fit p̄ uoluntate
 octuam feria 4 s et 6. maioris et bonitatis h̄ctis p̄ tota ecclia
 nã corporis xpi imo addit. Nauis lib de orat: cap 2 n 34 si
 quis prouideret se sequenti die h̄re occupatissimū posse quidam
 dicere et orō horæ et minoris cū matutino, quod ego nõ ausin
 dicere

Quæsit An liceat dicere missa ante matutinū
 S. Hieronymus, Ambrosius, Palud: Hostiensis Nauis Azor Brinsfeld
 et ueteres oī DD. dicunt esse p̄ m: ratio est inquit q̄ consue
 tudo generalis ecclesie ad hæc obligat, h̄mp̄ m̄ h̄i placuit oppohta

sententia alicubi explicata in dupl: de sacrificio missae nullū
 esse peccatū nec veniale quod si quis habet eam, ita Snavelz
 totus Thomus & Aragonius Henricus lib 9 de missa cap 24
 Less: lib 2 n 12 cap 37. notabili 3. Delaromi: fo 3. dicit tunc
 esse seip priorē sententia. Not tria opinionis ratio est quia int
 missa et horas nō est ordo essentialis et sane mōrū esset in
 uersione huius ordinis esse p m: cū nec ipsi horae int se
 hā uersionem ordinem habeant nllt talim ordinem.
 De consuetudine in qua se fundat ea opinio duo sū ual nō ee
 recepta, nec nec absolute ea esse nllt. hllte nego obligare gra
 uiter.

A. qua hora incipiat diuinū officium et in qua desinat Quaestio 24

Re. ex conu incipere in matutino, ut uident et oī canones
 et infra supponere, nec obstat quod dicitur se his celebratoribus
 et uniuerse in duplicibus horae incipiant à uesperis, id. n.
 nō est inuē ut diuinū officium ab illis incipiat, sed quod offi
 cium talia, habeant duas uesperas, et hoc tū uisendum est ut
 hllte D Cho, cū signifiuunt se horae incipere à uesperis.

De qualitate horarū hoc ē ordine et modo. Quaestio 25
 An liceat inuēse et p posterē horas soluerē. Quaestio 26

Dico 1. id facere sine ulla cāa rāabili peccare hllte ueniat
 quia cetera pcepit ordine in horis.

Dico 2. in gratia socij, aut amici ordine hunc pmutare nullū
 esse p. et conu.

Dico 3. neq peccari pūdo incepta aliqua hora posteriori ex
 obliuione, occurrente cogitatione pcedenti adhuc nō esse dic
 ta, modo et postea illa resumat, quō et in priori casu facit.

Dico 4. nūquā p. m. pūter ordinē horarū et diuinū, nllt p. m.
 in scandalū et contemptus ablit, haec uia ex tēpta ad sententia
 apud Araphiū, Poletū, Azer. ratio diuinū est quia ^{obligatio} nullo dicitur
 horae cō it tū sup substantia.

Quæsit 16. An qui loco unius officij divini dicat aliud
satisfacit precepto ecclesie

Sit casus hodie debui orare horas, a sancto d'nico, et ego reci-
tavi a feria 4a quaritur an peccatum, et tenax horas re-
petere. Dicendum est quod Angelus v. hora q' 12. dicit q' isti q'
et p'ndens p'm
fams horarum
q' m:
p'ndens et b'udio faciat quomodocumque p'mutatio ne et usulati-
cabin horarum, sive omni, sive aliquarum, no' esse p'm: sed tm v.
ratio est, quia dedimus quia p'ceptu ecclesie, carit tm sup' sub-
stantia horarum hoc est sup' septenarium numerum, materia
est tm sollemnitas et q'da quasi ceremoniam horarum quod q'de
maiori iure intelligend' q' si h'nt talis p'mutatio ex obli-
vione vel inadvertentia et bona fide.

Dico 2. isti no' esse p'm: sed tm grava veniale si id fiat ea
intentione ut dicatur officium brevius et relinquat' copius
ex eadem causa

Quæsit 17. Quale officium divinum, seu quas horas canonicas
obligetur quisq' recitare:

Dico 1. no' esse dubium, qn clerici beneficiatus, et monachi
debent recitare, vel tenere horas, secundum usum sue ecclesie, vel
monasterij ita D. Cho. quodlib: 6. a. 8. Quæres q'd dicitur fit
de illis, q' no' h'nt beneficium, sed tm ordinati sunt ad titulu pa-
trimonij. §. Atoni: 3. pte tit 13. cap 4. §. 2. Nam cap 25. n. 103.
dicunt eos, posse uti quocumq' breviario, et Nam q'de de orat: le-
dicit illa habitus, ab aliis haberi, pro certa, cuiq' legitur
Card: Belar: to: 3. de horis ca: M. i. n. 100. certu' videtur q'
positu' q' scil: tenent ad breviarium romanu', ita n. precipit bulla
L4 s. p'fiza breviario romano: deinde tales nulli ecclesie p'li-
culari h'nt inserti, imo et de beneficiatis, in carta aliqua
ecclesie p'labile a. d. n. est eos et posse uti romano breviario,
si prinatim dicant, nec dubito idipsum tute posse offeri de

religiosis si extra chorū horas pblant quāvis opposita do
 ceant pleriq; eis ad. ut in aperta sentia caret: in summa
 y hora can: p cap 2. Sa eode verbo. et Lethij lc: et firma est
 ratio caret: eo quod romana ecclia sit omis matre om̄ clericorū,
 et certe hanc aut tra hanciam passim commendat omis praxis,
 opiniozū, et doctorū de rōmā, ex quo apparet satisficere aliquē
 absolute si quēcūq; breviariū recit ex his dābuz, s. vel sine
 ecclia vel romanū: .

religiosi possunt et
 recitare romanū bre
 vi: extra chorū.

Quod breviariū debeat recitare monachus *Quæsit*
 si officiat in seculari ecclia. v.g. parochia alioi 28.

Res cu dicit, aut n. talis monachus translatus est, ut ppetuo
 parochia illā adminis tret, et te ot eq; consuetudine illius
 ecclie, ad quā transfir: aut nulli h̄m eo, ad tempus, et te
 et recitare breviariū sui ordinis ita clement: cap finali
 de celeb: miss: et docet syl v hora q; dicit 6:

Quod breviariū debeat recitare canonicus *Quæsit*
 in una ecclia cathedralem: 19.

Nam dicitur coherere sine doctrina, quā sit misplaria
 40 de orat. n. e. debere singulari eccliam recitare que
 legi Bingfeld: et nos alibi p̄dū m̄dūm quo hanc sentia cer
 ta sit, Dierdon et t cū d. dno. evim in ad instm̄puz receptū
 debere tale recitare breviariū illius ecclie in qua p te residet
 nel residere tenet; Dicit quid si canonicus in ne nec in una, nec
 in altera residet, nec in alt residere tenet. Re te tenet se
 conformare illi ecclie in qua p te se reperit, ut logy syl: v
 hora: nisi in altera ecclia, in qua de facto n̄ ē habit ma
 iore, dignitate, quā in illa, in qua se reperit: quod si non
 habeat maiore in una, quā in alia dicit te officiu iuxta
 formā illius ecclie in qua sit p̄cipuus beneficiū: quod si
 s̄anonicatus est in parces utrobiz p̄uenti 6, dicit illius loci
 officiu, in quo ē, si ablit iude dicit quod uoluerit ita

iure antiquo. Iure tamen nouo predicto legitur firmata nomi-
nariij l.ij s. ut notat Azor cap. 11. q. 2:

20 **Quaestio** Quod officium debeat recitare canonicus, et
aliter beneficiatus, dum in sua ecclesia abest et
nervatur in studijs:

Exo iure eorum antiquo teneri ad illud r. vniuersae ecclesiae in
qua sit beneficiatus, nono tamen iure ad l.ij s. ut dictum est.

21 **Quaestio** Quam alte debeat legi, et praenationem orat.

Cauius in 82. q. 3. a. 12. ubi cautione debere esse tale ut sal-
te audiat ab uno, si iuxta ipsum sit, vel mini minus, ut se
ipsum audiat. Melius alij volunt satis facere si sic recitet
ut necesse dici possit, quod non tamen mente, sed et ore, et non orat
et si nec alius ipsum audiat, nec ipse se ipsum, alios certe mul-
tos condempnata videmus, quae subinde horas suas recitant ad ecclesiam
organum, et musicorum, qui adeo fortiter antea texunt, ut orat
scriptum, ac ne uix quae audire possit. Deinde quid dicat Cauius
de clarioribus iudicibus, uel aliis male auxiliis:

De loco recitandi horas.

22 **Quaestio** Quis nam ille sit locus.

Dicendum est breuiter publicam horam locum ordinariae ec-
clesiae, ut habet clement. 7 de celebre: miss. et can. si quis
p. biter dist. 92. ratio huius est, quia quae tenentur de preceptuali
quid facere in aliquo loco, uel extra certam personam honorari,
si id non facit, in eo loco, uel extra illas personas non satisfit
suae obligationi et si id faciat in alio loco uel extra alias personas
ut ex eorum docet Cynoph. lib. 2. Val. disp. 6. q. 2. pu. 2056.
Locus autem locus publicus praescriptus canonicus, religiosus

locus horarum pu-
blicarum ecclesiarum

denotio est
duplex.

Denotio est duplex interna et est quatuor quae operantis, scilicet
his inuis animi, ut incensa affectio, et fervor, in Deum, vel ut
definit D Tho: promptitudo quae ad laudandum Deum, quam non habet
qui cum tunc non illas laudat, aut de plerique eorum queruntur,
Externa quae est promptitudo, vel ad flectendum per omnia velatio modo
composita dicendum horas:

Quaestio An sub precepto peccati teneamur in dicendis ho-
ris ad attentionem, et denotionem:

Antoninus. 3. pte. § 7. et 8. tit. super est. Dixerunt in q. d. p. p.
Arden in regulis moralibus Paner: et alii transis putant non te-
neri nos ex precepto canonico. Arabi et in can. missa lectioe 62
putat clericos teneri quae ad haec in horis canonicis, non autem in
orationibus literis:

vere divino te
net qd ad attet.

Dicendum est per aliquam mentis denotionem, et attentionem, in di-
vina oratione, haec est debita, et voluntaria, esse iure divino et na-
turali necessaria, sicut per qd Jeremi 25. dicit, maledictus qui
facit opus dei negligenter, et math: xps reprehendit orationes
factas sine attentione, his verbis populus hic me labitur honorat,
ide docent e. 22. 3. ratione quia attentio, est de essentia ipsius
orat: est. n. ut alibi sa definitimus assensu mentis in Deum,
et hanc videtur falsi oratio in qua est abrupta mente discendit.
Dicit sed quid si liberum sit orare. Pro liberum quod esse orare,
sed in de oratur, necessario attente orandum est, sicuti liberum
est tibi confiteri peccata, sed tu posito quod velis confessionem
dolore debet confiteri:

attentio precipit
sub precepto etc.

Dico 2. attentio in horis divinis et sub precepto canonico requiritur
patet ex cap. dolentes, ubi peccati peccant et studiosi pariter, et devote
divinum per magis officium. Si dicas eam, non posse scipere actu
mentis. Pro ut alibi se, et dixit, non scipere actu mentis posse
tu indigne, quatenus intus, cum exte coheret;

Dico 3. in horis diuinis, quibus dicitur tunc attentionem, sine actualis sit, sine virtualis, est sufficiens, est conis, et plerumque &c. Si obiciatur tam attentione non sufficere, eo quod fieri possit, ut cum hac orans sit ois distans, quo ad uerba, hoc est ut alius ad recordand se orate. Pro oppositio hanc sic intellegendam esse ut officium dicat salute humana more cum debita attendat: ad uerba, sicut non alia pro aliis dicantur.

Dico 4. qui de indubia nulla horam attentionem possunt horam et peccare merit. et teneri oportere plerumque &c. quia non satisficit scripto ecclesie. unde est quod tempore horam se occupat in scriptis: uel alia actione quae tollit attentionem teneri ad horam repositionem. Quare quid si quis in no in tanta distrahatur. Pro ea nit peccare, imo et mereri, si distractione cum prima sentit, repellit per a. ea negligenter repellendo uenialiter peccare. Si ante dubitat an psalmum uel in gratia hora dixerit, non tenet repetere, si plerumque meminit se dixisse, et virtualiter attendisse initio. Scrupulosus quidem in hoc genere et impandus est, ut non appetant quae putant se non dixisse merendique sunt in Naum ne bliviti sint an attente dicant horam, nam tales facilius peccant in lectione horam ex nimia animi anxiositate quae repellit deuotionem attendit.

Dico 5. quo ad deuotionem huiusmodi in horis diuinis esse necessariam ex scripto diuino uel ecclesie, utraque in utile, ratio est quia ille purus spiritualis non est simpliciter in nostra uoluntate ut a illu habeamus et consequamur plerumque inquit Belax si quis breuiter ante apparuit animi se cum Deo collocaturam uel Deum loquentem audituram, uel cum angelis Deum laudaturam. Quo ad deuotionem externam quae in genu flexione et huiusmodi consistit non est necessaria priuatum recitantis, nec in illis quidem quae alias maiore requirunt deuotione cuiusmodi est per ane credo uitis horam, salue regina et filia, mouet in conis usque et priorum consuetudo ut et hoc modo haec dicantur in

choro in orō ita faciendū est.

De causis excusantibus a recit. horarū.

Quaestio Quae infirmitas etiam excuset ab hoc onere

1.

1

Pro s. potissimum causas excusare prima est grauis infirmitas
est quando medicis spūali, uel corporali si uiri docti sint et illi
lectio uidetur obfutura ualitudi nō ut docent orō. unde si nō
inducunt nō obfuturū a grandio ut in febrī. 3. uel q̄ q̄ solēt
durare usq̄ ad grandio, uel ut maiore tm̄ p̄te horarū legat.
uel ut legat in loco, quē comode habere possit se tenentur
ad lect. horarū ut recte Nauis lc: et in manu. cap. 25. q̄ 100.
Si ropes an si nō possit legere tenentur salte ab alio audire
Pro nō tenentur quia in iure impatur lectio horarū nō audire
Tanta aduente documentū quod hic assignat Nauis neminem
s. haec in parte scriptū nimis facile debere excusare, et trahit
pro generali regula, quando morbus excusat hanc illū scilicet: mor-
bū nō quā excusare, qui nō impedit, quo minus alia molestia
et grauis negotia tractet.

2

Secunda causa est cecitas, uel magna uisus debilitas, ut legere
nō possit, ita sit cōis, tenentur tū tales ad horarū si possint reci-
tare cōi scio. si maiore parte memoria teneat, de quo tū dubitat
solutus, eo quod tenentur illa memoria sit accidentaria:

3

Tertia causa est defectus breuiarii, ut si quis tū inop̄ sit et
nō possit propriū, uel comodato acceptū, uel si q̄ capi in itone
p̄derit nemo n. tenet ad impossibile. Si q̄. a. amiserit sua culpa
nec poeniteat peccat toties quoties omittit, semel a. tm̄ si amittit
breuiario, de amissione dolent:

4

Quarta causa est magna aliqua occupatio, q̄ longe p̄ponderat
horarū lectio, maxime si sine scandalo omitti nō possit
ut ex cōis docet Nauis lc: ut si tumultus populi cedendū infir-
mi inuandū cōio habenda, si cōfessio nō nullorū audienda

si disputatio celebrari habenda tota die, in quo casu, Nam p[ro]bat, ut sup[er] ex ipso indimus quidie ois horas posse dici Haec quod ex con[tra] quavis si horae fuerit possint, vel p[ro]p[ri]i, sine dubio talis no[n] excusatur. Quares on excusati ab horis q[ui] facit iter. *faciens iter*
 Exo ad excusari o[mn]i iudicio, si dicas proxim clericoru[m] passim no[n] excusatur esse in contrariu[m]. Exo o[mn]i iudicio hanc proxim esse digna in

Summa causa est dispensatio Papae horae n[on] sicut iuris humani
 Donor: in in Cap. 1. de colob: miss: negat e[ss]e ita posse dispensa
 re, ut ad nullas p[ar]tes aliter negat quia in re naturali tenetur plus ora
 re clericus, qua[m] laicus. Nam ec. dicit Papa n[on] qua[m] nil raro
 papa plene dispensare, eo quod dispensatio no[n] sit utilis. *Matthiae*
 tu est quod si Papa aliquo liberet sine iusta causa, liberatu[m] in foro
 co[n]scia no[n] esse t[ame]n h[ab]enti aditu[m] d[i]cimus in simili de pluralitate
 beneficio r[ati]o quavis in foro ext[er]o nil sit passurus.
 Petes quid liceat si sit de puro beneficio latini idiomata *de de puro Beneficiale*
 videtur ignorare. Exo gravissime peccatu[m] e[ss]e in susceptione benefi
 cij quare adigendus hu[m]i est, ut qua[m] citissime horas legere discat,
 quod si no[n] faciat tenetur statim beneficium relinquere ut docet
 Donor: ab o[mn]ib[us] receptis in cap. venerab: de p[ro]bandis. Certe Dei
 dicit lib 23 cap 6 de refor: gravissimo decreto canit ne ulli pua
 ro ante 14 annu[m] beneficium offerat ne sit exemptus a reci
 tatione horaru[m]. inde Croph: lib 2 30. f[er]re lib 20. cap 13
 q 20. Petes an si Papa vel proprio nota vel alterius int
 estione, dat puero alicui ante 14 annu[m] beneficium simul et
 censat ip[s]u[m] excusatu[m] ab onere horaru[m]. Exo cu[m] d[omi]n[us] aut Papa
 dedit hoc beneficium sciens et volens puero offerri, vel si sit
 maturior scivit tu i[n]m[en]o no[n] scire legere et te eo ip[s]o quod dat
 beneficium, nullu[m] et exemptu[m] ab horis cu[m] eas p[ro]b[er]e sit impos
 sibile, sed videtur te Papa qua[m] n[on] se apud Deu[m] excuset, aut
 dat hoc beneficium rationi co[m]puti, et septennio vel octennio
 maiori te no[n] d[omi]n[us] dat beneficium dat et licentia n[on] orandi
 quia in o[mn]ib[us] et aliis is q[ui] a principe literat ab una

S

de de puro Beneficiale
latini idiomata

lege nō censetur liberatus ab alia, si et Papa dñi dat be nefi
 cium tali subiecto dat ipsi eam privilegium tm nō a duo, quod
 fuerit si simul et ab horis liberaret, necesse ex po est ut si hic
 puer futus esse velit in cetera aut horis dicat aut si nesciat
 linguā dicat, aut vixit in Papa em hoc privilegium ant h
 id fieri nolit deponat be neficium, nā suppleat etate nō est
 suppleat horas canonicas. Papa a facit tm primū et relinqt
 pueru faciendū secundū. hoc de causis ab horis epofantibus
 Addamus hic brevitē me appendi cis hoc epō de alius patione
 horis ca: hoc modo canonicis.

Quæstio An clerici et beneficiati teneant pter horas ca:
 26. Et recitare parvū officium B. Virginis.

Inquis de hac quæstio fuit omni int DD cōtrōversia, et nō
 nec hodie adhuc cōpōsita. De ea mihi videntur sequentia tūto
 dici. Dico 1 absolute loquendo blas horas canonicas esse in pcepto
 pat: ex hactenus dictis, ex sola illa ex necessitate dicenda
 ut pat: ex bulla Pii 5. Brevisario fixa.

Dico 2. Si in aliqua ecclia aliq ep canonicis seu aliis beneficiatis
 et clericis, suple nōnt, et ex privata devotione addant vel addant
 velint officium B. virg: vel alias pter, id ipsis esse integm mi
 nime tm pndicare aliis q id facere volunt.

Dico 3. Si nō aliqui tm, sed omnes inveniunt consuetudine, officium
 B. virg: recitandi, tē teneri que libet ad illud, patet ex disp:
 de legibus, quare si hoc officium dicat ex consuetudine alienius
 ecclie tenentis ad id om sub pmi quicunq, tenent ad horas ca:
 nā tē simul computabit int horas ca: Pat pat Panax: et
 Anaphis cap 53. § 73. ex quo fit ut cū officium dici iubet
 certis diebus in choro, tē est in pcepto ex sol lib 1995
 et tali casu canonici qui orobat choro intelle, debent sub peccato
 mort: illud recitare: is vero qui nō tenet choro intelle nō
 tenetur extra illud, id recitare tota exo huius officii obligatio
 pendet a consuet: q est altera lex, lege de qbg. ac demū si

x dicitur

Tractatus De diversis hominum Statibus

Argumentum hoc ut coram q̄ in theologia morali disputat̄
vniū omniū patentiſſimū ut pote omniū ordinū homines cō-
plectens ita hinc p̄tinet omniū aliorū longe pulcherrī-
mū est, cui certe ita quā generosiorū nino, quā reliquū est,
totius rē p̄p̄e exactū bīvniū, tempus et gratitudinē laborum
nos trā inveniētiā, ex cōposito hinc, q̄, referantur.

Disputatio Prima

De religione seu statu religiosorum.

Quaestio Quid sit religio Quaestio I

1 Cicero lib. 2 de nat. Deorum religionē à religendo derivat. O
August. lib. de vera religione sub finē à religando, quasi reli-
giosi dicantur illi qui ad divinum cultū p̄sentia identidē
vel relegunt, vel inde alligati sunt, ut ut res habeat quo ad
definitio relig. rē ipsā. Religio est status q̄a quo quis relicto saeculo
Per tria nota paupertatis castitatis et obedientiae ad xp̄ianū
p̄fectionē contendunt. dicitur primo status id est stabile
et immobile nite p̄p̄e, ut distinguat̄ à saeculari statu, aliq̄
dis vivendi liberis, nec p̄p̄e. 2 relicto saeculo nā uti ois
xp̄iani p̄ baptismū morant̄, peccato, hi religiosi per suscep-
tionē nite religiosae saeculo. id est saeculari b̄ voluptatib̄,
et desertis amicis, et parentibus, abeunt se in monasteria
3 dicitur p̄ tria nota, nā p̄ tres has virtutes, Deo p̄missis
inimū, proprie statu immobile, et nos totos Deo alligamus.
unde in his tribus essentia ois religionis consistit, et sine ali-
quo horū nulla est religio. Opus et ois res ex t̄nāq̄ tradimus
Deo, p̄ paupertatē, corpus per castitatē, p̄ obedientiā animam.
Deinde tribus his virtutibus veluti in t̄nāq̄ remanemus

in q̄ b̄ consistat
essentia relig.

oia impedimenta pueniendi, ad culme religionis christiane
 quidam in mundo ut ipse Jo: ja ep̄ta cap 2. aut est coimplicitia
 carnis, q̄ coereatur uoto castitatis, aut uoluntati, q̄ uoto paupertatis
 aut superbis uita, q̄ uoto obedientiae, et subiectionis ex toto
 frangitur, et compensatur. 4 ad p̄fectione contendit. hinc
 n. a h̄p̄uorū est ad ut p̄fecti sint, sed ut ad p̄fectione conte
 dant illa autē p̄fectio dicit q̄st̄tit in charitate, qua saquā
 iustine homo cū Deo cōmunitate lege Belar. lo. 1. lib 2. de monu
 chis, et Platu lib 1. de statu religios: cap. 2.

Propatū quod sit dixerime int religio sis et seculares, cum et hi ^{discrimine int sunt:}
 terentur ad religionē, q̄ est in charitate. Ex duabus uis, nos ^{et relig:}
 tendere ad charit: una lata p̄ scripta, qua ois ingredi tenentur
 et haec charitas aliud nō requirit, quā ut nil aliud uel mapis
 quā Deū diligamus id est ut amore Deī speramus amorē ois
 creaturaru: altera stricta et p̄ limitata, q̄ concilia et op̄ra su
 prerogationis, maxime illa, quibus remouent, oia: Na obta
 cula pueniendi ad purā Deī amorē, quod ois primū sit p̄
 dicta tria nota, et haec est proprie religio sis, unde seq̄ h̄c
 religio sis nō tā esse charitate quā p̄fectione charitatis et
 ideo a patribus religio uocat̄ status p̄fectionis. Dicit ep̄
 sunt proprie in statu p̄fectionis. Exo est in statu p̄fectionis
 acquiritur et n. qui nulli est ep̄us, rā puenisse ad p̄fectionē
 antequā ep̄us fiat: religiosi autē contendant tanta et sit
 in statu alii p̄fectionis accendat, id est in illud genus nō
 cōplezi sunt in quo p̄ nobilissima exercitia facit, et ueliculo
 quidā puenit ad p̄fectione charitatis:

An ad hoc ut ordo aliq̄ sit uere religiosus ^{Qua sit}
 necessario debeat approbari a R. Pontifice.

Dico po hanc approbatione olim nō fuisse necessaria, q̄a ^{olim nō erat opus}
 s Antho: Basilius, et Durand: nō legunt illa probatione ^{approbatione}
 si uero fuerit s̄ dūcens, et struēis: nā paulo ante illoru ^{habuisse}

tempora aucto qda religiosus dictus valdensis, vel pampu
de lugduno a Lucio 3. ob multas superstitiones, quas habe
bant sui regulis admixtas, abrogatus est:

approbatio
necessaria

Deu e necessaria in esse hanc approb. D. Tho 2. 2. q. 188 a. 1
et definit Innocent 3. in edicto Later. et habet in Cap. finali
de religioso domibz quod exstat. argo: 10. resonant in edicto
Lugdun: ut habet l. l. et recte, quia maiores causa ecclesie
semper ad sedem apostolicam sunt referenda: Cap. maiores de leg. 1.
atq. institutio religios: est res gravissima, si in hinc hoc
hinc profert plurimum, si secus multum obstat. Si dicit
Papa posse errare in approbandis relig: Ex hoc esse tene
parum dicere, na licet in hoc negotio, Papa utat in forma
tionibus hominum in ubi Papa summus est in oibus
hactenus ut dicit in cap. no nisi; deinde sequens dicit
posse errare in dogmatibus fidei, et more, si religionem
approbaret pro sancta, q. talis non esset, quod fieri impossi
bile esset, tunc in contra usus de h. l. vides qd
in opusculo contra oppositores relig: cap. q. gravit arguit
illos, qui religiones aliquas inabiles esse contendunt, et
in. inquit p. sede apostolica sunt instituta manifeste se dan
bile reddidit, qui talis religionis dicitur coram.

Quaestio 3. Si aut ne heremita religiosi:

est duplex pe
nus heremita

Nota duplex posse esse heremitas quida sunt sub obedientia
alicuius approbatae religionis, qda non habent supra vitam
in solitudine et tunc habent notam continentiae, D. Tho
in 4. dist. 23.

Dico primo primi per heremitas esse religiosos, et
est heremitismi sunt ad esse, patet quia eis tota convenit
definitio essentia religionis quo ad essentialia. Quia patet, quia illi desit

tot nota puritatis, et obed: unde Alossa in cap 9 uere 16
91. dicit illos posse habere ppriam, et condere testamenta,
licet ante ad habent notu obedientia, tamenq in alij

obdize Epi ex D. Cho 9 116 a. s.
Dico 2. heremitas, qui in mta car nobilita aliquando exeryunt heremit desipit ex
et cu licentia superioris ex mta facti sunt, esse quide religio ^{monachi hie sunt}
bs, no ta pprie in statu religionis, licet nec Epi ex mona ^{proprie sel:}

teris assumpti sunt proprie in statu religionis, licet ma
neant in rel. Status. a religionis propria est proficere, ut
vel ad pfectione tendentur: heremiticus uero status licet

epatus pprie est pfectora. unde PL dicunt ad mta heremi
tica nomine decernit debere admitti, nisi pmi die mutaq
Inexit pbatus in mta comi et ce notetia D. Hieronimus
epa p ad rusticu monachu. Cuss. coll 10. s. Benedict cap

1. sua regule, huius ratio ne ait s. Cho: 9 100 a. s. quod q
est sibi hianus et sibi esse sufficiens hoc ante est i illis soltu
cui nil deest quod est pfecti. Inare quod s. Antonius
Paulus, et alij multi sine pnia mta expeccatione, ad here
mum coasserint, id singulari Dei gratia tribuadu et t. ^{licita est religio}
unde Belar: lib 2. de monach. cap 39 colligit forte ob id ^{transire ad arduu}
orbis religiosi em mra licere transire ad ordine car ^{re relig.}
lupann, quod eoru mta sit solitaria, et pfectora.

An clerici possint esse ueri religiosi

Inuest
4.

Dico, olim multos clericos uere fuisse religiose. s. quone
runt puritate, cast: et obedientia. patet 1o ex pto aptora,
quos hac tria nota fecisse docent PL. August. lib 17. de ciuit.
Hieron: lib 1. contra Ioni: Bernard: ecce uer religiosus orat in illa uerba
D. Cho: le: a 4 Nauy in apologia de reditibz moniis g.
2 quia eoru sentia est DD clericos ante intro ecclie in
pelle, in com ut ra nunt, religiosi, ut alibi diximus
et docet Medi: lib 5 de cati: cap 9 80 tus. quod n uone
runt cast: patet, quia notu castitatis morat maiority

ordi: anepu de paupertate probat, quia omni clerici dicit
 boni patris cedebant, ut habet cap. 12. de obedientia
 pat: quia eis obediebant ep'o, unde Grego: lib 4 regit tri
 epta 74 ait nemine potuisse ab ecclia discedere in qua
 erat ordinatus. 30 pbat, ex nomine canonicoru, quia ca
 nonicos grece ita est Equod latine regularis, regulares a.
 esse pprie religiosi docet Panor: in rubrica de regularibz
 Dico 2. et hac respectate quosda clericos esse vere religiosos
 et primo qd talis est ordo clericoru regulariu quos veri
 quos esse pat: ex cap quod Dei timore de statu monacho:
 it s zho: opus: 19 antea oppugnato: religionu. Quod vero hi
 sint clerici, et no monachi pbat Nauis conento 3 de regul
 n 40. quia regula eoru dicitur clericoru, et in citato can.
 regularis dicitur distinguntur a monachis vide D zho q
 100. a 8. et sequenti a. Es ordo est societatis Jesu que
 religiosu esse, et clericoru declaravit multi Pontifices,
 propriis bullis. Pius 5. Grego: 13. 14 Paulus. et Julius 3.
 Trident. sess 25. cap 16. ubi vocat religionem clericoru
 a sede aplice approbata.

Quæst 5 An ordines militares, sint vere religiosi
 Tales sunt milites s Jo: s Jacobi. Teutonici, de his plura
 dixi in ma de matre: solus lib 7. q 8. a 3. negat quosdam
 esse vere religiosos, ut commendatores s Jacobi in hispania,
 q aliquando ducunt uxores. Nam de redditibz ecclie q 2
 multis ondit hos ordines esse religiosos. 1o quia non est ra
 nota dicta. 2. quia spitentur, vel regula s. Bede dicit
 vel augulti: 3o beneficia regularia no possunt conferri
 nisi vere religiosi, ex trid sess 14 de regul: cap 10. atqui
 his commendatoribz conferunt priogatis comenda maiores et
 minores. Obicit solus qda Nau esse compta, et religiosi,
 e diametro pugnant, at qda ex his sunt coniugati ut

quida dicitur
 in p'ncipio
 religiosi

Trid. sess 25

Trident. sess 14

conuincatorum s. Jacobi. Dicit Nauus eos non tenere regulam
 sed dispensatione Papae esse coniugatos et illo coniugio non tolli
 ideo notum castitatis, Ad tam eos trahi ne sit illi locus in co
 nula maritali, et ideo in notis ipse dispensari non a. in
 toto. hinc de Papa dispensat in ipse paupertate, ut du
 mde conuincatoribus conuincit, ut inter ninos aliqua long in
 usque pro dispensant, uelut in morte, ad us testantur
 deinde uideamus religioles q. simul Papa, ab ipse ab omni
 uoto paupertatis, et obedientiae, quia tam dixerit. illos non
 manere religioles, ut exemplificat Nauus de Pio v. cui
 hunc tractatum dicunt a. 4. 2o opusit Solus D. Thom.
 2. 2. q. 108 docet modos niniendi scdm quos homines ma
 trimonio utuntur non esse simpliciter religioles sed ^{secundum} qd
 quatenus participant qda ad statum religionis pertinet
 Dicit Nauus non loq. D. Tho. de reherioles q. emittit 3 nota
 sed tam de us q. aliquas res: hincant religioles, ut hinc
 qda ex 3. ordine s. Francisci, et s. Dominici, q. simul omni iant
 et hinc saepe coniugati possunt tam quoda habitum secretum
 et hincant qua uerina et certis diebus abstinent a
 thoro. Mihi magis placet opinio solist. D. Tho. hos
 proprie non esse religioles si uxores ducant, esse tam eos
 q. conant oia tera uota. Et porro Nauus non solide sed
 uere argumenta, ondit Jo. Azor to. 1. lib. 23. caps. 9. 2.
 fundamentum solida est, quia religio intrinsece postulat
 ut castitas simpliciter uocetur, nisi paupertas et obedientia,
 ut habet cap. in ad monachum de statu monachoru.
 Ho in Nauus negat antecedens. Ad qm respondeo p. fitezi
 regula horu, sed non est illoru in tituta, regunt, sed imp. fite
 Ad 3m respondo iure conuincit esse quod asserit. dispensatione
 uero Papae facta:

Quaerit Quot sint genera religionum:

D. Tho. 2. 2. q. 83. i. duobus modis distinguit religiones pp
 ratione naturam operum horum, quatenus alij ieiunant,
 alij cilicium, alij labore manuum, corpus exercent. 2o ratio
 ne finis s. pfectio nis charitatis, quatenus alij uacant
 soli contemplationi rerum diuinarum, alij proximis susceptioni
 alij d'c'io n'ibz, &c. Et quomodo finis in quibus genere, hinc
 est p'f'ctio n' rectius inq't d. Th. ex finis uarietate religio
 num genera colligit. Dicitur cu' finis sit pfectio charitatis,
 q' tantu' esse finis tribus n. modis possimus tendere
 ad illa pfect: 1o p' sola meditatione, q' fit orando et me
 dit: 2o p' actione seruando Deo, ut p'p'is, uic'iuando
 hospitalitate exercenda &c. 3o p' contemplatione, et actio
 sunt tria genera hinc. unde colligit esse tria genera religionum
 in et inter contempl: tales sunt benedicti, Bernardi, Carth
 si et alij plurimi. Quia uero actione quales sunt milites de
 reuoluntarii, s. Jacobi, s. Pauli, Antonici qui armigeris
 detinuerunt contra infideles. 3m est mixta cuius modi sunt
 dominicani, franciscani, Carmelites Augusti et alij.

Quaerit An religio contemplatiua p'f'ctio actiuae

Actiua uero illa religio q' uisat circa opera p'ce extra
 susceptio n' p'p'iorum uisat: inferiorum, na' uic'iuandi
 uisat: audire, no' sunt opera p'ce extra, sed actiua n'ba
 contempl: Foron l. 1. de iur: et iure, et pleriq' legiste
 dicunt actiua esse p'f'ctio n' unde inferunt iudices et aduo
 catus huius legis no' abstant, plus posse mereri, quam car
 lufianos, et franciscanos: contra uero docent cas' Theologi, et
 Cano: p' b'ly. 1o q. 2a p'p' luce 20. p'f'ctio actiua esse p'f'ctio
 int'p'le s. Augusti ser: 26. et 27. de uerbis d'ni in monte

Bernardo ser: 41 in caatua. S rto q 102. 20 coten
 platio pcedit ex dilectione Dei, actio ex proximi, actio. a.
 pcedens ex amore Dei pfectior est pcedente ex dilect.
 proximi. 30 cotemplatio est qdam pfectio futura nita in
 cipit n hie et finit in altera nita, unde seq religione
 quoy cotemplativa caeteris paribus esse maioris meriti
 hactina pcepta radix meriti est charitas Dei.

An vita heremitica pset cenobitica *Quaestit*

Dicendum est heremitica inderi pfectiore, cenobitica
 ee securiore, et homini magis conuenientiore. 1a pars e
 s. August. lib de moribz cetero cap 31 ubi docet here
 mitas esse in fastidio uirtutis. De D rto: q 109. a 8.
 2a pars pbat ex incommodis nita heremit: q multa
 refert D Basilius in regul: fufius disputatis q 7. 1a e
 hi heremita pcedit et labatur, no fit subleuant, et mo
 nente se hie illud Bernard: epist 125. ubi no timetur ubi n timet re pfectore
 re pfectore securius accedit tentatore. et refert Cassian: *secunius ad edif tentatore*
 uolat: 2. cap 5. Hierone post annos 40 in heremo actos *Bernard:*
 in pntu se precipitate in tictu damonis. 2a est in he
 reno uix est ouatio exercitandem uirt: ut humilitati,
 charitatis, obediunt: patient: 3a et 4a solitarij facile
 magnos patimntz elationu fluctus, ut pntent se oim
 sanctiss: ex Cass collat: 19 cap 8.

An mixta pset solitaria aut cenobitica *Quaestit*
 soltu cotemplatiua *9.*

Nam in Cap Statuimus 19. q 3. n 32. mox in q d 30
 q 2. et qda alij, uolunt cotemplatiua esse pfectiore, et
 ideo carthusiana, oribz pferunt, p qd summa est in ea in
 ta asperitas. 20 quia ad illa sola ex oribz ordinibz oblatit
 uctia transi tu, ut patet ex consl: Marc v. apud Antoni:
 3 2te sume tit 24 cap 17.

mista cūta ē
pfectior religio

Dicendum est qd mixta esse pfectiore ut dicit DD. Ocho:
 q 188 et in opusculo 19. Jo Xpi hanc mta comit usq pte
 hstima, nocte n orabat aut dia p̄dicabat, et p̄rabat. D
 pho 3 pte, q 40. a 1. 2. SS PP. semp p̄ferunt hanc cōtempl
 hōni soli. Basilus l. c. Bernarū. de mta solitaria ad p̄es
 de monte Dei s. Ambrosianos. Nazariensis opus de laude
 mta solitaria dicit se illa religio quā p̄fecti esse iudicant
 p̄riuate utilitate publica cōmoda cōiunocce et ita docet In
 nocentius Papa. Cap nisi cū sit: dō renūciat: q̄ rade
 mta mixta fundat in dō et p̄mo. cōtemplativa tū in 1.
 Dico. c. int religio nes mixtas, illa esse p̄fectiore q̄ ex
 proprio instituto nacet saluti animarū, p̄ p̄dicationes,
 cōsilio nes, et hōia alia. Ocho l. c. Durandus in 3 dist
 us. staton: 3 pte fit id cap 1. Scl v religio 1 q 4. p̄bat
 Jo 9a opus cōtemplativa, ut est p̄dicare docere et p̄te
 tuis opere mta adtinat, ut misere infirmos suscipere
 peregrinos, hūili opera m̄tiae spūalia p̄stant cōspicūta
 p̄dicare. n esse opus mta cōtempl dicit Grego homeli: 35
 ex eo quōd m̄ti p̄fecti vident in se, fit ut alios et m̄tis
 illuminare. 2o maioris p̄fectio nis est nacet cōsuetu
 ni animarū, quā tū q̄re suā cōp̄tione in m̄ditando.
 Vnde Dio inf. Hieron. lib de celesti, dicit om̄m d̄niocem
 oparū d̄ni m̄tū esse cōsuetu re animas, et Chrysost lib
 2. de sacerdotio Xpm nō dixisse p̄teo si amas me vinus
 d̄ni, in nudo humo, nigilla, sed pasca, unde d̄rso et Ca
 dāensibis putarunt ex hoc statū parochorū p̄fectiore
 monastico. Retellit illos optime Ocho: in opus: 18 de
 p̄fectio ne mta spūalis, cap 20. nyad es. licet n̄ parochi
 p̄dicando exerceant offi om̄ p̄fectio nis, nō tū d̄o sunt in
 statu p̄fectio nis, hūi n̄ regit imobilitate, parochi a.
 quendo volunt, possunt relinq̄uere cura animarū.

Ad qm de carthusianis respondeo, asperitate externa no esse
opus perfectionis, sed tm instrumentu ad ea, ut recte s dho l.

a. 6: predicare a docere sunt opera perfectionis.

Ad 2m arg: Quo so ob hanc tm inba asperitate procedi transitu
ad carthusianu, eamq, attendenda esse in transitu, nullo modo a.
niba perfectioni, ut docet Laner: Hacti: cap hanc sit de regul:

Syl v. religio. 4. 96: Angel: v religio n 24 Ro 2 cu Tob:
v religio n 24 Pontificas ideo concedere transitu tm ad Cartu
hanc quia admittunt derogare privilegii veteru pontifi
cu qui eis coacti erant, ut dilig liceret transire ad eoru ordine.

Quae religio ex mixtis sit perfectior: Quaerit

Dho: valoris h 3. de sacrament. cap 99 null Carmelita
nu ipse Carmelita: S Antoni. 3 pte lit: 26 cap 4 Syl v
religio: 4. 96: Dominicanoru dominicani ipsi, esse perfectiore
et fructiore et ideo em ins cone posse benedictinos et Carthuf.
ad suu ordine transire. S. Bonaventura q 12 et 13 in res
S. Francis franciscanoru franciscanus ipse. ideo sit Angel
v religio n 28 qui ex quom ordine pmissu transitu ad
suu prestant.

Dicendum est perfectione religionu ex 36 potissimum capitibz perfectio reli
gionis ex tribz
iote q potissimu e ex D dho l. obedientia ut et docet Joa: potissimu capitibz
21. in extravaganante de usuro ru hontif: q incipit quada cognoscitur:
ubi expo haec tria nota, et maxime obedientia ordum exactis
sine servat, ebi certo certior perfectior est religio. e caput
humil ex perfectione charitatis in eximiatione cuius di
ximus mixtas pparandas et templ: perfectio a huius charit:
consistit in tribz teste d dho. opus 18 cap 14: 1o in exte
sione, ut si porrigat se ad plures, fideles, infideles, magnos, par
vos, remotos, utrius. 2o in intentione, et fervore, ut si quis
nulla mercede, p dicit aut publice doceat, longissima officit
itineraria. 3o in effectibus, nariis charitatis, ut si quis et

Sciendi, et audiat confessiones, et sacramenta administrat
 Deat infirmos. pueros instruat. qm cap sumitur ex exerci
 tiis religionis, quibus nona q. tenet in sua fine, na q. dicit
 q. actus perfectior, illa actus, dubio perfectior e. 2. 2. q. 100. a. 6.
 unde int contemplativas q. uacat orationi perfectior est ea,
 q. uacat lectio ni: et int actiuas q. uacat redemendis capti
 uis, perfectior est, ea, q. uacat suscipiendis hospitibus, et
 rursus, q. uacat pluribus operibus, ut orationi, lectio ni, visit
 tationi hominum, dms aetatis perfectioni eis literatura pfe
 tur est ea, q. facit pauciora, unde necesse legi, et infortu
 ut ult: in primu, ea religione esse diuinu pfectissima, in qua
 plura ex his magna diligentia, et spū exerceantur:

Classis
 2

Classis 2
 De inopressu in religione, et nouitatu.
 Quasi An opus sit deliberare diu, de amplectenda
 aliqua religione

Deo si ipsa religio spectet q. se nulla esse opus delibera
 tione, p. dho q. 2 q. nulla ult: et in opus: cap. 9. et patet p.
 exemplo script: de apth, q. statim secuti sunt xpm math. 4.
 Marci q. uno math. 8. xps adolecenti noluisse seq ipm ne
 permitit, quide patre suu se pelizi, quod inqt christomus
 fecit xps no ut doceret contem neros esse parentes, sed ut in di
 caret, caletiu pferenda esse oibz temporalibus. 2. SS. 22. docent
 curatio ne, in hoc negotio esse piculga Jerro: epta 13 ad Romi
 nu, festina te qto inquit et haerentis in solo nauticula fune
 magis pferenda, qua solue. 3. August. 8. confess. cap. 5. miride gloriat
 hie tarditate, et laudat gra duos milites, q. lecta s. b. Antonij
 nita, statim se diu permitio cetera runt. Bernard: sup illa
 uerba eia nos v. docet hie no esse gronda cōfihā, et patet ra
 hione, ex Aristot: q. 3. ethico: cap. 3. docet tm opus esse delibera

Bernard.

hunc in magnis dubiis, at in p[ro]p[ri]o est dubitare an ingredi
 religione sit bonu[m], quia talis videt[ur] fuisse in i[n]iuria x[rist]i q[ui] p[ro]p[ri]e
 eius co[n]silia, et inspiraciones, aliud humanu[m] scilicet regit, et q[ui] movens a Deo
 est alit[er] carne et sanguine, certe apud eundem fuit et ali[us] cap[us] t[ame]n esset consultu[m]
 sine susp[er]e no[n] lego quod dicitur, qui a Deo movens no[n] p[er]te h[ab]ere ult[er]ius.

Dico. 2. cu[m] eode[m] D[omi]no: interdu[m] opus esse deliberatione, ex p[ar]te ex p[ar]te p[ro]p[ri]a
 eius q[ui] ingreditur est religio: id est, ut in cap[itu]lo 15 est si opus est deliberat
 habeat in p[ro]p[ri]a re pugnante religio[n]i, ut si sit f[er]vus
 si coniugatus, si in magno axe alieno, si m[er]itus &c. 25 si q[ui]d
 n[on] que[m] null[us] ingredi exercitia no[n] habeat, p[ar]te explorata,
 v[er]o p[ro]p[ri]a h[ab]entiu[m], solitudine, magna tenuia, verba, tri
 p[ar]te in us p[ro]p[ri]a q[ui] sunt nudi p[er]des. Scio, certe q[uo]d in multis
 inmeribus michi d[omi]ni notu[m] int[er] p[er]fectiss[im]o ardore sp[irit]ualium, et
 incorporat[i]o[n]e d[omi]norum adduxerit, me certe auctore no[n] leniter
 delinq[ui]unt, q[ui] no[n] p[ri]us accurate co[n]sultant cu[m] aliquo viro
 p[ro]p[ri]o, et p[ro]vidente et q[ui] religio[n]is t[ame]n notitia. q[ui] casus est.

si quis sentiat se non bene dispositu[m] ex causis: in q[ui] mult[is] religio[n]e
 D[omi]no: et Nauas comentario 1. de regularib[us]. et in cap[itu]lo
 no[n] dicatis, n[on] 2, talis est is qui caret legitima intentione
 q[ui] e[st] ut soli Deo, et anima sua pure seruiat, nil aliud
 in religione h[ab]eream, et si quis sentiat se adhuc affectu[m] car
 nali t[ame]n erga copulator, honores &c. gravi se exponit periculo
 naufragij sp[irit]ualis, h[ab]ere monet x[rist]i h[ab]ere et q[ui] null[us] edi
 ficare luxuriam p[ro]p[ri]a sedens computet sumptus, ad id neces
 sarios. Legat[ur] Platus lib[er] 3 cap[itu]lo 33:

Consultatione sit aliqui[m] ind[omi]nare ad religione: Quasi
 Dico 1. id ex genere suo esse bonu[m], sanctu[m], meritoriu[m]. 2. 2. q[ui] n[on] 12.
 a. 2. et 9. S. Antoni: 3 p[ar]te, fil[io] id. cap[itu]lo 2. Nauas cap[itu]lo 12. n[on] 46.
 na[n] danielis 12 dicitur, q[ui] ad iust[it]ia[m]: exadunant multos, exu[n]t
 quasi stella in p[ro]p[ri]a et n[on] tates, et fauori n[on]t: q[ui] d[omi]ni

fecerit peccatores, saluabit animam eius. 20 ss PP. Hieroni:
 August. Bernard. multos hortati sunt ad religionem imo
 Xpi ipse adolescente Math. 19. unde habes no peccare eos q
 pauperes quosda s studiose alant pro sua religione, vel ut in q
 D Tho: tractant aliqua munuscula ad captanda familiarita-
 tem, diuino nullu intenciat pactu:

hic et aliquan
 hortari ad re-
 lig:

Dico 20 p accidens fieri posse ut malum sit inducere aliquem
 ad relig: 10 ex pte plene inducenda, ut hi coacte inducuntur:
 id phibet in caa. 20. p lora q 3. nota x religionis et esse li-
 berissimi, psumus autem no oio libere nonit, et experientia
 docet inqt Natus, hi inducitur minus alacritate et onera
 religionis, et facilius ab ea resipiscit. Malum ite e inducere no
 debito fine, ut si. In bene sit inducitur, quoad iustu, et amictu.

inducere aliquem
 in relig: ubi nolat
 nisi robusta e p.

20. ex parte religionis, ut hi inducuntur in religionem, ubi no
 fore uant regula, videntur x est ne non ista huius sunt pe-
 nera p. 10 r. 10. Luc 11. et dupliciter fiat filius peccatoris Math 23
 ino docet Natus l. en qui non est se ingressum religionem in
 qua male seruant regulae, nec spes est eas aliquando recti-
 us seruandas, ad tenendi ea ingredi, et placet ob dicta:

Quaerit Sicut ne pueri admittendi ad religionem:

13

D Tho 22. q ult: a 1. et quodlib: 3. a 11: respondet affirmat.
 10 exemplo xpi q Math: 19. hante parvulos venire ad me s.
 et Jo: baptista pax erat in deserto Luc 1. frenoru q bran
 est uirgo, cu portaret ingu ab adolescentia sua. 2 ita PP. Hieron.
 ad Eulochiu. August. de mix: cap 36. Ambros: lib 3 de uirginit:
 Gregor: lib 3 dialo: cap 3. ubi scribit roma nos nobiles filios
 suos dedisse emulcendos hanto benedicto. 30 ratione, nulla obis
 est aptior uirtuti ex Arist etioru 1. deinde conu consuetudine
 aut d Tho: pueri fere applicant illis officis uel artibus
 in quibus sunt uirtuti, et experientia docuit, multos ha-

quia excellentissimos inchoasse. Bernardū boquanturā, alios,
nota tñ cū syl: v rehoia. q 10. impuberes religioni oblati cū qd dicitur impuber
ad annos pūbertatis hēre rit (q est. 15. in masculis; in femellis

13.) rogandos esse nū velint manere in relig: nā si volint
possunt egredi 20. q 2. cap puella. Quæres an ipsi et pueri
sine facultate parentū possint ingredi relig: Rō dñ impu
beres sunt nō posse, nisi cū eorū facultate, et si ingressi fue
rint, posse exorari et post emissa nota religionis. Post quā
uero sunt puberes nō habent opus facultate. Cap ad notā.

de regul: plura diximus alibi, quod si te impedimento fuerit
parentes, legantur illud servatū caliatū hantū patre
Ha possunt serui et mōcipia fieri religiosi

Et hic alibi dicit: breuiter Dico p nō posse sine licentia dñi
norū ex 22 quill q 3. syl v relig 2 q 3 Nāno conentur.
10 nō de regul: ratio est qā hi quo ad psonā oīs sunt
obligati dño sicut uxor uxo.

Dico 2. si dñs de impressu serui uolens p breuium faciat
seruus ubi lit, posse seruum illū et repente dño manere
in religione. Si autē nō potuerit scire tenet repente dño
egredi et hī pfectionē ediderit cap hīs incognitus q 12 q 2

An epus, decanus, parochus, possit ingredi relig: Quæsit

Rō epum sine licentia lapæ nō posse Cap licet, de regul: et
Cap nisi cū pūde lit de renūciat: quia dñ consecratur facit
notū de cura, perpetuo perenda filia ecclie;

Dico 2. pparator decanos, parochos ceteros clericos posse
ingredi rel: et recusantibz epis, aliisq platis 19. q 2. cap. possunt parochi
et alii clericos in
egredi relig:

Dico, ubi nota res nō teneri ad resignanda beneficia, nisi edita
pfectione, Cap beneficium, de regul: in 6: ratio, qā hi obligant
se ecclie tantū pro tempore: .

Quæritur An debitor q nō est solvens possit ingredi relig.
 15. Exi ad hoc sup dicitur ut: de circūst. restit. nō dico brevit.
 p̄ consulendū esse debitori ut coram prius b̄ne re, vel mandā
 do, ab aliis vel remissione deparando:

quando debitor
 possit ingredi
 relig:
 Dico 2. si nō possit solvere nisi ad longū tempus expectet, p̄
 le bona cetera ingredi et si nō creat suis bonis, p̄bat p̄ omni
 tenet eū notabi di detrimento vitæ, et fama et t̄nere pen
 nia, ut sup dictū, ergo multo minus, cū dāno spualit̄m
 qui matrimonium contraxit da p̄senti, vel de futuro, et cū iura
 mento, p̄ adhuc ingredi religione, ut alibi dictū ē. ergo et q̄
 et pecunias; nō minus obligatus ē m̄ uxori ad reddendū
 debitū coniugale quā debitor pecunias creditori. 3. quia de
 bitor qui nō est solvens, p̄ mandādo in seculo cadere bonis,
 le furti. ff. de his q̄ bonis cadere possunt; ita ut nō tenet
 solvitur esse, ut solvat, ergo multo magis p̄ ingredi religione
 quod est plus quā cadere bonis. Obiicies reddere debitū, est iuris
 nātis; ingredi. a. religione est t̄m ceteris. Exo esse p̄cepti eū
 supponit aliqd quod solvatur, nō. a. cū nil supponit. Alia in
 pedimenta q̄q̄ aliq̄s arcti ab ingressu relig: sunt plura ma,
 partim ceteris religionibz cōmū. ut vinculu matrimonij cōsumu,
 publica infamia, publicū homicidiū, hæresis publica: partim
 h̄mpularū relig: propria: ut esse mutū, mutilasse. Quæres
 nō si quis ingrediens relig: retineat huiusmodi impedimenta
 facta p̄fessione sit vere religiosus. Exo si impedimenta sint
 essentialia. cū q̄q̄ nullus solet recipi, p̄ peccare mortalit̄,
 retinente, quia ē mendaciū p̄ncipiū. Exo 2. p̄fessione talis
 alij dicitur valere, alij reus, utriq̄ est p̄babile. Exo 3. p̄fessio
 valida est, nilominus talē ab ordine repellit, ut docet b̄nifici
 in 2. p̄te alphab: n. 37. littera s. ~ ~ ~

Quanto tempore placari debeat receptus ad religio:
 Dico, laudabiliter facere religiones & nemine recipiant abiq. *Quaestio*
 probatione. Probate vngt s Jo: epla 1a cap 3. spiritus si ex deo sint *16*
 ex quo loco probat D Tho: 2. 2. q ult. a 20. ad 1. mo rediens ad religio:
 esse probandos, haec n. probatio no tm est in favore impredictis
 sed ipsius et religionis, ut hinc iha ipsius difficultates, haec vero
 huius mores exploret, et certe morem id nemini videri dt
 in nullu nere sit officiu seculare, quod no sit huius probationes.
 Dico 2. tempus probationis minimum debere esse annum capou
 saluus 17192, et licet annus dnm potuerit abbreviari, ut
 habet le id tm restit Alexander 4. et Bonifacius 8. in ordi *tempus plac e*
 nibus monasticibus ut habet can: 2 de regul: in 6. In *annus. Dicitur.*
 orby ante ordinatq restit id viderat less 25 cap 25. veteres *25 cap 25.*
 sane produxerunt, ad breuiam, ut habet dis E 19. q 3. cap mo
 nat E: vel et ad breuiam. s3. cap finati, et hunc more seculy
 nostra societas, alij ordines anno contracti sunt. *Quaestio*
 debeat esse annus continuus Panor: in cap ad aptich negat
 Syl v. religio s. q 4. et Nauis lib 3 dicit: sit de reg: dicit. 34
 affirmat, et ha probabilius est et qd annus videtur et ultri
 mudie

Quibus in rebus consistat placatio *Quaestio*

Dico in 3ob potestatem q in obseruatione tain edulioru,
 Paup: car t. Obedi: q sunt essentialia oia religioni, deinde
 in obseruat. regulari, et consist: omnia ordinis, exemplum
 habemus in xpo, q Math: 20 placaturus suos discipulos nomi
 ois, misit sine sacculo calceis. Et consistit in officio humilita
 ti, ut testant se mundo, eiusq pompis esse meritos, vnde Basil:
 in cons: monast cap 23. docet eos promptos esse debere ad
 oneraria iumenta sequenda, la Cassianu lib 4 de inst: monast.
 cap 7. 3o consistit in poenitentia, prompte excipiendis, de

quibus Basilus in regulis, q. 5. et 53. S. Hieronymus in epi-
stolis sanctae Paula, q. inebat orationes, et pariter, ad to-
res orare, et posthonorius in vita s. Augustini cap. 15. his talibus ipsi
iuramentis monachis, detrahitur eipsum nisi:

Quaestio 18 An absolute probationis tempore necessario,
aliquis statim ad voti tenens sit ad professionem
Videtur quod hi ex ordi: sess. 2. de regul. cap. 26. ubi ma-
dat ut superiores subito tempore probat: nominis quos ha-
bitas invenerint ad professionem admittant vel in monaste-
rio praeiciant. Dicendum est cum Nauas lib. 9. de cl. cap. 26. et 27.
posse prorogari professionem, ex causa ad arbitrium superiorum.
ratio est quia ecclesia licet ad id exoptet et ne patet consequentia
quia ordi: non implet expresse in ea consuetudine: a iure.

probatio potest antiqua non est recedendum nisi per ius non expresse reser-
vata sit tunc lege precipimus de appell. 2. quia annus probationis in
hodie non est, in honore religionis, et religiosi. s. quia in aliis
religionibus eius in servat adhuc circa prorogationem:

Classis 3

Classis Tertia

De essentialibus religionis in eorum id est
De notis quibus aliquis sit proprie religiosus

Suppono hic quod iam saepe diximus totam essentialia religio in 3. b.
notis consistere et sine aliquo eorum nullum ordinem esse religio sit
Porro haec tria debent non dari ex s. cho: q. 206 a 6, quia reli-
gionem est status immobilis.

Quaestio 19 An si quis post probationem edat tm nota simplicia
possit fieri religiosus:

Dicendum est hanc quaestionem non posse amplius hoc tempore con-
trouersi, quia homines non tunc locuti sunt hanc in probationis
emittentes nota simplicia, sicut nec religiosi non mirum quod

professi, et monachi, ita definerunt Paulus 3. Julius 3. ^{patres locat:}
 prius 4. et 5. ita post hoc nota sine licentia superius 23, ad nullu ^{fonti vere reli}
 ordina pter cartusianu transire possint et si contra faciunt ^{gisti}
 finnt neri apostata et incurrunnt exeat. loba sent. soli da
 pe reservata. Deinde Gregor 23. duabz consti pntio nily p
 hibet sub pena exeat latae sent: et inhabilitatis ad quic
 officia et beneficia ne qz in dubiu id vocare audeat. ad idē (Prudent. 16)
 est Drid: sess 25 re regul: cap 16: 2 ptab quia sicut ordi 25
 in materia de matris: in impedimento voti cur fiat ueri
 religiosi corā nō est alia quā constitutio eccliae ut docet Boni
 facius 0. cap unio. de uob. ab eiusdē eccliae constitutione de
 clatati sunt in societate vere religiosi qz conituant nota simpli
 cia 3. milites 8 Jo: olim redtani nē malitantes dicitur sunt vere
 religiosi ex Soto lib 7. q8. a 3. et tū 2m oēs nota eorū sunt
 tm simplicia, eo quod nō in sua sed s statu eccliae matris: dixerūt
 obiciēs p oēs patres theologi canonistae, oēs pontifices docent obiectio
 sola ptesione fore religiosi. Exo hi illos dicere, quia hucusqz
 in oibz religionibus fuit hē usitatu, nemo. a horū uquam
 dixit aliter fieri nō posse ad ecclia sicut et oēs ueteres do,
 dicunt matrimonia elandēt: esse vere matris: et tm id
 potē Drid: necesse est dicere nō esse, ubi edictū nō est ex
 ceptū. Nam comento, de regul a 26:

Obiciēs 2. p nota simplicia alios nō tenet se totū religiosi obiectis
 sed promittit tm se tradi tuen, sicuti qz spondet futurū impū
 et tm illud est de essentia sicut de essentia matris: ē ut alter
 conjugatorū tradat alteri suū corpus. Exo repando antecedit
 quia nota simplicia implicite possunt emitti: qz p tempore suboro
 2 q pnti: si eo modo se tradat vere ac ptesie tradi h corpus
 Deo, qz nō ut se dixi et simplici voluntate se qz tradere alteri
 ut in quū alteri se nēdit, in seruu, et hē fit in societate

Obiectio

quare notū simplex nō se h̄t ut sponsalia ad matrimonium
in soci: sed vere ut nabi: ratū nō consumatū, q̄ tñ differēt,
em p̄fectionē accidentale. Obiectis 3. Status relig: d̄t esse mo-
bilis talis autē nō ē, identitū tñ nota simplicia, quia usus
notorū simplicium ideo est capus nos inductus ut facilius dimitti
possint q̄ se male perunt ut religio puriore seruetur.

Pro statu relig: nō ideo dici immobile quod nullo modo possit
dissolui, sed q̄ se negit mobilitate et p̄petuitate, unde ne-
mo recipit in relig: et libertatis nisi habeat firmā notit-
in ea p̄uenandi: quod a aliquando dissoluitur altera notit.

pro exempla
statu nō ideo
p̄t fieri ōstē
ludio

vel papa est p̄ accidens. Nā habemus q̄ exempla statū
in q̄b; aliquando p̄t esse ista dissolutio. Primus est matrimonij
rati, q̄ dissoluit p̄ ingressu religionis, alterius d̄rupis inter
duos menses. Et est ep̄alis, qui soluitur cū ep̄us licentiā Pa-
pa fit religiosus. 3. est seruitutis serui. n̄ d̄nus nō d̄nt,
in p̄petuū, et tñ possunt emancipari, vel voluntate d̄ni vel
disposit: legu. 4. religiosorū est p̄fessorū, nā pontifices saepe
et cū monachis dispensant, ut d̄ucerent uxores ut alibi dixi.

Quasit Quot modis possint fieri nota, et p̄fessio:

20 Dicendum est 3. explicitē, implicitē, tacite: 1o modo fit cū q̄

p̄t fieri imp̄-
licite explici-
te, et tacite
nomine

distinōte deo, et relig: uoxet 3a nota d̄icta. implicitē fit si q̄
p̄mittat obseruationē regulæ ut faciunt fr̄atiscani, vel se
nicturū em regulā ut benedictini, vel p̄mittit obedientiā
em regulā ut dominicanos, regulares n̄ n̄ta potissimū cōstitit
in his tribus. Tacite uero fit p̄ p̄fectionē certi habitus
idq̄ dupliciter teste Nauo consent 4. de reg: a 24. 1o si quis
gerat p̄fessorū p̄p̄riū, ab habitu nomitū cū distinctū colore,
tristura, uel forma cap: de regul: in 6. modo sciat p̄fessus
habitus iure haberi q̄ p̄fessione. et cū ad modum referat

cap const: de reg vi 6. et accipiat à superiore q p̄t eū in ^{habitus recipi}
 corpore religioni continet n̄ p̄fessio oblig: reciprocan ^{à superiore:}
 profectus, et recipientis; cap ad aptica de regularibz. 20
 si per anm̄ gerat habitū novitiorū indit̄ t̄nētū ab habitu
 professorū cap ex p̄te de reg: si ad r̄t̄i n̄ d̄tus h̄t habitus et
 h̄t p̄ 20 annos deferat ad habitū q̄ p̄fessō. cap is q. de regul:
 vi 6. Et ante deferr̄ iste habitus p̄ anm̄ continuū non ^{habitus debet de}
 ante exolutū ut h̄t syl. 7c: 20 int̄ monal̄ tenim̄ ad exbra ^{ferri q̄ annū conti}
 nisi id fiat cum m̄d̄cato et scitu superioris ex eodē syl: Nota
 hanc doctrinā de professione tacita ratione habitus nō habere
 locū in nostra societ: ut pat: ex const̄ Gregorij 31. et observat
 Nam l. c. n̄ 76:

Quid sit indicandū de eo cuius p̄fessio fuit aut *Quasit*
 la, ob defectū aetatis, non dū completo anno *21*
 16 secundū q̄rid: nel non dū absoluto anno
 p̄bationis:

Hic cū Navas, lib 3 cōcil: h̄t de regul: p̄ illū in foro
 cetera nō esse p̄fessū, nisi professione invalida factā postea
 ratificavit. cap nō firmat̄ de regulis iuris in 6. 2o illā
 professio nē, nō ratificari eo ipso, quod aliquot annis ma
 neat, in monal̄ tenio h̄t necessariū eē, ut in cognoverit
 invalida fuisse de novo ratificet. Cūst̄ 2 ea a o ex const̄
 h̄t tā est opus eā publice ratificare, id satis est h̄t h̄t
 fuit ipse apud se licite, monal̄ tenio, n̄nente in p̄iori con
 sentu cū p̄fess: recepit: nā cap ad id de sp̄sal: dicitur
 matris et metu cōtractū fieri validū si metu cessante
 tacite salte ratū habitū ab eo q̄ contraxit matris: ita ex
 conū cūst̄: Nam l. c:

Classis
4.Classis 4.
De paupertate religiosorum.Quaestio
22. An repugnet paupertati religiosa habere bona immobilia in comuni.

Nota 1. nomine religiosa paupertatis intelligi uoluntaria
abdicationem proprietatis omnium bonorum tam mobilium quam immobilium
in comunitate christi 19: et haec paupertas omni religiose conuictus est et ad
essentialem, ut nec Papa possit in ea dispensare. Cap. cum ad
monasterium de statu monacho 20; quod exponit Caiet. l. c. 9. 19.
a u in sensu composito, id est si aliquid quod in religiose
manet religiosus.

Nota 2. huiusmodi paupertas et huiusmodi praeterea fit inferior casti-
tate et obedientia, esse in primis religionis fundamentum. 2. e. q. 19.
a s. ea enim sublatam paupertatem corrumpit necesse est omni mo-
nastica disciplina, omnis ratione dat Christus: lib. 7. q. 1.
impugnatur: monasterium nita, quia ubi est MEMOR ET LUMEN,
mox sequitur dissensio, ubi autem dissensio ibi non est charitas
quae est anima religionis; quare D. Bonaventura in epistola ad
ministros provinciales et libro de reformatione claustralium,
inter principes causas ruinae religioe numerat relaxationem
paupertatis. et Alexander 3. in concilio Lateranensi edixit ut
Cisterciense ordinem mutatum esse ob hoc, unde S. Franciscus
maledixit illis qui proprietatem, uel pecuniarum receptionem in huius
ordinem inducerent, uel fecit et S. Dominicus, qui inducerent posses-
siones in suum. teste Bonaventura in opusculo de paupertate christi
hoc posito dicendum est. ex comunitate bonorum ad omni D. Tho. 2. 2. q. 106. a. 7. et opusculo contra debeat: religioni cap. 14. et 25.
non repugnare religiose paupertati et habere bona immobilia,
in comuni. 10 tempore apostolorum pauperes religiosi uixere ex bonis

paupertas est in
hominis fundamen-
tu

in eoni collatis, ad tornu 4. 2o ita habet cap 11e q et cap
 exempli, 12. q. 1. Cap expedit. 9. 5. 16. do et Jo. 22. m. ex b. h. u. g.
 en intro de verboru signi: dicitur faticellos aspantes
 xpm habuisse aliqd in eoni. 3o multis ia saeculis religiosi
 tenent: Oritur: p. monstra: Cart: Camaldonensis n. p. a. r. e. et
 ex bonis immobilibz. 4. in multis cc. Constructi in monasteriis
 monialiu oio debent sufficientes fructus, ut possint ali, ut
 habet elem: 5o. Crid: l. 11. es cap 3. de regul: c. dicitur oibus ^{Trident: sess 25.}
 religiosi et ordian mendicantiu, exceptis capucinis, et fran ^{cap 3.}
 ciscanis de observantia, ut habeant possessiones in eoni. 6o ra
 hione religionis, du hac in eoni habent liberiores sunt a
 curis secularibz, et diligentius suis ministeriis spualibus
 sunt intenti:

An conveniat religioso pauplati victu mendi **Quaestio**
 cando accipere, et nulla habere rem mobilia, seu **23**
 mobilia bona:

Sub iuritu ordem mendicantiu s. d. n. c. i. et fr. a. c. i. D. D. q. d. a.
 Parisenses, wilhelmus de sancto niel: et Geraldus de albatu
 ueniat alijs scriptu et libris docuerunt illicitu esse re
 h. r. o. s. u. r. e. q. a. l. i. o. r. u. m. e. l. e. m. o. s. y. n. i. s. :

Dico 1o convenire religioso pauplati ad habere bona mobilia
 sed mobilia tm, ex p. r. o. x. u. elemof: 1o xps nulla habuit imo
 bilia in eoni. l. n. e. 9. et cap 6. mulieres ei subministrarunt ^{xps no habuit bona}
 de facultatibus suis. xpm p. r. o. x. u. m. e. n. d. i. c. a. n. t. e. p. a. t. : e. x. p. l. a. b. 39 ^{mobilia:}

epo aute mendicans su d. c. que p. l. a. b. explicat s. Paul. de xpo
 ad hebreos 9. 2o nau ap. t. i. habuerunt, na Math 23 reliquerunt
 oia, et cap 10. i. u. s. t. i. t. u. m. e. s. t. o. l. l. i. s. n. e. h. a. b. e. r. e. n. t. a. r. g. e. n. t. a. i. n. e. t. o. n. i. s.
 3o multi eremita uterunt, in exte pauplati. 4 multi
 papa approbaverunt ord: mendicantiu, ut s. d. n. c. i. et fr. a. c. i.
 Honorius 3. Favorem 4. Nicolau 4. in c. d. d. i. o. L. u. p. d. i. m. e. s. i.

eo huiusmodi vivendi bene convenit cum fratre servitium
 predicacionis ex D. Tho: 2o. c.
 Dico 2o. perfectius per se paupertatis esse illud quod bonorum pro-
 prietate non tam in particulari sed etiam in communi excludit ra-
 tio s. Tho: et Bonavent: e. ga. actus exempli xpi et apostolorum
 l. aliarum pelagium à cap. 57. unde sequitur paupertate ordinis
 minorum esse perfectiorem paupertate religionum ord: mendicanti-
 um licet hijs ex sua inst: et nil habere debent in communi, ut
 de predicatores docet s. Hieron: ne tam de facto habent bona
 in communi ex castione B. R. pontificum ut habet Joan: 22 in
 extraneis: et dispensatione extrema concilii. Unde
 Clement: v. vocat fratrum canonicorum paupertate maxima
 Dico 3. inter religiosos mendicantes qui non habent bona mobilia
 in communi consuetudine esse paupertate eorum que habent aliqua bona
 mobilia in communi ut frumentum vinum pecunias quia qui quoti-
 dianam mendicatione vivunt ut faciunt Capucini, quia et om-
 nis consuevit exemplo xpi qui in communi servavit oculos Jo: 12
 2o exemplo primorum christianorum qui rebus suis venditis ve-
 nabant partem in communi actorem f. 3o hac paupertas minus est
 obnoxia curis quotidianis. 4 quia sic docet D. Tho: 22. q. 188

fratrum canonicorum
 paupertas est ma-
 xima:

Inquit
 24

Quomodo religiosus violat votum paupertatis,
 et quando,

Dicendum est quandoque pecunia vel aliud pecunia estimab.
 ut res res, libros, arca, ligna proprium sibi us adient et de
 facta propria utitur sine fructu: Insuper. Ite violat hoc cum
 donando, comendo, legando, testando, ita habet in cap. ad dicatis
 Cap. sciens. Cap. monachi. unde Catharinus, lib. 4. de inst: monast:
 cap. 18. dicit nulli eisdem vel sportula licere possidere, et s.
 Benedict: cap. 18. regula, precepit nullam omnino rem nec codicem, nec ta-
 bulas, nec graphium, cuiquam esse debere, quippe nec corpora
 nec voluere habere in sua potestate. Atque ut malis intell:

Nota in 10 q. 1. proprietate, vel dominium sibi agnoscit, posse a
 liberari dno. / quod sibi reddat liberam facult. de re dispensandi ^{in quibus modis}
 ut cu dicit vntu omnes esse suos, et posse dare cui voluit, qua facult. ^{et qd habere}
 habe dicit qd dicitur in actu primo. Et est quod re illa actu ^{propria:}
 habere vntu. v.g. centu vntu omnes dat aliam independent a
 voluntate superioris, qua facult. facit se dominum actu secundo,
 vntu dno vel proprietate abdicant se religiosi oas, quando faci
 unt pfectione paupertatis, et peccant, e diametro contra notu p
 ptatis si alteru donatoru usurpent.

Hinc sequitur peccare contra idem notu illos, q. retrahant aliquid
 propriu contra volunt. vel sine facult. superioris, et q. furant
 re aliqua. s. q. occultant, ne accipiant a superiore. Et illi q. bi
 cet re aliqua vntu cu facult. superioris tñ no sunt peccati et
 la relinquere ad vntu eundem. s. qui quod om voluntate superioris
 accipere, libere aliis sine facultate donant, et in elemos. excep
 tis vntu casibus. s. si detur pauperi in epte. necessitate. Et si
 quis sit in itinere, et ex natio suo modum det pauperibus, s. si
 parue mendo, in eade itinere, vel alibi sibi aliquid subtrahat, ex
 natio conent. et de regul. et nos tu disp. de dno, tñ de rest.

ex lusu.
 An ad hoc, ut no peccet contra notu paupertatis, q. non sit
 retinendo, dando, accipiendo, e opus sit expssa ²⁵
 licentia superioris.

Quadruplex oblatio est. Quarta. 1. generalis pro multis rebus
 minutis. 2a specialis. 3a vntu, q. legat. ex dno, prioribus.
 4. vntu prelatina, qua tunc oronata, in exp no dicitur necesse. ^{x cardinalis}
 tacita. D. Po. e. 2 q. 32 a. 3 ad 1. psumptam vntu e spe ratihibitio
 nis, ut cu quis putat supio re no accipere si petita fuisse.
 Dicendum est quantilibet haru licentiaru sufficere, ne peccetur
 contra notu paup. salte in foro exte. Nam de ratio d. 7. q. 1.
 eade est virtus tacite, et expresse. l. cu qd, ff. de reb. creditis
 Unde q. accipit aliquid ab alio sine licentia expssa ipsius, vel

Dat alteri, quā ta supior edesset, si petisset, no tenetur
 in qd nans reddere, sicut is q clam accipit alienū quod scitū
 dno placere, ad comittit furtū, nec tenet rest. la. int dnes
 ff. de furtis. Dices qd si displiciat dno dandū illa subrep
 tio, nst datio, licet licentia no fuisset negaturus. No peccare
 te aliquando venialiter, sed ta no teneri ad rest. sicut nec si
 linc aliqd patri auferens ola, tenet et si patri displicat illa
 modus accipiendi. Casit: v fructus, ubi nota ad int p lacinam
 licentia ptenere, si qd supiore ptenet, no nec p hibeat, in fin
 nra ex finali fiducia accipiat aliqd, eo quod q licet confiteri
 nst tunc. 2o si quis accipiat eo animo, ut mox in poterit ad eam
 supiore et si dubitat rata ne sit habiturus et accepta, nec
 ne.

Quæsit
 26 *Quantū peccatū sit sibi usurpare aliqd
 sine venia supioris:*

Dico po esse ex genere suo p m peccatū quia a saxon. s. struarius
 et saphiri, quia aliqd propriū retinuerunt mortui sunt, quos
 ante in noverint pceptate multis ordit Belar: to j. Cap 22.
 de monachis. 2o quā Cap firmus de statu monach: dicit v
 dicitur Papa Sixti dā nationē accipere monachū q retinet aliqd
 propriū: et in Cap cū ad monach Innocent 3. in auctoritate obe
 dientia phibet monachis ne propriū qucūq habeant, et si
 quis post inventus fuerit aliqd habere de monasterio ex
 pellat. h. a. in morte pprim quid habeat in honi p ditionis
 extra monasteriū in bterglinū pncipal, ut narrat Grego
 rib dialog: cap cūda factū esse, ob tres aureos. Simile qd
 tit s Hiero: ad custochim cap 14. et August d e monacho quida
 Januario, 3. Ovident sss Es cap 3 dicit hennio actina, et
 passina voce p rination, qui aliqd propriū firmare cōmittis fu
 erit. Atq tanta poena, no possunt vitari nisi ad peccatū mort.
 Dico e. hoc peccatū fieri veniale, ex leui maā, et alii de confis,
 quibus diximus furtū fieri veniale, sicut p fieri ut maā

*danat: sibi accipit
 monachi q ali
 pprim retinuit*

*peccatū pprim
 huiusmodi.*

*videtur: sss
 es cap 3.*

sit tñ parva: ultra sit, et auro explet, ut si aliq̄s det
 calaman alteri solū charta ponū resā &c. Si quæ res quantū
 materia debeat esse, ut fiat p. n. Natus lib. 3. c. de cal: sit de res
 comento 25. beatus de statuto quodā Carlusia vocū, quod sit,
 ut monachus defunctus in p̄prietate duorum denarioꝝ, et
 infra nō sepeliatur in cemeteryo, et si sepultus sit ex huius
 Exe tanta quantitate sufficere, et regri. quanta sufficit ut fur,
 in saecularis hominis, sit p. n.: ratio est q̄a p̄prietas in ordi
 gūo videtur simili furto, quia sicut furto est abusio rei
 alienæ inuito dño, ita p̄prietas in religioso est usurpatio
 rei alienæ inuito superiore. Dicitur res monarij nō sunt proprie
 alienæ, cū sint diuini. Pro esse alienas res p̄prietate huiusmodi cum
 nulli p̄prietate sint, nō autē esse alienas respectu totius conuentus,
 placet mihi hæc Natus opinio. Quid tñ nocere possit in ^{quantū pecunie}
 dubium quando et furto sit mortale in saeculari, atq̄ adeo in ^{facit furto et}
 quom. Ad hæc nix ullus doctor cū altero dixerit. Natus po
 nit duas vias hoc est 4 bacos. multi vñ solū. Volens eos
 tres et quatuor: alij aliter epo ansio peccatū mortale esse
 q̄dō est int quinq̄ bacos, et mediū florenū. Videant hū et
 illi religiosi, q̄ extra hanc monasteria ex ordine benedictino
 rñ cisterciensiu, et p̄noni trat: re huiusmodi administrat
 qua fide agant, nō de hæc re in particulari agere nō ē necesse.

Quid facere debeat religiosus, de bonis patris mortij ^{quisit}
 quando, et cui hæc re relinquenda: ²⁷

Dico p̄ in cibus religionibus in quibus statim post annum fit pro
 fessio debere religiosū ante p̄fessione omni dominio bonoꝝ se ab
 dicare, ita Cassianus lib. 4. de inst: conuoliticis Augusti Cap. 2.
 sua regule, mo S. Hieronimus nemine admittit, nisi prius re
 nūtiasset diuitibus, ratio pendet ex discretionē notū simplicis, et
 solenis: soleni enim homo p̄prietatē se dñi capacitate, retinendi
 vel recipiendi bona: simplici vero tñ se p̄prietatē facultate q̄
 rēndi nona, et acquisitū utendi sine licentia, et ideo in hoc

speculatus nos tunc in qua non statim fit professio post non
 hinc, sit qd peculiare, nō a. tunc enim statim bonum secularium
 dominio exuere, dicendo eo primū gradū in dis tribuendis illis
 bonis esse erogare in pampes iuxta illud Matth. 19. si quis vult bonus
 perfectus esse &c. idē statim s. de arduis et Francis Cap 2.
 regula, qui quomōdā cecit, qd bona sua idisset cognatis, ratio
 huius est, ut oīe qd dicitur occasio recurrere nōo in necessitate ad ami
 cos, qbus nōo qd expectat religio nullo agere, ut fuit s. in Basil.
 Dio 30 expōire nōo minus aliquando bona dare potius cogunt,
 ob maiore, vel parte eorū penuria, alijsq. rationali libet
 iul' tis de causis.

Dico qd si paupibus danda sunt, melius est dare domesticis
 quā extrinis, melius pijs quā impijs, melius religiosi quā
 nō religiosi; unde laudabiliter faciunt qd ingressi domos alij
 diues nonnal tēn bona relinquunt pauperi, ne ratiōe qd
 magis dīpendēdi domesticis, quā extrinis, meliores quā mali, et
 alibi vidimus.

Inuestit 28 An possit qd esse dñs bonorū suorū et si uul et necē religio

Disputatiō de hoc pluribus in mōa de dñs, et videt qd nō, qd religio
 dominū retinet propriū, et necē qd dicere hęc dñs, hęc nōn
 sic mea sunt. Notandū qd intelligentia, tripliciter posse habere dominiū.
 1o independentē a superiore, ita ut possit arbi' tērio suo de illis dispo
 bere dominū. 2o dependent ab illo, tū quo ad dominū tū quo ad usum.
 ergo religiosus nō p' ullo modo habere dominū 1o modo qd hoc re
 pugnat intine religioni; s' cū uoto paupertatis, et quo ad re mi ni
 mā: imo et sic esse usurariū tū. 2o modo p' qd esse dñs, et sic fut
 nos tri ante professionē, ratio quā possident illa bona, nō tam
 quā p'pria, sed tamquā aliena, et habent illa tagna nō habentes,
 cum nullo modo, cetera facultate superioris possint uti, nec dare
 paupibus, ut definitū est in Roma in cōgregatione, qd p' ex rati
 et certe ut le. me mi nimus dominū eiusmodi, nullius nōmēti
 censetur, apud homines, qui totū rei suam in hoc consistunt
 ut possint agere de illis qd uolunt. 3o quod religiosi facti qd fieri
 possunt dispensatione R. P. necē dñi quo ruda bonorū dependet

tripliciter p' ha
 bere dominū.

ta à Papa et manere religiosi: ut recte probat solus lib 10.
Médina Azor et alij et nos sup.

An tolerabilis sit in rebus monachiciorum in quibus monachis
singulis hebdomadis, mensibus, vel annis datur certa portio
victus, certa qte pecunia, pro usutu, ita ut nil ulterius
monachiciorum teneant dare illis, nec illi contra residuum monachiciorum
tenent redere. Arthon Lib de monachis ppriatarius, vocat hanc
statu sanatu et infernale, grane sane dicta magni viri Namus
comento 3. de regul: 125. modestissime ait, hunc statu esse qde
imperfectu, sed ta intolerabile, qa habent sua dependet à superiore,
ali de hac res nihil; ego in tanta hominum multitudine hi facietu
um, nemine audeo edocuisse, solum deo merito cuius prudenti
vehement displicere, et addo ad statum hunc ad tm esse
imperfectu, sed imperfectissimu: multis miseris, iurgis, anxietat
libus, invidijs, et calumnijs periculis subiectu, et recte magna
habuit sui dicti Arthon causam:

qd de monachis
lib 9 datur certa portio
victus mensibus in
monario:

Possint ne religiosi condere testamentu: *Quæsit*
29

Deo no posse, et ad pias causas, ita habet in autentica in
pressi, codice de ss. ecclie. et cap si qua mulier 19. q 3. qa nil
propriu possident, et professi sunt vere civilit mortui
comendatary cu sint em quod tm religiosi ut supra qd mian
si testentur. vide plura in drotatis nos teri classe de rest:
bonoru clericoru:

An novitij possint testari:

Deo posse ita in cap de regul: 4. in 6 quia sunt sui iuris
et liberi possunt egredi: novitij ta societate no licet ex
pecuniari contributione pontificis. Deo 2o bona novitij intesta
ti mortui cedere hereditibus: bona vero pfezorū monachiciorum
exceptis franciscanis de observantia Capuchinis et hominibus
societatis nostræ. hanc de paupertate religiosorū: ~:

Quæsit
30

Class. 5. *Classis Quinta:*
De castitate religiosorum et obedientia

Quid nomina castitatis quae religioni non sunt, intelligat.
 Dicendum est intelligi, non tam continentiam ab usu ipsius materiae
 morum, sed et ab omni usu uerere, lege divina uelito, ita ex
 com. syl. v religio. c. q. s. unde ma. uoti castitatis non solum est be
 ni supererogationis, uerum et bonum precepti, et ideo religiosi quoque
 peccata, et actu libidinis peccat contra uotum castitatis, idque
 mort: uel uenialiter, quod ratione materiae, ad hanc porro casti
 tate, omnes omnium ordinum religiosi, ex aequo tenent, quia nullus
 est gradus ut pauperibus, et haec satis de castitate.

Quaerit Quid intelligatur nomine obedientiae

31 Hoc obiectum proprium obedientiae esse preceptum superioris obsequium
 ad culpam mort: uel ueniale, uel tam ad fornicationem. D. Tho: q. 196:
 uide materiae nostrae de legibus.

Quaerit An religiosi teneantur in omnibus obedire superioribus

32 Dicendum est circa uotum obedientiae, dupliciter peccari a religioso.
 primum non obediendo superiori. et in actu expresse contrarium facere
 circa obedientiam, peccata uero in hoc genere committi solita examinabimus in
 huius speciatim in tit. de peccatis monachorum. Quid apud
 sit subdito quando dubitat non id quod imperatur pugnet cum
 precepto Dei, uel ecclesiae, uel excedat regulam perfectionis.
 Dicendum est ut securus obedire possit, satis esse ut non sciat euidenter
 mandatum superioris pugnare cum precepto diuino, ut aut non
 obediatur, requiritur ut uidenter sciat pugnare cum precepto Dei
 tunc aut hic hoc euidenter, quando ipsius iudicium conuenit
 cum doctorum et doctorum uerorum iudicio quos necesse erit
 consultare: ~/.

An religiosus teneat obedire superiori in be^o Quasit
 ta aliqd contra regula vel et dispensanti i ea. 33

Reso non teneat si sine ratabili causa et gravi mbs ut
 vel dispenset, ratio e qm talis dispensatio est potius diffi
 patio.

An regula religiosoru obligent ad peccatu Quasit
 34

Dico qd om regulas minimu obligant ad sui observatione,
 quocunq nomine appellentur sine s^o tuta, sine ordinatione,
 qm hac de caa lata sunt.

Dico 2. no in oibz relig: regulas obligant ad culpa morta
 le vel venial: ex D Tho. 2. 2. q. 186. et consil de regula
 dicatoru et non tene societatis, ut habet in 3 pte.

Dico 3. nilominus in transgress: q no obligant posse t^o in transgress:
 plicet peccari ex D Tho. q 186. a. 9. 10 ex negligentia quada peccare: 3° t^o
 crassa, et hypore animi. 2° ex libidine q est cupiditas

nima qpa aliqd, ob quod transgreditur regulas. 3° ex
 contemptu, quo qd no mult esse subiectus regula. Quobus
 prioribz modis peccat ta venialit. 3° autem ut plurimum
 mort. Dicitur plurimum qm no quis contemptus est mort:
 ex D Tho. 2. q. 186. a. 2. Carit. ibide, solo in 4. q. 2. a. 1.

Conar: in Cap. alma matre. 89. n. 31. Syl: v religio 2

9° Dico 4. regulas religiosoru, q no obligant ad culpa obli
 gare nilominus ad pena, vel t^o tuta uti tene in oibz
 religionibz monasticis, vel arbitrio superioris relicta, ut
 apud nos: plura de hac re dici no possunt, inspicenda n.
 hnt ordigat: et obligat: cuiusq regula:

An religiosi gravius peccent eod genere peccati Quasit
 quo saeculares. 35.

Dico 1° posse ceteris paribus gravius peccare in gbus
 casibz. 1° ratione contemptus qd inprati videtur divini au
 larificius, unde ad Hebr: 6: fidele mereri graviora

in tribus capi peccant cōtra notā castitatis, et puritatis. 2o ratione scandali
 tui magis et
 grauius peccant
 religiosi!

Supplicia. 2o ratio ne noti, ut si fornicarij fuerent, quia
 quia oculi omnium in religiofos intenti sunt D. Tho. 2. 2. q. 106.
 a. 20. Deo e. his seclusis religiofis minus peccare quā secularis,
 ris, pbat. quia peccatū veniale in illis multitudine bonorum
 statim obruit sicuti gutta aquae infusa nasi pleno nisi nigri,
 Mortale vero à religiofo nix potest conetti, nisi ex uterumque ali
 qua passione, q̄ ipsa multū minuit de voluntario. 2o quia
 religiofi ceteris xpi peccant, ad exortationē p̄petuā in re
 dis nitae spūalis, et aliōrum exempla, uti docet origenus in
 illud pass. 36. cū ceciderit miles, nō collidetur, ut ut sit
 certū est religiofos nō peccare ceteris paribus grauius alijs
 alijs nigt D. Tho: religiofi essent facti deterioris conditio
 nis ex ingressu religionis. Cetera in particulari videbimus
 infra de peccatis partient:

Classis 6. De habitu, tonsura, sumptibus religioforum.

Quaestio 36. An debeant religiofi portare certū habitū
 Dicendum ē certū esse, religiofos qui sunt monachi debere habere
 peculiare habitū. 1o pbat. exemplo 3o: baptista, et Heliae,
 quorum habitū monachi imitari docet crisost. om. 1. 89. in
 math: et idē in p̄fessione detenta seculari usque dicit in
 duenda esse alia. D. Dionis: anapagita cap 6. ceteri irachia
 et ois PP docent, semp fuisse peculiare habitū monachorū.
 Hieronymus ad marcellā, et in vita filationis docet in
 habitū quare necesse est tunc habitū fuisse eundē sargū, et cucullū. 2o pbat
 in habitū debeat ad triplici ratione. 1a est ut indicent se cū veste nitam
 portare habitū
 mutasse Dionis: l. c. unde olim ois nrbamh habitū fisci edo
 ris veste Athanasio, lib. de uirginib: ad signifi candū pbat
 porrit: uti nō utuntur q̄dā candido, ad significandā puritatē

intra religiose. ea ut sit nota, et signū p̄tensionis, quo ab
aliis int̄noscan̄, uti et in repub: civiti multi em̄ dixer
la officia dūtingam̄, ut nobiles à civibus. 3a ē ut ondat
se nil amplius habere in saecularibus cone et tel̄at̄ se p̄p̄
xpm̄ mundo stultos factos.

De cōmō ē 2o. religiosus nō monachos, nō ille necesse, ut lingu
lari habitus vestiti sint sed satis erit si in honesto habitu,
aliōrū lacertū utam̄, ita de vestra societ: con̄tituerit

Cur monachi utantur oculis

Quæsit

38

Dico 1o ut noxiat̄ fidi imitandā infantīlī simplicitate
ut placet Cassiano lib 9 de vitis coenobiticis:

Dico 2o. dixeris esse ut in ratione instituti, nō oēs reli
giosi monachi eodē habitu, et oculis utam̄, sed disti nōtis
ut nō sit, ratio quia varietas illa facit, ad ornata ecclie
teste s̄ Brenardū in apologia, ad Cuthbert: abbati ubi citat
illud psal: al̄ titit̄ repina n̄ de p̄tis. Et deinde multi errores
contingent si nō dividere n̄t̄.

Deceat ne religiosus vestitus nihilget sordidus:

Quæsit

39

Dico 1o vestitū relig: clericorū debere esse decente, et ho
nestū, ut loquit̄ Hiero: epta ea, ad em̄ to chin. Et ea ad respect:
quia ornatus, et sordes inq̄t pari modo, fugienda sunt, q̄
alterū dimitit̄, alterū namā gloria, redolet, D Augustini
vestimenta inq̄t possidovis nec nitida nimis, nec abiecta
fuerit. Dico 2o vestitū relig: monachorū, maxime solitario
rū, si ubi sit, nō posse mire reprehendi glize id ondit. D
Tho: opus: cap 8. et 22. q̄ 107. a ult: et patet exemplo He
lice, Jo baptis: Pauli prim̄ eremite. s̄ f̄t̄ d̄ c̄i alio rū.
ubi nota quod licet vestis n̄litas conveniat solitariis relig:
tu monachis q̄ int̄ alios vivunt magis convenire deceat,
unde Mart: s̄ in suis con̄t: cap 5. de minoritū q̄bus 2m̄ 2a
pulas convenit n̄litas vestis et talit̄ ut vestes eorū, nō
sint nimis miles, vel grosse, ut terrore, vel risū moueant,

De Conjurā et functionibz.

Quæsit An hæc deceat religioſos

40

inuitate capi
hiſiſenſe eſt ſe
nitā purā du
cere:

Dico 10 religioſi monachos ſamp uſos fuiſſe certa capitū to
lura exceptis eremitis. nā Dionyſius Hieropagita cap 6. dicit
monachū futurū primo tonderi. Aricetus iubet monachū
rādi caput in modū ſphæra, monialis, nero et tōderi ad
neſce docet Athanaſius ſtie roay. ad in epla ad ſubianū,
hinc q̄ eſt ratio. ſa ut nuditate capitiſ ſignificat ſe nita
purā nō ſucata p̄cere. Dionyſ: l. 2 ut expr̄munt i ma
ginū ſpinea corona xpi ep Beda cap 22. za ut hōnifi
cent reſciſſe ſe oīa ſupfluaſ cupiditateſ. Hieronimū lib 2
de officiū, cap 4. 4a in ſignū p̄mit: oīm .a. p̄oſententeſ nō
niti tonſi in eatiām recipiebant.

Dico 20 religioſos nō monachos latitauerē ſuo ſtolui ſi peſtet
tonſurā commū oībz clericis:

Quæſit An religioſi qua tales teneant ad horas cano:

41

Vide dup: notrā de hac re.

Quæſit An religioſi, ut ſic teneant ad cantū in choro

42

Dicendū eſt 10 nō eſſe chorū de eſſentia religionis. 10 vñdī in
tract: de bonū can: religioſi ratione p̄teſt: nō teneant ad
chorū nō eſt
eſſentia relig:
horas can: ergo multo minus ad chorū. 2 omnia religioſos
tā inſtitute ſuat ad opera nita ad ſine, imo ad militiā
2.2.9 188.

Dico 2 chorū nilominus magis eſſentianū eſſe inſtitute
relig: monachorū, quā clericorū ſiue p̄ceptorū regulariū
quā clericorū. ſa parū pat: qa monachorū eſt ex p̄p̄ri inſ
tit: em carōnes ſue ſaluti tñ attendere p̄ ſtationis uigi
liā, et cōtemplationeſ et idē dicent monachi, ſeu ſolitarij
ut ex cōſilio niceno reſert Gratianus cap 1. quaſit 16. q̄.
nāde et nullis monachis p̄hibentur miniſteria ecclēſia, ut

predicare baptizare etc. audere Cap placuit cap nemo ^{phibet monachi}
 Cap in hac parte 26 q 1. 2a pars ^{multa in niu feria} placuit quia secundum can.
 religiosorum clericorum proprium est, non in sua, sed et aliorum salu-
 ti intendere. 16 q 1. et docet in nostris regulis Ignatius reg 2.
 et S. Areg: in 4 registri cap 84 inquit indignum esse eos q
 officio predicandi deinde vacare occupant in cantu ex quo loco
 P. Tho: 9 q 2. a 2. ad 3 dicit efficacius homines adduci ad pie-
 tate, predicando, quam cantando unde Caiet 9. 188. a 7 motus fuit
 ut scriberet, in reliq: ad aliorum utilit: ins titulas, non debere
 admitti nisi doctos, solemnitate autem divini officij relinquenda
 esse ceteris cathedralibus, unde legitur prope resp. hendi Societ. ^{nos.} Jesuitar non
 nostra, quod chorum non suscipiat, 10 quia nos sumus clerici non ^{utuntur choro.}
 monachi. 2 quia ordo noster proprie institutus est ad conuersio-
 nem animarum, maxime hereticorum, et infidelium per predicationem,
 et plectione, in scholis, quibus duobus officiis cum vacare plerumq;
 nostri occupant non possunt vacare cantui. 3 q a reg 13
 anno 73. e dicit de hac re const: peculiariter quare quod do-
 minicus solus lib 2. de iust. q 1. a 3. scripsit ut mereri no-
 me religionis ordine illu q caret choro intelligendus est,
 de reliq: monachia maxime benedict: cister: cartth: et
 similia, quod si et de societ: hoc intellectu netit, mitto illu ad
 crast: Gregorij 13. q si sententiis in terminat expectatione,
 certe tibi sibi ipsi contrarium S. Tho:

Quoties religiosi teneantur confiteri et quicquid ^{Quoties}
 Dico 1o secundum nos cone, teneantur quibus mense ad unum, in
 Clemens v. in clementia de statu monach: et Ordine
 fess. de regul. ⁴³

Dico 2o secundum leges cuiusq; reliq: varias esse consuetudines
 in ordine minorum sacerdotes tenentur tunc quavis septimana,
 confiteri: non sacerdotes decimo quinto die, et in missa conventuali
 conicere. Cistercienses ut est in cap 25 definit: ordinis

partita lib. ii. cap. 9. ait veteres monachos dialecticā aliam
 studia deserpisse, hunc errorem oppugnat s. cho opus: 29. cap.
 29. Dico certū esse religiosū in titulo maxime congruo
 studia litterarū ut probat Jo: andreas et Bernor: dicit: 18.
 probatur 20. quia Philo lib: de vita contemplativa, et eusebius
 lib. 2. cap. 27. Cassia: collat. 15. cap. 13. Critonius de uisibilibus
 uisibilibus cap. 6. dicunt veteres monachos studia assidue tractasse,
 et per studia monachos puenisse, ad summam sanctitatem
 Hysio: ad Augustinū monachū, amū uisibilis scripturae et uisibilis
 et uisibilis carnis non amabis.

Dico 2. eide instituto congruere et studium grammatice, humaniorū
 in litterarū et philosophiæ. ratio est quia horū cognitio, ne
 cessaria est ad cognitionē Theol: eo id statuit s. Eugenius 8.
 in synodo romena ita et clement. v. in concilio v. v. ut ha
 beb. clement. 2a de statu monachorū. obicitur monachi officium
 esse plangere ex Bernard: et Hiero: Pro impossibile esse altū
 monachū posse plangentis officio recte fungi h. impitius sit lite
 rarū. An debeat religiosus publice litteras profiteri **Quærit**

Quo hie certa sunt. in est conuenire ipsis ut doceant scrip
 turas et utraq; theologiam. casus cetera scilicet: et scholasticā, et
 consequent philosophiā, sine qua hæc intelligi nequeunt. 2
 certū ē nō conuenire in instituto religionis docere iudiciā, et
 ius civile, qd canones ne clericis qd id permittunt. Datum
 ta est de iur. titul: Grammatica et humanioribus pphari
 Dicendum est hæc omnia conuenire religiosi, probat 10. exemplo lotis
 antequam dementis, alexandri, et origeni, q. hæc studia
 alexandria docere teste euseb: cap. 3. Idē docet euseb: bapli:
 et de puellis in regib: Iulius disp: 9. 25. alexandrius lib. 2. dial:
 cap. 3. docet romanos nobiles tradisse suos filios erudandos
 s. benedicto. s. valtrius, conradus, vulturpagnus. s. cho: et
 alij in tituli iure in abate, in monach: ut est in explorā
 titis. 2. probat ratione religiosi possunt uacare quibus

46.

autē
 relig: nō possunt
 docere iurisprud:

Innocent 3. in cap. quando de off. ord: reprehendit regulares
 & carias principum discurreres, et de mens v. in demit v. 99
 vero de statu monach: Stricto immoget, ut monachi ab accetu
 euria non arceantur:

Dico 4. posse tñ id fieri aliquando in consensu superiorum ita ^{cu consensu superiorum}
 99 ho 1c: eo fine ut plures ad ma blutis trahant: debet. a. ^{pt intra aditenculas}
 facultas illa illis solum concedi, q dñi in disciplina regulari
 exercitati essent licenti anachoretica nō nisi pfectissimis in
 ris id eis dabatur ut sup dxi, ut n. piscis extra aqua vivere
 dñi negt hi monachus extra monast: ut dixit sup: Papa
 ut habet cap placuit. 30. q. 1. et s. Bernard: l. 1. c. 1. des. s. Bernard
 andrea. dicit monasteria titia esse stagnis extra q piscis
 enupari vel neguant, vel hi possunt peunt, lege cap. monach
 de statu monachorum:

An religiosi teneant laborare manibus. *Quæsit*
 49
 Euthelmas sup cit: de s amore tempore d Cho: docuit tenere
 eos q nō hnt bona imobilia.

Dico 1. nō esse prohibita religiosis opere rare manibus. 1. exēplo
 pauli 2 ad thess: 2. et. 1. corint. 2. 2. exēplo istorū ere
 mit: teste epipha: haeresi 8. Apxo: epia 4. Cassiano. lib 2 de
 inst mo: cap 2. 3. Messahani habiti sunt heretici id negū
 tes. Dico 2. nullū tñ de hoc esse vel pceptū, vel edictū ratio
 ē, quia labor manualis, nō ē necessarius nisi vel ad quēdā in dñm
 vel supandū otium, vel ad reprimentā carnē, vel ad dandā
 elemosinā, sed ad nullū horū finū labor est religiosus, ne
 cesse rurs, nictū. hnt abinde, ut suppano, otium tollunt lta
 dñm, et alijs operibus, carnē frenant ieiunio, nigilijs, citi
 cū: elemosinā dare nō tenent.

Dico 3. religiosi ad nullū laborē tenent nisi ppria regula
 id pcribat, uti omni id pscriptit eremitic. pnt autē duplex
 causa eius rei; 1. qd oēs monachi sūt abbate pnt laici, et
 idē nō poterant domodē otium vitare, nisi laborando, eadē
 de causa iuniores monachi vacabat descript lib 10 rñ

cautus ex sereno sulphio in vita s. Mart. cap. 7. In causa
quã nulla habebant bona mobilia, uel imobilia, nec poterat
ex elemos. nonne re, quia nõ seruirebant dñi cõuocando s. c.
hec elemos sine subiecti sunt quia intdñ sub uno abbate erant
intdñ tria, uel et quinq. millia mo nachozũ, uel et ex s. August.
lib. 1. de morib. ecclie cap. 31.

Classis Classis. De transito ex religio: in religionem
et erotione eorudem ex ordine.

Quæsit An licitũ sit religioso, transire ex ordine in ordi:

50

Primo. id ex genere suo nõ esse laudabile, nisi aut. euidens neces-
sitas, aut magna utilitas id postulet ita D. Tho. 2. 2. q. 189. a. 9.
10. quia id tere nõquã fit sine scandalo, ta. scilicet quãdã
religionis, quã ex tiorũ seculariũ. 20 quia multo facilius
aliquis se pficit in sua religione cui affuefactus ẽ:

hi sunt de causis
p. 95 transire ad
aliam ordine

Secundo. posse nilominus id fieri tribus de causis, 10 ut as-
sumat ad pfectiorẽ, q. quã pfectio ut sup. docui nõ tan-
tum ex senexitate indus, et necessitas, quã ex præsentione
sine rel. nõ uice eoni potestas data ẽ oibz platis transire
tradi suos subditos, ad pfectiorẽ religionẽ, cap. licet de reprob.
imo et sine licentia illorũ possunt transire subditi: req-
rit tñ religiosa humilitas ut licentia salte petant effi nõ
obtineant. 2a caã ẽ, si religio à primaria et ueteri pfectu-
ne degenerarit. Ob hanc causã Jo: Abbas apud Cass. coll. 13.
cap. 36. ab eremitica uita ad conem transiit. 3a caã ẽ ra-
tio infirmitatis, ut si q. nõ possit amplius seruare ordi-
nis leges seruare, sed in hoc inq. D. Tho: necessaria esse
disp. R. Pontificis.

Quæsit
51

Possitne q. en. licentia superioris sui transire
ad æquale, uel et laxiorẽ.

S. Antonis 3. pte tit. 10. cap. 7. putat nõ posse. Dicendũ ẽ
probabilius esse, religio hi en. licentia sola superiorũ posse

transire ad equalē, ord: ita syl v religiofus, q. 9. 2.
Nāus in cap statumms. 19. n 10. 93. et docet Glossa in
Cap in singula. §. phibemus de pbandis in 6.

Dico eo licentia superioris no sufficere pro transitu ad lapid
ore Nāus. i. quod maxime verū ē in ord: mendicantiū

Excipi h religio Cartusiano rū ad hanc. n. possunt oēs cū licen
tia superioris transire, ut patet ex extranap. Mart. v. de regul: *Quæsit*
quā refert Nāus. l. c. n. 24. Not tri. a. cū licentia generalis possunt transire
possunt transire ad alios quosvis ordines, ex bulla alexo ad quē ordine
13. data anno 1582. nbi nota hanc translationē ad la *uolunt cū licentia*
pedre ordine dicitur fieri ex legitima caā, qā ne Papa *generalis*

pt sine eā dare alicui potestate transiendi ad lapid re,
ex Nāus l. c. ratio ē quia licet p facult: Pontificis, ratio
religiosus no cesset totalit a noto religionis absoluitur
ta a parte aucti Bernardi pfectioe religionē.

An qui transit ad aliā relig: debeat de *Quæsit*
novo pfectionē edere illius religionis, 52

Respondeo quia aliq ad nouā illā relig: no obligaretur
contro Cap recolentes de statu monach: et Cap in noua rō:
q 7. et si sufficiat tacita pfectio. Nāus lib 3. cōcil: de regul.

Edictio s:
An conueniat aliquē dimittere à relig: *Quæsit*
Respondeo quod. et. quicq ptilente a dicitio, et epi
bit cū eo contentio. e origines hominū 7 in Ierue dicit
53

onē scabiosa se parandū ac grege inficiat. Hierony. ep̄ta
ad palmasū membrū putridū reconditū qā tempore ne
corpore reliquū corrumpat. 3o ratione nil magis valefac
bat religionē, quā perniciosa religionis mors, ut docet s

Bona vent: q 24. in regul: s Francis:
An et pfectus dimitti possit: *Quæsit*
videtur quod no, quia pfectionē no tu deo, sed et religio 54

ai fecit p̄ modū contractus que dicitur sit in natura quāda
 obligatio ne. Dicendum ē cū dicitur DD. et hoc posse dimitti r̄
 agere. 10. Alexander 3. in concilio Later. ut habet in Cap
 relatu, tit ne clerici, vel monachi imperat ep̄o ut moraliter
 r̄m reformet et p̄es rebelles eiciat, et Cap cū ad mo: de statu
 monach: habet expulsiō monachi p̄p̄etua, et eodē tit. statuit
 ut visitatores monachos terriorū orēs moribos eiciant. 20
 p̄bat ex regulis p̄cipuarū religionū, nā regula s. Basilij, quā
 sequuntur orientales ita fit, ut pat: ex regulis sup̄ius disput.
 q. 23. et 28 ubi citat illud s. Math: p̄ oculis Sc. 20 ex
 reg: s. Augusti q. idē docet tes te Romano, cap nō dicitur 12
 q. 2. n. 65. unde et Dominiani, q. reg: s. Augusti sequuntur
 possunt p̄fessor dimittere tes te s. Antonino. l. c. cap. 4. 5. 6.
 et habet in illius ordinis constitutione l. 3. idē tit. 20.
 s. Benedicti, cap. 28. de ep̄cat culpārū, ut exponit terre
 Cremata. 4 idē fit regula s. Francisci, nā cap. 29. huius regule
 fornicariū inquit p̄nitus expelli, et in ep̄culo mōnōrū
 extant p̄mitēgia Pontificū eadē re. Ex notra similitudine
 possunt expelli om̄ p̄fessi p̄bat. 3. exemplis hancōrū. nā
 s. Benedict: eicit monachū inquit tes te s. Greg: lib
 2. diali cap. 15. et Pachomius selmanū quōda 20 annorū
 monachū, tes te metaphrasē apud Durū bmo 9. s. Bernard.

Bernardi epla 112 monet abbate quōda, ut siem quōda siem
 dare noluerit expellat, inpta illud cūferte malū ep̄no
 bū ip̄is. Melius est inquit ut p̄eat nani quā naitas.
 idē d. Tho: quodlib: ultimo, et Bonavent q. 14. in reg: s. fi
 francisci. 4 ratio nā p̄batur, quā licet in p̄fessione sit
 contractus quōda ut docet arg: is ta ad est in dīsto labitū
 cū eius conditiones, et fōderā seruantur, unde ut Apio
 ma illud iuridicū vitiosū est licet usupus ex p̄fessio. francisci
 fide fides franciscane eide.

francisci fide
 fides p̄p̄atur
 eide.

Quæsit

55

Quibus de causis p[ro]fessus possit expelli

Dico 1. Quoniam in consuetudine una tenet esse causa nempe in corrigi
 obicitate, et contumacia, ut patet ex cap. finali de statu
 monachorum, et docet D. p[ro]p[ri]o: quodlibet. 12. a. ult. ratio est, quia
 nisi sit exco[m]municatio in tota ecclesia, ita expulsio à religione, ex
 co[m]municatio à tantu[m] foris pro contumacia. 2. quia expulsio à reli
 gione est poena gravis, neque non imperiosa se corrigere
 volenti. s[ecundum] v. religiosus d. q. 7. Summus eod[em]:

Dico 2. Quoniam specialia religionis statuta posse plures esse causas
 nam Miracula ex co[m]municacione Leonis x. q. habet in compendio
 primit: mandicacione verbo sincere dicitur de causis possit
 dimitti. p[ro]p[ri]o post p[ro]fessionem detegat impedimentu[m] aliq[ui]d
 essentiali. 2. si ob crimine[m] commissu[m], redudat aliqua infam
 ia in totu[m] ordine, ob eandem et alias plures potest res tra
 hentes iurare et iudicio generalis ex co[m]municacione a[nn]o 23
 anno 82.

Ad quid tenentur p[ro]fessus postquam erectus est
 ex ordine, vel dimissus: Quæsit

56

Nota duo esse genera eiusmodi p[ro]fessoru[m], alij sua culpa eu
 ciuntur, alij ad episcopatu[m], vel cardinalatu[m], promoventur;

Dico 1. qui sua culpa dimittit p[ro]missione[m] peccat, quia po
 suit manum suam ad aratrum et respexit retro:

Dico 2. qui excludit sua culpa formalit[er], quod fit quando ita
 venire intendit, ut retinere non possit, ad iudicium tutu[m] in
 conscia, nam licet nulla maneat obligatio, ex parte notij,
 primaria, quia ingressus est, manet tamen secundario, quia
 fecit contra iustitiam, teneturq[ue] iteru[m] tentare ingressu[m]
 nilq[ue] facere, ob quod excludatur, vel non admittatur.

Dico 3. si excludat sua culpa materialit[er], quia irreligiose vivit

Deo 6 em ois teneri hos ad cast: ad paupertate vero quate
 ans nequit acquirere dñm honora temporalia. Di
 Diu 7 no teneri ad regula sui ordinis sicut quo ad poenas
 et censuras, quia epi sunt magistri pfectionis, no discipuli,
 quales sunt religiosi, rego no debent instar discipulorum
 astringi, et coerceri poenis, sicut q 105 a 8. Quæres an te
 neant qd ritus, et observantias sui ordinis. Excretu
 esse no teneri ad eas, q no conveniant epali dignitati, ut
 e illa vngt Caiet: de potu ebibendo utraq manu. Dubiu
 autē est, an tenentur ad observantias, q iuvant ad pre
 fectio nē et epale dignit. aut ad iriumm ad habitū roushen
 Caiet: putat ois teneri. Sotus negat, qd vngt ut alio obser
 vantia obliget, sub peccato necesse ē, ut talis sit subiectus
 regule, sed ab hac epi sunt liberi Cap Statutu 97:

Qui sunt apostata religiosi

State instituta relig: nos tra nullus fuit indicatus apostata
 (et merito) nisi q post professione edita religionem
 deseruisset, quia sine professione nullus fuit ppe religio
 sus. Nunc autē in nos tra ordine cū q vult simpliciter
 quis nre religio sus si quis recedat a nos tra ordine sit
 nre Apostata, et incurrit ois poenas iuris, ita Pontus
 s. Eius 4. et 5. Arq: 13. in suis bullis:

Ha si quis recedat ab ord: sine licentia sui
 superioris retento tn habitu sit apostata.

Caietanus, respondet esse si no habeat animu psequendi
 in religione, si habeat ad esse, sed tn fieri fugitivu.
 Itē no esse apostata, si exeat animo ingrediendi aliu ordi
 ne, licet vngt talis peccat mort: si transeat ad lapione
 et incurrat epale: si sit ex ordine mendicantiū non ex
 part v. qn nos tra et societ: ois sunt ex aliq alio quā
 ad Cart: transeunt, ut et illi, qui nos tra transeunt

Quæsit
57

Quæsit
58

admittant reservata absolute Pontifici ita tit bulla Big 4.
 Quis sit An qui deserit habitum, sit apostata dicitur.
 59. Dicendum est non esse, quod Apostata, si retrahat animum p[ro]f[ess]ione
 randi in religio: incurrere in exco[m]m[un]icatio[n]e: si t[ame]n exire habitum
 dicitur ex decreto Bonifacii 8. Cap. ut p[ro]mulosa ne clerici vel
 monachi in 6. ubi nota 1. hanc exco[m]m[un]icatio[n]em non incurrere teste Causit
 v[er]o exco[m]m[un]icatio, nisi adhuc h[ab]eat conditionis. 1. ut n[on] p[ro]p[ter] reliquerit
 habitum, et non putet esse amplius religiosus. 2. ut sine iusta
 causa dimittat 3. ut dimissio illa sit apta ad p[ro]mulosa na
 gaudium. Nota 2. quo ad effectum exco[m]m[un]icatio[n]is: id est esse dimittere habitum
 et occultare alio seculari in reo, quia et si male sit ut
 inquit Causit non dimittat habitum dicitur t[ame]n servabit
 saltem quo ad notitiam hominum. Paucis: hoc negat.

Classis 6^a De monachibus

Quis sit Quid iura et statuant de ingressu harum
 I in cenobia

videntur
 25 cap 17

Decretum. 1. videtur: fest 25 de regul cap 17 de hac re
 hoc statuisse. 1. nulla puella posse suscipere monasticum
 habitum q[uam] non possit sit. 12. annis morari, et ut congregatio
 Cardinalium declaravit, ut nulla ingrediatur nisi prius
 examinata sit ab ep[iscop]o, vicario, vel alio ab his deputato q[ui]
 diligentis inquisitionis voluntate indagat, coram aliquo matronis
 non consanguineis, nec suspectis, an coacta sit, vel seducta an
 sciat quid agat. 2. ut nec ipsa nec alia q[ui]cumq[ue] p[ro]fessionem
 emittat, antequam secundo fuerit explorata eius voluntas ab
 eisdem. 3. ubi voluntas eius libera cognita fuerit, et condi
 tiones monachii illi placuerint libere si p[ro]fiteri liceat. 4.
 ut p[ro]fessa monasterii ante mensuram reddat ep[iscop]o certiorum
 de tempore facienda p[ro]fessionis, si hi id neglexerit susp[en]s[us]
 ha[bit]us est ab officio ad orbem ep[iscop]i

Dico 2. nō posse plures ingredi monast: quā comode pos
 sūt alij, ita Synodus Duronensis ca. Cap 38. Arrelatensis 4.
 sub carolo magno cap 8 Remensis sub eodē cap 27. Mogū
 tina sub eodē cap 19. et habet in iure cap p̄culo de statu
 regul: in 6. ubi additur quod si plures recipiant, nō mē
 dicantur, receptionē illā esse nullā, quod Crid: lē cap 3 ex
 tendit et ad manducantes hinc syl. v religio. 7. tenet tales
 alia monasterij facultate receptas, et pot t̄ p̄fessio nē factā
 nubere posse, quia receptio fuit nulla:

Dico 3. ois esse exaltas, qui compellunt puella ingredi mo
 nasteriū, vel ab ingressu hinc infra eadē impediunt, vel
 arte dant ad utroq; obicū, vel favore, Crid: cap 20.

Quando possint moniales facere p̄fessione *Quaest*
 2

Quandū ē olim ecclia statuisse, ut nō fieret ante annū
 quadragesimū aetatis ita in cōcilio Agatenſi. Caesare August
 Cap ult: quod tū nō semp est servatū nā cartagineſe 3.
 can: 4. et mēdientanū can: 26. cōstituit annū 25, nisi
 ficulū sit à prociis. Quod autē 5. Anag: lib 5 epla. 1. p̄i
 bit uirginē uolari ante annū septagesimū intelligitur
 de sola abbatissa, ut pat: ex sequenti b. f. ante Crid: nro re
 ḡre can: tū annū re completū. 20^{ca} can: puella q 2.
 idē habet in p̄ncipio p̄reſati. Nunc autē Crid: lē 25.
 ca 20. requirit sedecim annos cōpletos ut si antea fiat p̄fessio,
 sit nulla;

puella facit in p̄fess:
 et esse 16 anno r̄m

Quo obsequiandū sit circa relationē monialiu *Quaest*
 3

Relatio in can: illud autē 20. q. 1. fuit quadruplex uelū
 monialiu, q̄a relatio, est p̄fessionis, in qua uelū impo
 nitur, tū m̄dium quā uirginib; nō cōpleuerit 12 annū,
 secundū iurā antiqua nō autē 16. ut dixi. 2a est cō
 ſecrationis in qua uelū solis uirginib; imponitur 20^q
 anno. 2a aetatis can: placuit 20. q. 1. 3a est ordinatio
 in qua olim uelū imponebat; diaconissis, anno aetatis

40 car sanctim: 20 q 2. dicitur autē hi, quia ei
dabatur officium in choro, et legendi o
melias gaterā, epus n dabat ei tangendū breuiorū, in quo
erant homelia, sed hoc n̄ solēt dari, cū nolo cōsecrat: Syl
v cōsecratio: n 3. Antoni 3 pte, lit 2. cap 2. qd est platio
nis, in qua dabat velū abbatiſſe futura, anno etatū 60.
Car: inuenculas, et Car: quomodo vireq: 32. q 2. notat tū
Syl: hodie posse dari anno trigesimo cōpleto, ut habetur de
idēritatibz, in 6. Caluianus in 4. dist 34. adiuagit
velū continentie quod est in dicitur, ut habetur, 27. q 1.
Car: iudna. Syl: et Antoni: addunt septū pbatōnis
quod datur in receptioe habitus ante pbatōne, et cont
est admodū quinqz priora sunt narra.

Quæritur
A. Quæ moniales possint cōsecrari:

Decendū est blas pſellas, et vere virgines, modo sint
virgines salte carne, hoc est nūquā deflorate, ita Syl:
tuoms, et alij. V. cōsecratio Crist: v. mry: cōsecratio, quō
est, quia cetera n̄tibz ramimibz, pro ut plures n̄tuntur,
cōniter autē nomine virginitatis intelligit secundū
carne integritas, nō autē virtus virginitatis. 2. qd
in pontificati romano in balz epus tū in grece de inte
gritate carnis. Flag q mente, vel cōplacētia pollutiō nū
dicitur n̄rū, nec tū n̄rūq, corrupta ē, a cōsecr: nō est
pessenda, licet n. talis nō sit virgo secundū virtutem
est tū secundū statū. Petos an possit cōsecrari femina n̄
corrupta vel occulte. R. negat. caa. 16. q 2. cap si quis nō r̄ctus,
et p̄sumit eos salte aliquo modo cōsecrari in dicitur:
ita quide de n̄ corrupta, de voluntarie, et occulte corrupta
magna ē difficultas. Syl: Ansel: Rab: putant ad n̄ tū
lanialū gliazū n̄rū: talē posse cōsecrari mutato nomine
virginitatis in castitatis, q̄ probabilis ē Cho: Albertus

an possit femina
cōsecrari in cor
rupta:

Palud: sumus docent no posse id hinc peccato, quia ad nita
 in scandalu, no sunt mutanda sacramenta, vel sacramenta
 ha, quale est haec consecratio. Et quia haec fictio, et simulatio
 qua se nuptio imperit consecrat. Saqua nuptio cadit an in in
 ritu sacra illius consecrationi, utq adeo ex pte esse p n. 3.
 quia si qui inspiciat bti officiu consecrationis, quod e in
 pontificali no videtur posse fieri mutatio aominis
 nuptialis in cast: Notat tamen bene Radamus quod si
 soli epd ex confessione, vel aliunde constaret, de illa occulta
 corrupt: posse illa consecrare, licet ipsa peccaret se nuptio
 tendo consecrationi, alio, tenetur. n. quartu citra vna
 ma sua pt consecrat: declinare:

At quo, et quo tempore moniales velanda, et *Quaerit*
 consecrandae sunt *S.*

Dico. nuda posse velari a quovis sacerdote Palud. vel *epus ut hinc*
 eo cap nuda. Dicendum est nuptias posse a solo epd velari *consecrator:*
 Dico in q. dist. 38, quia haec consecratio pertinet ad ordi
 ne epale, p pte hinc consecratio eorum. Quod si alibi
 violavit consuetudo, ut ab abbati, vel aliis placis ext
 nis consecrentur, consuetudo est eis id habere ex indulto
 papa. Dico. ordinarie debere hanc consecratione institui
 in festo paschalis con. hinc syl. Angel. alios, et post:
 epiphania, in natali apostolorum, et diebus dominicis habet q. 21
 q. 2 cap. velame. In necessitate a quovis tempore licet.

Quid de clausura monialiu iudicandum *Quaerit*

Multa circa hanc in dubiu moveri possunt. In an possint
 exire. Dicendum e moniales p testas nunquam exire posse clau
 sura, it ad brevis: tempus Capitulo de statu regul. in 6.
 ex decreto Bonif. 8. Idem statuit idem sequunt cap 23

Prævidend: lest 29 de regul cap 5. decretu bonifacii, re
 conavit, et addit nō posse episcopi nisi ex legitima causa,
 à solo epō approbanda, quā lege recipit, Pius v. in litta
 q̄ incipit decore ad tres, in cōditiis lepra, pestis, ita tñ
 ut infirmitas illa, nō tñ à sup̄ioribz monachi, sed ab epō
 fuerit approbata. Quare q̄ poena sit excommunicatio extra
 hos casus. Exo secundū eandē litta esse exeat. ipso facto
 incurſa, omni absolutio soli Pape reservata ē. eandē in
 currunt oīs illi, licentia illa ad p̄stantes, comitales, et re
 cipiētes. eandē canerunt et Grego: 13. et elemens 8: h̄ dicit
 id passim nō servari. Exo in foro ecclie tales sanctiones:
 esse ligatas et dicta confusio videtas. q̄d q̄ dissimulatione
 fiat: Dubiū 2. An n̄ vi vel homine possit ingredi dan
 turā mon: Exo nemine posse omnia q̄ fuerit exco: obit
 sep̄us p̄cedens etatis sine ep̄i licentia, et causa r̄abit, et ma
 nifesta Cap p̄iosa. et exco: lest 29. caps. ubi addi t̄ur
 hanc licentiā in scriptis esse danda, itq̄ in casibz tñ no
 ni natis. Dub 3. An sit poena in r̄sentiu Exo ipso
 facto incurere exeat: ex exco: omni clerici v̄tantes
 et monachi, nō debēntes deponerent ab officio laici. a.
 exco: Cap monast: de vita cler̄icorū. Dub 4. Que
 alia p̄cedant q̄ in iure can: de mona libz Exo oia p̄te
 ad 7. vel 8. capita redigi: qm̄ est ut habeant bonē habita
 tionē, ita ut sint in eadē ecclia refectorio dormitorio
 in h̄ip̄ aliis domiciliis p̄natiū Cap p̄iosa. ratio est
 ut sint Abi v̄nūcē testes eccl̄itatis. Quā est sola cogit
 tione in m̄co, et in monacho, et colloquū sit bene 28. q. 2.
 cap definitio. ubi et dicitur, nō debere cogi p̄fecto in
 monacho nisi sub testimonio duorū vel triū sororum,
 quod et repetit cā 20. ga. et de habitu utā panis
 3. lexicis, lacatis, et nigatis, crenibus, à choris et aliis

on q̄ tñi p̄t
 h̄nt imp̄ri
 monast: mo
 ni cūm:

quæ sit poena
 in r̄sentiu

1
 2
 3

huius mundi iudicis abstinere, Cap 2 attendentes
 de sta mo: in clement: 4 ut minimu semel in mēse 4
 confiteant. et coeant. Crid Rll es cap. 10. et ante constitutu Cridand.
 fuit in clementinis. Clement, ne in agro. & sine de statu
 po: Nlaus rogatus aliquando an monachy moniales
 tenent de prepto ad mansuetudine confess. respondit affir
 matine, no obstante verbo, Crid: quo utiq Ad monachy.
 et primo qd quod dicitur in dca ab extindere, & sine ad
 moniales, quod preptu continet. & quia sciamus esset moni
 tio illa, si tantu contineret dicitur on et augustinus cui
 nis christiano consulat, habet mandata confess. cap quoti
 dia: de consec: dist 8. addit ta Nlaus se no edde nare af
 ferentes contrarium. In manuali certe cap 21. n 57. dicit
 peccare mort: moniales no coeant quoniam mense semel.
 Quare qui sit raru proprius confess. Exo secundo in canoni
 ministerio monachoru pprie regi debere moniales, et
 ab illis defensiones audire 10. q. 2. qui a illis pfecti sūt ab
 epō approbati, ibide, cap religiosus. Et uero sine ordinacione
 aliis extra ordinariis illis, ab epō, et aliis platis bis terq,
 na anno offerendus, qui dicitur audiat confess. Crid: liss 25. cap. 10.
 s caput E ut dicitur in dca in studiu, ueritely in legendo
 cantando orando, meditando, ut sit hinc de Cab. Nonimhi. &
 Ino Carolo magno, cap 59. et dicitur in quoniam sub Rabano
 cap 26. 6 cap. ne nullis bonis mobilibz, uel immobilibz hu
 qua pppriis intant Crid. lc. cap 2. Monialiu ante nita
 in Germania habitantia propria bona, ad probatu eam
 olim notant Aletha. Con: qd qd 12. q. 5. 7 cap. E ut no in
 propria psona, sed p generatores in unum principu tam
 seculariu, qua epōra cōas, uel ecclesias, uel seculares tra
 bent, ita habet lc. quid uero ad iudicia no sint tunc dea

peccat mort: moniales
 no coeant quoniam
 mense.

Crid: liss
 25.
 5.

ut testificentur, habet in cap vii 6. de iur. & ois monia
 omnia monachales esse nitentandas, et si exempla hnt, ab ordinatio cap 2
 monial: possunt
 nitentur ab ip
 attendentes, de statu mo: in clementi distatione a singu
 his annis fieri debere habet cap primo in 6 decretaliu.

Class. 7. De peccatis platoru regulariu in particulari

Quia in opotu no sit ex haecenus disputatis peccata re
 ligioforu, qua supio ru, qua subdiloan, exere quonia in
 propofiti ad huc e nil indisculsa relinquere totu q ois
 neustaxia hnt, ad cognoscenda se ppring, fun statu sub
 orinus quasi in schemata cuius hmoi nu pxi ca speciatin
 in qbz conuq et unuqueq ab officio suo exorbitari.

Porro de peccatis religioforu platoru multa disputat Al
 uerug Pelagius lib 2. de planctu ecclie. a cap 28. ad 32.
 et quid qm ad platos regulares multa q de epu inferius
 disputanda exunt, et illis conuincunt, Mis pfectin q hnt
 ins epale, et inuis: spualis aut salte parochiale in multis
 tales. ne aut dubie tenent ratione dare Deo de animabus
 sibi q hoc ins comissu. Huc et renouanda Ft qm q sup de elec
 et simonia, et clericali disputata sunt, na et haec magna et
 ad ipsos spectant, cu et clerici hnt, et beneficiati, et ratione
 priuatis, et pbona, qua sustinent pxiu ab epu, sic et si
 elegerunt malos paelatos, aut ipsi male electi sunt, ipil

peccata platoru autu haec uozu peccata sunt quatenus plati sunt
 regulares. 1o ea intentione fuisse ingressu in monasteriu ut
 fieret abbas, et ut dicit blut inuenerit datus, et ideo diu bi
 mulasse honestate. 2. q simonia, et illicitas pmissiones, et
 practicas, de hac itaq re conuicenda elipi, et obtinere suffra
 pra, hnt et q unu, aut motu uicatu, q dnos seculares
 3 no recipere, ntu ad ordine nisi cu pacto certa sumas

tradenda, recipere ad ord: ineptos, aut sine consensu conu-
 tus, aut nō prius examinando, quo spū monachalē ad ord:
 nec instruitos qd sit esse rel: q. admittere ad p̄fess: sine
 consensu conuentus, aut ante legit: utatē aut ante annū
 p̄bationis expletū, aut nō oīo libere, et hoc illi contulabat,
 vel salte facile constare poterat. 6. recipere monachos
 alienos, vel emide, vel alius ord: in hū conuentū, vel
 ad p̄fess: hinc litteris eius, vel illorū à qui b̄ ipse recessit.
 7. nō p̄sequi monachos fugitiuos. Concedere monacho pecuniā,
 et quasi dān multarū rerū contra Cap en ad nos nos h̄c
 q nō exire p̄re quantū, p̄t vitia defectus, excessus, abusus
 malos mores, et p̄iula suorū monach: cū abbas uultus na
 lorū occurrere debeat, ut et regula 9. Dedit: in Cap
 de abbate h̄t, quod idē p̄t p̄re saepe moxet abbate Deo ratio
 redditurū pro no: 10. parere nobilibz monachis ob gratia
 p̄p̄inquorū, te a talis finant insolentes nolunt d̄nari, et
 conueniunt disciplina. 11. impiole, indiscete, et quasi fa-
 mulos tractare suos monachos, durioribz, et quasi infimis
 p̄ans ut carere, quando nel delictū nō erat nel nō
 erat tñ nel mitiori p̄na sufficientis emendatio, et adifica-
 tio consequeretur. 12. ex nimia duritia, in tractandis mo-
 nachis, dare illis occasione peccati male ap̄ndi. 13. nega-
 re illis honestas recipiat: et p̄tra cōcedere illicitas, q̄ casta
 peccata h̄nt, aut nūq̄ hinc peccato mortali, si nō in oībz, sed
 tē in aliq̄bz contingunt. 14. circa b̄ria nota q̄mittere oca-
 hōnes ea uiolandi, hinc illa q̄ m̄tant oībz conit, hinc mi-
 aut alteri h̄rant. 15. nō providere inferioris, aut operatibz
 monachis q̄ necess: et honestate. 16. dispensare in illis
 rebz, in q̄bz requit, ut quia nel h̄nt p̄cepta ab ecclia,
 vel recepta ab oībz, in q̄ p̄latū nil p̄t: aut dispensare
 in q̄bz qdē p̄t, ut h̄nt ea, q̄ h̄nt in reg: et statutis

4

5

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

- Sed tñ nō hinc grami cāa sump dispensatio ut sit vestita
 in ista requirit causa. 17 nō curare originarie legi ad
 mensā. hinc, ut sit reg: 1. Bened: cap 24 si hoc fecerit epus
 17 multo magis abbati b9. 18. cū hospiti b9 esse nimis liberalis
 18 et contra eū cōvratu nimis parvus, aut ad sua mensa sep
 adhibere rōde frēs, cū tñ et regula, et canō citatus, none
 19 et ut modo hoc modo illos nocet. 19. esse acceptore p̄p̄nā
 in quibūdā, n̄ min exultandis, alios deprimendū ex affectu
 20 potius et sanguine, quā ex cāa aliqua reali. 20 dare literas
 patentes his monachis negandi q̄ mūdū, cū sic quoti
 ones hinc pastore multis et grami bus poenis exponantur.
 21 impedire aut et punire suos monachos iuste appellatos
 ad suū superiorem, aut ad eū loci bentes, aut eū illo agentes.
 22 impedire libidū volentē transire, ad arctiore religionē
 et si possit illū prius se xio monere ut p̄pendat quid apat
 23 lapare regulā in quib9 ante observabant, sicut n̄ multi
 excusant nō servantes qdā cap regule q̄ rā dū. n̄ sunt in
 usu p̄mi tñ superiores q̄ illas regulas laparunt, vel dēdē
 24 do, vel p̄mittēdo graviter peccarunt. 24. nō resistere si
 possunt nullo modo observantiā potiorū regulā capitū, q̄ grami
 et utile mām continent. 25 nō servare clausurā p̄sertim
 25 quo ad forminas, ut nagen9 q̄ cōventus et cellas monachos,
 hinc. n. nō solum vice positivo tñ uteri quā nono sed et nūli
 ordinarie, et cetera q̄hibitū ē. quia cōvire ex hac re, multa
 26 mala exoriantur. 26. nō curare verberari monachos p̄
 saulares, quā in re dū vis antiquū can: nō minus ex
 27 tā ipse quā verberans exutus ē. 26 uti in fulis seu mitis
 pennatis, vel habentib9 laminas aureas, nisi hoc singulari p̄i
 niliq̄ cōcessū sit, Cap ut aptica de p̄vib: in 6. quando tñ
 hic usus satis antiquus est in aliquo loco. et ep̄i nō dicunt
 qui ipsimet tales infulas in cōsecrat: imponunt nō auspi

dānare. p. m. cū q̄o nullus exanimis defectus, nel in co
 nōdū oriat. 28 abbates, exempti redigi debent in formā 28
 congregatiōnis int̄ se celebranda tertio quoz anno. Cap in
 hōgulis et Trid: less. 25. cap 8: Te uero potissimū hoc est ^{prudenti:}
 peccatū, quando aliquis abbas exemptus sine exani cāa im ^{less 25. c. 8}
 pediat tōis coagr. aut cū monachus a sup: nō nullū d̄parece.
 29 abbates subiecti ep̄o nō possunt otianare bonozū stabi 29
 līm, sine licentia ep̄i, exempti uero pro ut priuilegia sonat.
 30 usurpare q̄ hnt potatis ep̄ozū sine singulari priuilegio. 30
 ut est multa benedicere et consecrare. maxime uero facere
 potestate suis absoluendi seculares a peccatis, quod nō
 possunt p̄ter ep̄os habitates in ep̄ale, et alij in locis ubi
 resident. 31 mutare, minuerē iura, et redditus parrochi 31
 arcū, ut et maxime esset facile facere q̄ dūbz unā, nel
 ex una duas, quod puto esse solozā ep̄ozam. 32 cōferre 32
 parochias, quas possunt accepta pecunia, nel nō nisi gra
 natas are alieno, ante accepto, ab abbate sup̄ bonis illig
 ectia. 33 nimis emungere vicarios p̄petuos, quos consti 33
 tuant, in parochos, et illis nec dare s̄stricte sustent:
 34 arbitrare homines a sepultura parochiali, et trahere 34
 ad monast̄ p̄ aliqua pacta ut. n. hic palliata s̄monia,
 et s̄militū furti. 35 posse duabus abbatibus d̄stinctis ex 35
 dinari sine cāa, et singulari dispens: 36 renūciare
 huc abbacie sine licentia sui superioris, aut cū pactis in
 quis nimis multū postulando pro sua portione. 37. an 37
 ferre ordines minoris monachis nō suis aut et suis sine pri
 uilegio. 38. nō uolere ad hōdos ep̄ozū et exemptos ra 38
 hōne populi ep̄o subiecti. 39 quando superiores n̄sistant 39
 attingere suos monachos, q̄m̄tione comodozū, ac dicant
 hoc, illudq̄ superiori. 40 sine exani cāa et necessitate s̄ficere 40
 suos monachos parochias, ubi uinant sine disciplina, et

- 41 sic animas suas, et aliorum peccant. 42 res gravas tractare
 et concludere hinc conratur. 42 cognatis, et amicis nimis
 multa donare, cum sine ulla controuersia abbas non sit
 monast: sed in economus: 43 non curare rationes ac
 cepti et expensi ut neq. visitatores neq. successores scire possit
 statum rerum monast: 44 per seculares laicos administrare omnia,
 ut ipso mortuo nihil sciant monachi 45. in ecclesiis, et in
 45 seruatione monast: plus fidere secularibus, et propriis,
 quam suis monachis. 46. in habitu, et modo utendi non mis
 46 secularis esse, cum tamen certe abbas quantuscumq. non desinat esse
 monachus. 47. q. ad choram, cultum dominum, mundicie, et sacra
 47 impellebile spectant valde negligere, ut nihil, et seruidine illa
 tractandi, quam res ipsius mensa, et suppellex. 48 repellere le
 48 gitimos supiores, et visitatores, et conspice ad brachium secula
 49 re. 49 non exequi q. a visitare recte ordinata sunt.
 Postremo circa bona temporalia, ita peccant, et multo magis
 quam episcopi, cum haec bona sint sacratiora, et multo minus sunt
 domini, ut certe enorme peccat: fit non solum dilapidare sed im
 prudenter ea et administrare, ut esset, et subuicere granibus
 vnicibus nobilium, per quod fit ut statim illi domini dominentur,
 in bona monast: de deum abbas, q. hnt sibi subiecta monast:
 me iulium, ita, eorum curam habere debent, sicut monachorum eorum
 regula, clausura, bona temporalia, & abbatis vero, ita pec
 care possunt uti iam diximus, de peccatis abbatum, unde plura
 apud Sumistas in v abbas et abbatissa:

Classis De peccatis monachorum, monialium, et
 aliorum religiosorum:

Monachus et religiosus, ut hic proprie non sunt clerici, cum tamen
 fratres conuersi, seu laici, tamen alij generis profecti sine ulla ordina
 tionibus, vel tonsura clericali sint vere monachi, et religiosi, nil
 ominus tamen hi omnes gaudent primis clericis, et in iure nu
 merantur inter clericos non tamen profecti sed etiam noniti.
 Foris ergo religiosorum peccata propria, et duobus capi pendet

scilicet: ex illis q̄ comia sunt ordo religioſis, et ex illis q̄ propria
 sunt, cuiusq̄ ordinis, vel regulae, vel moris. Comia habent
 in uice ſc̄: de regul: de cappellis monach: et de ſtata mo:
 et in ſc̄id ſell 25 de regul: ſi uolo paupertatis. Particulari
 r̄a uero peccata ſunt petenda, ex propria ordinationibz cuiusq̄
 ordinis corripere: nonas tenē, uel loci. Quo auditurus eſt
 monachoru conſeſſio n̄ epauſa et ſcribere utruq̄ hoc caput
 ut ſcribere poſſit, quid interrogare debeat, tū et nū ſit aliq̄
 caſus r̄der: aut annexa caſura. Morio hū nullū poſſe re
 ligioſū abſoluere à p̄ m: niſi de licentia ſuperioris, uel expreſſa
 uel int̄ ſtatuta. Int̄ ſtatuta eſt quando aliq̄ relig: mittitur
 à ſuperiore, uel ad ſtudentiam, aut gymnaſium aliq̄, ad ſtudia:
 uel in remotū locū negotii alienius gratia, uel ad bonū cele
 bre deuotionis cauſa, ubi ſuperior ſcit moris eſſe, ut ibi conſite
 ant, atq̄ ita receptū eſt, quod tū nō ualeat, ubi id receptū
 nō eſt: alias uero neq̄, peccatus licidos, aut et propria ſt
 illor domi audire aut ipſi propria ad breue tempus, poſſunt
 alibi conſiteri, talis conſeſſio nulla eſt, et iterū repetenda ſoluit
 de peccatis mortalibz.

Comia. et mort: peccata relig: iudicanda ſunt, uel cū ſunt cōtra
 eſſentialia relig: uel cū graues poenae addunt. aut graues
 poenae poſcipiendi. Ad eſſentia om̄s relig: approbata, n̄ ſup̄on
 d̄mus ſpectare ſua nota eſſentialia:

Circa caſt: eſt res clara quia ſi hinc noto, eſt p̄ m: et cū uolo
 erit grauis, ubi eſt. p. m. eſſet impere ducere uxore, nū et hoc
 reputat noto. Mortale, itē ſi quē poenitert notū factū, et
 multo magis ſi poenitert cū factū religioſū. Dicere uero ſi
 caſe p̄ſeſſū ducere uxore eſt hereticū, ex ſc̄id ſell 24. ca. 9.

Circa paupertate ſc̄ret uetus d̄ctū ſit monachus habens obitū,
 nō ualeat obitū, ut liſſimū plane ſit, nulla plane tractare pe
 curia, tū nō quicūq̄ uſu pecuniae eſt contra hoc notū, ſed in duo
 bus tantū caſibus. 1. eſt quando ſit contra uolunt: ſuperioris
 expreſſa, uel implicita. 2. quando ſit q̄ modū proprietatis

Prudentiſſ
 25

de eo q̄ audit eſſe
 nō n̄ monachoru

modi

Prudent
 ſell 24

Im est quando superior, vel rex. dicit nemo habeat quicquam nisi datum à superiore. Est quando superior, non multo hoc aut iudicium habere, et tales primum in ordine, et sepultura ecclesia Cap. monachi. Cap. in id monast. extra de statu monach. Quando vero superior, vel generalis aliquid concedit, ut dicitur quod tibi donatum fuerit accipe vel huiusmodi dicendo aliqua pecunia, vel te posse te uti honeste in bonos usus id non est contra notum, licet melius sit ea potestate careere pro excessus preventi.

2° casus est quando sic quod utitur concessio à superiore ac si essent propria:

Circa nota obedi: peccat 2° non obediendo superiori, et faciendo contra regulam propria. 1° modo non semper est p. n. Cuius loquor hic de scandalo pro vno obediencia, vel de primo vel primo dano, et pro quod non obediencia, quia haec aliquid sunt p. n. sed loquor peius de obedi: erga superiores) uno comit est tamen veniale, sed te est mort: cum superior aliquid gravissimis verbis, ut in virtute sacrae obedienciae scilicet. vel religiosus idem non obedit, quia absolute exigit signum obedienciae nolens obedire, hoc non pugnat cum noto:

Contra regulam vero est non semper est p. n. 1° non est tale si quid in regula non servatur, quod comit in eo ordine vel monast: non servatur, ubi est professus est, qualia sunt ex regula, sicut Benedicti abstinencia à carnibus. dormire nisi in carcere et indusio linteis & intellige tamen quando talia non servantur sunt de essentia obedi: sed tamen ceremoniae illius religionis speciei cuiusmodi sunt, in dicta ratio est, quia qui proficitur regulam aliquam, quo id eius ceremonias non novet nisi pro ut regula contra servatur, in illo ordine, vel monastio. 2° non est mort: cum res est levis, ut loquor post completorium, vel non studere cartabona, quia putandum est legislatorem non misse ea huiusmodi minutia res hoc religiosus obligare sub p. n. 3° quando ratio dubitat regulam te non obligare, ut loquor v. q. tempore silentii quando de repetere

aliquis fratre tentatus, vel agrotus innuendus ut t. sermone.
 4. nec est in legislator explicat mente hui. Morit: neco e
 10 quando comitor habet valde grana, ut ifas carniu, apud
 Carthania: aut apud alios in refectorio ubi est usus grana:
 2. quando apud multos, id habet grana, ut nesci carniebus, in
 adventu, in monast: 30 quando verbis grani by, et pcepti
 nigali qd inbet in reg: Cap exut. 4. quando legilator ex
 pteat hoc illud q, obligare ad .p.m. vel ipse oia sic explicat
 ita dicitur esse multa in regula S. Fracisci.

Aliud vero capit continet casu pticulares, q vel pp adme
 ta grana poena, vel ppz grana: ut faphe, vel ob grane
 modu pcepti ex conu consensu, habent mortales, pluri by
 ex ferit Aluerus lib 2 cap 24. pcepti vero ex iure conu religiofi
 sunt hi. Primus intrare religione ob malu fine, ut ob
 comodu corporis, otiu, et filia a quodpeius ut, ad fuzanda, ut
 ad uertit Natus in coment 1. 27. 2. no ne pficare in epu,
 pfectione, et claritate Natus ibide no. 5. Tho 2 2 q 18 q 1.
 3. intrare ordina p honora, et ptiu. ja q 2 p ptu et extra
 de honora, cap dilectus 2. de reg. 4. cu quis est firmus, vel
 alias obligatus fieri religiofi contra uoluntate dm. S. no
 confiteri et conuare singulis mentib. Cap in agro. et drid.
 1. de reg cap 10. 6. no ueritate horag, car: si hlt p fatus
 7. fauere p fess: ante 16. annu expletu, et ante aray expletu
 a fuperto habitu ibide cap 15. 8. tenere ad baptisnti, vel
 cofirmatione. 9. frequentare monast: monialis, h monachus
 ht, si monacha monachoru. 18. q 2. cap monast: drid cap 5.
 10. uagari extra monast: hne uentia fupioris, 26. cap
 monachi. q1. u nulle habere oia priuata, et no esse con
 tentu conibz cilla uensa. 24. q 4. Cap monachi. 27. audire
 me diuina, uel uita ciuilia, extra ne clerica, uel no: cap
 si nati. 23. tepare dimittere uel oculle p fcare habitam.
 Cap finali extra de statu mo: et est exatibz ipf facto drid
 cap 19. Exempio 10 casu necessitatib. 2. honeste recreatio nis
 3. quando piculu esset into apud hereticos, uel altius dani

particulares ca
 Jus in qto pucant
 I
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 corporalis gra

Primo ordinare, sacrificare sciunt in p. m. 2 conferre
 beneficia indigere, id e. ex affectu carnis et sanguinis p
 hinc v. p. h. s. h. t. n. aptior vel equi aptus sit co sanguineu
 tertius in qua alteri obstringitur. 3. no esse sufficienti dictu
 pro ordine illo que ordinandus suscipit, vel et homine nimis
 saulare ordinare. 4. admittere alioru intensione scienter
 indignos. 5. conferre ordinis virtutu remunerationis. 6. ex
 malo principio venire ad epatum, talis. n. statim et sub
 p. m. epatu deponere, no enim pt bono exitu p. g. i. quod ma
 lo principio et e. in choatu dis. t. 61. cap. in sacerdotibz. 7
 promovere aliquo sine titulo, aut salte subiecto, ut hinc
 inde portea m. r. d. i. c. a. r. e. c. o. p. a. t. u. r. 8. indiffernti recipere
 alios sine v. l. l. e. r. i. s. p. p. r. i. s. p. r. e. l. a. t. i. 9. negligere in i. t. a. r. p. e. r. d. i.
 taru omiu cleri cas. h. u. e. d. r. e. c. e. s. s. i. s. , a. l. i. o. q. a. p. t. o. s. a. d. m. u. n. i. a. e. c.
 c. l. e. i. a. 10. ordinare indobito tempore contra praxim ecclie
 Rom: et disp: canonu sine necessitate. 11. distimulare ali
 quoru clericoru i. n. i. t. i. a. , o. b. i. m. p. l. i. t. a. s. i. b. i. o. b. l. a. t. i. o. n. e. , e. t. c. o. n. t. r. a.
 in alios i. n. s. t. a. s. e. u. r. v. i. s. a. d. u. e. r. t. e. r. e. 12. magis n. i. c. o. d. i. l. i. s.
 laicoru, qua clericoru. 13. imites esse in paupes, eodem
 et i. n. d. i. c. a. s. , e. t. p. u. p. i. l. l. o. s. n. e. g. l. i. g. e. n. t. d. e. f. e. n. d. e. r. e. , s. i. n. e. e. n. i. m.
 debent epi ois p. h. n. a. s. m. i. s. e. r. a. b. i. l. e. s. a. d. d. e. n. s. i. o. n. e. m. e. c. c. l. e. i. a.
 s. p. e. c. t. a. r. e. d. u. t. 17. p. t. o. t. a. 18. n. o. m. i. s. t. i. m. p. l. i. c. a. r. e. r. e. b. u. s. t. e.
 p. o. r. a. l. i. b. z. 16. conferre plura beneficia, et simplicia sine disp. s.
 Lapa. 17. assumere economos laicos ad res ecclie p. u. b. l. i. c.
 n. a. n. d. a. s. 17. appropriare sibi bona ecclie. 18. conferre
 redditus fabricae in sua comoda sine grami necessitate
 19. alienare res ecclie, hinc co. t. i. n. p. t. i. 20. usurpare
 sibi iura, et officia inferioru v. p. p. a. r. o. c. h. o. r. u. , d. e. c. a. n. o. r. u. ,
 licet in suo officio quolibet negligente punire possit
 21. retinere sibi ad tempus beneficia vacantia, p. 22. pri
 vilegia rehgioru p. s. r. i. n. g. e. r. e. 23. religiofos exemptos

1
2

3

4

5
6

7

8

9

20

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

- 24 nante nex are. 24 immiscere se sibi monast: sibi subiectum
 immediate administrationi, sine urgenti causa, q̄ est cū sibi
 26 satis male fungunt suo officio. 25 nisi si tuere sibi successores
 cū vel hinc hinc consensu Casti. 27 Prohiberi habere parva do
 27 noris, sed eos magna famulos, emittere stare, et servitia apud
 ipsū obire. 28 ecclesiis sui epātus nō providere de idoneis mi
 28 nistris maxime in beneficiis curatis. 29. nō curare p̄ sua
 29 furas et ceteros nexos Dei. 30. nō visitare diocesim ant p̄
 30 se si possit, aut p̄ nicos idoneos si ipse nō possit 31. tempore
 31 visit: nō nimis gravare subditos, aut parochos. ~~Et~~ nimio comi
 tati sumpt vel nimis exactio nibz, ut propterea comit in paro
 32 chi nocent visitationes epōrum eximiones. 32 magis cu
 rare ornamenta aedificia, quā bonos ecclesiarū ministros. 33
 33 visitare nimis sumptuose omnia monia, attendere ad huius
 34 castile. 34 nō curare legi ad mensa quod quidē nō intelli
 git p̄ tota, sed satis e p̄ pte, q̄ si intōm omittat nō est pec
 catū si vero ordinarie nā quā adhibeat ut nō sit piculū
 de heretionū, aut indecentiū sermonū, nō putare esse p̄ n.
 35 35 nō uti epātū habitu, cū prōdit in publicū. 36. curare sibi
 36 legi nulla ordinaria in cubiculo hinc neq̄: est excoerentia.
 37 37 nascere sacros can: et q̄ sunt sui officij, neq̄ illi rei
 37 studere 38 cōcedere aliquid contra ius cone, in quo nō sit
 38 ipse potestate; 39 cōcedere indulgentias, immoderate, aut
 39 sine cas. 40 dispensare in notis aut aliis rebz, uti recepit: in
 40 foro ext no, in quibz iure cone nō pt epūs. 41. fieri reliquū
 41 sū inconsulto Papa, transire ad alia ecclia, et si electus sit
 ab illo capto inconsulto Pontifice. 42 exirare aliena ponti
 42 ficatū aliena diocesi. 43 honorare longa p̄rogationē in
 43 consilio Papa quā nō pt ultra tres menses abesse à sua ecclia
 44 44 canonicare aliquē, seu referre in numerū sancto rō

quod Johannis Papae, qd in p[ro]mittitur: p[ro]na, q[ue] habet
 sancta, h[ab]et no[n] sit adhuc cano[n]isata? Cide re dicitur p[ro]p[ri]is
 manib[us]. 46 n[on] in se dimittere p[ri]ncipal[is] secular[is] d[omi]n[us] 47
 nimis esse cred[en]t[ur] contra alios, et p[ro]gredi ad ex[er]cit[us]: no[n] audita
 alia p[ar]te, aut no[n] accept[is] bona inf[er]r[et]: 48 facile nimis credere
 dicenti, k habere dispens[ati]o[n]e[m]: a Papa circa plura deficiat. 49 semp[er]
 nelle sibi credi in re p[ro]p[ri]a reiectis d[omi]n[us] iudicis, so de alio
 vel alius op[er]is male loq[ui] ob invidia[m], q[ue] et si subisset, ob digni
 tate, in talis p[ro]p[ri]e p[ro]cedu[m] ei esset. Si nimis arrogante his
 iusta esse, et d[omi]n[us] in bla[n]d[is] dignitate sua reflectit oculos de re
 re ea, q[ue] p[ro]p[ri]a suat m[er]itis ep[iscop]alis, et in ne re secularitate
 hoc apud Pelagiu[m] ex iure antiquo:

45
46
47
48
49
50
51

Fure vero n[on]o nulla statuta suat p[ro]curat[ur] Quid de epis
 q[ue] quare pot[er]it in radice v[er]o ep[iscop]us:

De habentibus maior[um] beneficia. Classis 2

Parvi sunt qui h[ab]ent dignit[ate]m: quia decanatu[m], aut totia[m] archiep[iscop]i.
 q[ue] quide[m] in conf[ess]o[n]e q[ui] debent. Et bene t[al]es se debent scire q[ui]a
 illoru[m] numeris, suat alios faciunt contra fundat[ur] et intentione
 eccl[esi]e. 2 p[ro]curat si no[n] resideant in illis et q[ui]a Naus cap[itu]l[us] 24
 notat de beneficiu[m] h[ab]end[um] n[on] se regere residentia[m] a qua t[al]e
 n[on]ficat[ur] causa q[ui]am exequant quas ibi affert. 1. audire D[omi]n[us]
 logia v[er]o aaxos 2 p[ro]fiteri theologia. 3 obsequi ep[iscop]o suo, et uti
 litate illius eccl[esi]e, no[n] aute[m] in rebus antieq[ue] et temporalib[us] t[er]r[is]
 infernare lapa in bonu[m] eccl[esi]e, no[n] aute[m] ut n[on]e[re] beneficia
 & legitima licentia data p[er] ep[iscop]u[m], quibus in casib[us] p[ro]vidend[um]
 e[st] ne eccl[esi]a fraudat[ur] debito obsequio.

1
2

In beneficiis vero curatis aut alius regularib[us] residentia
 ut suat decanatus q[ui]a p[ro]p[ri]etate maior est difficultas, tales
 n[on] p[ro]cepto d[omi]n[us] tenent[ur] residere, ut dicit: s[ecund]o 6 cap[itu]l[us] sess[us] p[ro]vident
 23 cap[itu]l[us]. ubi et dicit[ur] tales posse p[ro]hibere & p[ro]hiberi q[ui]a h[ab]ent[ur] sed 6. et 23
 1a est ut eius absentia sit ca[us]a p[ro]hibiti n[on] reuocatio. 2a ut ca
 causa approbet[ur] ab ep[iscop]o in scriptis. 3. ut talis absentia no[n] ex
 ret ad sumu[m] ad duos menses. 4. ut interim ei eccl[esi]a p[ro]uideat
 de ministro. Ad n[on]a vero h[ab]et[ur] m[od]o no[n] p[ro]hibere esse op[er]is alia condi
 tione qua[m] ut interim p[ro]uideat[ur] necessitatib[us] illius p[ro]p[ri]is

Et parochus qd aliu sacrificare no ta semp uti pt p aliu
 locionari, quia sacrificiu magis est annexu, et minus pt ex
 capite parochus a missa quia edione. quia edio sape est ex
 gratia adati. et tales missas et parochus suis subditis applica
 re vel intentioni fundatoru, no ta hoc ita tenet p stare paroc
 chus ut nulla possit accipere elemos. pro dicenda missa ad pe
 cunia intrat: quia in re dicitur hntit sol. 4. b. 9. q. 1. 4. si
 no solus sacrificet, quoties fundatio, vel probatus ubi neq
 ut. s. peccat circa sepultura, 1 si sepeliat indigros, ut hnt
 exenti, meretrices, leprosus, aspera pny et q publica vi. p. m. moxi
 hnt sine sufficienti b. g. hntis est nis p. m. hntia, ut hnt, qui
 motiunt in ebriet: homicidio, ut pat: ex caa 2. q. 23 cap 9. b.
 quos ta aliqui parochi sepeliunt aspe cui canoni in alpi.
 2 si no sepeliat dignos p. m. paup. et no sine pecunia. 3 si
 cogat exolu p. m. hntia, quid netit sepeliri in illo loco data pe
 cunia vel ta to sepato. 4 si no p. m. hnt ipsi mutare sepultura,
 et va to casa est exentus. Cap fugientes & sane in element. de
 parochia 6. 6 peccat si habens beneficiu contrahat matric:
 et interia retineat beneficiu, no ta si ta contrahat sponsalia
 no deferendi beneficiu. Cap 25 Nans. 7 si subtrahat parochiam
 nos alteru eoru confess: audians, et alterius parochi officio
 se miscans. 8 si pro penitentia imponat penitentibz missas
 pro pecunia, ipsi danda, aut etia alteri cu aliqua occulta collu
 sione. 9 si infidite hnt aliquos penitentes, acrius, edio vel aliu
 priuatis causis. 10 si hit morosus viciandus in administradi
 sacramentis, negligens q oia abs terrent subditos a petendis
 sacramentis. 11 si urepat penitentes ad hnti vel hnt eccliam
 aliqd ligand: pt ta q ponere eccliam sine necessitate. 12 si no
 afferunt hostias pro infirmis. 13 si eat ad infirmu cu unu
 tm hostia, et red eat sine honoramenta, et ta cu lumine, et ppa
 quia gravis e deceptio. 14 si faciat potest. suis parochianis
 celebrandi alicui no approbato ab epo, si ta parochus hit po
 testate ab epo eligendi hnti admittore in confess, qui hoc ipso
 censetur approbatus, te h obsequae eligit hit idozens aut e
 peccati. 15 si nimis hit additus emungendis nunciis confessio:

4

5

6

7

8

9

20

11

12

13

14

15

- 16 q̄ res mihi semp̄ nika ut̄ sordida. 16 si nō dociat suos paro-
 chia: opat: d̄m̄cam, salut: omp̄lica: 20. p̄cepta, c̄tica, scripta.
 17 nel p̄ se, vel p̄ aliū. 27. si orica pascha audiat plures p̄ncipos
 nel puellas simul p̄st̄m̄ si int̄. Mos sint doli capaces, ut d̄d̄
 in maā de cōfessione, talis n̄ gravissimū heret̄gin̄ comittit,
 18 et ultimo, ā quo cœtera d̄m̄a tāgnā ā radice p̄ndunt, h̄ nō
 habrat sufficientem eruditionē ad officium ipsius requisitū de qua
 actū est alibi, sed quoniam locus p̄p̄rius h̄c ē addo brevit̄re
 ista. Confessorius est om̄plex aliis p̄fectus, alius sufficiens,
 In p̄fecto confessorio requirit̄ licentia iudic̄ p̄fecta totius the-
 ologice scholasticæ, totius iuris canonici, et casuum cōscie, ratio
 ē, quia oīa q̄ tractant̄ in his viciant̄ in usū cōfessionis.
 Si vero loquamur de sufficienti confessorio, et is licet p̄fecte
 ignorantia. 1o d̄r̄ crimina oīm peccatorū mort: et vici aliū 2
 q̄ peccata indicant̄ p̄sentib̄ aliquo statu aut ut cōversatio in
 mulierib̄ 3 oīs circumstantias in cōfessione necesse manifestu
 dat. 4 oīs casus refractos exeat et irregul: p̄cipuas ā q̄b̄
 abolvere nō p̄t. 5 casus oīs in quibus necessario iteranda
 cōfessio et neganda absolutio ratio horū ē quia aliq̄ exp̄
 nit se p̄culo peccandi mortali, et tā q̄ quā p̄sente in p̄
 p̄tū exitū p̄cipitandi. Quæres, an nō sufficiat cōfessio
 sit parochus scire hæc oīa, et si vere asciat dubitare tā nolit
 amplius lib̄erari, vel d̄d̄ se ā dubiis liberare. Exo ut obediā
 satis esse dubitare de t̄ris laqueis cōscie. Dubitare tā et de
 plurimis oīnis aut et m̄d̄ocrib̄ casib̄, dico minime satis esse
 et si scia aliquos in concedere quartū. n̄ obice hoc flagitū
 penitentiam in gravi illo et cōfessione onere, vix redire toties?
 Quantum horrore, inde ipsius cōfessionis? quotus confit̄as p̄p̄ca
 b̄h̄ se prodi aliis. iis scil: quos ipse confit̄at, aut ip̄i v̄t̄ ip̄e nō
 p̄ncipos, qui aperte facti sunt se multis annis in statu d̄nat
 mansisse, hoc blū nomine, quā parochus nō potuerit statim la-
 tū facere. Dico ergo qui talis nō ut̄. quale diximus nō esse salu
 cōscie cōfessiones audire exceptis 3 casib̄, in quibus p̄t̄ et
 imp̄itus audire. 1o si ip̄e met̄ penitens, sit doctus, et bonu

perfectus
 confessorius
 q̄ te
 nealy si re

sufficiens qua
 tenat̄

nota de reli
giosis

2
7 inchoatum

3

4

5.6.

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

Se promoueri dñi sunt excepti: quatuor, irregul: ut si sint esse
piti mi, solis, heretici coru (modo alibi explicato) si bigami, si ho
micida, si heretici nati, si nullo infames, et alij quibz ipso iure phileti
sunt suscipere sacros ordines qui out dicitur in regulari. Nota hic
nam religioſa pſſu nō impediſi his irregul: dicitur a religio
liberat ab omni irregul: duplici tñ excepta bigamia nimirū
et homicidio, uoluntario, cū peccato. Hō irregulares spectant ex
re nitiati, uel enormit̄ claudi, uel caeciter oculo digitis manu
ite patientes defectus exotics ut morbi caduci, frenetij, mania,
et c. 20 peccant si ante legitimā aetate hnt ordinati annū sct.
23. 25. et si epus sit. 30. qui anni sctis est hnt inchoati in pte
ta quida nune rant annū uterant, dñi cū quis est in utero nō
dñi sit natus. Certe pōt uocat infante nūnis diei, q̄ in mōtū
est et apud oū nune rant anni a natalitate, et hō ordinatus
ipso iure est suspensus. 3 si hnt impudici hnt p ordine que
suscipiunt. 4 si ordinent in p n: 5 si ab epō notorio uel ho
mi natiō exalta. 6 si ab epō ad hoc, uel sine licentia sui, et si
suspensi sunt. Haec res nō tangit religioſos q̄ ordinari possunt
ab epō in cuius diocesi est carceri, aut ab alio si expressi sit.
Excepit et fami hares, seu famulos epō postquā trecentis illi ser
uierunt, ita dicitur: cap 9. sct 23. 70 si mala intentione ac
cepti hnt ordines 8 si extra etabuta tempora id ē extra q̄or te
pora et b̄ria quadragesima, et nuda h̄ suspensio ipso facto. 9
si plures ordines uno die accipiat, et est suspensus ipso facto. 10
si p̄sctū sit promotus id est totus diaconus anteqnā subdia
nus, et est ipso facto suspensus. 11 si p̄ simonia sit ordinatus et
hū suspensus ē, 12 si suscipit ordines, sctis in exaltatione. 13 si
suscepit ordines nō habere b̄raspiciū, aut in tū titulu mendi
ca. 14 si suscipiens habet uxore, et te licet oido taceat potere
tū nō p̄t debitu, p̄p notū solere castitatis amezū ordinare.
15 si sponsus suscipit ordines. peccant. q̄e aut nō seruando filen
data, aut nō p̄ius conueniens cū sponsa, sponsalia tñ hnt ipso
diximunt, ut illa possit alim ducere. 16 si suscipit nō intendit
seruare casti: ad ea x. nilominus tenet, et peccant uolendo ab
ordine separare, quid est inseparabile, ut cū quis fuerit, et inte
derit simul nō peccare. 17 si suscipiendo nō intendat suscipere

talis. 2. licet coram pro ordinatus no sit tu nec afferenti credit,
neq. volenti dari pt. coram ultreior. 19 si reputat suspensum ordinat
et si fit irregul. 20 si 20 die quo primu suscepit ordinis no n
recitavit horas, istius diei, te enim statim obligat ratione ordi
nis laici

18
19

peccata post
ordinat.

Quo ad peccata post susceptu ordinis, haec occurrunt. 10 no nec
tare horum can. 20 no putare habitum, et tonsura; 3 dare opera
vici, vel medicare. 4 ministrare in p. m. hie ty hant statuta
videant scripta da sacramento ordinis. 5 post noloniu crimen
celebrare, vel ministrare publice offi. p. natiu istellus fit pro
scandalu del. et qm vni punitentia ignorat. 6 frequentare campo
nas scandalose. 7 celebrare vel ministrare post pollutione uolunta
ria in somnis no pmissa confessione si pt. 8 post tate carna, intelli
ge ordinis, indecent, et sine necessitate. 9 sordidos quas tunc p. e
cere, ut Campora leniera, futezina, laborare tu pt pro mistu
dam, et sine scandalo. 10 tradere ex professo negotia secularia
utelle nullien p. natoru, notariu in relig. Civitibz. Quod si in
caa sanguinis sit notariu sit irregularis scribendo sententia
sanguinis: 11 contendere arbitus magis, et talis dispensatus est,
12 inuere n. p. et hie episcopus et infamis ipso facto. 13 non
studere si sit imperitus, proo coherio quod tenet. 14 ministrare
in ordine no suscepto maxime in sacerdotio et talis fit irregul
epta de honest. ole can. 2. ubi dicit duriens posse cantare epia
cu hyp p. n. t. n. no ante solenniter no in sacris constitutis
Aliqua putant quod si q. eptam, vel imaginu cantaret et blent
no ordinatus si in epta careret manipulo, et in euangelio vbla.
talis no foret irregul: quia caret signo proprio istius ordinis uno
aidunt quod nec peccant si fuerit de licentia epi utentis p. n. o
est p. n. o. 14 benedicere aqua si no sit sacerdos, et quide pela
grus ho e. putat tale esse irregulare, cu in Cap. aqua de costar.
dist. 3. dicit hoc esse sacerdotis, ubi turre Oremata dicit esse q. d.
id p. n. o. sacerdotis n. spat. tu tale fieri irregul. quod neq. ep
p. n. o. cu illa benedictio, neq. sit sacramentu, neq. talis poena ex
tit in iure poena autu no multiplicatur sine textu. 16 bap
zare solenniter si no sit sacerdos. Dri conus tu id pt. et absente
vel intente sacerdote. 17 si sacerdos tu sit confirmare aut

1
2
3
4
5
6
7
8
9
20
21
22
23
14
15
16
17

15 aqua benedicta

consecrare calices aut id genus similes epalis actus ordinis
 episcopi re. Episcopi quidam ex privilegio, et societate
 in quibusdam, an vero in his duobus ult. capit. hant irregul
 dubium est. Episcopi subdici: et si sit baptizante no putare
 esse irregulare, quia baptisni collatio no est allegata ordinis
 neq potest esse in ince. in 2 casu probabitur est si xxi irreg
 la quia te facta est nullu cu careat potestate, tu quia hoc
 Episcopi singularit referunt, et contrafacientes pravit punit
 18 qui vel a iure vel ab homine suspensus e si ministrat
 irregularis e. Quibus ante capite suspensus sit a iure inde
 q dominans de hac ipsa ma. Nam Cap 27. n 151. et se
 quentibus et feliciana in lib de consensu tract de irregul.
 a pagis: 406. 19 exigere impertina pecunias promissa. 20
 celebrare loca no sacra, vel interdito, vel polluto, quomodo vero
 altare, vel ecclesia polluta, et reedificet sup charta documentis
 inde syl. p. consecratio, et reconciliatio locorum sacra: hinc habetur
 hoc po ca de licentia episcopi fit sacra in domo honeste plane, et
 in per maria, quando pollutio loci no e publica, siq a fit
 sine p nra sine p abusu ut hereticus sepeliatur in templo,
 et templu polluta, tu episcopi tolerant te licet ibi celebrare.
 21 no orare vel legere missa, ut se obligant ex conditione
 sui status. 22. celebrare pro una illicita, et re q peccatu e,
 23 celebrare superstitiose, ut cu oratio nunc re candleara
 et no alio, certa hora et no alia. 24 celebrare sine mi
 nistro, vel quando is est filius spurcus ipsius celebrantis
 vel femina quora utruq scandalu est. 25 admittere in sua
 ecclesia ad dicendum missa homine notorie episcopi ex quo admit
 tens sit inter: et si ministrat sit irregularis. limitat po
 26 in iure: pro multitudine hereticorum. 26 dicere missa
 formalit pro pecunia, quasi illa tanti vendit. 27 committe
 re pravi erroris in celebrando vice nam, forma, ritus po
 hiores, vel sacras vestes, monast tu Nam, et bene cap 21
 n 84. si dehit cingulu posse pro eo adhiberi stola: si dehit na

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

ni pulvis posse conplicari stola: si dehit stola posse explicari
 manipulu, si sit longus. 28 nō supple re grauis defectus 28
 circa manū, et formā sacrificij. 29 graue irreuerent. conit 29
 bere circa casu hostie, vel sanguinis culpabiliter, et ideo ubi
 est horribilis uentus nō est celebrandū, multo minus in
 nani, ob piculu subuersiois. 30 male est loquere iuxta metū 30
 plura uide apud Aluezu cap 27. et 28. Nam cap 22 a
 268.

Classis De clericis minoribus.

Classis

7

Dicuntur minores uel in minoribus, q̄ iam tonsura uel tū
 & minores ordines habent, qui quide in multis, et delin
 quant, et quonia hi cū ipsis maioribus clericis multa hat
 cū in dē comā q̄ prudens auditor suo iudicio facile poterit
 reuere, ut uero horū functiones melius innolescaat ope
 ra p̄m̄ exit q̄ quaesita lingua examinare:

Qui ne uiant in uice cano: nomine clericorū *Quæsit*
 I

Pro eis ois in uice ca: Dicit clericos, qui sacris ordinibus etia
 in minori bus aduq̄ 2a tonsura sunt consecrati, habet̄ Can. clericos
 dist 12. et Can. clericū dist. 72. et Paner in cap. bona memo
 rie de postul: platorū, notat singularit̄ cū aliis DD in mā
 fauorabili nomine clericorū in uice nō tū intelligi ep̄os
 et ois in clericali statu constitutos, sed et religioſos, et mo
 nachos: in mā ante odiosa exip̄i q̄ numero et nomine de
 ricorū ep̄os, et alios clericos in dignitate constitutos, ois etia
 religioſos, canonicos itē cathedrali ecclesie, pro quo facit Can:
 ga. p̄uilegiū de sent. ex. in 6. et Canō uidi de heret: in 6

De tonsura, habitu, conuersatione clericorū,
 An omes clerici teneant̄ ferre tonsurā *Quæsit*
 2.

Tonsura nomine intelligit̄ uerter rufus, in modū coronæ, q̄ in
 Ep̄o maxima ē, mediocriſ in sacerdotibus, in diaconis et subdia:
 minor, minima in minoribus clericis:

Dicendū ē ois clericos in maioribus et minoribus teneat̄ ad tō

In p m
clerici p
loro na

Juxta Nans cap 21. et notat Paner. in can li. 45 de rit. cleri:
morbali tpe peccare nō possunt, eo quod ibi anathema ferunt
in nō ferentē tōnfura. qua de cāa Rosella V. tōnfura putant
et clerici in minorib; sit beneficiatus peccare mort: si nō
gestat coronā. Syl. v. clerici 2 § 2. docet peccare mort
excessus sit notabilis, et sit vel in mandib; ordinib;, vel bene
ficia habent: si autē sit in minorib; tm, vel beneficio ca
reat nō peccare mort.

Dico 1o si clericus in maiorib; instā de cāa nō fecit nō
p m: alios nec nūmali tpe, ita Alotta in can li. 45 de rit. legi:
quia instā de cāa licet et mutare habitū, ut in composi
tione sic. q. quidē instā hā causa, nō pōtēda ē, q. consuetudine
locorū, q. in quib; locis innaluit, hae n. nō tā consuetudo
quā corruptela est, ut a gravi peccato minime exonerat
quā in besantina diocesi vel habitu, vel coronā nō utuntur
Dico 2. si nulla subit instā cāa, vel nō sufficiens peccari
intēdū mort: intēdū nūmali, quod quidē iudicare pōtēbit
prudentē arbitriū, et hī intelligendū ē can: cōstitutus a
Paner: nō n. loquū de nūmate sententia late, sed a iudice
ferendā:

Quaestio Quis sit habitus clericorum.

3

Decendū ē de forma, vel colore uestim̄ clericaliū, nō in parti
culari scriptū esse in sacris canonibus, in genere autē p̄ri
sunt hae tria. 1o ut gerant habitū vidm̄ suo conuenientē,
ut p̄ decetia habitus ext̄ri int̄nā morū honestate ordiant
ut loq. 1o id: l. 1 q. can 6. 2o ut gerant habitū, nec ni
mis laezū, et sordidū, nec ni mis pretiosū, et exesivū. im
habitū in can parimonia, dicit 4. et docuit Quint̄ in cont
peculiarī edita anno. 1556. 2m distat ratio, et status,
negandū tō nō est quōd sup̄ monni mis plates, et altaris mi
nistros p̄fessionibus vidm̄ posse uestibus, qua alios inferiores
clericos, nō ad pompa, sed signaculorū sui status dignitate,
idq. magis quo sunt splendoriores. Optima autē regula in co
p̄tendū decetū uestitū est, confermare se in eo consuetudine p̄

fria et mortuus pio in int quos nunt ex 5 Augusti epistola 218
 si ante offerendo sit signu evidens consuetudini regio nis no con
 ar nite. 3 ut habitus no sit nuanus. 4 ut no xabre aut niri dno
 lozis Can: clerici officia de nit clo: nisi talis color usitatus sit in
 aliqua dignitate. Pius et v. pte hae ptebit clericis in pecunia
 re quada const: ne nivali caligis implatis vel d'fictis, aut calceis
 expidione inuaut raris. It ne inuafus ad collu vel tractum
 cuspatis, aut arte laboratis piluis de turbinatis et subparetis
 nisi naltitudinis can: nec anonhis nisi honoris gradus aut officij
 munus id regrat nec p'io si p'illidm nec curio uel argento
 seruoq in p'aleris ignora nec in h'is h'olopricis.

Ita qui no perunt habitu in sacros canones *Quasi*
 peccent et qua grauit.

Dico 1o posse aliquos ex p'furi ab omni p'ri: et v. ut cum in
 tu is causis ex necess: perunt ut si ob habitu peccolentur
 de nra can clerici de nit: clari: uel si longu sit ut facie no
 Can epi 21. q 4. syl v clericus 2. §. 2; uel si quis in germania
 no tra p'rat inuafin modice excipata, maxime in dista Pij 5.
 nulla no uidentur recepta.

Dico 2o posse oio exeta regula statui quando rathore omiffi
 habitus deat'is peccat. in uel v. pt rat in sacerdos peccato
 mort: ubi t'ete alius inferior clericus, ac ueniat ut si no
 lit beneficiatus, uel tm sit in minoribus. Quid ante peccant
 mort: illi qui nupatas uel partit'as, uio plure militates uel
 q'stant, nec ulla clerici specie representant, licet 1o ex p'amus
 hmo scandalo p'urat mort: 2o ex p'ramissimis p'ri iure in
 p'notis. Zacharias u. Papa Cap epi 21. q 4. deccent uoione
 priuandos qui laicari n'ete in publicu p'roderint si sint
 epi sacerdotis et diaconi. Ceteru matrisio n'ese in caps
 statuit clericu in laicari n'ete r'p'rtu. 30 diebus in car
 ceranda, et aqua et pane sustentand. Clamans v. in edest
 uirne si deccent, ut clericus no p'stant habitu, susp'ndat
 si hit benef: a fructum p'ceptione, p'oe lex menses, si no

*quibus peccis affi
 tiantur in iure*

benefici: sed tñ in sacra lit in habitis ad beneficium accedunt
 si ante habuit dignit: vel beneficium ea causa, vel sit surdus
 aut religiosus sit q̄ annu suspiratus a beneficio, et inhabilis
 ad quodcūq; aliud beneficium. Coccius Cris. sess 17. cap 5. faci
 nit, si quis facti in sacris ab ep̄o, vel eius iudice publico mo
 niti clericale habitū nō gestarint suspendendos ab ordine,
 ab officio, a beneficio, ab oib; reuocandis, et si 20 moniti se nō
 correperint, officio et beneficio esse priuandos nide hac de re
 disputata à S. Bernardo lib 3. de consi. ad superiorū Papā.

Inquisit **Quid iura statuant de conuersatione clericorū**

S **Q**uoniam est dubium nō esse in peccato q̄ clerici debeant hinc
 hō suā componere, ut habitū, p̄d hū in christo se remone aliq; in
 rebus nil, nisi graue et religione plerū p̄ferat nil. hō
 inquit Cris. sess 22. de refo: cap 1. quid alios ad pietatem
 magis inueniat quā clericorū exempla et imitanda. p̄ ad
 Crisost. q̄ dicitur uolo fidelium exempla in uerbo, in conuersati
 onē charitē.

Dico 2 in sacris Can: canones 10 de clericis, ut sint hospitales
 Cap quiescamus. 42. Cap sicut nobis, de supplendis neq; hō; platen
 quantū quidē q̄ illorū prouentus licet ut sit Cris. sess 22
 cap 8. de ref: 20 canō est ut sobrii sint, ad ebriof, vel qui
 ad aquales haultus ueniunt et egant alios q̄ si moniti nō desistunt
 cant ab officio deponi iubent. Cap in crapula et ebriet: de nit
 clericorū: ebrius ante 30 dies a conione dicitur hmonendus,
 nel corporalit puniendus. Cap ante oia 35. 30 canō ē ne de
 reuocatiōe minis, et gratiarū altitū int m̄stant can nō licet

clerici nō sint
 ebriof

dicit 44. Certe Comitiannus et Prepositus putant hinc p̄
 nō posse omitti benedictionē, ab illis. Lectio quoy adhibenda de
 ornatur, et tax tantū libren. q̄ ne accedant conuicia mag
 hian, ubi chorea, et turpe cario respicunt usurpant can
 p̄biteri. s̄ ut abstineant a lud alsan, et aliis q̄ a forte p̄
 dunt de q̄b; sup in classe de ludo:

lectio mansua
 habenda.

Quod sit

An conuersari liceat clericis cum mulieribus
 Dicitur autem est in sacris can: cauere, de hoc. po ne clericus (in
 ellige de maioribus tm) in aliqua femina habitet excepta ma
 tre, sorore, filia, amita, matretera, quia eo quod in his nil kele
 ris suspicari naturae foris admi Nat. can int dixit. 32. can
 feminas dist. 81. et definit in multis aliis can: et multis co
 hiis, ut in Niceno po cap. 3. Arelatenfi 2 cap. 3. Colit. q. cap. 48.
 Quod quidem nega e si de his p. bonis, quod ad foru extrin et in
 aliis no sunt suspectae, no. a. quod it quos ad foru co forae, quado
 gere iora Dio immutat p. iusta in continentice, ut in iure no
 lat Nam cap. 25. n. 109. licet ut ade addit hae a paucis m
 intelligantur. tollere a te hat nixe naalt, et in iure, et cleri
 cus forora, et matre, quod ide docet vel loco statim citando, et
 detinuit can inhi bendu dist. 32. can quozuda dist. 34. 20
 uidentur episcopi nolentes fugere collegia suspecta femi: can
 si quis qua de cohabit clericis et muli: 30 ne frequentant mozaft
 sancti monastrii. Exponit. a. callosa fragmentare esse amplius qua
 feruel adire, de quo sup dictu e de peccatis ne hio p. r. et monia
 hu. 4 canitur ne soli cu hui mulieribus loquatur, cap clericus
 solus dist. 81. quod et in Coelhiu decretu est et seruanit id 5
 Augusti: ut est in vms mta apud Lofidom. Quare an in
 aliquo salte casu clericus possit cohabitare mulieribus. nota 2 abg
 de casu esse cohabit: i Na in hoxis CC et Quao: uelita. ja e
 periculu raphus in fornicatione, qui in amat pualu catere 3.
 perit in illo. 2a est scandala quo posito.
 Dico si nulla nec pientu nec scandalu oriat ex descriptione cu
 mulieribus, licet cohabitare cu tali sine utraque, sit sine non
 ut recte syl. v clericus et Nam cap. 25. n. 109. et no. unde
 inferunt ide po quod clericus bonae fame possit cohabitare, cu
 muliere, nalde lere. 2. cu oibg, cu quibus ante ordinatione hne
 scandalo, et p. iusto nixit, can in oibg dist. 81. 3. infert Nam
 p. m: illu qui fornicu et quatuor uelula, no dimittit cu qua
 sit uerit: miltiter se peccaturu, nel no hntate sola. imo no posse
 sine p. m. adire domu suspecta muli. aut ita p. iustola ut merito
 suspicari debeat cohabitura se fornicationi salte mentali

potius loquentiu
ca suspectis muli

quibus in casibus
sit licita cohabitatio
mulieris cu clero

et si femina illa esset ad modum religioſa oia horum ratio e
quia can: nō phibent feminam colloqum nel habit: nisi qua
le mus, nel susceptor, nel pientote can 1c.

Titul: De officijs et opificijs. Paucorū a quibz
abstinere debent clerici

Quæſit An Clerici possint ſtudere medicina iurispnd:
et eade opere.

Dico 1o licita esse clericis tract: ſtudiorū q̄pharū ſcientia
rūq̄ humanarū, Cap legimus. ratio qm̄ ut de ſtatu reli
gionis ordinis hac licent religioſis exo multo magis ele
ticis.

Dico 2. legū id est iuris civilis, et phisice id est medici
et chirurgie, nō ſu religioſis, ſed multis etia
clericis aut archid: decanis plebanis p̄p̄ſitis cantoribz p̄ſi
taris, et p̄ſonabz habitantibz, idq̄ ſub poena exilat niſi intra
duos meſes deſtite rint can: ſup ſpectula, ut audi in caply
reſtrictio.

Dico 3 excoſita medicina, et chirurgie clericis oio esse
nō ſu maxime cū ſit ad utilione, et nō ſuſione l.c. poſſunt id
ta pietatis caā, exa cognatos et miserabiles ſi abſit intra
periculu, Nam cap 21. ſyl v medicus.

Quæſit 8 Poſſintne esse procuratores negotiorū ſeculariū

Dico 1o poſſe q̄d esse procuratores et advocatos, can: ſu
culariū ſed ſub indice ecclie, Gloſſ can multa ſyl v dex: 3.
nō ſu ſub indice ſeculari, qm̄ intellige et de clericis mi
norū ordinū, ſi ſint beneficiati, nō ſi nō ſint poſſunt q̄dem
eſſe in cauſis civilibz nō ante in viciſſinalibz. aloga can 1.

Dico 2 poſſe nilominus clericū poſſe eſſe procuratore ſe
culariū. 1o in oppoſita caā. 2o cū ſuſ caā ecclie, ſi ante
contra ecclie ſua ſit procurator pro exptis et p̄ſonari offi
cio can cū ſacra nō addit aloga quōd ſi quis in duabus

actus sit beneficiatus et in una sit beneficiatus, in al
tera status, ratione plationis eam contra aliam eam posse a
gere aduocatu. 2o in agit pro caam, pro orphans, et aliis
miserabilibus personis, qd eam propter hanc non possunt, Ca clerici
4 in agit in imminente necessitate eam p sanguine lc. vide
dispnt: de aduocatis.

An clerici possint prestare opera et auxilium Quaesit 9
in caa sanguinis.

Dico 1o id nullis criminis clericos posse et facientes pretendos
honore esse, et loco. Causa aliquoties dicitur se. tit. re de: vel no.
Dico 2. nec posse interesse ubi sanguinis caa tractat ibidem
3 nec posse litteras scribere, vel dictare mittendas in ultio
ne sanguinis, nec fa. necis sanguinis, si qua dicitur esse. con
litteris de excessibus platorum. Epi. nec est alij plati habentes
intra d: separate debent d. ne iudicium committere alij laico,
id qd generaliter, ut scilicet: sumat de vobis ne dicitur: licet. n.
mors, ex hac commitione sequatur, no. idco sunt irregularis, ut te
erent si ipsi dicitur darent, aut fecerint hinc: sanguinis vel
ca. dicitur Ca. sanguinis.

Dico 4 duo no. esse notitia clericis in hac re. 1o dare iudicium
aliis quando crimina iudicanda sunt, dicendo in genere fures
vel latrones, hac illaq. poena esse afficiendos, modo consulenti su
et no. suggestis, officio fungant. 2o possunt querelas, ad iudi:
de malefact. deferre, et licet poena illi puniantur id in illis
imputari no. dt.

An liceat clericis negotiari vel mercatura Quaesit 10
exercere causa iuri.

Ex di. ad hoc disp. 2 contractum. de empt: et vend: est disp. 3
de mutuo. Si petas qd poena negotiantibus sit statutata in iure
Lxxo 1o si tunc morati no. desistant no. pendere amplius, pri
niliquid clericorum, quo ad bona, licet illa no. amittant. Canon:
in Cap. ex litteris de vita et ho: de: 2o de iudicandi et suo gradu
nec in eo amplius ministrare possunt, et q. q. Canon: si quis
clericus Canon: si quis oblitus. 3o sunt excaudi Ca: Reuendo

in duobus capitulis
potest clericus ne
potiari

: syl.

ne clericus vel mon: possunt utro hi negociari in ductus
tm casibz. 1o si eis debeat necesse ad nutu can: multa ne de: vel
mo: modo ad multiplicat officiu dicitur can: nō quā. 2o si fru
menta, uina, uel alia bona superflua domi habeant, possunt
ea in toto p̄tio licet carius uendere ut pot̄t hostiense de clericis.
An liceat clericis parare sibi suisq; necessaria
per artificiu.

Nota artificiu differre a negotiatione, quod in hac res erta
nō amata manū itern uendatur, in 1no uero res empta
uendatū amata manū p̄ arte in meliore forma, ut cum
ex empta charta copingitur liber, uel ex minimis scriptis
Dico 1o licere clerico honesto artificio clerico parare necesse
nata 1o exemplo de Lanzi qui frenotatoria ex erunt et
ueterit ex empta rā qui id ex p̄scripto p̄re regula faciebant
ut haberent unde uixerant. 2 quā canones ad p̄mittunt. can.
canonū 1994.

Dico 2 artificiu in necessitate aliqua licita, esse hoc 1o cultus
agri uel horti alios: in cap p̄uenit dicitur. Porro: sit ne cler:
nō dicunt et opum posse hanc exercere addit dicitur et etiā p̄
recreatione licere. 2o emere chartā coram ligna lapides et in
de conficere quid aliud ut librū modo huc nō faciunt ex officio.
3o emere et animalia et nutrire ut meliora facta carnis uē
dantur, maxime si ferū uel uerna p̄pria habeant syl v de:
3 & 3. medicina. ad: de nō t q 3 can 2.

Quæsit An clericus possint esse cariores, uel macellarij

11

Pro 1o uix car: uelitu eē, ut sup̄ uidimus intrare tabernā
excepta necess: ut in itinere cap nō oportet can: cleri deuit:
de: 2o clarius nō p̄t esse hospes macellarij, uel canio, et si
abstinere uelit deponat ab officio can: nulli can 44 et
dñi clericali p̄uilegio p̄uicandus can: dio cesaris de nita et
hostiense de clericis.

Quæsit An abbas in proprijs aedibus morant: possit con
tituere laicu hospite eius sup̄peditare oss̄ sumptus
necessarios

12

Omni cler: privilegio esse privatu. Deo publico, quia honesta
 recitat. et natus: qua, ut privatos pariter, hystoriam agere no
 putare esse nout: et docet Glossa in dicta cap. helle syl v
 clerici 4 98

Dico 20 de ricas et no posse intell ludis theatricalibz suis Frionu
 can citato, et definit in Eccl. hinc rasi 3. cap 7 Cabiloneti
 cap 9 megrino ult. cap 75. Prus v. quoz in constitutione
 anno 1566. sub gravissima pena, statat, ne clerici comedias

plures ab cleris
 ris chothea
 subulas, choros, hat tuberia, aut ludicru cellu, vel pphannu
 genus speculi agant vel spectent.

Dico 3 no deare, ut clerici episcopales in sacris agant in comediis
 personas, et lauris. religiosus. a minime nbris, ta licet intell
 quia laura et honesta sunt et sape plus movent qua comedies,
 multae, teste experientia:

Quaestio An clericis sit licitum venari, piscari, aucupari
 14. Epi de hoc disp. de rist. facienda ex veritate

Quaestio An liceat clericis arma gestare gladiu botavica
 25. Dico 10 no licere ferre arma offensiva, cap. rimmu carte 23.
 98. Cap cu a Judais, et Cap clericis arma de rist. et ho. cleri:
 quo ad penas transgressoru, multatanz contemptoz, a sacris ca
 nonibz propriis gradus amissione, et in monasteriu, retranspore
 Dico 2 licere clericu gestare arma defensiva. Eccl. defensiva ff
 quatio in terroru latroan, in itinere, vel et intra vrbem
 melchia iusta de ead

Titulus De clericoru privilegiis et immunitatibus

Multa et nuxia sunt sacris cano. in olim coptachensa q. Quid
 ff. 24. cap. u. tenonant, moxto serio repes proncipos ca. di
 ligentissime servare, numerant. Pante fere 12. usd. i. q. vide
 apud Syl: ordine in v. clericu q. 4. Bulla conas episcopi iudias
 trahentes clericos ad sua tribunalia. disputatu est hoc arg. fufe
 a nobis sup in ma de legibz et iudiciis

De officio et beneficio cleri: id est horis in
no: beneficiis ecclesiis, eorum pluribus: collatione. Titulus.
emptio ne, et reuocatio ne benef: id est simonia.

De recto usu, et dno beneficiorum et similibus.

De omnibus his disputatum, in à nobis et suis locis atq; hanc
de solo statu religioſorum et ecclesiarum à summo cap. usq; ad
infimū et minimū clericū

Disputatio:

Disput:

De statu magistratu et principum secularium.
et similibus.

Principū, et magistratū nomine nō intelligit eos dicitur q
nere principis sunt sed illos oēs qui habent subditos, in tem
poralibus, in quos aut plura, seu absoluta, aut certe magna
hnt potest. ut sunt marchiones comites, equites, et quā pluri
mi et nobiles. Oēs hi olim cōmī nomine regūi uocabantur ^{quid nomina} _{principū intelli}
guntur.

complectimur itē hęc nomine oīs respub: et magistratus.
In rebus autē publicis examinandis sunt illi circa hęc pe
cata qui respub: administrant, ut sunt consules, pfecti, atq; et
senatores, si ex illorū ditione res pendeat. Vires autē principū
et dictarū psonarū ordinaria ex his examinandis nō sunt
quæ ordinarie ab illis nō pnt et tractari, et solutio rerū harū.

si q; ta mulierū aut oīs gubernarent statū aut certe valde
participes esse gubernatio in maritorū te dēno dubie opo
teret testariū et illas in his examinare, quō idē intelligi
de sorore matre filia principis si piceps sit de his sit conuilla
fluerus Pelagius lib 2. de planctu ecclie cap 29. 30. 31.
ex quo et alibi hic multa ponemus, q; et spectant ad clericos
si principes ad dñi temporales sint, sicut et supra cū de cleri
cū epōmus multa miscimus de elect: q; ut dñi nonnumus
in principib; sūt secularib; locū habebant.

- 1 Peccant igitur tales primo non curando episcopi religiosos, in
- 2 rebus ecclesiasticis, et religionis aequi, illos exonerando, ut patres spi-
- 3 ritualis, ubi par est. 2 non servare fidelitate promissa ecclesiae cum
- 4 accipiunt dominium, ob quod ex parte episcopi possunt, et hoc est funda-
- 5 menti quare saepe multi Pontifices deponantur, ut reges, et impe-
- 6 ratores, et absolventur subditi ab omni iuramento prestito, et illi
- 7 potestate fuerint eligendi alios. 3 non defendere ecclesiam op-
- 8 pugnatam, vel occupatam ab haereticis si alio modo possunt. 4 non
- 9 removere bona ecclesiae portata, si possunt, et impedire donationes
- 10 factas ecclesiae, et capere, dimovere bona stabilia, eide donata,
- 11 nisi super hoc privilegium singularare obtentum sit a Papa. 6
- 12 inmiscere se electionibus clericorum, quorumcumque, et ibi vellemus domi-
- 13 nari. 7 clericos capere vel rapere ad finem secularium, nisi iudi-
- 14 care quia ex re ipso facta sunt episcopi ut ordines de capitulis reser-
- 15 vatis. In gravi tamen periculo capere hoc possunt et mihi tunc ad ordinarios.
- 16 8 exquirere ab ecclesiis terras, seu pecunias, seu decimas pro ali-
- 17 qua re publica onera, quae in re tenentur ad res, ut alibi ordi-
- 18 9 exquirere multas ex decimis clericorum, in quo filiter tenentur
- 19 ad res. 10 ducere, aut capere sacerdotes ad bellum, et arma,
- 20 et alia re illos apud se tenentur antea lacios. 11 confirmare et
- 21 in vestire abbates, seu quoscumque alios prelatos, et ex re accipere
- 22 pecunias: si tamen illi prelati sint simul principes, tunc rex, et im-
- 23 perator iure confirmat, et in vestit, ad quod ut prelati sed ut
- 24 principes. 12 non exquirere haereticos ex sua ditione, aut quod penitus
- 25 habebant, non punire blasphemos, sagas, et contra religionem, vel bo-
- 26 14 punire haereticos immediate pro crimine
- 27 religionis, et multa sibi applicare, huiusmodi punitione est proprie
- 28 fori ecclesiastici, ubi tamen episcopi dissimulant, non impedire duces laicos, in
- 29 militandis subditis quos v. g. cant ad praedicantem, vel concionem audi-
- 30 ant, vel fumant contra haereticorum. 15 non assistere ecclesiasticis iudiciis,
- 31 aut prelatibus innocantibus brachiis secularibus in suis causis. 16 dispen-
- 32 sare secum in rebus canonice, ut est in delictu orbium in confessione
- 33 arma facienda qui non potest absolvere, aut non est sufficientis doctoris.
- 34 17 confiscare bona aliqua ecclesiastica, quod peccatum sit contra aliquam legem

à laico illo dno facta v.g. quia suas pecunias frumentum &c.
 extulit contra mandatum principis extra ditione, aliquando ta eius
 modi leges habent locum, no quatenus proficiunt à principe laico
 na nihil superioribus laicis cu clericis, sed quod aequitas dicitur
 sic faciendum, ut si tempore belli cauetur ne offerat frumentum
 na contra facere esset contra bonum publicum, promitti interim hu
 pra naricaboe clericis no possit à laico sed ab epo ut alibi. 18 exigere 18
 multiplicia ab ecclesiis, pro rebus ipsorum, ut ni ho frumento; aliud e
 si quasi mercatura experere vellent hoc a. esset in fraudem recipub. 19
 19. usurpare redditus ecclesie si no totos salte quo ad magna plem sub
 precepta omnium defensionis q nulla est na in hoc cu superioribus
 ecclesiarum apud. 20 instituire parochos sine auctoritate, detractionis oppidie 20
 no approbator imo prohibere illis ne se illi subiciant, et sintant, per
 approbatione, certa alibi otensu e eiusmodi parochos cum careant
 iurisdictione: nec valide nec licite confessiones audire. 22. condere 21
 leges repugnantes libertati ecclesie, aut subicere sibi res aut p
 sonas quocummodo, vis enim et qui tales inuunt, vel re, vel obsequio,
 vel scriptione, sunt ipso facto excom, et privati feudis si q hnt
 ab ecclesia. 22 experere diebus festis iudicia, aut experere testes 22
 nisi magna adhiberentur. 23 negligere excom, aut interdic
 ta in se, vel suos lata, maxime si iuste. 24 copere sacerdotes, ni
 vel metu, ut absoluant illa ab excom. aut graviter minari si
 aliquid dicat de excom. 25 defendere quoslibet ecclesios contra hu
 periores. 26 gravare ecclesios, vel monas tercia gravibus nepo
 tibus, v.g. canibus venaticis si quida ta possunt ee iusta ep an
 tiquo pacto, et quasi mercede protectio nis, vel defensionis, q ta
 ipsa iusta no sunt, quando tenent, no est defensio. 27 extrahere 27
 extra hunc iure, infideles, ut haeret. grassatores magni, nocturni
 delatores, segetum, occisores voluntarios, patrator gravis cri
 minis in ipso loco sacro proditione occidens, ille ite qui iubet
 extrahi à R Pontifice et persona ecclesia iussu superioris ite
 q prope ecclesiam delinquit, sub spe refugii ad ecclesiam, qui iubarit

- eccliam, oēs hi carent privilegio a fili, in templo, huc spectat
 molare appa legitime praescripta, ut monasteria, et palatia
 multa dominoria, et loca similia. 28 impedire nisi ratione,
 28 monast: vel clericorū et correat: corude q legitimos supio
 res. 29. copere, vel impedire natri monia iuuenis, armatis, p
 29 cibus. 30 copere, vel impedire aliquē, vel aliqua, circa e fatu
 30 religiosu. 31 pferre inceptos, ad beneficia q r ius patromatru.
 31 32 no defendere pproxinos pompes monas. 33. ubi ad tzo legis
 32 iudicia ius, et malis artibz magna, et supot: 34. ferre iudex
 33 accepta pecunia, in dano xpriatorū. 35. fauze quos tu ex malu
 34 pōis pmissis in repub: quales sunt re morebilibz histozioz
 35 alcatores, lapa. Sc. 36 no exequi testamenta, sibi comissa. 37
 36 sine perire hospitalia, et tēta loca. 38 no promidere consti
 37 tūtis, in exte. recess: quos princeps fit, vel huz et 39
 38 totū, et tantū fideze sui iudicibz. 40 habere malos coedūctos,
 39 pferim in religione, et q facile corraparab nimis. 41. qe
 40 nimis pceptū in suo statu. 42 respuere admonitiones, et
 41 ipōtia rationabilia. 43. nimis coaccedere uxori, in popa, et
 42 pferio ornata, vel contra nimis in ista iura ei, cu sit ipi
 43 scia, no ancilla. 44. uxori cōhne no probe cognite, quō ad p
 44 dentia manifestare secreta rei pub. 45. ad fūdere filius de
 45 horus tis pedagogis disciplina. 46. retinere amicos improbos
 46 pferim spurcos, et sic ex aula fauze lupanare. 47. no tracta
 47 re honeste amicos pro qualit: pōrazū, aut contra esse in eos
 48 nullo profusione. 48 pmittere grama iura, in aula, aut cerke
 48 occasiones, proximas ut cohabit: mulierū, et uxorū no bene
 49 distinda. 49. nimis delectari adulatoribz, seuzzis, parasitis,
 50 adhibere delatores, ad mensa. 50. arrogantes esse, et subditos
 50 clementissimi. 51. nōta vel pauca oia fideze relictis melioribz
 51 52 pferre sui bonū pūctatū publico, ad curare peritos, et
 52 integros magistratus, et iudices quibus suis repat. 53 sine pō
 53 ni caā iniustus legibus ~~et~~ no punire fontes ad dano sui
 54 pub: vel contra no parere eis, quando capitaz postulat.
 54 55 pmittere bonas leges, in defuetudine abire. 56 mōdere

nal donare officia reipub inemptis et cum dano subd. Disputat .55.
 aliquid princeps possit vendere officia q' hnt annexa lucrum
 ut sunt pfecturae. Pro id licere si in venditis q' hnt idoneis,
 melius ta est ea gratis dare. 57. distinnulare in suis pfectis, cu
 usurpant aliena iura. 58. nunquam infitute, aut examinare offi
 ciales, quomodo regant subditos, aut hos no nocere, vel ultro ne
 cientes repellere, ut si qd habeant querele ultra officiales de
 ponant, sicut DD. tenent dnm 30 quocq' anno id facere, illud
 ut frequens est sumus Pontificibus, ut et aliquoties in anno li
 ceat cuiq' subdito coram agere, vel verbo, vel scripto. 59. no
 seruare ordine iuris, in iudicando. 60. proferre sententia no
 satis discussa cad. 61. bello decernere, q' pacifice q' se vel int po
 tibus personas transigi possunt, tenu. n' ut alibi ordi et ceptae
 m' remediū. 62 no recognoscere superiore principis, cui
 iure subiectus e, aut illi inobediēto ee. 63 no proindere ni
 quib' de subiectantib' artificib', armis, munib': cu p'p'ea ha
 berant tributa. 64 no reficere pontes, fontes, vias, nec seruare
 itinera lita. Praeter haec principu p'sonaru mlti, enumerat
 Abnerus ll cc. centu, et quinquaginta alia sed adis ultemq' p
 gere no nariat:

55.
 56
 57
 58
 59
 60
 62
 62
 63

Classis 2a De illis, q' principi sunt à cōciliis Classis

Ab his si peccat. 1. adulari, et assentari dno, et flectere se ad
 nutu, in illa parte, in quam videt dnm inclinare. 2. corrup
 pi pecuniis contra agm. 3. dare cōcilia, vel impia contra reli
 gione, vel irreligiosa contra bonos mores, vel illicita circa con
 tractus. 4. impedire bona d'ilia principis. 5. citare exempla,
 lepes, et h'milia no vera, ad impellendū dnm, quo velit. 6. res
 pondere, de re sibi no nota, vel eam no bene cognita, ut si
 inmisperitus respondeat de questione, theologica. 7. ita ligare ma
 nus principi, aut nil audeat se in consilio. 8. melleze mores
 et suffundere sanguine in re gravi, et in qua mora creat p'icula.
 9. no examinare corā deo, et conscia. 10. detrahere de dno prin
 cipis, et dicere se contraxisse opposuisse. in re ta aperte mala

2.
 1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10

- 11 et et d. si tu sit obediens u. suppressere ab omni iudicia
 12 iudicium auctorit. 12. defendere abusus illicitos, maxime con-
 13 tractus. 13. sepe suffundere frigida, et inanes terrores incu-
 14 bere dno volenti bona, quoda et necessaria, appere. 13 no sic
 liter curare mandata sui dni, p. statum in ea gravi, vel ista
 iniqua mandata dare executioni:

Class. 4. Classis 3. De prefectis, principu in castis,
 oppidis, arcibus:

- 1 In his p. non consideranda sunt peccata dnozu quozu illi.
 2 sepe sunt executores et necarii in officiali uero hac sunt
 3 prorogare tempus obsequium, ut hi diutius manant, alie
 4 nis sumptibus, in quo tenent ad rest. 2. ni inu. p. nere sub
 5 ditos. 3. eode. p. nare oneribz colend. agros inferendi, vel
 6 effundendi ligna, lapides. 5. 4. donare de rebus dni. 5. un-
 7 dere pluzis, et deinde dno dicere uendita minoris. 6. int. po-
 8 nere auctorit. et nome dni, ubi nel nescit, vel contrariu
 9 scit, mutuu dare rusti cis, sup certis agris, ea uenditione, ut
 10 hi no redimant certo tempore mutuu agri ad se redant. 7.
 11 sumptuosius minare, et liberalitate esse de corio alieno, id e dni.
 12 8. parochu, et ecclia no inuare, quando raptoz, ad cultu di-
 13 ni nu, et disciplina ecclie p. nantibz

Class. 4. Classis 4. De Docto ribus, p. fessoribz, p. ceptoribz.

- 1 Peccant et hi p. dn indigni promoti sunt, maxime in DD
 2 theol. nel medicina, quia p. facile sigt magna p. ncia, aut
 3 animarum, aut corporu. In iuris prudentia p. ntab. Caiet. v. de
 4 boratus esse propiuu uerbali p. p. p. ntu dani, in litibus, et
 5 causis, secus uero in magisterio artiu, quia talis nulli est inno-
 6 xius. 2. promouere indignos in quo est publicu mendaciu. quia
 7 si talis examinator, ex eo tit salariu, tenet restituere, quod pro
 8 mine accepit. 3. aolle promouere, aut admittere dignos ob in iudicia,
 9 4. docere inuidia, in p. nentia, subtilia, et relinq. nare ut. ha
 10 et conioza, ut magis uelozu pugnas, et has phantasias sequat.

qua captū, et amodū audi torū, quā de re doctē flue nus
 lib 2. cap 35. s. falsa aut minus certa p̄tinacit̄ docere, ut
 ita apat̄ contra hū cōcurrentē. 6. ep̄scere ab audi toribus
 salaxim, si aliq̄ habrat, uel illud uel beneficium ratione profes
 hōnis. 7. ab trahere audi tores ab aliis p̄fessoribz q̄ p̄raticas
 mians bonas: 8. Diligentia, tū licet quā re et aupe re hū audi
 tores. 9. nō t̄ndere ac tenere p̄fere, quōd in bucia uenit,
 p̄t̄m̄ in re p̄ami. 10. nō seruuare licita uiramenta, nisi
 necessitatibz. cadare mala cōalia, q̄ nocent uel anima, uel
 fortunis aliōrū, in quo tenet ad rest: 11. nimis care fruicō
 cilia uendere, et pluriū fauere, quā a parte rei sint. 12. t̄re
 t̄re materia, uel auctore int̄ p̄tari, sup̄ hū imp̄m̄ ueris,
 et captū, uel q̄ h̄at extra uis facult: ut si medicus uallet
 p̄fiteri nam theologia. 13. iudicari, et flagitiano
 uore cedere discipulos, uel et. nulla seruare disci plina.
 14. ineptē, et saepe fruati citare. DD. uel leges ubi serua
 est duplex esse uis siue leges Ciuiles, scil: et Canonica. Ciuile ius cūle 769
 constat digestis seu pandectis, ex responsis iuris consultorū, ne constat diuisio
 torū, codice ite, authenticis, et institutio n̄bz. Inanis uero
 uendere iura Ciuilia propriū sit impatorū, pandecta t̄
 merito citant̄, ut leges, quā responsa illa, et gōtā sunt publicataz
 a Iusti: et impatoribz: uerū in toto iure ciuili nullat̄
 emendata, q̄ iura diuina, et Canonica, ut q̄da de repudiis
 seu dinor h̄bz de usuris. Sc̄ q̄ qui si dunt t̄ citaret̄ esset
 exanis impator. Saep̄ et DD citant̄ leges in aliq̄ sensu, quem aut
 leges ita, nō seruant, aut ad uident̄. Multi et implent̄ pagi
 nes nomi n̄bz DD. qui saep̄ nil minus dicant, sed ab imp̄to
 doctore, seu alio p̄p̄a intellecti sunt, et sic faciunt fruū. Citat̄
 et leges aliquas, aut ep̄oletas, aut certe q̄ plane in illis locis a
 nullo seruant̄. Citant̄ ite saep̄ aliq̄ doctore, aut DD, quibus t̄
 alii DD cōuicte, repugnant, ac t̄ et est fruū. Itē in rebus
 ad est̄ia et̄i reprobis, saep̄ ineptū ē citare DD Ciuiles, cū illorū
 propriū sit tradere forū exterrnū, et ualentiosū, ad forū ari
 mel:
 Jam uero ius Canonica pro ut n̄ ē diuisū in quatuorū

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

vni canonij: et decretales. Gratianus fuit benedictinus morach: studiose
 colligens dicta patrum, pontificum, et conciliorum, quae redierit in or-
 dine, et digestit in varias manus distinctis: casus: et ita in dis-
 tinctis de poenitentia, et consecratione. Singula quoque casus obinet
 questionibus, et quaestiones singulae, aliquot capita. sicut et distincte.
 Quae sunt apud Gratianum, non sunt citari ut canones, nisi illa
 capita sunt, concilia generalia, aut provincialia, aut SS Pontificum.
 Quae in re multi errant, et tunc faciant, sicut in iuris, ut
 et Canonista citantes in istis quibus capitula, ad quos quodammodo
 in se plerumque capita sunt primatorum PL. et DD. atque adeo non obli-
 gat. saepe istam citant aliquod, tanquam caput quod in se sunt in use
 da Gratiani, in eo et saepe sunt errores et corruptela, ut patet
 in Gratiano nunc expulso, et correcto iussu Gregorii 13.
 Apud decretales, praeter tantum sextus decretalium. Clementinae, et ex-
 traagantes, tam contra, quam Joannis 22. et quibus aliae continet
 SS Pontificum, et hi non sunt in corpore iuris. Quia decretales
 omnes secundum se obligant, quia omnes sunt aut Pontificum, aut in
 concilio, per eos quos, plura potestas est condendi canones. Unde
 minus hic errant, in citando et licet in decretalibus pauca quae
 sunt dicta Patrum, quia haec verba sunt, et authoritata, a
 SS Pontificibus sunt in re canones, ut alij. haec semper et ubique
 citantur, quia et his, ubique apud, et de re nunc causa; sicut in
 causa aliquis, in re pure positum in nullo usum esset, et apud plures
 viros, et his quibus, et ille causa minus apte citaret, et in re
 re: humani enim esset de radenda barba, in Italia. In foro
 in interiori non bene usum esset, alij ex causa aliquo et hic in locis
 a plerisque et timoratis, et non negligentibus, nec in concilio non fore
 uaretur. Et de deo de concilio et id: aut reuentionibus Pontificum de
 concilio, quibus in locis patet non sunt quibus, aut in qua recepta, et hi
 in foro et hoc saepe non currit, sed iudiciali ut scripta est, et
 ut potuit moraliter innotescere, ut quia talia decretalia exstant
 ueralia:

In citando et Canonibus, et DD. saepe et errant, et quae grauius, ut
 supra de aliis DD. dixi, sed grauius hic uel se quodam uari, uel peris
 multum tribuit, quibus in a reliquis reuentionibus. uel de quando
 citant DD. suppositi, de religione, ut heretici sicut in, in antichris-
 de fide, desinit, ut auctus de ueris etc.

Classis De medicis

Class: 6.

1. *ff* medicis impingit 10. *pp* pxi nonas medicinas in pculo agro
 2. dare aliqd agrote cū ombio mortis, uel grauis dāni. 3. te
 4. meze pcurare aliqd agrote, nō pbe cogitā dispositione et dōpla
 5. xione corporis iphitis. 4. nti pxiut medicamentis cū ne hōra sint
 6. apud fāna copola. 5. ex casu aliquo facere legē, et quōd pxiut uni
 7. putare p dēbe oīg. 6. negligere uera pcepta medicinae, et pxtari
 8. exotica, et pxiurina qda, falsa sunt q uocant theophrasti. 7. pro
 9. duare agnitiōnes, pxi hūmū. 8. al nū pxtare mercedis si pxti
 10. iā salazū tē ex eo. 9. si signat mors in agrote q notabili oulpa
 11. medici, te medicus fit irregularis. 10. impedire medicamētis
 12. uel potione generatiōne filius, uel quōd grauis factus iā ani
 13. matū. 11. impbari aliqd pū medicorū cōtētia, hōie solida caā, et no
 14. nā curā, sine necessitate odiri. 12. uicidare agrote copia, et mul
 15. ta potenti, nisi sit oīo iā desperatus. 13. comētere aliqūe inci
 16. dēdū incipere nō bene noto. 14. nō uisitare agrotos p officio
 17. et salazū, q tē. 15. suadere agrote, aut uerbu esse grauiore,
 18. aut esse uerbu cū nullus tū sit, aut admodū leuis. 16. suadere
 19. remō in aliqūd illicitū scā. p. n: ad cōsequendā sanitatē corpo
 20. ris, ut feruicat: pollut: obxi stātē, abortū, uicantationes; et
 21. talis sunt exiati. Cap cū infirmitas, bit. et Jos Andreas in illud
 22. cap. ait et illos esse exiatis, illos q dicunt ego qdā nō cōsulo in cā
 23. tationē, sed si ea pcuraueris sanaberis. 18. parisci cū curto fax
 24. macopola, à quo oīs agroti uis debent accipere farmaca, cū
 25. alibi alia haberent. 19. suadere traditiōne iūmij, uel estu
 26. caruū, tempore pxihibito, hōie graui caā, et necessitate. 20. pxi
 27. bere plura, et pxi hōra medicamenta, quā opus sit. 21. nolte mede
 28. xi paup agrote, si inde pxiulū sit uox uadi. 22. nō suadere cōfē
 29. hō nē agrote, pxtētia desperato. Cap cū infirmitatē extra: de pce
 30. ait: si tū agrot nollat cōfiteri, nō tenet iūso medicus illū desere
 31. re ex Nauas cap 21. n. p. uino satis ē, et medicus dicat parocho, uel
 32. illis q curant teprotū ut cōfiteat:

De che reseruo

De hoc eadem queri possunt et debent in cōfēll: cū et ipse sit
 medicus quāuis infexior:

Class: 7.

Class: 8

De pharmaco polis

- 1 Peccant jo cooperando medico, in malis rebus, ut in veneno, in
- 2 abortu in pra putridis medicamentis. & dare quid pro quo, id e
- 3 re qua fit pro re qua no fit, cu debeat dare scripta ad scripta
- 4 medici. jo petere ptm, onius pro quo id et rei scripta, sed no
- 5 data pro re, qua dant ex quo heleny ad rest. & pharma ipse
- 6 rant, tenere, offi tant, obferre, vel pambare dando uni, q est alie

Class: 9.

De studiis suis litt: et liberaliu artiu

- 1 quod illis oim solent: est splendor mentis, et imponere pro
- 2 festis, tutoribus, parentibus, & nolle pceptoribus in rebus litte
- 3 raris parare. 3 negligent studere & alius rebus plus agno
- 4 intendere satisfactionibus suis. 5. nulla habere cura mori honoris.
- 5 6. debandare pro suos magisteres hinc dant. 7. malas societates
- 6 contrahere, et amicitias, et lapsi in tempus impendere. 8. suade
- 7 quocunque, et suade parentu obsequere alijs, maxillis, & q
- 8 contrahere debita, et abire postea in salutato hospite. 10. mala
- 9 suis studiis sine sperare, honore, questus. 11. abuti scientia
- 10 ad errores, ad servare gmissorias, et leges scholasticas, et si
- 11 cubi iurant, sunt pini, et infames, 13. ximio lupu, uti in
- 12 vestibus cu onere parentu, et disputare de fide, vel abis
- 13 in quibus no est sufficient fundatus, plectim in edentis, et
- 14 si laicus est et episcopi. Cap quicunq & inhiemus, de hazot in d.
- 15 16. currere ad scriptoris invidios libertatis. can 26. liberos las
- 17 cinos, incorectos legere, aut retinere, grandis vero multos
- 18 uti libris magicis, aut lege phibitis, sine perexati, ut sunt
- 19 divinatoru, sine nominatum, ut libri hazot: et sunt quati
- 20 ipso facto, et R. Pontifici reservati:

Class: 10

De subditis dñoru ta seculariu, qua ecclioru,
De subditis epo nel alius platis ecclioris:
Epo sunt subiecti ta clerici, qua laici clerici in rebuspu

tantibus ad cultū Dini om̄, et honestate s̄ status, in quibus
nisi obdiant. p. m. si sit maā grauis, vel laudatū. Lo laici
tenent obdare ep̄o in his, q̄ p̄tinent ad salute sp̄uale, et
ordine eccl̄ie. s̄ta induta iustas ob causas:

1
2

class: 21.

De peccatis Civium

Civis unus hoc occurrunt 10 nō solvere debita vestipalia. 2
nō parere magistratū in re gravi. 3 recusare onera reipub.
ita ut magistratus, vel nimis grauis, vel illud onus et on
pus ad indignes veniat. 4 in senatu cōsistere iuristice legi,
vel facto, vel sententiis. 5. Inge ambire officia reipub. 6 fa
cere in civit. s̄tiones, et odia disseminare int̄ familias.
7 ex bonis publicis senp̄m ad se derivare. 8. litrocare patre
et privilegia in iure. 9. p̄dere aliis res ferre patris. 10
dare iudicia contra bonū patrie, ut esset cōsultū mercimonia
et nepot: in alienas regiones derivare. 11. deserere patriā
cōsilio armis in necess: 12. p̄cipis unus nō imare p̄ n̄xi h̄
cū sint comētra. 13. nimis esse prodigū circa pecuniā et q̄stia
magistratū multitudine p̄diti in p̄rodochiū onerare. et nō
male faciunt magistratus cives belluones, et v̄ntiles ex civi
tatibus eū ciendp:

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13

De peccatis mercatorū et vititorum.

Contra haec sunt. 10 decipere emptores. 2 vendere mercatores
ignotis, quā notis. 3 nihilis emere, et eos a quibz emunt terrene
mendacis, quasi nullus sit emptor, vel quod ea res sit in copia
cū sit, sicut esse falsū. 4 uti fallacibz mensuris, ponderibz. 5
facile mutari, et m̄are, iurant. 6. meliore ornam, quā
nullū repiri. 7. nō servare iustas societates. 7 vendere
quid pro quo, iuxta de forma copis. 8 in debitis, nō solvere ad
p̄scriptū terminū cū creditorū dano. 9. carius vendere, ob
dilato solut: 10. in negotio p̄ promissas n̄m̄is, cū vel h̄re
ap̄ribz fornicari cū aliis, et uxores domi, relinquendo occa
sionē vide dare adulterandi. 11. nō observare dies festos non
dando, et emendo. fluxa Pelagius lib. 2 cap. 42.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11

De peccatis artificū seu laboratorū

De his vere eadem occurrunt, q̄ de mercatoribus. Insuper vero
 1 laborare diebus festis notabiliter, quod maxime proprie
 2 est sartorū, futorū, molitorū. 2° afferere plura opera
 3 factenda, quā comode possit, et sic vel nimium festinando ea
 male facere, vel emptorē differre, de die in diē. 3 curare, et
 4 exprimere, apud magistratū ne ullus optatus & his admittatur
 5 & corrumpere alios artifices, ut nō vendant hoc & illud mi-
 6 noris. 5. colloquia obscena, et detractionia in suis officinis in
 7 famulis, et aliis serere. 6. Insultare de mō, in qua laborat
 8 ut panno corio, serico, cartis, fureta a. solēna sunt sartoribus
 et molitoribus. 7 quid quis in septimana lucratus est, una
 die abliquare in p̄ncipio uxoris filiorū, et rei familiaris,
 8 & vendicare de malis p̄tū eius artis, quā male novit q̄ q̄
 si tū accipiat p̄tū quantum p̄ctus tenet restituere, id quod
 plus accipit et fureta totū, et saepe d̄t rō de nono fieri.

De agricolis seu rusticis

1 Occurrunt de his. 1. nō solvere decimas vel infideliter, vel
 2 ex prioribus vel nō suo tempore. 2. nō dare et decimas
 3 sine iusta cā. 3. subtrahere de iure d̄norū, et aliis innovare
 4 sine iusta cā. 4. terminos vicinorū removere, aut nō iure aut
 5 velle testari ubi sint veri termini. 5. diebus festis, nō audire in
 6 terra sacra, ubi semp peccant mort. 6. in ecclia tractare, in
 7 cas aliquando saltē audiant sacra. 7. nō curare, ut pas-
 8 tū locis, vel in alio p̄ato, vel in cimiterio. 9. nefaria
 9 turpia exercere in festis. 10. multū otiosi, ludere, et dila-
 10 pidare sua. 11. nescire articulos fidei, p̄cepta dei, et ecclia
 11 et scriptura divina militaria fidei. 12. male educare filios
 12 et alios, nō illos docendo circa fidei. 13. d̄t rō q̄ p̄m paro-
 13 chū, et ire ad alios relicto parochō, hinc licentia eius.

De militibus

Militū flagitia int̄ innumera alia haec sunt politissimi.
 1o nō esse contentos suis stipendiis. 2o militari serant in bello
 inimico. 3o ire ad bellū animo directe occidendi innocentes,
 qualis sunt 1o nō hostes sed vicini. 2o plona sacra. 3o mercia
 torres et alii transeuntis perire. 4o imbeciles, ut sunt pueri,
 senes mulieres, senes tū ex hostibz h̄ h̄nt spoliari possunt aut
 et foramina, ut dicitur et t̄ suo loco. 4o multa furari apud ellos
 qui hostes nō sunt, et h̄ ipsos stipendia nō habent. possunt tū
 in re naturali necessaria, ad nutū accipere. grauit̄ et peccant
 in abtrahendis q̄ pagos rusticorum galliis. s. pugnare, et
 provocare de vineis, ad duellū. 5o violare, rapere et inuictis
 modis in pace feminas, inuicē nefarie peccare, ipsos molli
 cie fondare, uirgines ex pagis et oppidū euocare sicut ad bellū
 et illis ad libidine abuti, et quid penus in illis matrim: inire
 in tora domi alia in habeant uxores. 7o profugere ex acie adhuc
 integra, et tales h̄nt infames, nec in nulla res amplius spes
 in digne, nel canis recepti te illicitū nō est. 8o militare cō
 tra dñm cui inuicē fidelitate, et ire ad hoste si cōtra dñm
 prodūda nel nō militare, tot equis pro quot h̄nt salarium, a dño.
 9o militare contra eccliam catholicam, et h̄ captiui h̄nt, et mors
 imineat. 10o nō parere dñis suis: capitaneis, et aliis iurandi
 natis. 11o custodias, et munitas, negligēt curare necando, in te
 rim potat: h̄nt h̄ndis, et alij 12o inuicē tū p̄dis p̄natis, nō
 bono publico, et ad supiorē p̄dne p̄narios nō deferre.

De camporibus: aurifabris: lutoribus: sartoribus:
 molitoribus: p̄toribus:

Solent hospites 1o uiderere unū genus uini pro alio, et d̄terius
 pro meliore, nom̄ p̄ uisare. 2o diuere aqua. 3o mionere nepe
 ras, nel iustas nepeuras nō iuste implere. 4o nō dare debitas
 pabellas. s. foenu, et auerā equis appōita noctu uerū suūm
 h̄nt h̄nt. 5o diebus phibitis apponere matoribus carnes, et h̄ ca
 tholici h̄nt. 7o m̄dūcere, fouere, nel et p̄mittere in hospitio

1
2
3

4

5
6

7

8

9

10

11
121
2
3
4
5
6
7

De pueris et puellis

Solent hi ꝑ mentiri, iurare, peiorare, decipere; 2. blasphemis afnelcare. 3. turpia committere, ex cotactibus, vel dormitione in mulierculis, vel aliis puellis. 4. irriterentur esse ex parentibus, pceptores. 5. omittere lucrum diebus festis, et eius loco, ꝑ fornicari. 6. furari matribus osculenta, et nuptias. 7. cooperari ad furtiva, ꝑ litteras. 8. accipere furantem in confimat: vi. p. m: 9. totos dies otio, et pramis et collegiis terere. 10. non confiteri in lege, vel suis superioribus confelli: dno relinquere, cum adest satis usus rationis. 11. referre audita et sic dicta leminare. 12. libentur turpia discere, dicere, edicare, 13. nolle corrigi, et corrigentes insurgere. 14. et locios pueros, vel puellas provocare contra pceptores, ad insolentiam, 15. resistere, fremere contra, et nolle discere Cathedram, 16. ante et post cibum, mane, vespere, et meridie ad pulsum salutis angelica, non orare, plura Alvarus lib. 2. cap. 44.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16

De foeminis et virginibus.

Occurrunt haec ꝑ scurriles satiras, et pietas ea ad libidinem
2. detrahere aliis, quod utrum nulli mortalium ac foeminis formidare est, ex quo apparet nra huius sepius infirmitas. 3. orare se sup statu huius. 4. meretricia fuerit facia, ad pellendos alios, in huius amore. 5. alere, vel conducere sollicitatrices foeminas, ad rami tandum invenes, ad suas ades. 6. oculis et nictibus nimium aperere. 7. turpia discere, et canere. 8. in choreis, vel alias manum, vel pede amores infirmare. 9. caloti ppam esse sine magna cura. 10. nolle viro subiectum esse in rebus debitis. 11. contra viro consentire, in malis rebus, sterbum gratia rante usum committere. 12. demotinas dare ex peculio mariti contra eius scitum. 13. inhoneste agere contra sextum pceptum, et in mulieribus plura de foeminis afferre adole, inferno inveniri satis ad vitanda foeminarum familiaritate deberet esse gravissima illa. sicut Aristoteli sententia. in hominibus de mul: cananea. Mulier est caput peccati, epistula paradisi, arma diaboli, delicti mater, corruptio legis, peritiorum omnium vitiorum, quae a viris sunt iuxta illud quod dicitur. 25. Omnis malitia requiritur mulieris, atque haec de statibus

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13

omni hominum, in gratia tua poenitentium, quam confessio
 tua, digne placuit, qua quae scientia prudentis eis intendi
 est, ad curandas aliorum animas, et suas. Ac demum ut tunc
 aliquando tibi theologiae morali, ex te nunc manu imponamus,
 rogo octes fore, dominum nunc, ut si quod ad nunciis sui glo
 ria et audire tu comodon, tunc hoc benoio traditum est
 ad tibi uni, et tibi, tagna bonorum omnium facti accedat. si
 quod vero scius ac oportuit, a me doctum didicim, omnes
 meminisse non potui, id prudens auditor facile aut nece infi
 tie, aut quae malum meis peccatis infirmabit: anno domini 1620.
 24 die Septembris:

Laudes Deo virginique eius matri:

19 An cum duo litigant de beneficio debeant ambo vel unus tanta, vel neuter horas dicere: 13.

20 An q habet canonicatū, vel aliud beneficium legitime et ipse alicubi s' habeat, aut p'ia equa ex causa absit à suo beneficio teneat recitare horas et si suo loco constituat vicarium, q' p'beat eas.

De monachis et moniis: adeoq' religiosis di' b'us.

21 An et q' religiosi ad tringantur ad horas canonicas. 14

22 An religiosus teneat ad horas et cu' dimisso habitu e' monach' p'cipit.

Class. 2. De condit: in horarū recitatione necessariis

De integritate horarū canonicarū folio. 16.

1 An mortaliter peccet q' horas oīo relinquit

2 An sit t' p: m: tm una horā ex oīb' septē relinquerē. 16

3 Quot peccata committat, quos omittit vel omittere decrevit oīs 7 horas, unā nē an septē. 17.

4 An in recitandis horis possit q's uti socio

5 An recitauerit horas q' verba integrē nō p'fert. 18.

6 An ad horas recitandas seu pro choro seu extra illū possit sub inde illas intrumpere. 18.

7 An si interrupcio sit notabilis teneat as tractus horis eas à cap' relapere.

8 Quid debeat facere q' ex officio tenet q' rere psalmos et similia ad divina officia spectantia, vel transferre libros de loco in locū et sic negligere parte horarū. 20.

9 An iste censendus sit dixisse horas q' magna attent' audit eas recitari, ipse t' nil recitat.

De tempore exsoluendarū horarū.

10 Quod tempus cuiq' hora sit constituta. 20. Constitutas

11 An et quando liceat horas commutare divino officio p'cludo

12 An possit quiniū clericus matutinū cū laudibus recitare vespere pro die sequenti idq' circa quartā. 22

13 An liceat dicere missam ante matutinū.

14 A qua hora incipiat divinū officiū et in qua desinat. 23.

De qualitate horarū hoc ē ordine et modo:

An liceat in urbe et præ pot tere horas persolvere	23	25
An qui loco unius officij divini dicit aliud satisficit præpto ecclie	26	26
Quale officij divini seu quous horas tam: oblige quisq recitare	27	27
Quod breviarum debeat recitare monachus si proficiatur	28	28
seculari ecclie v.º parochie alicui. 25.		
Quod breviarum debeat recitare canonicus etiam eccliarū cathedralium	29	29
Quod officij debeat recitare canonicus, seu aliter beneficiatus	30	20
si non à sua ecclia abest et versatur in studio. 26.		
Quam ecclie debeat loqui 25 qui priuatim orat	21	21
De loco recitandi horas:		22
Quisnam ille sit locus	26	
De modo quo horæ legendæ sunt.		
Quis ille sit et in quo consistat.	27.	23
An sub præpto peccati teneamur in dicendis horis ad attentio-	24	24
nē et deuotionē. 28.		
De causis excusantibus à recitatione horarū.		
Quæ infirmitas et an excuset ab hoc onere	30	25
An clerici et beneficiati teneantur præter horas canonicas	26	26
et recitare paruum officij B virginis. 32		
An clerici beneficiati et religiosi teneantur statis diebus	27	27
horis canonicis adiungere officij mortuorum. 33		
An in festo sancti Marci teneantur singuli clerici maio-	28	28
res litaniarū recitare sub peccato mortali. 33:		

Tractatus
De Diversis hominum Statibus:

Disput: Disputatio I. De religione seu statu religionis

- 1 Quid sit religio. folio 34.
- 2 An ad hoc ut oculo aliquis vere sit religiosus necessario debeat approbari à Pontifice. 35.
- 3 Sintne heremita religiosi. 36.
- 4 An clerici possint esse veri religiosi. 37.
- 5 An ordines militares sint vere religiosi. 38.
- 6 Quot sint genera religionum. 40.
- 7 An religio contemplativa praestet aeterna. 41.
- 8 An vita heremitica praestet coenobiticae. 41.
- 9 An mixta praestet solitariae aut coenobiticae. 42.
- 10 Quae religio ex mixtis sit perfectior. 43.

Classis 2. De ingressu in religionem et novitiatu

- 11 An opus sit deliberare cum de amplectenda aliqua religione. 44.
- 12 Consultatione sit inducere aliquem in religionem. 45.
- 13 Sintne pueri admittendi ad religionem. 46.
- 14 An possint viri et marcipia fieri religiosi. 47.
- 15 An epus decanus parochus possit ingredi religionem. 47.
- 16 An debitor q no ei est solvendo possit ingredi religionem. 48.
- 17 Quanto tempore debeat probari receptus ad religionem. 49.
- 18 Quibus in rebus constat probatio. 49.
- 19 An absoluto probationis tempore necessario aliquis admittendus sit statim ad professionem.

Classis 3. Classis 3a De essentialibus religionis in com id e

- De notis quibus aliquis fit religiosus proprie. 50.
- 20 An si quis post probationem edat tm nota simplicia possit fieri religiosus

Quot modis possint fieri vota et professio	21
Quid sit indicandū de illo cuius professio sit nulla fuit, ob de factu aetatis, nondū compl. to anno. 16. secundū Tridentinū vel nondū absoluto anno probationis. 53.	22
Classis 4 De paupertate religiosorum.	Class 4
An repugnet paupertati religioso habere bona mobilia in An concedat religioso paupertati iustū mendicando acquirere et nulla habere seu mobilia seu mobilia bona. 55.	23 24
Quomodo religiosus violat votū paupertatis et quando. 56.	25
An ad hoc ut nō peccetur contra votū paupertatis retinendo dando, accipiendo. Et opus sit expssa licentia superioris. 57.	26
Quantū sit peccatū sibi usurpare aliqd sine venia superioris	27
Quid facere debeat religiosus de bonis patrimonialibus quando et cui haec relinquenda. 59.	28
An possit quis esse dominus bonarū suarū et simul et vere religio.	29
Possintne religiosi condere testamentū. 61.	30
An noniti possint testari. 61.	31
Classis 5. De castitate religiosorum et obedientia.	Class 5
Quid intelligatur nomine obedientia	32
An religiosi teneantur in cōibg obedire superiori. 62.	33
An religiosus teneatur obedire superiori iurati aliqd contra re pulas vel etiam dispensanti in ea. 63.	34
An regulae religiosorum obligent ad peccatū	35
An religiosi gravius peccent eodē genere peccati quo saeculares	36
Classis 6. De habitu tonsurae functionibg religiosorum.	Class 6
An debeant religiosi portare certū habitū 64.	37
Cur monachi utantur cucullis. 65.	38
Debeatne religiosos vestire sordidis et vilibus 65	39

De tonsura et functionibus

- 40 An haec deceat religiosos 66.
 41 An religiosi qua tales teneant ad horas canonicas
 42 An religiosi ut sic teneant ad cantu in choro
 43 Quoties religiosi teneantur confiteri et communicare 67.
 44 An religiosi possint audire confessiones et cōcionari 68
 45 An religiosi possint studere
 46 An deceat religiosos publice litteras proficere
 47 An liceat religioso gradus doctoratus et magistris suscipere 70
 48 An religiosi possint se miscere rebus secularibus et sectariis artibus.
 49 An religiosi teneantur laborare manibus 4

Classis. De transitu ex religio in religionem et
 eiectione eorumde ex ordine:

- 50 An licitū sit religioso transire de ordine in ordine 72 laxiore.
 51 Possitne quis cū licentia sui superioris transire ad aequale vel et
 52 An qui transit ad aliam religionem deceat de novo professione
 edere illius religionis. 73
 53 An conueniat aliquē dimittere à religione
 54 An etiam professus dimitti possit 73.
 Quibus de causis professus possit expelli 75.
 55 Ad quid teneat professus postquam eiectus est ex ordine. 75.
 56 Qui sint Apostatae religionis. 77.
 57 An si quis recedat ab ordine sine licentia sui superioris,
 retento tamē habitu sit Apostata. 77.
 58 An qui deserit habitū tantū sit Apostata dicendus

Classis. Classis C De monialibus

- 1 Quid iura statuunt de ingressu harū in coenobia. 78.
 2 Quando possint moniales facere professionē 79.
 3 Quid offerendū sit circa uelationē monialium 79
 4 Quae moniales possint consecrari. 80.
 5 A quo et quo tempore moniales uelanda sint et consecranda 81.

Quid de clausura monialiu indicanda sit. 81.

Classis 7. De peccatis prelatoru regnl: in particulari: 84

Classis 8 De peccatis monachoru monial: et alioru relig: 88

Disputatio De vitis et peccatis ecclesiasticoru.

Classis 1a De episcopis. 92.

Classis 2. De habentibus maiora beneficia. 95

Classis 3 De canonicis capitularib9 et conventualibus

Classis 4 De curatis et parochis. 96.

Classis 5 De confessario. 99.

Classis 6 De subdiacono diacono presbytero 99

Classis 7 De clericis minoribus

Quasit. 2. Qui veniant in iure can: nomina clericoru. 103.

De tonsura habitu conversatione clericoru.

An oas clerici teneantur ferre tonsuram 103

Quis sit habitus clericoru. 104.

An qui no perunt habitum secundu sacros canones peccent et quam graviter. 105.

Quid iura statuant de conversatione clericoru. 106.

De officiis et opificiis laicoru a quibus abstinere debent clerici

An clerici possit studere medicina Jurisprud: et eade exercere. 7

Possintne esse procuratores negotioru seculariu. 108.

An clerici possint prestare opera et auxiliu in caa sanonimis. 109.

An liceat clericis negotiari, vel mercaturam exercere caa luxu

An liceat clericis sibi suisq parare necessariu p artificiu. 110.

An Abbas in propriis adibus monasterii possit constitui laicu hospite, etq suppeditare oes sumptus necessarios in vino et frumento, ita ut oe lucru veniat ad Abbatem. 111.

An clerici possint esse histriones, vel plures in comedis hui finere. 112.

An clerici licitu sit venari piscari aucupari. 112.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14

An liceat clericis arma portare, gladiū, bombarda, 112.
 De clericorū privilegiū et immunitationibus
 De officiis, beneficiis clericorū, id est horū canonicis
 beneficiis ecclēsiis, illorū plurali tuteq, collatione emp
 tione, nōtione, beneficiorū; id est simonia. de
 recto usu beneficiorū et dominiis, et similibus: 113.

De iurisdictione

De Statu magnatū et principū seculariū et similiū.

Classis 2. De illis qui principi sunt a cōsiliis. 117.

Classis 3. De prefectis principū in castris oppidis, arcibus, 118.

Classis 4. De doctoribus p̄fessoribus, p̄ceptoribus. 118.

Classis 5. De medicis. 121.

Classis 6. De chirurgis.

Classis 7. De farmacopis. 122.

Classis 8. De studiosis litterarū et liberaliū artium. 122.

De subditis dñorum tū seculariū quā ecclēsiarū. 122

Classis 9. De subditis ep̄o vel aliis p̄latibus ecclēsiis

Classis 10. De peccatis cūm. 123.

Classis 11. De peccatis mercatorū et int̄itorū

Classis 12. De peccatis artificū seu laboratorū. 124.

Classis 13. De agricolis seu rusticis. 124.

Classis 14. De militibus. 125.

Classis 15. De camporibus, Arifabris, Intoribus, Sartoribus
 molitoribus, pistoribus. 125.

Classis 16. De servis, famulis, ancillis.

Classis 17. De pueris et puellis. 127.

Classis 18. De foeminis et virginibus. 127.

138

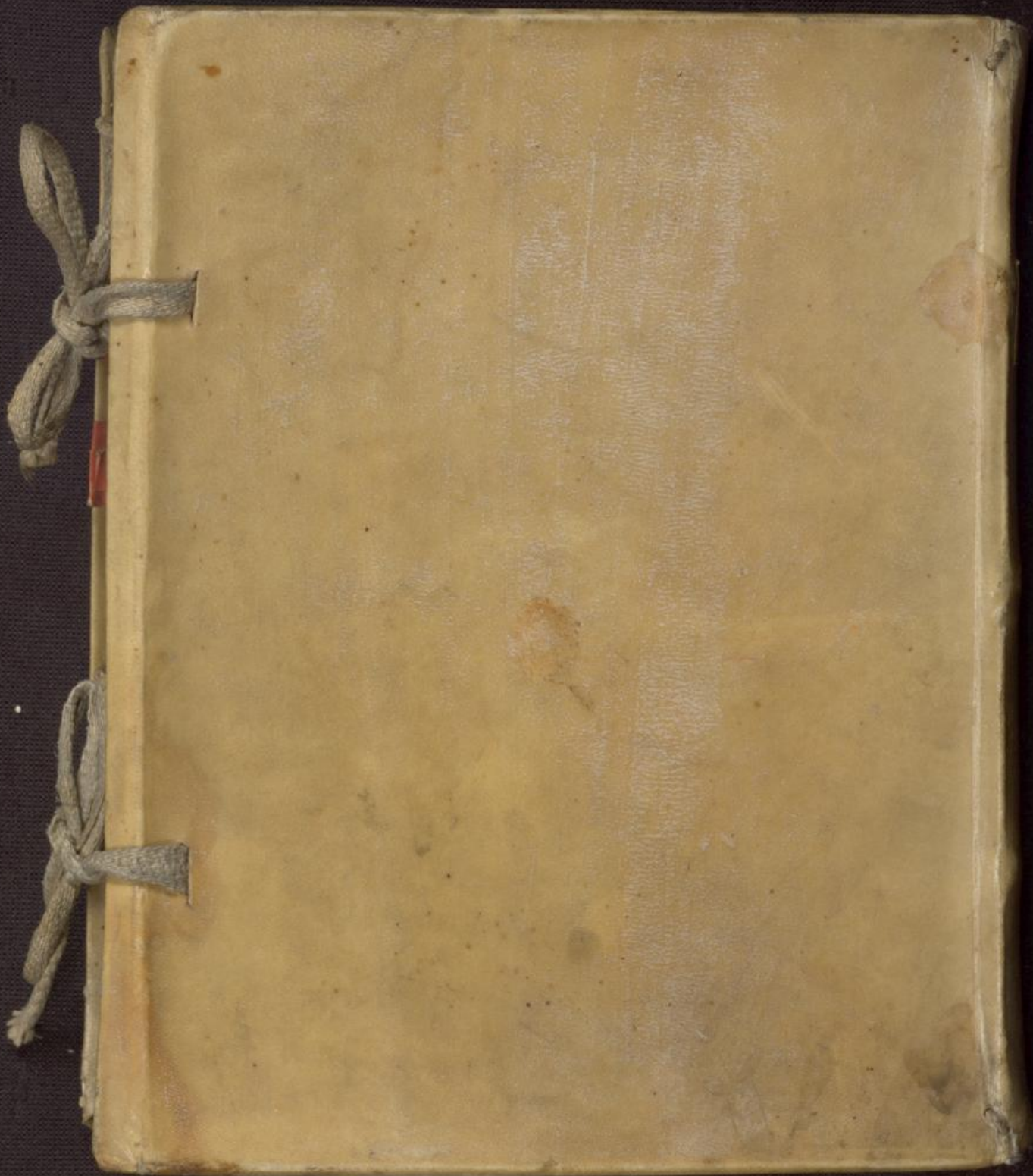
139

140

141

149

Handwritten text on a fragment of aged paper, possibly a manuscript or letter. The text is written in a cursive script and includes the word "Auricularis" repeated several times. There are also some red markings and a large dark stain on the paper.

Auricularis
Auricularis
Auricularis
Auricularis
Auricularis

II 8. + 8.

Copyright © 1999 XxyMaster GmbH www.xxymaster.com

VierFarbSector Standard™ - Euroskala Offset

*7 132 - 134) + 142 8.
+ Seite 2 88*